
4.4 Beleidsbegroting 2024

Portefeuillehouder DB: De heer J.F.M. Janssen
Portefeuillehouder VD: Mevrouw A.C. Trijselaar
Stuknummer: AB2023.04.20/4.4

STATUS VORSTEL

Informatief Besluitvormend Oordeelsvormend

BESLISPUNTEN

Het Algemeen Bestuur wordt verzocht om:

- Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2024 zoals deze door het Dagelijks bestuur is vastgesteld op 30 maart 2023 en op 31 maart 2023 voor zienswijzen is voorgelegd aan de deelnemende gemeenten.

TOELICHTING

Beleidsmatige begroting 2024

Als basis voor de beleidsbegroting 2024 gebruiken we ons beleidsplan waarin we onze voornemens voor 4 jaar (2023-2027) hebben opgenomen. Het beleidsplan is in de vergadering van 2 februari 2023 in concept vastgesteld door het Algemeen Bestuur en ligt momenteel voor zienswijze bij de gemeenteraden.

De beleidsbegroting 2024 heeft een herkenbare relatie met ons beleidsplan en daarmee met onze drie beleidspijlers en onze wendbare en duurzame organisatie als fundament. Zo hanteren we één lijn in onze beleidsdocumenten. Hiermee vergroten we het inzicht in welke activiteiten bijdragen in het bereiken van onze doelen.

In de beleidsbegroting 2024 werken we de beleidspijlers concreter uit door de volgende vragen te beantwoorden:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we hiervoor doen?
- Wat hebben we daarvoor nodig?

De begroting 2024 is opgesteld met inachtneming van de vastgestelde begrotingskaders vanuit de kaderbrief 2024.

Financiële begroting 2024

Op programmaniveau geeft de begroting voor 2024 met meerjarenraming tot en met 2027 het volgende beeld:

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Veiligheid	€ 79.377	€ -6.046	€ 73.331	€ 82.672	€ -5.841	€ 76.831	€ 84.724	€ -5.800	€ 78.924	€ 86.012	€ -5.281	€ 80.732
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 502	€ -87.777	€ -87.275	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751
Overhead	€ 14.582	€ -	€ 14.582	€ 15.356	€ -	€ 15.356	€ 15.362	€ -	€ 15.362	€ 15.919	€ -	€ 15.919
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van lasten en baten	€ 94.461	€ -93.824	€ 638	€ 98.633	€ -97.630	€ 1.003	€ 100.883	€ -100.972	€ -89	€ 102.727	€ -102.827	€ -100
Subtotaal mutaties reserves	€ 357	€ -995	€ -638	€ 366	€ -1.369	€ -1.003	€ 375	€ -286	€ 89	€ 375	€ -275	€ 100
Resultaat	€ 94.819	€ -94.819	€ -0	€ 98.999	€ -98.999	€ 0	€ 101.258	€ -101.258	€ 0	€ 103.102	€ -103.102	€ 0

Tegelijkertijd met de begroting 2024 wordt de begrotingswijziging 2023-1 bestuurlijk behandeld. Structurele ontwikkelingen zoals de CAO en bestuurlijke besluiten zoals het opheffen van de formatie t.b.v. paraatheid brandweer zijn in de begroting 2024 meegenomen.

1. Principeakkoord CAO 2023 - 2024

De nieuwe CAO conform principeakkoord voor 2023-2024 is doorgerekend. Met de begrotingswijziging 2023-1 wordt voorgesteld € 3,4 mln. structureel in de begroting te verwerken. Het principeakkoord kent een looptijd tot 1 mei 2024. Voor de loonkosten 2024 is uitgegaan van de structurele loonsverhoging 2023 en een loonindex van 2% vanaf mei 2024. Ten opzichte van de bijgestelde begroting 2023, stijgen de loonkosten 2024 met circa € 550.000.

Bovenstaande aanpassing betreft de CAO voor zover nu bekend en is nog exclusief eventueel bijkomende kosten in verband met nog gaande onderhandelingen over de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) en nachtontheffing voor calamiteiten coördinatoren (CaCo's) en meldkamercentralisten. Dit leidt tot extra formatie-uitbreiding om de continudiensten te kunnen garanderen.

2. Update FLO in relatie tot gemeentelijke intekentaak

De FLO is geactualiseerd inclusief de effecten van het principeakkoord CAO 2023-2024. Het gaat om een verhoging van € 49.000 voor 2024. Deze kosten worden rechtstreeks als intekentaak gefactureerd aan de betreffende gemeenten.

3. Gevolgen inflatie en energiecrisis

We verwachten in 2023 een stabilisatie c.q. herstel van de energiemarkt en brandstofkosten. Eind 2023 vindt opnieuw een contractonderhandeling plaats met onze leverancier. Eventuele financiële consequenties leggen we daarna voor aan het bestuur.

4. Actualisering investeringsplan 2024

In het Algemeen Bestuur van 9 februari 2022 is besloten om de egaliseringsreserve kapitaallasten op te heffen en de kapitaallasten rechtstreeks ten laste te brengen van de exploitatiebegroting. Afwijkingen op het investeringsplan vertalen zich daardoor rechtstreeks in een wijziging op de gemeentelijke bijdragen. Dit vraagt van gemeenten wellicht extra beheersmaatregelen. Voor de beleidsbegroting 2024 is het investeringsplan 2023 en volgende jaren geactualiseerd. De omvang van het totale investeringsplan 2024 bedraagt € 7.6 mln. Net als in 2023 zijn in 2024 de totale kapitaallasten lager door onder andere te ontvangen rente op rekening courant.

5. Wet open overheid (Woo) en Informatieveiligheid

De begroting 2024 is opgesteld met inachtneming van de vastgestelde begrotingskaders vanuit de kaderbrief 2024. Voor de implementatie van de Wet open overheid en voor informatieveiligheid is een bedrag van € 250.000 structureel opgenomen in de begroting.

6. Versterken van Crisisbeheersing en informatievoorziening (extra BDUR-gelden)

Voor de versterking van de landelijke inzet op crisisbeheersing en informatievoorziening wordt volgens landelijk bestuursakkoord vanaf 2023 structureel € 83 miljoen toegevoegd aan de Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) voor veiligheidsregio's. Deze aanvulling wordt in vier jaar

opgebouwd, startend vanaf 2023 (€1.88 mln. voor VRMWB). Voor 2024 is rekening gehouden met nog een bedrag van € 2.3 mln. In de zomer van 2023 wordt de definitieve bijdrage voor 2024 bekend.

Sluitende begroting

De aangeboden begroting 2024 is meerjarig sluitend en structureel in evenwicht.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage wijzigt dan voor 2024 als volgt:

Wijziging gemeentelijke bijdrage per deelnemer:

Gemeentelijke bijdrage 2024	Totaal bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2024 excl. intekentaak	Herijking beleid (mutatie kap.lasten)	Totaal bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2024 excl. intekentaak incl. herijking beleid	Intekentaak verkoop kazernes	Intekentaak FLO	Totale bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2024
Alphen-Chaam	€ 749.878	€ -2.978	€ 746.900			€ 746.900
Altena	€ 3.336.669	€ -13.252	€ 3.323.417			€ 3.323.417
Baarle-Nassau	€ 564.026	€ -2.240	€ 561.786			€ 561.786
Bergen op Zoom	€ 4.316.459	€ -17.143	€ 4.299.316		€ 352.684	€ 4.652.000
Breda	€ 12.157.983	€ -48.287	€ 12.109.695		€ 1.111.375	€ 13.221.070
Dongen	€ 1.453.487	€ -5.773	€ 1.447.714			€ 1.447.714
Drimmelen	€ 1.696.842	€ -6.739	€ 1.690.103			€ 1.690.103
Etten-Leur	€ 2.549.584	€ -10.126	€ 2.539.458			€ 2.539.458
Geertruidenberg	€ 1.347.905	€ -5.353	€ 1.342.551			€ 1.342.551
Gilze en Rijen	€ 1.684.725	€ -6.691	€ 1.678.034			€ 1.678.034
Goirle	€ 1.291.242	€ -5.128	€ 1.286.114			€ 1.286.114
Halderberge	€ 1.969.724	€ -7.823	€ 1.961.901			€ 1.961.901
Hilvarenbeek	€ 1.031.586	€ -4.097	€ 1.027.488			€ 1.027.488
Loon op Zand	€ 1.386.228	€ -5.506	€ 1.380.723			€ 1.380.723
Moerdijk	€ 3.119.875	€ -12.391	€ 3.107.484	€ 99.908		€ 3.207.392
Oosterwijk	€ 1.965.394	€ -7.806	€ 1.957.588			€ 1.957.588
Oosterhout	€ 3.486.656	€ -13.848	€ 3.472.808			€ 3.472.808
Roosendaal	€ 4.989.745	€ -19.818	€ 4.969.927		€ 414.020	€ 5.383.947
Rucphen	€ 1.233.161	€ -4.898	€ 1.228.263			€ 1.228.263
Steenbergen	€ 1.593.009	€ -6.327	€ 1.586.683			€ 1.586.683
Tilburg	€ 16.502.285	€ -65.541	€ 16.436.744		€ 1.253.965	€ 17.690.709
Waalwijk	€ 3.049.388	€ -12.111	€ 3.037.277			€ 3.037.277
Woensdrecht	€ 1.498.363	€ -5.951	€ 1.492.412			€ 1.492.412
Zundert	€ 1.258.461	€ -4.998	€ 1.253.463			€ 1.253.463
Totaal	€ 74.232.676	€ -294.826	€ 73.937.850	€ 99.908	€ 3.132.044	€ 77.169.802

(VERVOLG)PROCES

- 20 april: behandeling en ter kennisname Algemeen Bestuur
- 13 juli: na zienswijzetragejact gemeenten vaststelling door Algemeen Bestuur

BIJGEVOEGD

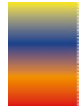
Bijlage 1 - Concept Beleidsbegroting 2024 VRMWB

Beleidsbegroting 2024

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

Beleidsbegroting 2024

Inleiding

'Samen maken we de regio veiliger'. Dit doen we voor de veiligheid van de inwoners van onze 24 gemeenten. Wij werken aan het voorkomen van incidenten en het verkleinen van risico's in de regio én we staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, klassieke rampen en moderne crises. We bundelen de krachten van inwoners, ondernemers, bestuurders, partners, hulpverleners en onze medewerkers.

Met deze begroting zetten wij weer een stap naar meer transparantie van de inzet van onze middelen en prestaties voor ons bestuur, partners en onze inwoners.

*Bekijk de animatie
Veiligheidsregio MWB*

LEESWIJZER

De beleidsbegroting is opgebouwd uit het programma Veiligheid, de verplichte paragrafen en de financiële begroting met bijlagen.

Hoofdstuk 1 Programma Veiligheid

Dit hoofdstuk beschrijft onze missie, visie en de vertaling daarvan naar de pijlers. Elke pijler begint met een korte inleiding en beschrijft de beoogde resultaten voor 2024.

Hoofdstuk 2 Verplichte paragrafen

Dit hoofdstuk bevat de verantwoording van de beheersmatige aspecten, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Hoofdstuk 3 Financiële begroting

Dit hoofdstuk beschrijft de financiële uitgangspunten voor de begroting, de ontwikkelingen op het gebied van de loon- en prijsontwikkeling (LPO) en de Rijksbijdrage. Een overzicht van lasten en baten en een meerjarenperspectief van de bijdragen per gemeente worden gepresenteerd.

Hoofdstuk 4 Bijlagen

In de bijlagen staan het investeringsplan, een overzicht van de lopende leningen, de reserves en voorzieningen en een lijst van veelgebruikte afkortingen

INHOUDSOPGAVE

1 PROGRAMMA VEILIGHEID	6
1.1 Algemeen	7
1.2 Stimuleren van een redzame samenleving	10
1.3 Bijdragen aan een veilige leefomgeving	13
1.4 Hulpvaardige en slagvaardige inzet	18
1.5 Wendbare en duurzame organisatie	23
1.6 Algemene dekkingsmiddelen	30
2 PARAGRAFEN	31
2.1 Bedrijfsvoering.....	33
2.2 Financiering	35
2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	37
2.4 Onderhoud kapitaalgoederen.....	42
2.5 Verbonden partijen	43
3 FINANCIËLE BEGROTING	45
3.1 Kaders totstandkoming begroting	46
3.2 Financiële positie.....	54
3.3 Overzicht lasten en baten.....	56
3.4 Incidentele en structurele lasten en baten	58
3.5 Overzicht op taakvelden.....	60
3.6 Overzicht op programma en economische kostencategorieën.....	60
4 BIJLAGEN	61
4.1 Tariefstelling	62
4.2 Lijst van veelgebruikte afkortingen	63

1 Programma Veiligheid

PROGRAMMA VEILIGHEID

1.1 Algemeen

Wie we zijn

Wij zijn Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB). Samen maken we de regio veiliger is onze missie. Dit doen we voor de veiligheid van de inwoners van onze 24 gemeenten. De veiligheidsregio is een wettelijk verplichte samenwerking van onze 24 gemeenten. De burgemeesters vormen ons bestuur.

We werken in opdracht van de gemeenten aan het voorkomen van incidenten en het verkleinen van risico's in de regio én we staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, klassieke rampen en moderne crises. Daarvoor bundelen we de krachten van inwoners, ondernemers, bestuurders, partners, hulpverleners en onze medewerkers. We zijn zowel een netwerkorganisatie als een krachtige hulpdienst.

Onze 1800 medewerkers, waarvan 1300 vrijwilligers, vormen een onmisbaar fundament onder de dingen die we doen. We zijn professioneel en dragen met veel passie dag in dag uit bij aan de veiligheid in Midden- en West-Brabant.

Waar wij voor gaan

Wat voor een veiligheidsregio willen we zijn? Die vraag hebben we samen met ons bestuur onderzocht. De uitkomst: een parate veiligheidsregio, klaar voor actuele uitdagingen. We richten ons op fysieke veiligheid en maatschappelijke vraagstukken met (fysieke) veiligheidseffecten. Hiermee bestendigen en versterken we de ingeslagen weg.

Onze aandacht gaat allang niet meer alleen naar fysieke veiligheid en klassieke incidenten. Waar een crisis eerst een 'flitsramp' was, hebben we nu steeds vaker te maken met complexe, langdurige crises met maatschappelijke impact of een steeds lastiger te voorspellen mix van impact. Denk hierbij aan de crisishulpverlening van vluchtelingen, vuurwerkproblematiek, boerenprotesten, coronacrisis en niet te vergeten de ontwikkelingen als gevolg van de klimaatverandering met zeer grote impact zeker ook op de langere termijn. Deze crises vragen om een andere aanpak. Onze rol varieert. Deze kan repressief en hulpverlenend zijn maar ook coördinerend, regisserend en ondersteunend ten behoeve van samenwerkingspartners, onze gemeenten, het Rijk en het Veiligheidsberaad.

In het beleidsplan 2023-2027 presenteren we onze ambitie:

We zijn een parate veiligheidsregio, klaar voor actuele uitdagingen.

Onze mensen zijn vitaal en dragen professioneel en met passie bij aan een veilige regio. We zijn paraat en klaar voor actuele uitdagingen in alle fases van de veiligheidsketen. We werken met onze (veiligheids-)partners samen aan het voorkomen en verkleinen van risico's en incidenten in de regio én we zijn voorbereid op en staan 24/7 paraat voor de bestrijding van incidenten, klassieke rampen en moderne crises. We zijn een betrouwbare partner in het netwerk van publieke veiligheid en gezondheid.

Paraat

Onze brandweer, crisisteams en centralisten staan 24/7 klaar. Zij zijn vakbekwaam, goed voorbereid en hebben de beschikking over de juiste middelen voor de bestrijding van de huidige en toekomstige incidenten en crises.

Klaar voor actuele uitdagingen

Door onze betrouwbare en actuele informatiepositie hebben we in beeld wat speelt in onze omgeving. Het stelt ons in staat om risicogericht te werken: we monitoren, analyseren en voorspellen trends, kwetsbaarheden en risico's in een steeds complexer wordende maatschappij. Flexibel zijn en samenwerken vinden we daarbij vanzelfsprekend. Door kennis en kunde te bundelen en te delen, werken we samen aan het voorkomen, voorbereiden, bestrijden en leren van incidenten en crises. We verbeteren en versterken onze advisering en dienstverlening voor inwoners, bedrijven, partners en gemeenten door:

- Effectieve bewustwordingscampagnes en handelingsperspectieven gericht op het stimuleren van veilig gedrag van inwoners en specifieke doelgroepen.
- Integrale advisering aan gemeenten en risicoveroorzakers over actuele veiligheidskwesties.
- Tijdige en juiste interventiestrategieën. Hiermee beïnvloeden we gezamenlijk risico's en bereiden we ons voor op mogelijke crises.
- Sterke operationele paraatheid en slagkracht door inzicht in regionale- en lokale risico's.
- Evalueren, onderzoeken en analyseren van incidenten en crises om continu te verbeteren en veiliger op te treden.

Om onze ambitie te realiseren, zetten we in op drie pijlers:

- Stimuleren van redzaamheid in de samenleving
- Bijdragen aan een veilige leefomgeving
- Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet

Het fundament onder deze pijlers is de duurzame en wendbare organ

Indeling begroting

De beleidsbegroting heeft een herkenbare relatie met ons beleidsplan en daarmee met onze beleidspijlers met als fundament onze wendbare en duurzame organisatie. Zo hanteren we één lijn in onze beleidsdocumenten. Hiermee vergroten we het inzicht in welke activiteiten bijdragen in het bereiken van onze doelen.

In deze beleidsbegroting 2024 werken we de pijlers concreter uit door de volgende vragen te beantwoorden:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we hiervoor doen?
- Wat hebben we daarvoor nodig?

Programmabegroting

De begroting kent één programma (programma Veiligheid), onderverdeeld in pijlers. Daarnaast is het voor de categorieën: Overhead, Algemene Dekking en Reserves verplicht deze apart inzichtelijk te maken.

In het onderstaand overzicht is de begroting op programmaniveau voor 2024 inclusief het meerjarenperspectief voor de jaren 2025 t/m 2027 opgenomen.

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Veiligheid	€ 79.377	€ -6.046	€ 73.331	€ 82.672	€ -5.841	€ 76.831	€ 84.724	€ -5.800	€ 78.924	€ 86.012	€ -5.281	€ 80.732
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 502	€ -87.777	€ -87.275	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751
Overhead	€ 14.582	€ -	€ 14.582	€ 15.356	€ -	€ 15.356	€ 15.362	€ -	€ 15.362	€ 15.919	€ -	€ 15.919
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van lasten en baten	€ 94.461	€ -93.824	€ 638	€ 98.633	€ -97.630	€ 1.003	€ 100.883	€ -100.972	€ -89	€ 102.727	€ -102.827	€ -100
Subtotaal mutaties reserves	€ 357	€ -995	€ -638	€ 366	€ -1.369	€ -1.003	€ 375	€ -286	€ 89	€ 375	€ -275	€ 100
Resultaat	€ 94.819	€ -94.819	€ -0	€ 98.999	€ -98.999	€ 0	€ 101.258	€ -101.258	€ 0	€ 103.102	€ -103.102	€ 0

1.2 Stimuleren van een redzame samenleving

Inleiding

Een samenleving wordt gevormd door de mensen die er wonen, werken, recreëren, ondernemen en studeren; iedereen draagt daar op de één of andere manier een steentje aan bij. De manier waarop verschilt per persoon en per moment. Uit onderzoek blijkt dat de redzaamheid van mensen in de afgelopen periode is afgenomen en dat er vaker contact wordt gezocht met hulpverleners. Tegelijkertijd zien we een grote veerkracht bij mensen, zoals tijdens de coronacrisis. In de komende jaren is het essentieel daar waar nodig te ondersteunen en waar mogelijk de veerkracht aan te spreken.

Het is onze taak om inwoners bewust te maken van veiligheidsrisico's en handelingsperspectief te bieden voorafgaand aan, tijdens en na afloop van incidenten en crises. Om met onze interventies effectief te zijn bij de verschillende doelgroepen begrijpen we wat speelt in de samenleving, zitten we in een vroeger stadium samen met stakeholders uit ons netwerk om tafel, vergroten we de redzaamheid en bundelen we onze kennis en kunde.

Waar richten we ons de komende jaren op?

Redzaamheid is een product van synergie tussen inwoners, ondernemers, zorg- en hulpverleners en andere maatschappelijke partners. Om daar optimaal op in te kunnen spelen willen we:

- Weten hoe onze samenleving er uit ziet en wat er in de samenleving leeft.
- Vroegtijdige samenwerking versterken. Immers, als we kwetsbaarheden en risico's in de samenleving kennen, dan kunnen we inwoners handvatten geven waarmee zij redzamer zijn én voorkomen dat incidenten ontstaan.
- De redzaamheid vergroten door in te zetten op belevingsleren, risicocommunicatie en het stimuleren van veilig gedrag.
- Inzetten op burgerhulpverlening, om burgers te betrekken bij de samenwerking met hulpverleners.

Wat we al doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2024 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan het stimuleren van een redzame samenleving. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan deze pijler en waarvoor we een deel van onze capaciteit in zetten. Een aantal van deze werkzaamheden gebeurt op basis van aanvraag en samenwerking met gemeenten. Ten behoeve van het stimuleren van de redzame samenleving zijn onze reguliere werkzaamheden onder andere:

- Campagnes (social media) voor het bieden van handelingsperspectieven bij incidenten.
- Voorlichting geven na een incident.
- Contacten leggen en onderhouden met netwerkpartners rondom verminderd zelfredzame groepen, zoals ouderen en zorgbehoevenden.
- Bijdragen aan de landelijke Brandpreventieweken.
- We bieden schooljeugd uit de groepen 7 en 8 in onze Risk Factory belevingsonderwijs om hen redzamer te maken rondom diverse veiligheids-, gezondheids- en duurzaamheidsthema's.

Ontwikkelingen

Maatschappelijke opgave

De maatschappelijke opgave verandert. We moeten rekening houden met afnemende cohesie in de samenleving, agressie tegen hulpverleners, een veranderende zorgvraag en meer kwetsbare doelgroepen door langer thuiswonende ouderen, ontheemden of personen met onbegrepen gedrag. Er wordt een ander beroep op ons gedaan. We werken niet alleen vanuit onze eigen deskundigheid, maar ook vanuit de kwetsbaarheden en risico's die we signaleren.

De burger wordt een wereldmacht

Het vertrouwen van de samenleving in de overheid is niet meer vanzelfsprekend. De machtsverhoudingen wereldwijd en binnen Nederland veranderen en zijn minder voorspelbaar. Onder andere sociale media stimuleren een nieuwe vorm van democratisering, waarin machtsverhoudingen en autoriteit schuivende panelen zijn. We signaleren verschillende samenlevingsvormen waarin dit een rol speelt. Inwoners halen hun kennis en kunde overal vandaan en nemen daarmee zelf meer initiatief om zaken te regelen. Het dwingt de overheid om op een andere manier aan te sluiten bij de samenleving. Professioneel gezag, netwerken en ecosystemen veranderen. Het is belangrijk om - steeds meer divers georganiseerde - inwoners actiever te betrekken en te weten wat ze willen én

kunnen. Daarmee worden zij redzamer en kunnen we hun hulp en inzet (burgerhulpverlening) koppelen aan onze professionele inzet. We werken vanuit een netwerk(ende) samenleving en dragen onze kennis uit.

Wat willen we bereiken?

Voor 2024 zetten we in op de volgende doelstellingen:

- We vergroten ons inzicht in en expertise ten aanzien van veilig gedrag en redzaamheid van inwoners.
- We versterken het risicobewustzijn van doelgroepen door het bieden van interventies en handelingsperspectieven (stimuleren van veilig gedrag)
- We maken onze hulpverlening efficiënter en effectiever in samenwerking met inwoners.

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen
<p>We vergroten ons inzicht in en expertise ten aanzien van veilig gedrag en redzaamheid van inwoners</p>	<p>Monitoring risico's en sentimenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wij verzamelen via de in 2023 ontwikkelde wijktool data om inzicht te krijgen in de (brand)risico's in de samenleving. • We koppelen die inzichten aan het sentiment van de (lokale) omgeving en het moment waarop het sentiment gemeten wordt (context). • We duiden en prioriteren met onze partners gezamenlijk inzichten om samen effectiever te kunnen sturen op specifieke risico's en impactfactoren. <p>We verwachten dat de afnemende sociale cohesie en groeiende armoede in 2024 leidt tot (veiligheids)risico's in de woon- en leefomgeving. Samen met partners (gemeenten, GGD, politie, woningbouwcorporaties) ontwikkelen wij interventies waarmee we de redzaamheid van inwoners vergroten.</p> <p>Veilige en gezonde wijkaanpak</p> <p>We evalueren de aanpak en effectiviteit van de pilots die we in diverse gemeenten (Oosterhout, Waalwijk en Breda) hebben uitgevoerd. Daaruit volgt een event voor de gemeenten van de regio's Midden en West-Brabant en Brabant-Noord om lessen en successen te delen.</p>
<p>We versterken het risicobewustzijn van doelgroepen door belevingsonderwijs, het bieden van interventies en handelingsperspectieven (creëren van veilig gedrag)</p>	<p>Risk Factory</p> <p>In 2024 richten we ons op een nieuwe potentiële doelgroep: middelbare scholieren, nadat we in 2023 starten met de doelgroep ouderen. Zodra de scenario's voor de ouderen 'draaien' kijken we welke aanpassingen aan scenario's voor middelbare scholieren nodig zijn.</p> <p>Risicocommunicatie</p> <p>We sluiten met onze risicocommunicatie aan bij de prioritaire risico's uit het risicoprofiel en bij actuele thema's. Naast de kleinere campagnes ontwikkelen we voor twee actuele thema's (vanuit risicomonitoring) een grote campagne.</p> <p>Gedragsonderzoek</p> <ul style="list-style-type: none"> • We onderzoeken welke factoren van invloed zijn op doelgroepen die vaker met bepaalde risico's (uit de risicomonitoring) te maken hebben. In 2024 kan dat bijvoorbeeld zijn het veilig verwarmen van je woning. • We koppelen deze onderzoeksresultaten – naast landelijk en regionaal gedragsonderzoek - aan gezamenlijke monitoring en

verdiepend kwalitatief onderzoek met als doel om hierop specifieke gedragsinterventies te ontwikkelen.

- De uitkomsten uit gedragsonderzoek worden ingebed in onze werkwijze en de veilige en gezonde wijkaanpak.

We maken onze hulpverlening efficiënter en effectiever in samenwerking met inwoners

Burgerhulpverlening

- We maken burgerhulpverlening onderdeel van onze vakbekwaamheidsprogramma's.
- De opbrengsten van de pilot Wijkbrandweer worden geëvalueerd. We verkennen de mogelijkheden voor het vertalen naar reguliere activiteiten.

Kengetallen en prestaties

	Realisatie 2022	Verwachting of streefwaarde 2023	Verwachting of streefwaarde 2024
Aantal campagnes op social media voor bewustzijnsverhoging inwoners	13	10	10
Aantal deelnemers dat Risk Factory bezoekt	85 scholen 2.500 leerlingen	100 scholen 3.500 leerlingen	100 scholen 3.500 leerlingen

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

Weergave van de kosten voor het stimuleren van de redzame samenleving:

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Stimuleren van een redzame samenleving	€ 682	€ -155	€ 527	€ 693	€ -156	€ 537	€ 692	€ -157	€ 535	€ 703	€ -158	€ 546
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van lasten en baten	€ 682	€ -155	€ 527	€ 693	€ -156	€ 537	€ 692	€ -157	€ 535	€ 703	€ -158	€ 546
Subtotaal mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 682	€ -155	€ 527	€ 693	€ -156	€ 537	€ 692	€ -157	€ 535	€ 703	€ -158	€ 546

1.3 Bijdragen aan een veilige leefomgeving

Inleiding

De inrichting van een veilige leefomgeving creëer je niet alleen, maar samen. Inwoners, ondernemers, zorg- en hulpverleners, iedereen draagt zijn steentje bij. De regierol voor een veilige leefomgeving ligt bij de gemeenten. We adviseren gemeenten en bedrijven bij specifieke projecten, evenementen, objecten en gebieden. We kijken daarbij breder naar de aanwezige risico's met betrekking tot het object en omgeving én er is aandacht voor nieuwe risico's. Wij adviseren tijdig en op een eenduidige manier over het beheersen van risico's om incidenten, rampen en crises te voorkomen.

Waar richten we ons de komende jaren op?

- Het integraal en risicogericht aanpakken van (brand)veiligheidsvraagstukken, door afhankelijk van het risico een passende rol te pakken (en samen met partners tot een passende oplossing te komen). Daarvoor gaan we vroegtijdig in gesprek met onze gemeenten en partners, hanteren we een flexibel basistakenpakket en passen we onder andere de zes sporen van beïnvloeding toe.
- De prioritaire risico's uit het Regionaal Risicoprofiel. Deze risico's krijgen de komende jaren extra aandacht in de voorbereiding. We scherpen onze informatie- en netwerkpositie aan, actualiseren de planvorming en borgen ons vakmanschap. Ook kijken we gebiedsgericht naar risico's en maken we risicogerichte keuzes.
- De verbinding tussen gezondheid en veiligheid door in samenwerking met de GHOR het zorgrisicoprofiel op te stellen.
- Het ontwikkelen van een actueel multidisciplinair risicobeeld door te versterken op risicomonitoring van kwetsbaarheden, dreigingen en risico's.
- Een stevige verbinding tussen regio's en Rijk en het landelijke Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk (KCR2).

Wat we al doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2024 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan een veilige leefomgeving. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan deze pijler en waarvoor we een groot deel van onze capaciteit in zetten. We verbeteren ons reguliere werk continu. Permanente risicomonitoring is een belangrijk fundament voor het effectief inzetten van onze zes sporen van beïnvloeding. Deze zes sporen bevatten alle werkzaamheden van risicobeheersing, verdeeld over een aantal werkvelden:

Zes sporen van beïnvloeding	Werkvelden
1. Beïnvloeding wet- en regelgeving	1. BRZO en Bedrijfsbrandweten
2. Inrichten van de omgeving	2. Ruimtelijke ontwikkeling en Infrastructuur
3. Vergunningverlening, toezicht en handhaving	3. Milieu en Industrie
4. Kennisdeling en gedragsverandering samenleving	4. Bouwen
5. Kennisoverdracht en handelingsperspectief incidentbestrijders	5. Gebruik
6. Communicatie over restrisico's en handelingsperspectief	6. Evenementen
	7. (Brand) Veilig Leven

Het reguliere werk van het GHOR-bureau ligt voornamelijk op het snijvlak van gezondheid en veiligheid. Door middel van advisering, kennisoverdracht en het bieden van handelingsperspectief legt de GHOR de verbinding tussen de veiligheidsregio en de zorgsector. De GHOR brengt het gezondheids- en zorgperspectief in bij veiligheidsvraagstukken en brengt veiligheidsperspectief in bij de zorgsector met als doel om continuïteit van de zorg te borgen.

Ontwikkelingen 2024

Verzwarende BRZO

Binnen onze regio hebben we te maken met een forse groei in het aantal bedrijven dat valt onder het Besluit risico's zware ongevallen (hierna genoemd Brzo-bedrijven). Hierdoor staat de capaciteit van de inspecteurs onder druk. De verwachting is dat er de komende vier jaar zich nog zeventien bedrijven vestigen in de provincie Noord-Brabant, waarvan tien in de regio Midden- en West-Brabant. Daarnaast

is er sprake van wijzigende regelgeving rondom Arie-plichtige inrichtingen (Arie: regeling voor Aanvullende voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie) waardoor het aantal bedrijven dat in aanmerking komt voor het doorlopen van een Aanwijstraject voor een bedrijfsbrandweer (art. 31 Wet VR) vanaf 2023 aanzienlijk toeneemt. Deze toename ontstaat op het moment dat er al een veertigtal Arie-bedrijven zich binnen het samenwerkingsverband Noord-Brabant bevinden waar nog geen Aanwijstraject is gestart, vanwege de druk op de capaciteit. Mogelijk komen daar met de wijziging in regelgeving nog tien Arie-plichtige inrichtingen bij.

Complexiteit veiligheidsvraagstukken

We constateren dat veiligheidsvraagstukken (o.a. adviesaanvragen) aan verandering onderhevig zijn. Veiligheidsvraagstukken worden steeds complexer, mede door de toename van complexiteit van de omgeving ten gevolge van energietransitie, klimaatadaptatie en technologische ontwikkelingen. Ook vraagt het integraal en risicogericht werken om aanvullende specifieke expertise, waar gemeenten zelf niet meer over beschikken. Om de kwaliteit van ons werk te bewaken, investeren we in kennis over de gevolgen van nieuwe risico's en ontwikkelingen zoals energieopslagsystemen, windmolens, waterstofvoertuigen etc.

Omgevingswet & Wet kwaliteitsborging voor het bouwen

De stelselherziening Omgevingsrecht leidt tot een taakverandering voor veiligheidsregio's op het gebied van risicobeheersing. In de praktijk blijkt dat er nieuwe taken bijkomen, naast dat ontwikkelingen in het traditionele domein van vergunning, toezicht en handhaving (VTH) ook onverminderd aandacht van ons eisen vanwege de complexiteit van veiligheidsvraagstukken. Er zijn Accounthouders Veilige Leefomgeving aangesteld, die als kerntaak hebben om verbinding te leggen met gemeenten (en ketenpartners) om onze integrale advisering op nieuwe en bestaande planfiguren te borgen. Vanwege investeringen in een andere werkwijze, benodigde adviescapaciteit voor nieuwe planfiguren en toenemende complexiteit van veiligheidsvraagstukken is meer capaciteit nodig. Er is berekend dat er een uitbreiding van drie fte nodig is.

Versterken van Crisisbeheersing en informatievoorziening (extra BDUR-gelden)

De inzet bij landelijke en langdurige crises heeft de afgelopen jaren een grote wissel getrokken op de capaciteit van de veiligheidsregio's en flexibiliteit van (en werkdruk bij) individuele collega's. De rijksoverheid heeft ten behoeve van de versterking van de landelijke inzet op crisisbeheersing extra middelen beschikbaar gesteld voor de veiligheidsregio's. Hiermee moet de bovenregionale en landelijke samenwerking beter georganiseerd en geborgd worden, maar moeten de veiligheidsregio's vooral op regionaal niveau kwalitatief en kwantitatief robuuster worden georganiseerd. Denk aan het verder professionaliseren van crisisbeheersing, het inrichting van Veiligheids Informatie Knooppunten (VIK), en de ontwikkeling en beheer van informatiesystemen. Ook wordt een informatie-, actie- en Coördinatiepunt voor Rijk, Regio's en partners (KCR2) ingesteld. In een landelijk bestuursakkoord is vastgesteld dat er vanaf 2023 structureel € 83 miljoen wordt toegevoegd aan de Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) voor veiligheidsregio's. Deze aanvulling wordt in vier jaar opgebouwd, startend vanaf 2023 (€1,88 miljoen voor VRMWB). In de zomer van 2023 zal de bijdrage voor 2024 bekend worden.

Wat willen we bereiken?

In 2024 zetten we in op:

- We werken meer omgevingsgericht. We hebben voor onze regio in beeld waar onze kwetsbaarheden zitten en welke bedreigingen er zijn.
- We borgen risicogerichtheid door afhankelijk van het risico een passende rol te pakken en (samen met partners) geschikte interventies te ontwikkelen.
- We werken meer informatiegestuurd om te komen tot meer integrale beeld- en oordeelsvorming over kwetsbaarheden, dreigingen en incidenten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen
<p>We werken meer omgevingsgericht. We hebben voor onze regio in beeld waar onze kwetsbaarheden zitten en welke bedreigingen er zijn.</p>	<p>Omgevingswet en wet kwaliteitsborging voor het bouwen</p> <ul style="list-style-type: none">• We sluiten aan bij de omgevingstafels van onze gemeenten en borgen in onze advisering de kernwaarden voor een veilige leefomgeving.• We monitoren de effectiviteit van onze inzet in de 6 sporen van beïnvloeding en verbeteren op basis daarvan onze dienstverlening.• We investeren in kennis over de gevolgen van nieuwe risico's en ontwikkelingen, bijvoorbeeld nieuwe energiedragers. <p>Besluit risico's zware ongevallen (Brzo), Bedrijfsbrandweer en Industrie</p> <ul style="list-style-type: none">• Bij alle Brzo-bedrijven wordt de nieuwe landelijke methodiek bij inspecties toegepast. Het gaat hier om de Landelijke Benadering Risicobedrijven (LBR) en gemeenschappelijke inspectieruimte (GIR).• We verbreden onze kennis van gevaarlijke stoffen naar bredere risico's, zoals onder andere straling en (industriële) gevolgen van de energietransitie. <p>Risicomonitoring</p> <ul style="list-style-type: none">• We verkennen de mogelijke inzet van een Operationele Risicometer en een Virtuele Assistent voor calamiteitencoördinatoren (CaCo), informatiemanagers en vergelijkbare adviseurs. De Operationele Risicometer levert inzicht in de impact van het ontstaan van gestapelde risico's. De Virtuele Assistent geeft tijdens een crisis inzicht in de actuele situatierapportage in brede zin.• In 2024 wordt één van de prioritaire risico's extra belicht, bijvoorbeeld extreem weer. We inventariseren welke data en informatie nodig is om dit risico te monitoren en met welke partners we moeten samenwerken.• We passen risicomonitoring toe op wijkniveau binnen de pilot Veilige en Gezonde Wijk. De daaruit geconstateerde kwetsbaarheden worden gemonitord zodat we in staat zijn vergelijkbare kwetsbaarheden in andere wijken vroegtijdig te signaleren.
<p>We borgen risicogerichtheid door afhankelijk van het risico een passende rol te pakken en (samen met partners) geschikte interventies te ontwikkelen.</p>	<p>Uitrol visie risicogerichtheid</p> <ul style="list-style-type: none">• De in 2023 tot stand gekomen (regionale) visie op risicogerichtheid wordt organisatie breed uitgerold.• De lessen over de manier waarop risicogerichtheid toegepast is in de praktijk voor het thema natuurbrandbeheersing worden benut in een nieuw thema (mogelijk veilige energietransitie).• De opgedane ervaring met de zes sporen van beïnvloeding wordt gebruikt bij het risicogerichter benaderen van veiligheidsvraagstukken.
	<p>Samenwerking</p> <ul style="list-style-type: none">• Samen met onze gemeenten en ketenpartners zetten we in op het ontwikkelen van een risicogerichte aanpak van

veiligheidsvraagstukken in de omgeving.

- We investeren extra in vroegtijdige afstemming met initiatiefnemers (en branches) over de veiligheidsaspecten van initiatieven in de omgeving.
- Wij gaan bij alle risicovolle bedrijven een contactmoment inplannen om te bespreken wat zij aan ontwikkelingen in willen dienen ten behoeve van efficiënter en effectiever afhandelen van vergunningen.

GHOR

- Het zorgrisicoprofiel dat in 2023 met zorginstellingen in de regio wordt opgesteld wordt in 2024 geïmplementeerd. In het zorgrisicoprofiel staat welke risico's en crisistypen uit het regionaal risicoprofiel de acute en publieke zorg het meest onder druk zetten en waarop maatregelen nodig zijn.

We werken meer informatiegestuurd om te komen tot meer integrale beeld- en oordeelsvorming over kwetsbaarheden, dreigingen en incidenten.

Informatienetwerk

- We onderzoeken met onze drie grootste gemeenten en (regionale) samenwerkingspartners welke data en informatie nodig is om te komen tot een integraal actueel risicobeeld.
- Bijdragen aan de oprichting en positie van Knooppunt Coördinatie Regio – Rijk (KCR2) door in gezamenlijkheid (met andere veiligheidsregio's) duiding en betekenis te geven aan beschikbare informatie met betrekking tot bovenregionale risico's.
- We blijven in het Fieldlab informatiegestuurde Veiligheid Zuid 6 participeren voor informatie innovaties op het gebied van procesontwikkeling en tooling. Dit is in nauwe verbondenheid met KCR2.

Kengetallen en prestaties

	Realisatie 2022	Verwachting of streefwaarde 2023	Verwachting of streefwaarde 2024
Brzo en bedrijfsbrandweer			
Aantal afgesproken Brzo-inspecties	49	53	53
Aantal onaangekondigde controles Brzo-bedrijven	40	53	53
Industriële veiligheid en milieu			
Aanvragen milieu, externe veiligheid	467	- 1	- 1
Toezicht risicovolle bedrijven	68	- 1	- 1
Levertijd advisering: tijdigheid van adviezen(%)*	90%	90%	95%
Gerealiseerd gepland toezicht: (%)*	90%	90%	90%
Overige aantallen			
Advies/controlen bedrijfsbrandweer	489	- 1	- 1
Advies ruimtelijke ordening en Infra	592	- 1	- 1
Bouwen en brandveilig gebruik	3047	- 1	- 1
Toezicht brandveilig gebruik	123	- 1	- 1
Evenementen en overige plaatsen	2437	- 1	- 1

¹ Deze cijfers worden niet begroot, maar worden wel weergegeven in de realisatie. Dit betreft niet-beïnvloedbare cijfers, omdat het aantal aanvragen vanuit gemeenten betreft.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

Weergave van de kosten van de pijler Veilige Leefomgeving:

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ 9.377	€ -8	€ 9.369	€ 9.712	€ -8	€ 9.704	€ 10.047	€ -8	€ 10.039	€ 10.306	€ -8	€ 10.298
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 950	€ -	€ 950	€ 988	€ -	€ 988	€ 1.026	€ -	€ 1.026	€ 1.056	€ -	€ 1.056
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van baten en lasten	€ 10.326	€ -8	€ 10.318	€ 10.700	€ -8	€ 10.692	€ 11.073	€ -8	€ 11.065	€ 11.362	€ -8	€ 11.354
Subtotaal mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 10.326	€ -8	€ 10.318	€ 10.700	€ -8	€ 10.692	€ 11.073	€ -8	€ 11.065	€ 11.362	€ -8	€ 11.354

1.4 Hulpvaardige en slagvaardige inzet

Nieuwe risico's leiden tot nieuwe type incidenten, rampen en crises. In die veranderende omgeving staan de meldkamercentralisten, brandweer- en crisisteams 24/7 paraat. Ons vakmanschap, adequaat materieel en een betrouwbare operationele informatie zijn daarbij essentieel. Wij ondersteunen onze bestuurders, die verantwoordelijk zijn voor Bevolkingszorg en de beheersing en bestrijding van crises en incidenten.

Waar richten we ons de komende jaren op?

- Betere informatie vanuit de meldkamer: deze blijft zich ontwikkelen in het verstrekken van relevante informatie over veilig repressief optreden en het in een vroeg stadium kunnen beoordelen van de omvang van incidenten en crises.
- Het robuust en toekomstbestendig houden van het brandweerstel met behoud van vrijwilligheid en slagkracht. Het bestendigen van paraatheid en slagkracht en de ontwikkeling van een dynamische, flexibele en informatiegestuurde incidentbestrijding zijn belangrijke aandachtspunten.
- Versterking van de crisisorganisatie door middel van ontwikkeling van o.a. de CaCo-functie, ontwikkeling van flexibel opschalen, risicomonitoring, aansluiting bij KCR2 en versterking risico- en crisiscommunicatie.
- Versterking Bevolkingszorg en gemeentelijke crisisbeheersing door specialistische functies regionaal te organiseren en gemeenten zo goed mogelijk te ondersteunen.

Wat we al doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2024 willen ontwikkelen voor het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige organisatie. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan deze pijler. Het grootste deel van onze middelen, zowel financiën als capaciteit, zijn te relateren aan deze pijler.

De volgende reguliere taken horen hiertoe:

- Repressie (paraatheid en incidentbestrijding brandweer)
- Crisisbeheersing (paraatheid en incidentenbestrijding multi)
- Bevolkingszorg
- (Multi)operationele voorbereiding en planvorming
- Techniek, Facilitair en Logistiek
- Informatiegestuurd werken, onderzoek en analyse
- (Multidisciplinair) opleiden trainen en oefenen
- Risico- en crisiscommunicatie

Binnen bovenstaande taken worden vele activiteiten uitgevoerd en continu verbeterd. Voor onze tankautospuitten kunnen we bijvoorbeeld steeds meer spreken van 'Smart fire fighting'; ons materieel wordt steeds 'slimmer' en uitgerust met sensoren en telemetrie om steeds beter te kunnen begrijpen hoe het brandweeroptreden functioneert. Ook Team Brandonderzoek (TBO) is al enige jaren een waardevolle versterking die bijdraagt aan beter en veiliger brandweeroptreden. Daarnaast ontwikkelt het droneteam zich door tot een 'Team Digitale Verkenningen' en bestaan er steeds betere technieken om met betere beelden en meer digitale informatie een betere incidentbestrijding en crisisbeheersing te kunnen uitvoeren. Tot slot leidt het structureel informatie gestuurd werken tot betere data en inzicht in (de ontwikkeling van) typen incidenten, hun geografische spreiding tot en met inzicht in relaties tussen typen incidenten en typen gebouwen of locaties en de rol van bijvoorbeeld gebruikers en de wijze van incidentbestrijding. Dit geldt niet alleen voor het borgen van slagvaardige en hulpvaardige inzet, maar deze informatie draagt ook bij aan een veiligere leefomgeving.

Ontwikkelingen

Wet veiligheidsregio's

Op 6 december 2022 heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid de Contourennota versterking crisisbeheersing en brandweezorg naar de Tweede Kamer gestuurd. In deze nota zijn de contouren geschetst voor de nieuwe 'Wet brandweezorg en crisisbeheersing', die de Wet veiligheidsregio's op termijn vervangt. In de Contourennota wordt bevestigd dat het werk rondom brandweezorg en crisisbeheersing steeds complexer wordt en dat er behoefte is aan versterking van deze sectoren.

Ditzelfde geldt voor Bevolkingszorg. De versterking hiervan (als uitwerking van de wetsevaluatie) krijgt vorm aan de hand van het landelijk project Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg dat in de loop van 2023 wordt aangeboden aan het Veiligheidsberaad.

Vanaf 2023 wordt er een geleidelijk (opbouwend) structureel bedrag van € 83 miljoen aan de Bijzondere Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) van de veiligheidsregio's toegevoegd, bestemd voor de versterking van crisisbeheersing, de versterking van de informatiepositie en het inrichten van het Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk (KCR2) en de bovenregionale samenwerking daarin.

Vijf opgaven RCDV

De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) zet in op vijf opgaven om in de komende vijf jaar grote verandervraagstukken in verbinding met elkaar te realiseren. Aanleiding hiervoor zijn de ambities geformuleerd in de evaluatie Wet veiligheidsregio's en enkele langlopende vraagstukken binnen onze branche. Hieronder de vijf landelijke opgaven met een korte toelichting op de hoofdvragen:

1. Crisisbeheersing

Zijn we regionaal en landelijk voorbereid op klassieke crises, maar ook op de langdurige ongekende crises? Wat betekent dit voor het stelsel en voor partners in de algemene en functionele kolommen? Er ligt onder andere een voorstel om een multi crisisbeheersing doctrine te ontwikkelen. De recent toegekende versterkingsgelden BDUR maken dat we voortvarend met deze opgave aan de slag kunnen.

2. Informatievoorziening

Naar aanleiding van het versterken van de crisisbeheersing dient er, ten behoeve van deze versterking, ook opnieuw naar de governance van (multi)informatievoorziening toepassingen gekeken worden als afzonderlijke opdracht. Tevens er zal een versterking van de regionale en landelijke informatiepositie plaatsvinden waar een deel van de toegekende versterkingsgelden BDUR voor is gereserveerd.

3. Verbeter en vereenvoudig het brandweeronderwijsstelsel, richt een daarop geïnspireerd stelsel voor crisisonderwijs in

Hoe kunnen we, op basis van een goede probleemanalyse, een adequaat brandweeronderwijsstelsel realiseren en implementeren binnen het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, de veiligheidsregio's en met relevante partners? En een daarop gebaseerd crisisonderwijs?

4. Organiseer toekomstvaste brandweezorg

Hoe houden we de kwaliteit van lokale en regionale brandweezorg hoog en in verbinding met veranderende maatschappelijke vraagstukken in stad en omringend gebied? Hoe verbeteren we de regionale en landelijke slagkracht voor gewone en bijzondere risico's? Hoe versterken we de onderlinge schakels binnen de veiligheidsketen en stemmen we onze preventieve en preparatieve werkzaamheden beter af op onze (grootschalige) incidentbestrijding? Hoe krijgen we meer grip op en inzicht in de vorming en continuïteit van brandweezorg?

5. Toekomstbestendig werkgeverschap

Om de ontwikkelingen het hoofd te bieden is een toekomstgerichte ontwikkelopgave op het gebied van goed werkgeverschap, boeien en binden van personeel en inspelen op 'de medewerker van de toekomst' noodzakelijk. Investeren in de mens is een kritische succesfactor. Er ligt een voorstel om een governance op het gebied van werkgeverschap uit te werken en de landelijke organisaties beter te verbinden.

Vrijwilligers en beroepsbezetting brandweer

We hebben structureel 30-50 vacatures bij onze vrijwillige brandweerposten en het werven van nieuwe vrijwilligers wordt steeds problematischer in met name kleinere kernen. Daarbij hebben we ook te maken met Europese richtlijn (COM 2021-93), die stelt dat gelijke arbeid gelijk beloond moet worden. In de toekomst is kazerner en consigner van vrijwilligers daarom met het huidige systeem niet meer mogelijk waardoor we ook op onze beroepsposities geconfronteerd worden met een tekort aan medewerkers. In 2022 is, vooruitlopend op de landelijke ontwikkelingen, geconstateerd dat de paraatheid van de brandweer niet voldoende is om uitvoering te geven aan het door gemeenten vastgestelde Dekkings- en Spreidingsplan van de regio.

In het Veiligheidsberaad van december 2022 is een principebesluit genomen om een implementatieplan 'Bouwsteen verplichtend karakter' vast te stellen. De uiteindelijke implementatie van de Bouwsteen leidt tot een kostenverhoging omdat vrijwilligers niet meer mogen worden ingezet voor de aanvulling van de bezetting van de 24-uursdienst en de dagdienst posten van Waalwijk en Oosterhout en hiervoor de vaste beroepsformatie moet worden uitgebreid.

Post Moerdijk haven

Het Algemeen Bestuur heeft op 21 december 2022 besloten om voor de beroepspost Moerdijk Haven de Publiek-Private Samenwerkingsconstructie (PPS) te continueren als bedrijfsbrandweezorg voor de komende vijf jaar. Daarbij worden de bestaande afspraken over de financiële verdeling van de kosten aangepast op de oorspronkelijke afspraken.. Ook wordt gezocht naar aanpassingen van de zes minutennorm en de 100% beschikbaarheid. Tot 2027 werken we in principe met de PPS om uiterlijk in 2027 tot een definitieve keuze te komen waarbij rekening wordt gehouden met mogelijke aanpassingen vanuit de Wet veiligheidsregio's.

Ontwikkelingen Hart van Brabant

Rondom het district Hart van Brabant, specifiek rondom Tilburg en omliggende gemeenten speelt een aantal ontwikkelingen die onderlinge afhankelijkheden kent. Allereerst is de gemeente Tilburg beleid aan het ontwikkelen rondom de cityring. Wij zijn nauw betrokken bij deze ontwikkelingen, omdat het mogelijk impact heeft op de wettelijke normtijden van de brandweer. Maar, tevens gelet op de uitbreiding en ontwikkelingen van de stad, is de brandweezorg in Tilburg mogelijk te verbeteren door herpositionering van de kazernes 'Post Centrum', 'Vossenbergh' en 'Berkel-Enschoot'. Gezien de afhankelijkheden heeft herpositionering van kazernes ook invloed op mogelijkheden ten behoeve van het opleidingscentrum 'Safety Village' omdat het opleidingscentrum, gelegen naast kazerne Vossenbergh, onderzoek doet naar het vergroten van de opleidingscapaciteit. We volgen deze ontwikkelingen op de voet, maar er zijn nog te veel onduidelijkheden om aan deze ontwikkelingen concrete acties te koppelen voor 2024.

Wat willen we bereiken?

In 2024 zetten we in op:

- We verstevigen de paraatheid en de slagkracht van de brandweer.
- We zijn beter voorbereid op meerdere typen crises en versterken onze crisisorganisatie en organiseren ons flexibeler - incl. Bevolkingszorg en crisiscommunicatie.
- We verbeteren onze informatiepositie bij het bestrijden van en sturing geven aan een incident, ramp of crisis.
- We vergroten onze opleidingscapaciteit en versterken de opleidings- en oefenmogelijkheden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat willen we bereiken	Wat gaan we daarvoor doen
We bestendigen de paraatheid en de slagkracht van de brandweer	Toekomstbestendige brandweezorg <ul style="list-style-type: none"> • Uitvoering geven aan de in 2023 opgestelde visie en spoorboekje op Toekomstbestendige brandweezorg. Belangrijk onderdeel hierin is het flexibeler en risicogerichter organiseren van onze brandweezorg. We bedenken nieuwe brandweezorgconcepten die we waar nodig in de toekomst kunnen implementeren. • In 2023 maken we een dekkingsplan op basis van de handreiking gebiedsgerichte opkomsttijden. In 2024 implementeren we dit plan. • Voor het vinden van vrijwilligers vernieuwen we onze wervingscampagnes. We verbeteren het aannameproces van vrijwilligers en ons inzicht in de in- door- en uitstroom van vrijwilligers.

- We sluiten aan bij en doen mee met het onderdeel ‘Organiseer toekomstvaste brandweerzorg’ als deel van de ‘Drie Grote Werken’ van de RCDV.

We zijn beter voorbereid op meerdere typen crises en versterken onze crisisorganisatie en organiseren ons flexibeler - incl. Bevolkingszorg en crisiscommunicatie.

Flexibele crisisorganisatie

- Het versterken van de crisisbeheersing (vanuit de extra Bdur-gelden) door uitvoering van ons plan van aanpak gericht op continuïteit/versterken van de crisisprocessen en de informatievoorziening (regionaal en landelijk).
- Ontwikkelen van een flexibele crisisorganisatie door in 2024 in te zetten op het trainen en beoefenen van de werkwijze zoals opgenomen in ons Regionaal Crisisplan 2023-2027.
- Het oprichten van een ‘crisisuitzendbureau’ (met eigen capaciteit en van onze partners) ten behoeve van continuïteit in langdurige crisis.
- Het verder implementeren van de gemaakte keuzes voor de regionale (door)ontwikkeling en professionalisering van Bevolkingszorg en gemeentelijke crisisbeheersing. Ook geven we regionaal uitvoering aan de landelijke vastgestelde ambitie ‘Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg’.
- We geven uitvoering aan het meerjarenprogrammaplan risico - en crisiscommunicatie. We versterken op samenwerking, organisatie en professionaliteit. In 2023 richten we ons op het (her)inrichten van de nieuwe crisiscommunicatie (piket)organisatie. In 2024 wordt deze nieuwe crisiscommunicatie-organisatie geïmplementeerd en verder doorontwikkeld.

We versterken onze informatiepositie bij het bestrijden van en sturing geven aan een incident, ramp of crisis.

Versterken informatiepositie

- We ontwikkelen de functie van calamiteitencoördinator en meldkamer door naar proactieve omgevingsmonitoring.
- In 2024 is onze GEO-omgeving stabiel en is het beheer optimaal ingericht. Hierdoor beschikken we over een optimale basis voor de inrichting van het kaartmateriaal voor crises en incidenten.
- Onze data-architectuur en datawarehouse zijn zo geoptimaliseerd dat we data efficiënt en snel kunnen ontsluiten voor meerdere externe doelgroepen.
- Het Real Time Intelligence Centre (RTIC) Brandweer en de VIK-viewer (VeiligheidsInformatieKnooppunt) worden in samenhang doorontwikkeld.

We vergroten onze opleidingscapaciteit en versterken de opleidings- en oefenmogelijkheden

Vergroten opleidingscapaciteit

- We geven opvolging aan de business-case voor Safety Village die in 2023 wordt opgesteld.
- Eind 2023 bepalen we aan de hand van de gevoerde risicomonitoring op welke van de prioritaire risico's en actuele thema's we in 2024 extra gaan oefenen.

Kengetallen en prestaties

	Realisatie 2022	Verwachting of streefwaarde 2023	Verwachting of streefwaarde 2024
Repressie			
Aantal vrijwilligers	1.288	1.330	1.330
Aantal beroeps	221	220	220
Opkomsttijden 1e TS¹			
Objectnorm	72%	80%	80%
Objectnorm + 2 minuten	89%	95%	95%
18 minuten norm	99%	100%	100%
Vakbekwaam worden en blijven			
Opkomstpercentage vrijwilligers bij oefenen	79%	60%	60%
Opkomstpercentage vrijwilligers bij alarm	48%	30%	30%
Multidisciplinair opleiden en oefenen			
Aantal opleidingen/trainingen/oefeningen	90	110	110
Aantal deelnemers	1.100	1.200	1.200
Aantal grip-situaties	9	- ²	- ²
% geëvalueerde grip-2 situaties	100%	100%	100%
Operationeel Centrum Brandweer (OCB)			
Afgehandelde incidenten OCB	14.700	- ²	- ²
Crisiscommunicatie			
Inzet crisiswebsite	52	40	40

¹ De opkomsttijd 1^e tankautospuiter (TS) is de tijd vanaf de melding op de meldkamer tot het moment dat deze aankomt bij het incident. Voor ieder object is een normtijd vastgesteld in het dekkings- en specialisme spreidingsplan, gebaseerd op de gebruiksfunctie. Het werken met gebiedsgerichte opkomsttijden komt steeds dichterbij; dit kan tot wijzigingen leiden.

² Deze cijfers worden niet begroot omdat het niet-beïnvloedbare cijfers betreft.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

Weergave van de kosten van de pijler Hulpvaardige en slagvaardige inzet:

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 67.634	€ -5.883	€ 61.751	€ 70.789	€ -5.677	€ 65.112	€ 72.590	€ -5.635	€ 66.955	€ 74.083	€ -5.115	€ 68.968
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 2.784	€ -	€ 2.784	€ 2.887	€ -	€ 2.887	€ 2.989	€ -	€ 2.989	€ 3.085	€ -	€ 3.085
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van baten en lasten	€ 70.417	€ -5.883	€ 64.534	€ 73.676	€ -5.677	€ 67.999	€ 75.579	€ -5.635	€ 69.944	€ 77.167	€ -5.115	€ 72.052
Subtotaal mutaties reserves	€ -	€ -404	€ -404	€ -	€ -291	€ -291	€ -	€ -14	€ -14	€ -	€ -3	€ -3
Resultaat	€ 70.417	€ -6.287	€ 64.131	€ 73.676	€ -5.968	€ 67.708	€ 75.579	€ -5.649	€ 69.930	€ 77.167	€ -5.118	€ 72.049

1.5 Wendbare en duurzame organisatie

Inleiding

Met een duurzame organisatie doelen wij op zowel de duurzame inzetbaarheid van onze mensen als het bijdragen aan duurzaamheid in de samenleving door een steeds duurzamere bedrijfsvoering. Wendbaarheid vraagt om nieuwe manieren van werken, een informatievoorziening die betrouwbaar is en rijke inzichten biedt en een bedrijfsvoering die wendbaarheid ondersteunt. Zo spelen we snel in op nieuwe situaties en veranderende risico's en gaan we flexibel om met prioriteiten en doelstellingen.

Waar richten we ons de komende jaren op?

- We maken het programma 'Samen Vitaal' onderdeel van onze identiteit en borgen vitaliteit structureel binnen alle lagen van de organisatie.
- Met veilig en gezond werken ondersteunen en faciliteren we onze medewerkers die mentaal en fysiek weerbaar moeten zijn om schokkende gebeurtenissen en veranderingen te verwerken.
- Informatiegestuurd werken vraagt veel van onze mensen. We investeren daarom in het digitaal vakmanschap van al onze medewerkers; van brandweermens, centralist tot kantoormedewerker
- We geven uitvoering aan de duurzaamheidsstrategie en verkleinen onze CO2-voetafdruk. We dragen hiermee actief bij aan een groene, gezonde, sociale en circulaire gemeenschap
- We werken aan een betrouwbare en wendbare informatievoorziening door het minimaliseren en versimpelen van de complexiteit van de IT-omgeving. Hierdoor ontstaat een bestendige, samenwerkingsgerichte én veiligere digitale werkomgeving
- Met de snelle ontwikkelingen op het gebied van informatie en technologie, nemen ook de risico's toe. Informatieveiligheid is een vereiste om de continuïteit van zowel de organisatie als de samenleving te waarborgen.
- Het hebben en aantrekken van professionele en bevlogen medewerkers is belangrijk. We profileren ons daarom daar sterker als aantrekkelijk werkgever.

Wat we ook doen

In deze begroting geven we aan wat we in 2024 willen ontwikkelen om een bijdrage te leveren aan een duurzame en wendbare organisatie. Naast deze ontwikkelingen zijn er uiteraard ook reguliere werkzaamheden die bijdragen aan wendbaarheid en duurzaamheid en waar we een groot deel van onze capaciteit op in zetten. We blijven investeren in het goed uitvoeren van ons werk, richten onze processen efficiënt en doeltreffend in, vertalen en initiëren nieuwe ontwikkelingen en trends en adviseren en ondersteunen de organisatie bij beleidsvoering en uitvoering van taken op het gebied van: personeel en organisatie, financiën planning en control, inkoop, communicatie, informatisering, strategie en ontwikkeling.

Ontwikkelingen

Tweede loopbaanbeleid

Sinds 2006 is het Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) voor brandweermensen afgeschaft. Vanaf 1 januari 2006 mogen nieuwe medewerkers de bezwarende brandweerfunctie niet langer dan 20 jaar vervullen. Het is een gezamenlijke inspanning van werkgever en werknemer een 2e loopbaan te verwezenlijken die de werknemer na maximaal 20 jaar kan gaan vervullen binnen of buiten de Veiligheidsregio. Doelstelling is dat brandweermensen gezond hun pensioenleeftijd halen en daarna nog een goed kwalitatief leven kunnen leiden. De collega's die voor 1 januari 2006 in dienst zijn getreden, hebben nog wel recht op FLO.

Voor de periode 1 november 2022 tot (naar verwachting) 1 januari 2027 kunnen medewerkers met een bezwarende functie die voldoen aan de voorwaarden van het akkoord verzoeken om uitstel tot het onderzoek door de Universiteit Maastricht is afgerond. Een deel van deze brandweermensen is al bezig met de uitvoering van zijn/haar loopbaanplan, een deel gaat in deze periode voldoen aan de startkwalificaties cf. voorwaarden en een deel wil toch – ondanks de mogelijkheid voor uitstel – beginnen aan zijn/haar loopbaanplan. We schatten nu in dat de kosten hiervoor op te vangen zijn binnen de huidige begroting.

Arbeidsmarkt

We hebben te maken met een aantal ontwikkelingen, zoals krapte op de arbeidsmarkt, inflatie, vergrijzing en een verschuivende pensioenleeftijd. Hierdoor hebben we de uitdaging om gekwalificeerde medewerkers te vinden, te binden en te boeien.

Informatieveiligheid

Vanuit het landelijke versnellingsplan Informatieveiligheid wordt in opdracht van het Veiligheidsberaad (december 2020) gewerkt aan het versterken van de cyberweerbaarheid van de Veiligheidsregio's en het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV). We versterken onze informatieveiligheid op basis van de BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid), die standaard verplicht is voor overheidsorganisaties. Naast technische aanpassingen blijven wij investeren in het vergroten van de awareness van onze medewerkers.

Onderdeel van de BIO is het organiseren van de functies 'monitoring van cyber- en digitale dreigingen en kwetsbaarheden' (SOC, Security Operations Centre) en 'incident response op digitale incidenten' (CERT, Computer Emergency Response Team). In 2021 is, als onderdeel het landelijke programma informatieveiligheid, een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar mogelijke scenario's voor SOC en CERT, waarbij geconcludeerd is dat een sectorale/collectieve oplossing hiervoor de meest efficiënte oplossing is. De noodzaak om dit te organiseren is evident, het is vooral de vraag hoe dit georganiseerd moet worden. De verwachting is dat de collectieve oplossing nog tot 2024 of 2025 op zich laat wachten. Dit betekent dat bij alle regio's een korte termijn oplossing noodzakelijk is (zogenoeten 'verhoogde dijkbewaking', bijvoorbeeld een CERT-abonnement met een leverancier).

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en heeft tot doel om de transparantie van overheden en semi-overheden te verbeteren. De belangrijkste wijziging in de Woo betreft de actieve openbaarmaking, openbaarmaking uit eigen beweging. Daarnaast is de passieve openbaarmaking, de openbaarmaking op verzoek, op een aantal vlakken zodanig aangescherpt dat het afhandelen van de verzoeken nog arbeidsintensiever wordt. De Woo gaat uit van digitalisering en stelt eisen aan de documenten en de ontsluiting daarvan. De Woo vereist het op orde brengen van de informatiehuishouding en het aanpassen van processen (zowel organisatorisch als technisch) en is ingegaan op 1 mei 2022. De nieuwe regels voor passieve openbaarmaking gelden vanaf 1 mei 2022, de regels voor actieve openbaarmaking worden gefaseerd ingevoerd vanaf 2023. Deze nieuwe wet verplicht overheidsorganisaties om de informatiehuishouding binnen acht jaar op orde te brengen, wat ook in de archiefwet terugkomt. De VRMWB ambieert om binnen de gestelde termijnen te voldoen aan deze wet. Om inzicht te krijgen in de veranderingen die deze wet met zich meebrengt is in 2022 een plan van aanpak uitgewerkt met een viertal aandachtsgebieden, namelijk: processen, dienstverlening, ICT & Informatievoorziening en cultuur.

Duurzamere bedrijfsvoering en CO2-prestatieladder

In 2023 heeft VRMWB haar visie op een duurzame bedrijfsvoering bestuurlijk vastgesteld. Een belangrijk gevolg daarvan is om structureel stappen te blijven zetten om de CO2-uitstoot van VRMWB planmatig omlaag te brengen om bij te dragen aan de klimaatdoelen van Nederland. Omdat steeds meer veiligheidsregio's de methodiek van de CO2-prestatieladder kiezen, zal ook VRMWB volgens deze methodiek haar CO2-uitstoot monitoren en structureel omlaag brengen. Omdat de meeste gebouwen die VRMWB gebruikt eigendom zijn van de deelnemende gemeenten, zal deze inspanning ook impact hebben op de bedrijfsvoering van de gemeenten.

Ontwikkeling vitale sector

De veiligheidsregio's maken (nog) geen onderdeel uit van de Nederlandse vitale infrastructuur. De inzet van politie, inzet van defensie en communicatie met en tussen hulpdiensten (112 en C2000) maken wel deel uit van deze infrastructuur. Het gaat om processen die essentieel zijn voor de Nederlandse samenleving; processen die kunnen leiden tot uitval of verstoring, tot ernstige maatschappelijke ontwrichting en een bedreiging vormen voor de nationale veiligheid. De COVID-19-crisis heeft duidelijk gemaakt, ook voor het ministerie van J&V, dat de veiligheidsregio's wel als onderdeel van de vitale infrastructuur aangemerkt zouden moeten worden.

Het ministerie werkt aan een vitaliteitsbeoordeling van onze processen van crisisbeheersing, informatievoorziening en brandweerzorg. Het is de rol van de veiligheidsregio's om Nederland op regionaal niveau goed voor te bereiden op rampen en crisis. Om deze rol goed te kunnen vervullen moet de continuïteit van vitale processen binnen de sector gewaarborgd zijn en moeten de veiligheidsregio's kunnen beschikken over de informatie die nodig is om te zorgen voor adequate voorbereiding van de rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Digitale toegankelijkheid overheid

Het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid is ingegaan op 1 juli 2018. De website van de veiligheidsregio voldoet inmiddels grotendeels aan het Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid, maar ook andere publicaties dienen digitaal toegankelijk te worden. Om helemaal digitaal toegankelijk te zijn komen er extra taken bij voor monitoring, controle en nabewerking van documenten, beeld- en filmmateriaal, het op peil houden van bewustwording en het opstellen van toegankelijkheidsverklaringen. De kosten voor het projectteam en out-of-pocket kosten voor aanpassing van de techniek, uitvoeren van nulmetingen en toetsen, trainingen voor personeel en inhuur zijn structureel. Voor de gemeenten en gemeenschappelijke regelingen wordt gesproken over totale incidentele kosten tussen de € 58 en € 94 miljoen voor implementatie binnen twee jaar. Structureel is er voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen jaarlijks tussen de € 25 en € 32 miljoen nodig om aan de eisen van het besluit te voldoen. Om beter inzicht te krijgen in de structurele en incidentele kosten voor onze veiligheidsregio wordt in 2023 gewerkt aan een plan van aanpak.

Wat willen we bereiken?

In 2024 zetten we in op:

- We profileren ons sterker als aantrekkelijk werkgever en vergroten de duurzame inzetbaarheid van onze mensen, die in hun werk tot hun recht komen en mentaal en fysiek vitaal blijven.
- We dragen met een duurzame bedrijfsvoering bij aan een groene, gezonde, sociale en circulaire samenleving.
- We versterken onze veilige en betrouwbare informatievoorziening en de digitaal zelfredzaamheid van onze medewerkers.
- We vergroten de transparantie van onze organisatie om een openbare, betrouwbare en veilige overheid te zijn.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wat gaan we doen?

We profileren ons sterker als aantrekkelijk werkgever en vergroten de duurzame inzetbaarheid van onze mensen, die in hun werk tot hun recht komen en mentaal en fysiek vitaal blijven.

Aantrekkelijk werkgeverschap

- In 2023 is een recruitmentstrategie ontwikkeld die is afgestemd op de behoeftes van verschillende doelgroepen. Daarin is aandacht voor arbeidsmarktcommunicatie, inclusie en diversiteit en loopbaanontwikkeling. Deze wordt in 2024 uitgevoerd.
- We krijgen zicht op hoe we flexibele arbeidsarrangementen kunnen vormgeven voor specifieke doelgroepen in de organisatie, denk aan vrijwilligers, piketfunctionarissen, detacheringen en uitbestedingen.

Samen Vitaal

Met het programma Samen Vitaal borgen we vitaliteit structureel in alle lagen van de organisatie. In 2024 richten we ons op het borgen (verspreiden & verankeren) van vitaliteit in de bedrijfsprocessen, zoals bewustwordingsactiviteiten en een online platform voor medewerkers voor alle vitaliteitszaken.

Veilig en gezond werken

- In 2023 wordt een nieuwe RI&E uitgevoerd onder repressief personeel, mede gevoed door evaluatieverslagen, incidentdata en landelijke ontwikkelingen. In 2024 worden acties en beheersmaatregelen uitgevoerd die hieruit volgen.
- We monitoren de gezondheid van onze mensen op een cyclische manier. Hiervoor ontwikkelen we een gezondheidsmonitor, waarbij we bestaande vormen van

We dragen met een duurzame bedrijfsvoering bij aan een groene, gezonde, sociale en circulaire samenleving

monitoring en registratie integreren, zoals blootstellingsregistratie.

- In 2024 hebben we specifiek aandacht voor beroepsziekten, die maatschappelijk een steeds groter vraagstuk vormen, zoals acute stress/ post-traumatische stress stoornis (PTSS).

Duurzame bedrijfsvoering en CO2-prestatieladder

- Wij werken in 2023 aan een visie voor duurzame bedrijfsvoering en realistische doelen in lijn met de Sustainable Development Goals (SDG's). In 2024 werken we aan reductie van onze CO2-uitstoot middels de systematiek van de CO2-prestatieladder waarvan steeds meer overheden gebruik maken.
- Wij werken naar een niveau 3 certificering in 2024. Ons energiegebruik van de gebouwen en de brandstof voor voertuigen vormen de grootste component waarop bespaard kan gaan worden.
- Voor kleinere dienstvoertuigen is in 2023 al een eerste tranche aanbesteed van (elektrische) voertuigen met lage emissie. In 2024 brengen we in beeld hoe de zwaardere voertuigen emissie-arter of emissievrij gemaakt kunnen worden.
- Een ander belangrijk traject is het doorlopen van een bewustwordingstraject voor alle medewerkers.

We versterken onze veilige en betrouwbare informatievoorziening en de digitaal zelfredzaamheid van onze medewerkers.

Betrouwbare Informatievoorziening

Om informatiegestuurd te werken moet ons digitale ecosysteem een flinke transitie ondergaan. In 2023 is een meerjarenplan voor informatievoorziening opgesteld. De hoofdthema's hierin zijn 1) minimaliseren complexiteit IT-omgeving, 2) veilige digitale werkomgeving, 3) digitalisering als uitgangspunt voor alle activiteiten, 4) digitaal vakmanschap, 5) informatiebeveiliging. In 2024 zetten we in op:

Minimaliseren van complexiteit

In 2024 gaan we de mogelijkheden van het vernieuwde ecosysteem verder benutten. We vergroten de synergie tussen systemen, zowel regionaal als daarbuiten (landelijk), waarmee we faciliteren dat de juiste informatie, op het juiste moment, bij de juiste persoon is.

Informatieveiligheid

We voldoen 100% aan de BIO-normen (Baseline Informatiebeveiliging Overheid). Hiertoe implementeren we een oplossing voor het monitoren van beveiligingsrisico's (Security Operations Center, SOC) en het adequaat acteren daarop (Computer Emergency Response Team, CERT). Voor deze oplossingen werken veiligheidsregio's landelijk samen.

Digitaal vakmanschap

We vergroten de digitale zelfredzaamheid van medewerkers, zodat zij in staat zijn om informatie te registreren, analyseren en duiden in verschillende situaties, met verschillende instrumenten. Digitaal vakmanschap gaat ook over samenwerking tussen collega's met digitale middelen en systemen.

Data-uitwisseling (Convenant DUW)

De samenwerking met de OMWB, GGD West-Brabant en Waterschap Brabantse Delta heeft als hoofdthema de onderlinge data-uitwisseling vanwege de gezamenlijke zorg rond de impact van klimaatverandering op de werkzaamheden van onze

organisaties. Het resultaat is een rapportage met verkenningen inzake de data-uitwisseling met deze partners, inclusief adviezen omtrent toekomstige borging en beheer.

Presterend vermogen

Alle doelgroepen (intern van managementteam tot en met werkvloer en anderen, zoals de gemeenten) krijgen steeds meer realtime dashboards ter beschikking, zodat snel en adequaat gehandeld kan worden. Deze worden begeleid met instructies op de diverse niveaus. Tegelijkertijd gaat de bezem door de grote hoeveelheid prestaties en kengetallen, zodat nog transparanter is waarop de regio stuurt. Daarmee ligt de weg open om deze prestaties en kengetallen ook extern (op de website) te tonen.

We vergroten de transparantie van onze organisatie om een openbare, betrouwbare, en veilige overheid te zijn.

Digitale toegankelijkheid

In 2023 wordt een stappenplan gemaakt om digitaal toegankelijk te worden. In 2024 implementeren we maatregelen om digitale toegankelijkheid te borgen, met aandacht voor zowel technisch aspecten als de rol van medewerkers hierin.

Wet open overheid (Woo)

We werken volgens een meerjarenplan van aanpak om tijdig te voldoen aan de eisen van de Woo. We voeren dat plan uit voor jaarschijf 2024 op een viertal aandachtsgebieden, namelijk: processen, dienstverlening, ICT & Informatievoorziening en cultuur. In 2024 gaan wij adviezen van adviescolleges en jaarplannen en verslagen actief publiceren via het plooi platform.

Archief en Informatiebeheer

- Voor de Wet open overheid en de Archiefwet brengen we de documentaire informatie-huishouding op orde.
- We maken een openbaar overzicht van bestanden en archieven op documentniveau met uitzonderingsgronden voor openbaarheid.
- Informatie van een taakgebied/proces in vak applicaties wordt voorzien van metadata zoals bewaartermijn en dergelijke. Ook wordt voorzien in selectielijsten, vernietiging en een duurzame archiefbewaarplaats.

Visitatie Veiligheidsregio MWB

Visitatie heeft als doel om veiligheidsregio's als organisatie verder te ontwikkelen en om van en met elkaar te leren. We geven hiermee invulling aan artikel 56 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) waarin staat dat het bestuur van de veiligheidsregio ervoor zorgt dat eenmaal in de vijf jaar een visitatie door een visitatiecommissie wordt verricht. In 2022 is er landelijk een voorstel voor een aanpak uitgewerkt. Vanaf 2023 starten een aantal veiligheidsregio's op basis van deze aanpak. Wij staan voor 2024 op de planning.

Kengetallen

	Realisatie 2022	Verwachting of streefwaarde 2023	Verwachting of streefwaarde 2024
Personeel en organisatie			
Ziekteverzuim (organisatie)	6,5%	4,5%	4,5%
Opleidingsbudget (als % loonsom)	2,0%	2,5%	2,5%
% van de beroeps brandweermensen die in 2026 uitstromen is gestart met tweede loopbaanbeleid	100%	100%	100%
Communicatie			
Meten reputatie via social media			
Volgers YouTube brw	22.950	-1	-1
Volgers Facebook brw	8.450	-1	-1
Volgers Instagram brw	4.800	-1	-1
Volgers Facebook vrmwb	5.450	-1	-1
Volgers LinkedIn vrmwb	5.700	-1	-1
Volgers Twitter vrmwb	16.200	-1	-1
Strategie en ontwikkeling			
Aantal Woo-verzoeken	9	5	5
Woo-verzoeken afgedaan binnen wettelijke termijn	100%	100%	100%
<ul style="list-style-type: none"> Afgedaan binnen primair beslistermijn Afgedaan binnen primair beslistermijn + wettelijke verdaging 	89%	11%	
Aantal bezwaarschriften/klachten	3	7	7
% raadvragen binnen week beantwoord	100%	100%	100%
Inkoop			
Rechtmatige aanbestedingen	100%	100%	100%
Realiseren inkoopplan	76%	80%	80%
FP&C			
Aantal facturen	10.984	10.000	10.000
Doorlooptijd facturen	93% < 30 dgn	95% < 30 dgn	95% < 30 dgn
Realisatie budget	99%	95%	95%
Realisatie investeringen	76%	90%	90%
Informatisering			
Incidentafhandeling conform norm	96%	95%	95%
Aantal hacks (major storing)	0	0	0

¹ Deze cijfers worden niet begroot, maar worden wel weergegeven in de realisatie. Dit betreft niet-beïnvloedbare cijfers, omdat het aantal aanvragen vanuit gemeenten betreft.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Wendbare en duurzame organisatie	€ 1.685	€ -	€ 1.685	€ 1.478	€ -	€ 1.478	€ 1.395	€ -	€ 1.395	€ 920	€ -	€ 920
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 10.849	€ -	€ 10.849	€ 11.481	€ -	€ 11.481	€ 11.346	€ -	€ 11.346	€ 11.778	€ -	€ 11.778
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van baten en lasten	€ 12.534	€ -	€ 12.534	€ 12.959	€ -	€ 12.959	€ 12.741	€ -	€ 12.741	€ 12.699	€ -	€ 12.699
Subtotaal mutaties reserves	€ 357	€ -591	€ -234	€ 366	€ -1.078	€ -712	€ 375	€ -272	€ 103	€ 375	€ -272	€ 103
Resultaat	€ 12.891	€ -591	€ 12.300	€ 13.325	€ -1.078	€ 12.247	€ 13.116	€ -272	€ 12.844	€ 13.074	€ -272	€ 12.802

Financieel overzicht Overhead

Conform de BBV wetgeving moeten de kosten van Overhead inzichtelijk gemaakt worden in beleidsbegroting. Deze zijn inzichtelijk gemaakt en verantwoord per pijler. Hieronder volgt een samenvattend overzicht voor het totaal op Overhead.

Overhead Specifiek (bedragen x € 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ 950	€ -	€ 950	€ 988	€ -	€ 988	€ 1.026	€ -	€ 1.026	€ 1.056	€ -	€ 1.056
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 2.784	€ -	€ 2.784	€ 2.887	€ -	€ 2.887	€ 2.989	€ -	€ 2.989	€ 3.085	€ -	€ 3.085
Wendbare en duurzame organisatie	€ 10.849	€ -	€ 10.849	€ 11.481	€ -	€ 11.481	€ 11.346	€ -	€ 11.346	€ 11.778	€ -	€ 11.778
Totale Overhead	€ 14.582	€ -	€ 14.582	€ 15.356	€ -	€ 15.356	€ 15.362	€ -	€ 15.362	€ 15.919	€ -	€ 15.919

1.6 Algemene dekkingsmiddelen

Inleiding

In de algemene dekkingsmiddelen zijn de volgende baten opgenomen:

- De rentelasten en baten
- De rijksbijdrage BDuR gelden
- De algemene gemeentelijke bijdragen

De toelichting van bovenstaande onderwerpen zijn respectievelijk te lezen bij de paragrafen 2.2 Financiering voor de rente en 3.1 Totstandkoming financiële kaders voor de BDuR gelden en de gemeentelijke bijdragen.

Wat hebben we daarvoor nodig?

Financieel overzicht

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024			Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 502	€ -87.777	€ -87.275	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751
Overhead	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroot totaal saldo van baten en lasten	€ 502	€ -87.777	€ -87.275	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751
Subtotaal mutaties reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Resultaat	€ 502	€ -87.777	€ -87.275	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751

2 Paragrafen

2. PARAGRAFEN

In dit hoofdstuk komen de paragrafen aan bod. Het doel van een paragraaf is om voor overstijgende onderwerpen één totaalbeeld te geven. Volgens het BBV zijn de volgende paragrafen verplicht:

- lokale heffingen
- weerstandsvermogen en risicobeheersing
- onderhoud kapitaalgoederen en investeringen
- financiering
- bedrijfsvoering
- verbonden partijen
- grondbeleid

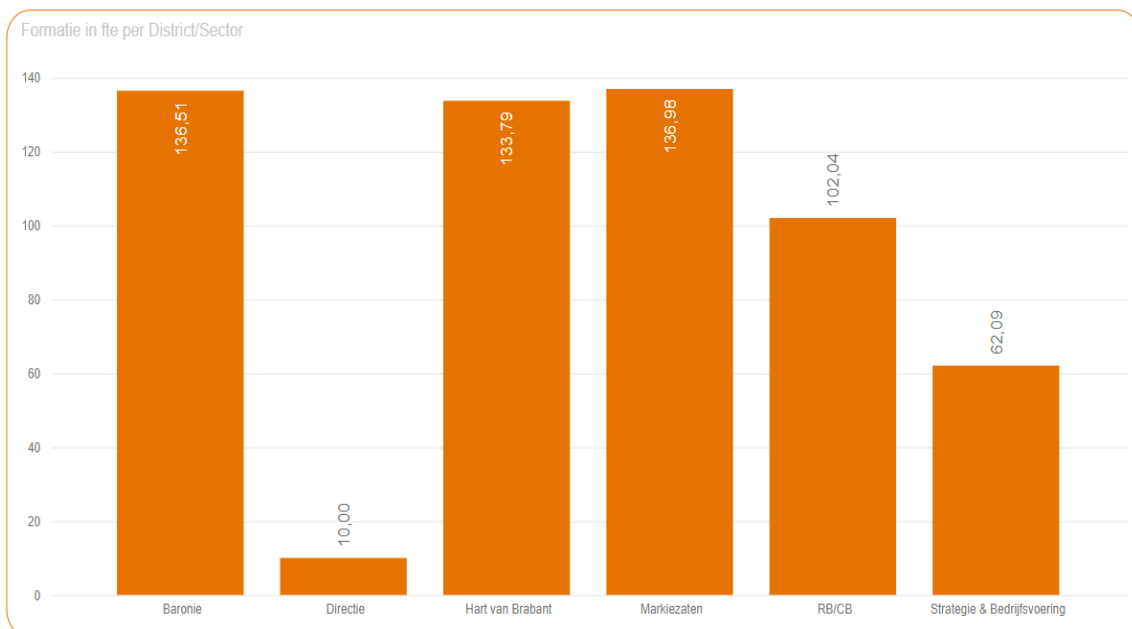
Omdat wij geen lokale heffingen heffen en niet over grondposities beschikken, zijn de paragrafen lokale heffingen en grondbeleid niet opgenomen in deze begroting. Het overzicht investeringen is toegevoegd aan de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen om een eenduidig en volledig beeld te geven over dit onderwerp.

2.1 Bedrijfsvoering

Formatie en bezetting

In onderstaand overzicht is de begrote formatie 2024 (581,41 fte) opgenomen. De formatie in het overzicht betreft de fte's, onderverdeeld in organisatieonderdelen. De medewerkers in de organisatieonderdelen leveren een bijdrage aan verschillende pijlers.

Naast de medewerkers met een aanstelling zijn in 2024 ook medewerkers vanuit andere organisaties werkzaam voor onze organisatie. Dit betreft de medewerkers van de GHOR, die in dienst zijn bij de GGD.

De sector Directie bestaat uit de directie (2 fte), directieondersteuning (2 fte) en de afdelingen Programma's (3 fte) en Concerncontrol (3 fte).

Vrijwilligers

Het aantal vrijwilligers is opgenomen in onderstaande tabel. In het dekkings- en spreidingsplan van de brandweer is een formatie van 1.330 vrijwilligers opgenomen. Deze formatie is gelijk aan de formatie in de begroting 2023.

District	Formatie	Bezetting
Baronie	528	513
Markiezen	428	392
Hart van Brabant	374	377
Totaal	1.330	1.282

Audit en Interne Controle

Een goede administratieve organisatie en interne beheersing zijn belangrijke randvoorwaarden om betrouwbare cijfers te rapporteren en rechtmatig te handelen. Door middel van interne controles en audits wordt periodiek vastgesteld of interne procedures en afspraken zijn nageleefd en te rapporteren cijfers betrouwbaar zijn. Het gaat hierbij niet alleen om financiële cijfers maar ook om niet financiële cijfers. De afdeling Concerncontrol is onafhankelijk van de lijnorganisatie gepositioneerd en voert audits, evaluaties, (doelmatigheid)onderzoeken en analyses uit om vast te stellen of interne procedures en afspraken nageleefd worden. In 2024 hebben we eveneens permanente aandacht voor de goede opzet van de administratieve organisatie (AO)/interne beheersing (IB) voor de gehele organisatie en ziet de afdeling Concerncontrol toe op de uitvoering van het interne controle plan. Daarnaast bewaakt zij de voortgang van het opvolgen van de aanbevelingen vanuit de interne controle en de managementletter van de accountant.

Aandacht voor frauderisico's en beheersing

Het voorkomen van onrechtmatig handelen en fraude heeft binnen de organisatie de aandacht. In de processen zijn beheersmaatregelen genomen om frauderisico's te beperken. In 2024 voeren we wederom de jaarlijkse frauderisico analyse uit. Deze analyse vormt een inventarisatie van mogelijke fraudes die binnen een organisatie kunnen voorkomen. Deze risico's zijn niet gebaseerd op verdenkingen of waargenomen fraudes, maar gebaseerd op een analyse van de processen die binnen een organisatie plaatsvinden. Voor de risico's wordt een inschatting gemaakt van de kans en impact. De uitkomsten van de frauderisico analyse worden aan het managementteam en het Dagelijks Bestuur voorgelegd.

Invoering rechtmatigheidsverantwoording

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is op 27 september 2022 door de Eerste Kamer vastgesteld en gaat in per verantwoordingsjaar 2023. Het Dagelijks Bestuur zal over het boekjaar 2023 voor de eerste keer de verantwoording afgeven. Dit verslag van bevindingen bevat in ieder geval bevindingen over de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Vanaf 2023 geeft de accountant een controleverklaring af met alleen een oordeel inzake de getrouwheid van de jaarrekening. De verantwoording over de rechtmatigheid zal het Dagelijks Bestuur afgeven. In 2024 zijn de voorbereiding voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording afgerond en zijn de activiteiten die wij hiervoor moeten uitvoeren ingebed in onze doorlopende werkzaamheden.

Wet Open Overheid

Het bestuur heeft vastgesteld dat een Woo-verzoek moet worden ingediend via het webformulier of via een brief aan de postbus van de veiligheidsregio. Daarnaast heeft het bestuur de wettelijke verplicht gestelde Woo-contactfunctionaris aangewezen. Hiermee voldoen we aan de eisen die per 1 mei 2022, zijn getreden. Voor de uitvoering van de Woo is een implementatieplan uitgewerkt en vastgesteld. De voortgang van de uitvoering wordt tweemaal per jaar afgesteld met concern control en is onderdeel van de interne verantwoordingscyclus (managementgespreken).

Voor de verbetering van de informatiehuishouding is een verbeterplan opgesteld. Uitvoering hiervan gebeurt onder toezicht van de archiefinspecteur en het provinciaal toezicht. Voor 15 juli 2024 gaat een voortgangsrapportage (archiefbeheer, verbeterplan, voortgang en begeleidende brieven) naar Algemeen Bestuur en Provincie.

2.2 Financiering

De financieringsparagraaf is een onderdeel van de beleidsbegroting en voorgeschreven voor gemeenschappelijke regelingen, zoals de VRMWB. De Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido) stelt regels voor het financieringsgedrag, die binnen de veiligheidsregio zijn vertaald in een treasurystatuut. De vernieuwde BBV-wetgeving stelt nieuwe eisen aan de financieringsparagraaf. Zo is meer inzicht vereist in de rente en is een meerjarenbalans en het EMU-saldo verplicht om op te nemen. De verschillende onderdelen worden hieronder toegelicht en uitgewerkt.

Wet Fido

In de Wet Fido worden door de overheid specifieke regels gesteld ten aanzien van de structuur van de leningen van de decentrale overheid, om zodoende de gevoeligheid voor rentefluctuaties te beperken. Hiertoe wordt een kasgeldlimiet en een renterisiconorm gehanteerd.

De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de omvang van de financiering door middel van kort vermogen (looptijd korter dan 1 jaar). Voor gemeenschappelijke regelingen is de kasgeldlimiet vastgesteld op 8,2% van de lasten van de jaarbegroting. Voor de VRMWB betekent dit dat de kasgeldlimiet voor 2024 is gesteld op € 7,7 miljoen (8,2% van € 93,8 miljoen).

De renterisiconorm heeft tot doel om de renterisico's op de langlopende schulden (langer dan 1 jaar) te beheersen door grenzen te stellen aan de spreiding van looptijden van de leningenportefeuille. Voor de gemeenschappelijke regeling is de renterisiconorm gesteld op 20%, met een minimumbedrag van € 2,5 miljoen. Voor de VRMWB betekent dit dat de renterisiconorm voor 2024 € 18,8 miljoen bedraagt (20% van € 93,8 miljoen). Op basis van de gegevens van de leningenportefeuille (zie bijlage 4.1) kan een overzicht worden samengesteld voor de renterisiconorm.

Tabel renterisiconorm

(bedragen x € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Renteherzieningen (1)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Betaalde aflossingen (2)	€ 9.766	€ 3.664	€ 3.910	€ 4.079	€ 3.999	€ 4.038
Renterisico (1 + 2)	€ 9.766	€ 3.664	€ 3.910	€ 4.079	€ 3.999	€ 4.038
Renterisiconorm (20%)	€ 17.144	€ 18.599	€ 18.765	€ 19.526	€ 20.194	€ 20.565
Ruimte renterisiconorm	€ 7.377	€ 14.935	€ 14.855	€ 15.447	€ 16.196	€ 16.528

Rente

De BBV-voorschriften vragen om inzicht in de begroting en verantwoording van de totale rentelasten. De daaraan gekoppelde financieringsbehoefte moet inzichtelijk zijn. Daarom zijn in deze paragraaf ook de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte opgenomen.

De rentelasten voor 2024 bedragen op basis van de bestaande leningenportefeuille € 501.761. Deze rentelasten worden toegerekend aan de afschrijvingskosten.

Renteschema 2024 (bedragen x 1.000)			
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 502	
B	De externe rentebaten (idem)	€ 88 -/-	
	Saldo rentelasten en rentebaten		€ 414
C1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ - -/-	
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ - -/-	
C3	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ - +/+	
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€ -	€ -
D1	Rente over eigen vermogen	€ - +/+	
D2	Rente over voorzieningen	€ - +/+	
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ -
E	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		€ 414
	Renteresultaat op het taakveld Treasury		€ -

Schatkistbankieren

Door een wetwijziging zijn alle lagere overheden vanaf eind 2013 verplicht om hun liquide middelen en beleggingen aan te houden in de schatkist van het Ministerie van Financiën en niet langer bij private instellingen, zoals banken. Voor Veiligheidsregio MWB houdt dit in dat de rekening-courant tegoeden en deposito's die bij de BNG werden aangehouden, zijn ondergebracht bij het Ministerie van Financiën. Over het saldo bij het Ministerie wordt een rentevergoeding ontvangen. De renteopbrengst over de gelden bij de schatkist zijn als externe rentebaten in de begroting opgenomen.

Het reguliere betalingsverkeer is vanaf 2023 ondergebracht bij de BNG. Hier wordt een rekening-courant aangehouden waarop een beperkt saldo aan liquide middelen mag staan. Als het saldo van de rekeningcourant boven het toegestane maximum uitkomt, dan moet dit worden afgedragen aan het Ministerie van Financiën. Bij een negatief saldo moet dit juist worden aangevuld vanuit het Ministerie van Financiën.

Samenstelling vreemd vermogen

Per 1 januari 2024 is de verwachte stand van de huidige geldleningen geraamd op € 29,7 miljoen. Naast de aan te trekken leningen in 2024 dienen ook in komende jaren additionele geldleningen aangetrokken te worden. Een overzicht van de samenstelling van de langlopende leningen is opgenomen in bijlage 4.1, hierbij is rekening gehouden met het aantrekken van een lening 2024 tot en met 2027.

2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in hoeverre we in staat zijn om niet gestructureerde financiële tegenvallers (risico's) op te vangen zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden.

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een aantal verplichte financiële kengetallen.

Voor het bepalen van het weerstandsvermogen zijn de weerstandscapaciteit en de risico's die we mogelijk lopen van belang. De belangrijke risico's zijn die we voorzien waarvoor geen of beperkte maatregelen zijn genomen en die van (grote) materiele waarde kunnen zijn. Het gaat om risico's die nog niet voldoende concreet en kwantificeerbaar zijn en waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten of voorzieningen zijn gevormd. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover de organisatie beschikt om niet begrote kosten op te vangen.

Benodigde weerstandscapaciteit

Tussen de benodigde weerstandscapaciteit (nodig om de financiële risico's op te vangen) en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie bestaat dus een relatie. De verhouding tussen beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit wordt het weerstandsvermogen genoemd. Om de benodigde weerstandscapaciteit te berekenen wordt de score op kans omgezet naar de volgende percentages:

Score	Kans	%
1	Laag	25%
2	Middel	50%
3	Hoog	75%

Hieronder staan de belangrijkste risico's (per 1 januari 2023) met hun aandeel in het totaal benodigde weerstandscapaciteit:

Risico	Score	Kans	Gemiddelde financiële impact	Benodigd weerstandscapaciteit
Vrijwilligheid	3	75%	€ 1.750.000	€ 1.312.500
Informatieveiligheid	3	75%	€ 750.000	€ 562.500
Continuïteit OIV IT infrastructuur	3	75%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Tweede loopbaanbeleid	3	75%	€ 800.000	€ 600.000
Omgevingswet	3	75%	€ 320.000	€ 240.000
Wet Normalisering Rechtspersoon Ambtenaren	3	75%	€ 1.250.000	€ 937.500
Verplichtend karakter	3	75%	€ 2.000.000	€ 1.500.000
Stijgende brandstof, elektra en gas prijzen.	3	75%	€ 1.200.000	€ 900.000
Stijgende loon- en prijsontwikkeling	3	75%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Chemiepack	1	25%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Fort Oranje	1	25%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Datalek GGD	1	25%	€ 200.000	€ 50.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit				€ 6.102.500

Op basis van de actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op

€ 6.102.5000. Ten opzichte van de bestuur rapportage 2022 (€ 6.125.000) is het benodigde weerstandscapaciteit ongeveer gelijk gebleven.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit betreft de middelen die de organisatie heeft of ter beschikking kan krijgen om de financiële gevolgen van risico's op te vangen. Deze middelen bestaan uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve en de nog niet ingevulde begrotingsruimte en een post onvoorzien.

We hebben geen algemene reserve en rekenen alleen de bestemmingsreserve Crisis en Calamiteiten tot de weerstandscapaciteit. Deze reserve is vrij aanwendbaar voor optredende risico's zonder dat dit leidt tot een ernstige verstoring van het geformuleerde beleid. Deze bestemmingsreserve bedraagt € 1.611.576 en vormt een buffer voordat teruggevallen moet worden op de deelnemende gemeenten. De overige reserves rekenen wij niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit zijn de bestemmingsreserves en hieraan zijn al een bestemming toegekend.

Het weerstandsvermogen wordt via de volgende berekening in beeld gebracht:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen:} \quad \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De beschikbare weerstandscapaciteit is ten opzichte van de begroting 2023 ongewijzigd en bedraagt € 1.611.576. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 6.102.500 (t.o.v. € 6.125.000 in bestuur rapportage 2022). Het weerstandsvermogen ($\frac{€ 1.611.576}{€ 6.102.500}$) bedraagt hiermee 0,26.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre we in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen zonder de noodzaak om direct te bezuinigen of het beleid aan te passen. Met een ratio weerstandsvermogen van 0,26 ($\frac{€ 1.611.576}{€ 6.102.500}$) zijn we hier zeer beperkt toe in staat. Dit is een logisch gevolg van het besluit van het Algemeen Bestuur (besluit maart 2012) om geen algemene reserve aan te houden.

Om onze risico's op te vangen dienen de deelnemende gemeente een algemene reserve aan te houden die onder andere is bestemd voor de risico's die voortvloeien uit de gemeenschappelijke regelingen waarin wordt deelgenomen. Hiermee zijn in feite de gemeenten een deel van de benodigde weerstandscapaciteit en doen we indien nodig een beroep doen op de weerstandscapaciteit van de deelnemende gemeenten.

Inventarisatie van risico's

Omgaan met risico's vormt een dagelijks onderdeel voor organisaties. Van onvoorspelbare crisissen zoals de oorlog in Oekraïne en de hierdoor stijgende gasprijzen tot veranderende wet- en regelgeving die invloed hebben op de bedrijfsvoering.

Ook wij hebben te maken met risico's bij de uitvoering van onze taak. Veel risico's worden opgevangen door (interne) beheersmaatregelen die we inzetten om het effect van bepaalde risico's te beperken. Voor een deel zijn er risico's die we niet of beperkt kunnen beheersen. Om deze op te vangen hebben we diverse verzekeringen afgesloten. In deze paragraaf zijn de relevante risico's benoemd die nog onvoldoende concreet en kwantificeerbaar zijn en waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten of voorzieningen zijn gevormd.

Bij ieder risico hebben we (voor zover mogelijk) maatregelen opgenomen die we nemen om de kans dan wel de impact van de geïdentificeerde risico's te beperken. Om de impact goed en vanuit een breder perspectief in te schatten, worden de risico's beoordeeld op meerdere aspecten, zoals continuïteit van de organisatie, bestuurlijke afbreuk, imago organisatie en personele, juridische en financiële implicaties.

Het opstellen van een risicoprofiel is een momentopname. In de loop van de tijd kunnen er nieuwe

risico's ontstaan en kunnen risico's in de toekomst anders ingeschat worden.

Vrijwilligheid

Het kost steeds meer moeite om voldoende vrijwilligers te vinden en te blijven binden aan de organisatie. De beschikbaarheid vrijwilligers en daardoor paraatheid staan onder druk. We hebben een verouderd vrijwilligersbestand (relatief hoge leeftijdsopbouw). Komende jaren moeten we rekening houden met nog meer uitstroom, met meer druk om te werven en op te leiden.

De werving en selectie van vrijwilligers is een proces dat continu aandacht heeft. We ontwikkelen programma's voor het vinden, binden en boeien van nieuwe vrijwilligers en betrekken hen via participatieraden bij de ontwikkelingen binnen de veiligheidsregio. We denken na over kortere opleidingstrajecten en geven landelijk input op de hervorming van het onderwijsstelsel.

Daarnaast ontwikkelen we een visie op toekomstbestendige brandweezorg, waarin we ook rekening houden met scenario's dat een aantal posten in de toekomst niet voldoende vrijwilligers meer heeft om levensvatbaar te zijn.

In 2023 gaan we door met werving via verschillende kanalen en willen we de werving succesvoller maken door gericht in te zetten op potentiële doelgroepen. Hiervoor zetten we de kennis van een recruiter in. We ontwikkelen nieuwe en flexibele brandweezorgconcepten om met behoud van vrijwilligheid de paraatheid en kwaliteit van de brandweezorg ook in de toekomst te borgen. Op basis van het belevingsonderzoek en eerdere ervaringen uit Expeditie JIJ ontwikkelen we een nieuw programma voor het vinden, binden en boeien van (nieuwe) vrijwilligers.

Informatieveiligheid

De minister heeft besloten dat alle veiligheidsregio's binnen afzienbare tijd tot de vitale infrastructuur gaan behoren. Dit betekent dat we aan een hoger volwassenheidsniveau op het gebied van informatieveiligheid moeten voldoen. Informatieveiligheid wordt beoordeeld aan de hand van de zogeheten volwassenheidsniveaus, 0 is het laagste, 5 is het hoogste. We zijn goed aangehaakt op het landelijke versnellingsprogramma Informatieveiligheid. In 2021 is een audit op de BIO uitgevoerd (onderdeel landelijke afspraken). We voldoen inmiddels voor ca 75% aan norm, vanaf 2023 en verder sturen wij op het realiseren van het restant. In 2022 zijn de medewerkers getraind op herkennen en omgaan met informatiebeveiligingsrisico's. Daarnaast is ook het incident response plan afgerond met daarin procedures voor het geval dat het toch mis gaat.

Continuïteit ICT

Tijdens een crisis is het mogelijk dat onze vitale (ICT) infrastructuur niet naar behoren werkt. Dit kan tot gevolg hebben dat de inzet vertraagd wordt en dat bepaalde onderdelen uitvallen. Er zijn een aantal beheersmaatregelen genomen om dit risico te mitigeren, zoals een analyse over kwetsbaarheden, het kunnen overdragen van kritische processen naar andere veiligheidsregio's en het oefenen met scenario's zoals stroomuitval, cybercrime en ICT-uitval. Voor de crisisorganisatie blijft dit een permanent aandachtspunt. Naar aanleiding van de wereldwijd incident LOG4J is prioriteit gegeven aan het updaten van de continuïteitsplannen. Ondanks de genomen maatregelen blijft dit risico potentieel aanwezig. Voor dit risico hebben we geen financiële impact gedefinieerd.

Tweede loopbaanbeleid

Het tweede loopbaanbeleid houdt in dat medewerkers na 20 werkzame jaren in een bezwarende 24-uurs functie doorstromen naar een andere functie binnen of buiten de organisatie. De VRMWB heeft hierin de verplichting om medewerkers te ondersteunen en te faciliteren bij het starten van een tweede loopbaan. De ontwikkelingen hebben gevolgen voor medewerkers in de vorm van (financiële) onzekerheden over de toekomst. Voor de organisatie heeft het financiële gevolgen in de vorm van het verstrekken van noodzakelijke studiefaciliteiten, mogelijk overbruggingsregelingen, vervangingskosten personeel, extra opleidingskosten door uitstroom. We zien dat medewerkers op zoek zijn naar zekerheid en steeds vaker al na ongeveer 13 jaar dienstverband kiezen voor een andere baan buiten de brandweer. Vanwege het snellere verloop moeten we eerder nieuwe potentiële brandweermensen werven, selecteren en opleiden.

Om dit risico te beperken wordt conform het uitvoeringskader uitvoering gegeven aan het tweede loopbaanbeleid. Medewerkers zijn bewust gemaakt dat zij zelf aan zet zijn voor het maken en realiseren van hun loopbaanplan. Het tweede loopbaanbeleid wordt door zowel werkgevers als -

nemers als niet aantrekkelijk ervaren.

De universiteit van Maastricht doet in opdracht van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) onderzoek naar duurzame inzetbaarheid van brandweerm medewerkers. De resultaten van het onderzoek worden gebruikt bij het heroverwegen van het tweede loopbaanbeleid. Wij volgen de ontwikkelingen. In afwachting van de uitkomsten van het onderzoek naar bezwarendheid zijn in het najaar van 2022 afspraken gemaakt waardoor 20-jarigen uitstel kunnen aanvragen totdat er landelijk een definitieve oplossing komt voor duurzame inzetbaarheid van brandweermensen. Afhankelijk van de te maken keuzes heeft dit risico een financiële impact van € 0,6 miljoen tot € 1 miljoen.

Omgevingswet

De Omgevingswet is de basis voor het nieuwe stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Het stelsel van de Omgevingswet bundelt de regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Deze wet betekent een omkering van de organisatie en vraagt andere competenties en kennis van de medewerkers. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is inmiddels meerdere keren uitgesteld en is onlangs opnieuw uitgesteld tot begin 2024.

Onderzoeksbureau Cebeon heeft berekend dat de implementatie van de Omgevingswet de veiligheidsregio's gezamenlijk 20-30 miljoen euro kosten. Daarnaast zal er, na de invoering van de wet, sprake zijn van gezamenlijk 15-20 miljoen euro structurele meerkosten voor de veiligheidsregio's. Door investeringen in de veranderende werkwijze van adviseren en andere producten is meer capaciteit nodig. Wij schatten de financiële impact hiervan op € 240.000,-.

Wet Normalisering Rechtspersoon Ambtenaren (WNRA)

De WNRA heeft als doel de rechtspositie van ambtenaren en de private sector gelijk te trekken. Deze wet is ook van toepassing voor het personeel van de veiligheidsregio's. Door het stelsel van vrijwillige brandweervrijwilligers dat in Nederland wordt gehanteerd heeft de invoering van de WNRA een aantal specifieke gevolgen voor de veiligheidsregio's. Brandweervrijwilligers hebben op dit moment een eigen rechtspositie (vastgelegd in de CAR-UWO), die verschilt van beroepspersoneel. Door de invoering van de WNRA krijgen vrijwilligers in de toekomst een arbeidsovereenkomst en kunnen zij aanspraak maken op toeslagen en voorzieningen die ook voor beroepsgebruikelijk zijn. Tevens leidt het tot een hoger quotum aan banen in het kader van de participatiewet.

Veiligheidsregio's hebben een uitzonderingspositie gekregen, naar aanleiding van vragen over de uitwerking van de Europese deeltijdrichtlijn op het stelsel van vrijwilligheid. Het uitstel is voor onbepaalde tijd verleend. De aandacht ligt op de mogelijkheden van behoud van vrijwilligheid binnen de kaders van de Europese deeltijdrichtlijn. Echter moet er in het kader van de WNRA wel aandacht zijn voor de juridische basis voor de aanstelling van de vrijwilliger volgens het civiele arbeidsrecht. Het advies en uitwerkingsgrond moet hierop nog volgen.

Er is op dit moment geen goede inschatting te maken van de exacte financiële risico's. Mocht het worden ingevoerd is de inschatting per 1 januari 2024. De financiële impact bedraagt naar verwachting tussen de € 1,0 en € 1,5 miljoen.

Verplichtend karakter

De Europese deeltijdrichtlijn vormt een risico vanwege de verplichting om deeltijders (brandweervrijwilligers) op dezelfde manier te verlonen als fulltimers wanneer zij hetzelfde werk doen en aan dezelfde eisen moeten voldoen. Indien veiligheidsregio's brandweervrijwilligers een parttime aanstelling moeten geven, nemen de kosten van de brandweervrijwilligers enorm toe. Daarnaast is het de vraag of vrijwilligers en werkgevers instemmen met een ander dienstverband.

Een landelijke denktank heeft een voorstel ontwikkeld waarbij onderscheid tussen beroeps en vrijwilligers wordt gemaakt op basis van het verplichtend karakter. Vrijwilligers kan volgens dit voorstel geen verplichte aanwezigheid (kazernering) of beschikbaarheid (consignering) worden opgelegd. Juristen oordelen dat dit onderscheid voldoende is om het stelsel van vrijwilligheid in stand te houden. Het voorstel heeft wel financiële consequenties omdat wij op dit moment kazernering van vrijwilligers veelvuldig toepassen. Het Veiligheidsberaad is van mening dat de minister van J&V als stelselverantwoordelijke de meerkosten voor haar rekening moet nemen. Op basis van het voorstel is een implementatieplan gemaakt voor de invoering van het onderscheid op basis van verplichtend

karakter. Er is nog geen duidelijkheid of en in hoeverre de minister van J&V budget ter beschikking stelt voor de uitvoering. Wij schatten de financiële impact hiervan op tussen de € 1,5 en € 2,5 miljoen.

Stijgende loon- en prijsontwikkeling (inkopen en bouwmaterialen)

Wereldwijd is een duidelijke trend zichtbaar in de prijsontwikkeling van inkopen en (bouw)materialen. Onderhoudscontracten voor materieel worden aanzienlijk verhoogd. Het risico ontstaat dat kosten voor onderhoud en de investeringsprojecten hoger uitkomen. Daarnaast is ook een verwachte stijging van de loonkosten. De cao-onderhandelingen lopen nog, het financieel effect is nog niet exact te duiden. Vooraf is al duidelijk dat onze reguliere indexatiemethode niet passend is voor de extreme prijs- en loonstijgingen en er in de loop van 2023 en verder financiële tekorten ontstaan. Het risico is dat toegekende indexatie onvoldoende is om de effecten van cao-stijgingen op te vangen. Begin 2023 zal meer duidelijkheid komen over de financiële effecten voor de begroting 2023 en verder.

Stijgende brandstof, elektra en gasprijzen

Door het aflopen van het contract eind 2022 nemen de kosten voor gas en elektra toe. Voor 2023 zijn de gasprijzen ruim twee keer zo hoog als medio 2022. Om de energiekosten te beperken moet meer gestuurd worden op het zuinig omgaan met energie. Op intranet worden artikelen gepubliceerd over gezamenlijke verantwoordelijkheid om gas/elektra verbruik terug te dringen. Er wordt gekeken naar het uitbreiden van zonnepanelen in overleg gemeenten. We sturen en monitoren via Hero-balancer. Bij nieuwbouw en renovaties kazernes hebben we oog voor verduurzamen. In 2023 starten we met de overgang naar de eerste voertuigen van diesel op elektrisch rijden.

Chemie-Pack

Gemeente Moerdijk, Veiligheidsregio MWB en onderdelen van de Staat der Nederlanden worden door de verzekeringsmaatschappijen van omliggende bedrijven van Chemie-Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die zij zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Het is onduidelijk of en wanneer er een dagvaarding komt. Door de advocaat is in een brief aan de Gemeente Moerdijk en de Veiligheidsregio een bedrag genoemd van € 27 miljoen (exclusief rente en kosten). Daarnaast wordt bij veroordeling ook imagoschade geleden. We laten ons bijstaan door specialisten. Daarnaast wordt waar nodig afgestemd met gemeente Moerdijk en de Staat der Nederlanden. Diverse voorbereidingen en aanvullende onderzoeken zijn afgerond. Voor dit risico hebben we geen financiële impact gedefinieerd.

Fort Oranje

Eigenaren van camping Fort Oranje willen in gesprek met de gemeente Zundert over de schade die zij menen te hebben geleden als gevolg van de overname en ontmanteling van de camping. Als gevolg van het uitroepen van GRIP 4 ten tijde van de acties bij camping Fort Oranje is de voorzitter van de Veiligheidsregio op grond van artikel 39 Wet veiligheidsregio's in de plaats getreden van de burgemeester van de gemeente Zundert en heeft hij een aantal besluiten genomen. Discussie kan ontstaan over de vraag of de Veiligheidsregio voor een deel aansprakelijk zou kunnen worden gesteld voor geleden schade. De grootte van het risico is niet bekend. Er is ook nog geen sprake van een daadwerkelijke aansprakelijkstelling.

Data lek GGD

Het ministerie van VWS (als onderdeel van de Staat der Nederlanden), alle GGD-en, alle Veiligheidsregio's, ook MWB, en een aantal gemeentes worden door de Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade (ICAM) namens een aantal natuurlijke personen verantwoordelijk gehouden voor de schade die zij zeggen te hebben geleden als gevolg van het datalek in januari 2022 binnen het systeem van de GGD. Het is onduidelijk of en wanneer er een dagvaarding komt. Er zijn ook nog geen bedragen genoemd. We hebben deze kwestie gemeld bij onze verzekering. Door het Veiligheidsberaad is namens alle veiligheidsregio's gereageerd richting de stichting ICAM. In deze brief staat dat de veiligheidsregio's pas inhoudelijk reageren nadat de gesprekken tussen de stichting ICAM en het ministerie van VWS zijn afgerond. Daarnaast wordt waar nodig afgestemd met GGD West-Brabant, het Veiligheidsberaad en andere veiligheidsregio's.

Financiële kengetallen

Onderstaande tabel geeft de financiële kengetallen weer die op grond van het BBV verplicht moeten worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Kengetallen	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Netto schuldquote	40%	50%	54%	59%	55%	55%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	40%	50%	54%	59%	55%	55%
Solvabiliteitsratio	24%	9%	8%	6%	6%	6%
Structurele exploitatieruimte	0,70%	1,24%	0,19%	0,18%	0,19%	0,19%

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast aan ten opzichte van de eigen middelen en geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. De netto schuldquote schommelt de komende jaren rond hetzelfde niveau met een kleine piek in 2025. Dit wordt veroorzaakt door het aantrekken van leningen om de investeringen de komende jaren te financieren.

De netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen laat geen verschil zien. Dit komt doordat er geen leningen worden verstrekt.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit geeft een beeld over in welke mate de veiligheidsregio in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. In 2023 valt de egaliseringsreserve kapitaallasten vrij en in de komende jaren zal een groot gedeelte van de resterende reserves worden ingezet. Hierdoor neemt het eigen vermogen af. Dit vormt de belangrijkste oorzaak van de daling van de solvabiliteitsratio.

De structurele exploitatieruimte geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten en of de exploitatie hiermee in evenwicht is. Dit wordt beoordeeld door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves. Voor de komende jaren schommelt de structurele exploitatieruimte de 0,19%.

2.4 Onderhoud kapitaalgoederen

In artikel 12 van het BBV staat aangegeven wat de beleidskaders zijn van het onderhoud van de kapitaalgoederen, de hieruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van deze consequenties in de begroting. Wij beschikken over een aanzienlijke omvang kapitaalgoederen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze kapitaalgoederen bestaan uit materieel en voertuigen.

Gebouwen

Voor alle kazernes zijn afspraken met de gemeenten gemaakt over het onderhoud via demarcatie-lijsten en meerjarige onderhoudsplannen (MJOP's). Voor het groot onderhoud is een voorziening ingesteld voor het egaliseren van de in de tijd gespreide onderhoudskosten. Eind 2022 zijn de MJOP's voor alle kazernes geactualiseerd, waarna de dotatie en de stand van de voorziening is aangepast.

Voorziening onderhoud gebouwen (bedragen x 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Stand per 01-01	€ 2.138	€ 2.761	€ 2.674	€ 2.590	€ 2.016	€ 1.991
Toevoeging aan voorziening	€ 842	€ 842	€ 842	€ 842	€ 842	€ 842
Aanwending voorziening	€ 219	€ 929	€ 926	€ 1.416	€ 868	€ 853
Stand per 31-12	€ 2.761	€ 2.674	€ 2.590	€ 2.016	€ 1.991	€ 1.980

Materieel en voertuigen

Wij hebben een grote vloot aan voertuigen. Bij de aanbesteding van de meeste voertuigen worden

onderhoudscontracten afgesloten voor maximaal 15 jaar. Het planmatig- en correctief onderhoud inclusief APK wordt uitgevoerd door de werkplaats in Tilburg. Steeds vaker wordt ook andersoortig correctief onderhoud aan voertuigen zelf uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld pomprevisies. Dat geldt ook voor de kleine dienstvoertuigen van het district Hart van Brabant.

De bepakkingswerkzaamheden worden grotendeels in eigen beheer uitgevoerd. Er is geen voorziening groot onderhoud ingesteld ten behoeve van materieel. Vooralsnog is hier geen noodzaak toe en gelden de afgesloten contracten als normering. Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud binnen onze vloot. Naast normeringen op materieel zijn er ook normeringen op materiaal.

Voertuigen en bepakking (bedragen x 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Voertuigen						
Planmatig onderhoud	€ 422	€ 486	€ 486	€ 486	€ 486	€ 486
Correctief onderhoud	€ 555	€ 330	€ 330	€ 330	€ 330	€ 330
Brandstof	€ 781	€ 850	€ 850	€ 850	€ 850	€ 850
Verzekeringen	€ 233	€ 281	€ 290	€ 298	€ 307	€ 317
Schades	€ 118	€ 110	€ 110	€ 110	€ 110	€ 110
Overig	€ 89	€ 93	€ 92	€ 92	€ 92	€ 92
Totaal voertuigen	€ 2.198	€ 2.150	€ 2.158	€ 2.166	€ 2.175	€ 2.185
Bepakking						
Planmatig onderhoud	€ 85	€ 132	€ 130	€ 130	€ 130	€ 130
Correctief onderhoud	€ 169	€ 147	€ 147	€ 147	€ 147	€ 147
Overig	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bepakking	€ 254	€ 279	€ 277	€ 277	€ 277	€ 277
Totaal	€ 2.452	€ 2.429	€ 2.434	€ 2.443	€ 2.452	€ 2.461

De voertuigen zijn vanaf 2020 WA-verzekerd. Schades aan voertuigen zijn voor eigen rekening. Ter voorkoming van schade is nader beleid gevormd en in een proces vastgelegd.

2.5 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij volgens het BBV als er een bestuurlijk en financieel belang is in een privaat- of publiekrechtelijke organisatie. Het bestuurlijk belang komt tot uitdrukking in de zeggenschap. Het financieel belang komt tot uitdrukking in het aan de verbonden partij ter beschikking gestelde bedrag. Dat is niet verhaalbaar als de verbonden partij failliet gaat, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

We zijn een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 24 gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten zorgdragen dat we over voldoende middelen beschikken om aan onze verplichtingen te kunnen voldoen waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd is. Hierdoor zijn we een formeel verbonden partij voor de 24 gemeenten. We kennen zelf geen verbonden partijen conform de definitie van het BBV. Er zijn wel externe partijen waar sprake is van een structureel samenwerkingsverband onder Kosten Gemene Rekening. Deze worden hieronder toegelicht.

Gemene rekening GHOR

Met ingang van 1 januari 2014 is voor de bedrijfsvoering van de GHOR een dienstverlenings-overeenkomst afgesloten met de GGD West-Brabant. De dienstverleningsovereenkomst is geformaliseerd in een overeenkomst kosten voor gemene rekening, waarin de activiteiten van de GHOR zijn ondergebracht. De gemeenschappelijke regelingen GGD West-Brabant, GGD Hart voor Brabant en Veiligheidsregio MWB maken deel uit van deze gemene rekening. In de gemene rekening zijn de kosten opgenomen ten aanzien van het personeel (inclusief de kosten van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ontslag), de toerekenbare overhead en de overige kosten van de GHOR. Ter verdeling van het werkelijke niveau van de kosten is een verdeelsleutel tussen de partijen afgesproken. Wij participeren voor een aandeel van 93,65% in de gemene rekening.

Het instellen en in stand houden van een GHOR is onze taak. De GHOR is een onderdeel van de GGD en opgenomen in de begroting en jaarrekening van de GGD. Met ingang van 1 januari 2017

vindt er geen consolidatie meer plaats van de cijfers van de GHOR. De bijdrage aan het in stand houden van de GHOR is opgenomen in onze begroting en jaarrekening. De doelstellingen en resultaten van de GHOR worden verantwoord onder de pijler Bijdragen aan een veilige leefomgeving.

Gemene Rekening Operationeel Centrum Veiligheidsregio/Brandweer (OC VR/Brw)

Met ingang van 1 januari 2020 hebben we een convenant met de Veiligheidsregio Zeeland, inzake de samenwerking meldkamer Bergen op Zoom voor de uitvoering van de meldkamerfunctie voor de brandweertaak, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Personeel is door de organisatorische samenvoeging per 1 januari 2020 in onze dienst en we voeren de administratie van de meldkamerfunctie. De verdeling van de kosten van de brandweermeldkamer (inclusief calamiteiten coördinatoren) vindt plaats op basis van inwoneraantallen van beide veiligheidsregio's (74% VRMWB - 26% VRZ). Na verloop van een periode van vier jaar, voor de eerste keer ten behoeve het jaar 2024 wordt de verdeelsleutel op basis van de nieuwe inwoneraantallen opnieuw vastgesteld.

3 Financiële begroting

FINANCIËLE BEGROTING

3.1 Kaders totstandkoming begroting

Herijking beleid

Er is sprake van gewijzigd beleid. In de kaderbrief 2024 is een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voorgesteld van € 272.000. Deze verhoging komt voort uit de volgende beleidsmatige wijzigingen:

- Implementatie van de Wet open overheid (Woo) (€ 150.000),
- Versterken van Informatieveiligheid (€100.000),
- Formatie brandweer t.b.v. paraatheid (reeds bestuurlijk vastgesteld) (€ 465.000)
- Verlaging van de bijdrage door de taakstelling (-/- € 443.000).

Loon- en Prijscompensatie

De gehanteerde methodiek ten behoeve van de loon- en prijsontwikkeling wordt gecontinueerd in 2024.

De kernpunten van de systematiek om de loon- en prijsontwikkeling te verwerken in de gemeentelijke bijdragen, zijn:

- Voor de loonontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Loonvoet sector overheid'.
- Voor de prijsontwikkeling wordt gerekend met de CPB-index 'Prijs bruto Binnenlands Product'.

Beide indices worden periodiek gepubliceerd door het Centraal Planbureau (CPB). In de begroting wordt uitgegaan van de CPB-prognose ten tijde van de vaststelling van de Kadernota 2024.

De loon- en prijsontwikkeling wordt bepaald door de gepubliceerde index loonvoet sector overheid en index prijs bruto binnenlands product voor het jaar 2024 van het Centraal Plan Bureau (CPB) en de correcties van deze indices voor het jaar 2022 en 2023 van de in de begroting 2023 verwerkte cijfers. In de begroting wordt uitgegaan van de jongste CPB-prognose ten tijde van de vaststelling van de conceptbegroting.

Kerngegevenstabel Centraal Planbureau o.b.v. maart 2022

	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Loonindex	4,30%	3,60%	4,20%	4,10%	3,90%	3,90%
Prijsindex	3,40%	3,00%	2,50%	2,50%	2,20%	2,20%

Vanuit het CPB zijn alleen ramingen gegeven t/m 2026. Voor 2027 hanteren we dezelfde percentages als 2026.

Op basis van de indices uit bovenstaande tabel en degene die in de begroting 2023 verwerkt zijn, is een gewogen gemiddelde index berekend waarmee de bijdragen van de gemeenten worden aangepast. Deze index en mutatie in de begroting is in onderstaande tabel weergegeven.

	2024	2025	2026	2027
Gewogen loon- en prijsindex Kadernota 2024-2027	6,46%	3,46%	3,22%	3,22%
Gewogen loon- en prijsindex Beleidsbegroting 2023	2,40%	2,42%	2,42%	-
Mutatie loon- en prijsindex	4,06%	1,04%	0,80%	3,22%

Takendiscussie profiel 4

De indexatie wordt toegepast ná aftrek van de € 443.000 bezuiniging conform bestuursbesluit AB2022.05.24/1.

Kapitaallasten

In AB2022.02.09/3.5 is besloten om de egalisatiereserve op kapitaallasten te laten vervallen en de

lasten te nemen in de exploitatiebegroting. Afwijkingen op het investeringsplan vertalen zich daardoor rechtstreeks in een wijziging op de gemeentelijke bijdragen. Voor de beleidsbegroting 2024 wordt uitgegaan van het geactualiseerde investeringsplan 2023 en volgende jaren. De mutatie in de kapitaallasten is meegenomen als herijking beleid en in onderstaande tabel opgenomen.

CAO

Voor de loonkosten zijn we uitgegaan van het op 28 februari 2023 bereikte principeakkoord CAO 2023-2024. Het principeakkoord kent een looptijd tot 1 mei 2024. Voor de loonkosten 2024 is uitgegaan van de structurele loonsverhoging 2023 en een loonindex van 2%. Vanaf mei wanneer de CAO afloopt is dat voor de resterende maanden 1,33%. Voor de jaren 2025-2027 is uitgegaan van de percentages van de loonindex volgens onderstaande tabel Berekening gewogen index begroting 2024 CPB maart 2022 van respectievelijk 4,10%, 3,90% en 3,90%. Nog niet meegenomen zijn de mogelijke financiële consequenties van een aanpassing in de Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU) en/of de mogelijke ontheffing voor nachtdiensten voor de centralisten en calamiteiten coördinatoren (CaCo's) op de meldkamer.

Reguliere gewogen index

Op basis van de bovenstaande financiële tabel kan een gewogen gemiddelde index berekend worden waarmee de bijdrage in de begroting wordt aangepast. Deze berekening is in de tabel op de volgende pagina weergegeven.

Berekening gewogen index begroting 2024 CPB maart 2022

	Index CPB	Verhouding	Gewogen index	Index begroting 2024
Loonindex 2022	4,30%	60,00%	2,58%	
Prijsindex 2022	3,40%	40,00%	1,36%	
Gewogen index			3,94%	
Index 2022 bij begroting 2023			2,22%	
Correctie index 2022			1,72%	1,72%
Loonindex 2023	3,60%	60,00%	2,16%	
Prijsindex 2023	3,00%	40,00%	1,20%	
Gewogen index			3,36%	
Index 2023 bij begroting 2023			2,14%	
Correctie index 2023			1,22%	1,22%
Loonindex 2024	4,20%	60,00%	2,52%	
Prijsindex 2024	2,50%	40,00%	1,00%	
Gewogen index 2024			3,52%	3,52%
Index 2024 incl nacalculatie				6,46%
Loonindex 2025	4,10%	60,00%	2,46%	
Prijsindex 2025	2,50%	40,00%	1,00%	
Gewogen index 2025			3,46%	3,46%
Loonindex 2026	3,90%	60,00%	2,34%	
Prijsindex 2026	2,20%	40,00%	0,88%	
Gewogen index 2026			3,22%	3,22%
Loonindex 2027	3,90%	60,00%	2,34%	
Prijsindex 2027	2,20%	40,00%	0,88%	
Gewogen index 2027			3,22%	3,22%

Vanuit het CPB zijn alleen ramingen gegeven t/m 2026. Voor 2027 hanteren we dezelfde percentages als 2026. Hierdoor is de gewogen index 2027 3,22%

Ontwikkeling Rijksbijdrage BDuR

Op basis van de beschikking BDuR Rijksbijdrage 2023 (d.d. 1 december 2022) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid is onderstaande prognose afgegeven voor de meerjarige bijdrage.

Ontwikkeling bijdrage BDuR	2024	2025	2026	2027*
Beleidsbegroting 2023 (beschikking 2021)	€ 9.970.603			
Loon/prijs bijstelling	€ 338.715			
Beschikking 2022	€ 10.309.318	€ 10.309.318	€ 10.309.318	€ 10.309.318
verwachte loon/prijs bijstelling	€ 700.000	€ 1.050.000	€ 1.400.000	€ 1.400.000
Beleidsbegroting 2024	€ 11.009.318	€ 11.359.318	€ 11.709.318	€ 11.709.318

* de Rijksbijdrage wordt 3 jaar vooruit geprognostiseerd. Voor 2027 is hetzelfde bedrag als 2026 aangehouden.

Omdat het ministerie jaarlijks de BDuR bijdrage bijstelt voor loon- en prijsontwikkeling, wordt rekening gehouden met een verwachte bijstelling.

Extra BDuR gelden versterking crisisbeheersing en informatievoorziening

Op 26 augustus 2022 zijn bestuurlijke afspraken tussen de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), het Veiligheidsberaad, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het Rijk gemaakt in het kader van de doorstroom migratie. Onderdeel van deze afspraken is de geleidelijk opbouwende structurele toevoeging van € 83 miljoen aan de BDuR vanaf 2023 voor een versterking van crisisbeheersing en informatievoorziening bij de veiligheidsregio's. Dit vindt vanaf 2023 met een geleidelijke opbouw in vier jaar plaats:

	2024	2025	2026	2027*
Extra structurele middelen totaal landelijk	€ 57.000.000	€ 73.000.000	€ 83.000.000	€ 83.000.000

* de Rijksbijdrage wordt 3 jaar vooruit geprognostiseerd. Voor 2027 is hetzelfde bedrag als 2026 aangehouden.

De extra financiële middelen zijn bestemd voor de versterking van de (toekomstige):

1. Crisisbeheersing.
2. Informatievoorziening per regio én gezamenlijk.
3. Inrichten van Knooppunt Coördinatie Regio's – Rijk (KCR2).

Voor 2023 zijn er gegarandeerde afspraken uitgewerkt tussen het ministerie van J&V en de Veiligheidsregio's over de verdeling van de extra middelen tussen de drie genoemde onderwerpen.

Vanaf 2024 komen er aanvullende extra middelen beschikbaar. De exacte verdeling van die aanvullende middelen staat nog niet vast in verband met de benodigde flexibiliteit om in te spelen op lopende ontwikkelingen. Hierover worden uiterlijk 31 juli van het jaar voorafgaand aan het jaar dat de aanvullende extra middelen beschikbaar komen, afspraken gemaakt. Op basis van de verdelingssystematiek 2023 komt dit voor VRMWB uit op:

	2024	2025	2026	2027*
Extra structurele middelen voor VRMWB	€ 2.328.280	€ 2.981.833	€ 3.390.303	€ 3.390.303

* de Rijksbijdrage wordt 3 jaar vooruit geprognostiseerd. Voor 2027 is hetzelfde bedrag als 2026 aangehouden.

Exploitatiebijdrage gemeenten

In 2018 is door het Algemeen Bestuur besloten de verdeelsleutel van het kostenverdeelmodel bij te stellen zodat er aansluiting is met de bijdrage uit het Gemeentefonds, inclusief een overgangperiode tot en met 2021 die is doorgelopen tot en met 2022.

Met ingang van begrotingscyclus 2023 actualiseren we jaarlijks de verdeelsleutels van de gemeentelijke bijdrage naar de meest recent beschikbare Cebeon-maatstaven. Het betreft enerzijds een set aan risicomatstaven en anderzijds het gewicht dat deze maatstaf bijdraagt aan het totale risicoprofiel per gemeente. Hoe hoger het risicoprofiel, hoe meer de gemeente bijdraagt aan de Veiligheidsregio.

Jaarlijks worden de geactualiseerde kengetallen (o.a. OZB waarde, bedrijven, bebouwing, woonruimten etc.) gepubliceerd via de meicirculaire, subcluster Brandweer en rampenbestrijding gemeentefonds. Als de individuele kengetallen van gemeenten wijzigen, wijzigt daarmee de onderlinge verhouding van de risico's en daarmee samenhangend de gemeentelijke bijdragen. Vanaf 2022 nemen wij de actualisering vanuit de meicirculaire jaarlijks over. Omdat een aantal kengetallen

jaarlijks kunnen fluctueren, ontstaan hierdoor kleine verschillen in het risicoprofiel per gemeente. Omdat wij de begroting moeten aanleveren vóór mei, maken wij gebruik van de laatste bekende meicirculaire. Dat betekent voor de begroting 2024, die in januari-maart 2023 gemaakt wordt, bij gebruik maken van de meicirculaire 2022.

Door het jaarlijks actualiseren van de verdeelsleutels sluit de bijdrage die gemeenten betalen aan de Veiligheidsregio aan op de bijdrage die zij verkrijgen vanuit het gemeentefonds en zijn de veranderingen relatief beperkt. Deze werkwijze komt overeen met het in 2018 genomen AB-besluit, waarin de volgende uitgangspunten zijn vastgesteld:

- De sleutel CEBEON ten behoeve van verdeling gemeentefonds is de basis voor de sleutel van het kostenverdeelmodel.
- De sleutel wordt jaarlijks geüpdatet bij begroting (t+2), (m.a.w. de sleutels die op basis van meicirculaire 2022 zijn berekend worden toegepast in de beleidsbegroting 2024).
- De meest recent beschikbare sleutel wordt gehanteerd. Jaarlijks wordt de sleutel na uitkomst meicirculaire beschikbaar gesteld door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Overzicht huidige vs. nieuwe sleutel kostenverdeelmodel

Hieronder is een overzicht weergegeven van de verdeelsleutels van het kostenverdeelmodel, op basis van de Cebeon-maatstaven uit de Meicirculaire 2022, die als basis dienen voor de beleidsbegroting 2024.

	Nieuw: Beleidsbegroting 2024 (Obv Meicirculaire 2022)	Beleidsbegroting 2023	Vershil (-/ = lagere bijdrage)
Alphen-Chaam	1,01%	0,99%	0,02%
Altena	4,49%	4,52%	-0,03%
Baarle-Nassau	0,76%	0,76%	0,00%
Bergen op Zoom	5,81%	5,87%	-0,06%
Breda	16,38%	16,44%	-0,06%
Dongen	1,96%	1,97%	-0,01%
Drimmelen	2,29%	2,28%	0,01%
Etten-Leur	3,43%	3,46%	-0,03%
Geertruidenberg	1,82%	1,75%	0,07%
Gilze en Rijen	2,27%	2,17%	0,10%
Goirle	1,74%	1,76%	-0,02%
Halderberge	2,65%	2,66%	-0,01%
Hilvarenbeek	1,39%	1,40%	-0,01%
Loon op Zand	1,87%	1,87%	0,00%
Moerdijk	4,20%	4,32%	-0,12%
Oisterwijk	2,65%	2,67%	-0,03%
Oosterhout	4,70%	4,68%	0,01%
Roosendaal	6,72%	6,77%	-0,04%
Rucphen	1,66%	1,69%	-0,03%
Steenbergen	2,15%	2,16%	-0,02%
Tilburg	22,23%	22,03%	0,20%
Waalwijk	4,11%	4,06%	0,05%
Woensdrecht	2,02%	2,04%	-0,02%
Zundert	1,70%	1,69%	0,01%
	100,00%	100,00%	0,00%

In de onderstaande tabel is voor het jaar 2024 de bijdrage per gemeente aan Veiligheidsregio MWB opgenomen, waarbij de wijzigingen met betrekking tot loon- en prijscompensatie en de herijking van de kapitaallasten verwerkt zijn. De intekentaken FLO-overgangsrecht en kazernes zijn in paragraaf 3.3 Financiële positie verder uiteengezet.

Gemeentelijke bijdrage 2024	Totaal bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2024 excl. intekentaak	Herijking beleid (mutatie kap.lasten)	Totaal bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2024 excl. intekentaak incl. herijking beleid	Intekentaak verkoop kazernes	Intekentaak FLO	Totale bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2024
Alphen-Chaam	€ 749.878	€ -2.978	€ 746.900			€ 746.900
Altena	€ 3.336.669	€ -13.252	€ 3.323.417			€ 3.323.417
Baarle-Nassau	€ 564.026	€ -2.240	€ 561.786			€ 561.786
Bergen op Zoom	€ 4.316.459	€ -17.143	€ 4.299.316		€ 352.684	€ 4.652.000
Breda	€ 12.157.983	€ -48.287	€ 12.109.695		€ 1.111.375	€ 13.221.070
Dongen	€ 1.453.487	€ -5.773	€ 1.447.714			€ 1.447.714
Drimmelen	€ 1.696.842	€ -6.739	€ 1.690.103			€ 1.690.103
Etten-Leur	€ 2.549.584	€ -10.126	€ 2.539.458			€ 2.539.458
Geertruidenberg	€ 1.347.905	€ -5.353	€ 1.342.551			€ 1.342.551
Gilze en Rijen	€ 1.684.725	€ -6.691	€ 1.678.034			€ 1.678.034
Goirle	€ 1.291.242	€ -5.128	€ 1.286.114			€ 1.286.114
Halderberge	€ 1.969.724	€ -7.823	€ 1.961.901			€ 1.961.901
Hilvarenbeek	€ 1.031.586	€ -4.097	€ 1.027.488			€ 1.027.488
Loon op Zand	€ 1.386.228	€ -5.506	€ 1.380.723			€ 1.380.723
Moerdijk	€ 3.119.875	€ -12.391	€ 3.107.484	€ 99.908		€ 3.207.392
Oosterwijk	€ 1.965.394	€ -7.806	€ 1.957.588			€ 1.957.588
Oosterhout	€ 3.486.656	€ -13.848	€ 3.472.808			€ 3.472.808
Roosendaal	€ 4.989.745	€ -19.818	€ 4.969.927		€ 414.020	€ 5.383.947
Rucphen	€ 1.233.161	€ -4.898	€ 1.228.263			€ 1.228.263
Steenbergen	€ 1.593.009	€ -6.327	€ 1.586.683			€ 1.586.683
Tilburg	€ 16.502.285	€ -65.541	€ 16.436.744		€ 1.253.965	€ 17.690.709
Waalwijk	€ 3.049.388	€ -12.111	€ 3.037.277			€ 3.037.277
Woensdrecht	€ 1.498.363	€ -5.951	€ 1.492.412			€ 1.492.412
Zundert	€ 1.258.461	€ -4.998	€ 1.253.463			€ 1.253.463
Totaal	€ 74.232.676	€ -294.826	€ 73.937.850	€ 99.908	€ 3.132.044	€ 77.169.802

In de onderstaande tabel is voor de jaren 2024 tot en met 2026 de bijdrage per gemeente aan Veiligheidsregio MWB opgenomen inclusief de herijking mutatie kapitaallasten en exclusief de intekentaken, waarbij de wijzigingen met betrekking tot loon- en prijscompensatie verwerkt zijn.

De effecten van de Cebeon maatstaven uit de toekomstige circulaires zijn hierin niet meegenomen en beïnvloeden de gemeentelijke bijdragen.

Gemeentelijke bijdrage exclusief intekentaken	Totaal bijdrage 2024 o.b.v. kostenverdeelmodel 2024	Totaal bijdrage 2025 o.b.v. kostenverdeelmodel 2024	Totaal bijdrage 2026 o.b.v. kostenverdeelmodel 2024	Totaal bijdrage 2027 o.b.v. kostenverdeelmodel 2024
Alphen-Chaam	€ 746.900	€ 776.248	€ 800.823	€ 824.816
Altena	€ 3.323.417	€ 3.454.005	€ 3.563.354	€ 3.670.114
Baarle-Nassau	€ 561.786	€ 583.861	€ 602.345	€ 620.392
Bergen op Zoom	€ 4.299.316	€ 4.468.250	€ 4.609.709	€ 4.747.818
Breda	€ 12.109.695	€ 12.585.525	€ 12.983.965	€ 13.372.971
Dongen	€ 1.447.714	€ 1.504.600	€ 1.552.233	€ 1.598.739
Drimmelen	€ 1.690.103	€ 1.756.513	€ 1.812.121	€ 1.866.413
Etten-Leur	€ 2.539.458	€ 2.639.241	€ 2.722.796	€ 2.804.372
Geertruidenberg	€ 1.342.551	€ 1.395.305	€ 1.439.478	€ 1.482.605
Gilze en Rijen	€ 1.678.034	€ 1.743.969	€ 1.799.181	€ 1.853.085
Goirle	€ 1.286.114	€ 1.336.650	€ 1.378.966	€ 1.420.281
Halderberge	€ 1.961.901	€ 2.038.990	€ 2.103.542	€ 2.166.565
Hilvarenbeek	€ 1.027.488	€ 1.067.862	€ 1.101.669	€ 1.134.675
Loon op Zand	€ 1.380.723	€ 1.434.976	€ 1.480.405	€ 1.524.759
Moerdijk	€ 3.107.484	€ 3.229.587	€ 3.331.832	€ 3.431.655
Oisterwijk	€ 1.957.588	€ 2.034.508	€ 2.098.918	€ 2.161.802
Oosterhout	€ 3.472.808	€ 3.609.266	€ 3.723.531	€ 3.835.089
Roosendaal	€ 4.969.927	€ 5.165.212	€ 5.328.735	€ 5.488.387
Rucphen	€ 1.228.263	€ 1.276.525	€ 1.316.938	€ 1.356.395
Steenbergen	€ 1.586.683	€ 1.649.028	€ 1.701.234	€ 1.752.204
Tilburg	€ 16.436.744	€ 17.082.597	€ 17.623.408	€ 18.151.414
Waalwijk	€ 3.037.277	€ 3.156.621	€ 3.256.556	€ 3.354.124
Woensdrecht	€ 1.492.412	€ 1.551.054	€ 1.600.158	€ 1.648.100
Zundert	€ 1.253.463	€ 1.302.716	€ 1.343.958	€ 1.384.224
Totaal	€ 73.937.850	€ 76.843.108	€ 79.275.852	€ 81.650.996

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage

Op basis van de vastgestelde financiële uitgangspunten, weergegeven in vorige paragrafen, is een totaaloverzicht van de bijdragen van gemeenten en het financieel meerjarenperspectief opgesteld. Hierin zijn ook de intekentaken opgenomen.

Ontwikkeling gemeentelijke bijdrage	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Gemeentelijk bijdrage vastgestelde begroting*	€ 66.493.040	€ 67.498.768	€ 69.456.233	€ 74.232.676	€ 76.801.127	€ 78.794.150
Aanpassing LPO**	€ 611.736	€ 1.957.464	€ 4.504.444	€ 2.568.451	€ 2.458.023	€ 2.537.172
Gemeentelijke bijdrage na aanpassing LPO	€ 67.104.776	€ 69.456.233	€ 73.960.676	€ 76.801.127	€ 79.259.150	€ 81.331.322
Herijking beleid	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Effecten bestuurlijke takendiscussie	€ -	€ -390.500	€ -443.000	€ -	€ -	€ -
Kazernering vrijwilligers en beroeps	€ -	€ 465.000	€ 465.000	€ -	€ -465.000	€ -
Informatieveiligheid	€ -	€ -	€ 100.000	€ -	€ -	€ -
Wet Open Overheid (Woo)	€ -	€ -	€ 150.000	€ -	€ -	€ -
Gemeentelijke bijdrage na aanpassing LPO en herijking beleid	€ 67.498.768	€ 69.530.733	€ 74.232.676	€ 76.801.127	€ 78.794.150	€ 81.331.322
Mutatie kapitaallasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
- Begrotingswijziging 2022-2	€ -	€ 251.555	€ 250.728	€ 85.088	€ 361.206	€ -
- Begrotingswijziging 2023-1	€ -	€ -567.779	€ -545.554	€ -43.107	€ 120.496	€ 319.674
Totaal mutatie kapitaallasten	€ -	€ -316.224	€ -294.826	€ 41.981	€ 481.702	€ 319.674
Gemeentelijke bijdrage na herijking beleid ***	€ 67.498.768	€ 69.214.509	€ 73.937.850	€ 76.843.108	€ 79.275.852	€ 81.650.996
Intekentaken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
FLO	€ 2.569.019	€ 3.099.314	€ 3.132.044	€ 3.118.755	€ 3.026.835	€ 2.515.243
Kazernes	€ 393.187	€ 394.466	€ 99.908	€ 102.405	€ 104.658	€ 106.961
Totaal intekentaken	€ 2.962.206	€ 3.493.780	€ 3.231.952	€ 3.221.160	€ 3.131.493	€ 2.622.204
Verhoging bijdrage a.g.v. begrotingstekort****	€ -	€ 3.432.511	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bijdrage gemeenten begroting	€ 70.460.975	€ 76.140.800	€ 77.169.802	€ 80.064.268	€ 82.407.346	€ 84.273.200

* De gemeentelijke bijdrage vastgestelde begroting 2024 en verder is inclusief aanpassingen LPO, taakstelling 2021 € 1.704.950, herijking beleid Haaren, IOV-gelden, uitkomst bestuurlijke takendiscussie, kazernering beroeps en vrijwilligers, informatieveiligheid en Wet Open Overheid. Gemeentelijke bijdrage vastgestelde begroting 2024 wijkt € 74.500 af t.o.v. gemeentelijke bijdrage na herijking beleid 2023 vanwege een eenmalig verschil in het effect van de takendiscussie.

** Aanpassing LPO wordt vanaf 2024 berekend over gemeentelijke bijdrage inclusief takendiscussie en kazernering. Kazernering geldt tot en met 2025. Derhalve in 2026 bedrag in mindering gebracht voor aansluiting met gemeentelijke bijdrage 2025 als beginstand voor 2026.

*** De gemeentelijke bijdrage van BGW-2022 komt voor 2023 uit op een bedrag van € 69.317.288. Dit komt overeen met de Gemeentelijke bijdrage na aanpassing LPO, herijking beleid (Effecten bestuurlijke takendiscussie) en mutatie kapitaallasten (begrotingswijziging 2022-2).

**** De begroting 2023, 2024 is niet sluitend o.a. door bijstelling CAO, nieuw principeakkoord en de gevolgen van inflatie en de energiecrisis.

Actualisatie FLO-overgangsrecht

Intekentaak FLO	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Regionalisering brandweer	€ 294.126	€ 346.195	€ 352.684	€ 379.067	€ 424.928	€ 371.855
Bergen op Zoom	€ 976.822	€ 1.084.273	€ 1.111.375	€ 1.125.444	€ 979.059	€ 839.070
Breda	€ 345.279	€ 406.403	€ 414.020	€ 444.992	€ 498.828	€ 436.525
Tilburg	€ 952.792	€ 1.262.443	€ 1.253.965	€ 1.169.252	€ 1.124.020	€ 867.793
Totaal FLO-intekentaak	€ 2.569.019	€ 3.099.314	€ 3.132.044	€ 3.118.755	€ 3.026.835	€ 2.515.243

Het FLO-overgangsrecht wordt jaarlijks geactualiseerd. Voor 2023 is uitgegaan van het principeakkoord CAO 2023-2024. Voor 2023 is gerekend met een stijging van de loonkosten van 5,5%. Dit is van toepassing op het Netto FLO-spaartegoed (NFST), de overgangsvergoeding, de bruto

FLO-vergoeding en Regeling voor Vervroegde Uittreding (RVU). Voor de jaren 2024-2027 is uitgegaan van 1,8% stijging van de loonkosten.

Actualisatie kazernes

Intekentaak kazernes	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Gemeente						
- Bergen op Zoom	€ 271.842	€ 270.402	€ -	€ -	€ -	€ -
- Moerdijk	€ 92.025	€ 94.969	€ 99.908	€ 102.405	€ 104.658	€ 106.961
- Waalwijk	€ 29.321	€ 29.095	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal intekentaak kazernes	€ 393.187	€ 394.466	€ 99.908	€ 102.405	€ 104.658	€ 106.961

In 2023 worden de laatste twee van de in totaal negen in 2013 overgenomen kazernes terug verkocht aan de gemeenten Bergen op Zoom en Waalwijk. Op basis van de realisatie 2022 zijn de kosten voor het eigenaarsdeel te weten belastingen, verzekeringen en kapitaallasten opnieuw berekend. Ten opzichte van de beleidsbegroting 2023 betekent dit een aanpassing in de begroting. Deze wijziging is verwerkt met de begrotingswijziging 2023-1. Eind 2023 worden de kazernes terug verkocht aan de gemeenten. Met de gemeente Moerdijk zijn afspraken gemaakt over een bijdrage in de kosten voor huisvesting en facilitaire zaken. Dit wordt jaarlijks geactualiseerd op basis van de prijsindex.

3.2 Financiële positie

Meerjarenbalans en EMU-saldo

Met het oog op een betere raming en beheersing van het EMU-saldo wordt in het nieuwe BBV een geprognosticeerde balans voorgeschreven en het meerjarig opnemen van het EMU-saldo. Beiden zijn hieronder weergegeven.

Meerjarenbalans

(bedragen * € 1.000)	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
ACTIVA						
Materiele vaste activa	€ 54.976	€ 53.806	€ 58.412	€ 64.331	€ 62.355	€ 62.655
Vlottende activa	€ 12.886	€ 6.363	€ 5.931	€ 4.644	€ 4.644	€ 4.044
Liquide middelen	€ 80	€ 384	€ 371	€ 336	€ 414	€ 37
Totaal vaste activa	€ 67.941	€ 60.553	€ 64.715	€ 69.311	€ 67.413	€ 66.735

(bedragen * € 1.000)	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
PASSIVA						
Eigen vermogen	€ 16.476	€ 5.276	€ 4.912	€ 4.187	€ 4.276	€ 4.136
Voorzieningen	€ 3.138	€ 1.913	€ 2.394	€ 2.368	€ 2.368	€ 2.368
Vaste schulden	€ 33.550	€ 40.602	€ 37.692	€ 45.614	€ 43.626	€ 43.089
Vlottende passiva	€ 14.777	€ 12.762	€ 19.717	€ 17.142	€ 17.142	€ 17.142
Totaal vaste passiva	€ 67.941	€ 60.553	€ 64.715	€ 69.311	€ 67.413	€ 66.735

De omvang van de materiele vaste activa neemt toe en zet zich voort in de komende jaren, op basis van het investeringsplan. De financiering van de investeringen vindt voornamelijk plaats door het aantrekken van langlopende leningen. Door het vrijvallen van de egaliseringsreserve kapitaallasten in 2023 en door de inzet van reserves zal het eigen vermogen de komende jaren worden afgebouwd.

EMU-saldo

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	€ 287	€ -383	€ -638	€ -1.003	€ 89	€ 100
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	€ 1.353	€ -4.895	€ 4.606	€ 5.919	€ -1.976	€ 300
3. Mutatie voorzieningen	€ 887	€ -634	€ 481	€ -26	€ -	€ -
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
5. Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	€ 472	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60
Berekend EMU-saldo	€ -650	€ 3.818	€ -4.823	€ -7.007	€ 2.005	€ -260

Leningenoverzicht

Het investeringsplan laat voor de komende jaren een aanschaf van materiaal zien. Dit zal door middel van extern aan te trekken leningen worden gefinancierd. In onderstaand overzicht is de verwachting van de aan te trekken leningen opgenomen en ook de stand van de huidige leningen. De lasten die voortkomen uit de leningen zijn verwerkt in de exploitatie voor de komende jaren.

Overzicht lopende leninger	Bedrag	Looptijd	Bijzonderheden	Stand per 01-01-2022	Stand per 01-01-2023	Geraamde stand per 01-01-2024
1 Lening BNG 4,58%, nummer 82959, aangegaan ter financiering VOC, BRW	€ 635.292	Aflossing in 30 jaarlijkse termijnen volgens annuïteiten € 39.152 eerste maal oktober 1995, laatste maal 2024	Vervroegde aflossing is niet mogelijk behalve bij rentevoet aanpassing	€ 117.535	€ 80.097	€ 40.945
2 Lening BNG 3,41%, nummer 15429, aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	€ 9.765.000	Aflossing € 651.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010, laatste maal 2025	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 2.441.250	€ 1.790.250	€ 1.139.250
3 Lening BNG 3,68%, nummer 105430, Aangegaan ter financiering van overname activa brandweer	€ 4.140.000	Aflossing € 207.000 per jaar aflossing per kwartaal eerste maal oktober 2010, laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 1.811.250	€ 1.604.250	€ 1.397.250
4 Lening BNG 2,69%, nummer 108835, Aangegaan tbv financiering overname kazernes	€ 14.553.288	Aflossing vlg schema	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 7.387.631	€ -	€ -
5 Lening BNG 1,22%, nummer 110376, Aangegaan ter financiering van investeringen 2016	€ 6.000.000	Aflossing € 400.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal op 30-04-2016, laatste maal 2030	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 3.600.000	€ 3.200.000	€ 2.800.000
6 Lening BNG 0,84%, nummer 110377, Aangegaan ter financiering van investeringen 2016	€ 2.500.000	Aflossing € 125.000 per jaar met jaarlijkse betaling, eerste maal juli 2016, laatste maal 2026	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 1.125.000	€ 875.000	€ 625.000
7 Lening BNG 0,205%, nummer 114923, Aangegaan ter financiering van investeringen 2021	€ 10.000.000	Aflossing € 666.667 per jaar aflossing per 3 maanden, eerste maal november 2021, laatste maal 2036	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ 9.833.333	€ 9.166.667	€ 8.500.000
8 Lening BNG 2,132%, nummer 115776 Aangegaan ter financiering van investeringen 2022	€ 10.000.000	Aflossing € 666.667 per jaar aflossing per 3 maanden, eerste maal december 2022, laatste maal 2037	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ 9.833.333	€ 9.166.667
9 Lening BNG 3,033%, nummer 116078 Aangegaan ter financiering aflossing lening 108835	€ 7.000.000	Aflossing € 1.000.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal juni 2023, laatste maal 2029	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ 7.000.000	€ 6.000.000
# lening 2024 o.b.v. liquiditeitsprognose	€ 1.000.000	Aflossing € 27.778 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal 2025, laatste maal 2039	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ -	€ -
# lening 2025 o.b.v. liquiditeitsprognose	€ 12.000.000	Aflossing € 800.000 per jaar aflossing per halfjaar, eerste maal 2026, laatste maal 2040	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ -	€ -
# Lening 2026 o.b.v. liquiditeitsprognose	€ 2.000.000	Aflossing 133.333 per jaar, aflossing per halfjaar, eerste maal 2027, laatste maal 2041	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ -	€ -
# Lening 2027 o.b.v. liquiditeitsprognose	€ 3.500.000	Aflossing 233.333 per jaar, aflossing per halfjaar, eerste maal 2028, laatste maal 2042	Vervroegde aflossing niet toegestaan	€ -	€ -	€ -
	€ 79.593.580			€ 26.315.999	€ 33.549.597	€ 29.669.112

Reserves en voorzieningen

Reserves

Reserves (bedragen x 1.000)	1-1-2024	Mutatie	1-1-2025	Mutatie	1-1-2026	Mutatie	1-1-2027
Box Rijk							
BDuR strategische projecten	€ 1.070	€ -125	€ 946	€ -	€ 946	€ -	€ 946
BDuR BTW	€ 933	€ -140	€ 793	€ -140	€ 653	€ -140	€ 513
HSL/25KV	€ 591	€ -13	€ 578	€ -13	€ 564	€ -14	€ 551
Box gemeenten							
Crisis en calamiteiten	€ 1.612	€ -	€ 1.612	€ -	€ 1.612	€ -	€ 1.612
Doorontwikkeling organisatie	€ 519	€ -365	€ 154	€ -154	€ -	€ -	€ -
SaaS	€ 555	€ 275	€ 830	€ -418	€ 412	€ 243	€ 655
Totaal	€ 5.280	€ -368	€ 4.912	€ -725	€ 4.187	€ 89	€ 4.276

Bovenstaande reserves geven de stand van de reserves weer vóór resultaatbestemming jaarrekening 2022. De voorgestelde toevoegingen vanuit het resultaat zijn hier nog niet in verwerkt.

Voorzieningen

Voorzieningen (bedragen x 1.000)	1-1-2024	Mutatie	1-1-2025	Mutatie	1-1-2026	Mutatie	1-1-2027
Voorziening onderhoud kazernes	€ 2.393	€ -364	€ 2.029	€ -854	€ 1.175	€ -306	€ 869
Spaarverlof	€ 377	€ -	€ 377	€ -	€ 377	€ -	€ 377
Totaal	€ 2.771	€ -364	€ 2.406	€ -854	€ 1.552	€ -306	€ 1.246

De dotatie en aanwending van de voorziening spaarverlof wordt op basis van werkelijk opgenomen en gespaard verlof jaarlijks bepaald bij de jaarrekening.

Investerings

De investeringen zijn opgenomen in een meerjarig investeringsplan. Dit plan geeft de voorgenomen investeringen weer voor de lange termijn. Het plan wordt jaarlijks geactualiseerd. Het meerjarig investeringsplan geeft ook input voor de financieringsbehoefte. Alle investeringen in onderstaande overzichten betreffen investeringen met een economisch nut. Er is geen sprake van investeringen met een maatschappelijk nut.

Categorie (bedragen x € 1.000)	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Bedrijfsgebouwen	€ 590	€ 461	€ 105	€ -	€ -	€ 356
Vervoermiddelen	€ 4.260	€ 5.199	€ 6.203	€ 12.169	€ 4.347	€ -1.004
Machines, apparaten en installaties	€ 863	€ 819	€ 701	€ 620	€ 684	€ 118
Overige materiële vaste activa	€ 3.339	€ 4.279	€ 616	€ 1.074	€ 1.563	€ 3.663
Totaal	€ 9.052	€ 10.758	€ 7.625	€ 13.863	€ 6.594	€ 3.133

3.3 Overzicht lasten en baten

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de baten en de lasten in het meerjarig kader, waarbij de algemene dekkingsmiddelen, overhead, vennootschapsbelasting en de mutaties in de reserve apart inzichtelijk zijn gemaakt. Een uitgebreide toelichting bij de cijfers vindt u in hoofdstuk in het beleidsgedeelte.

Programmaplan VRMWB (bedragen x 1.000)	Jaarrekening 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Veiligheid									
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ 2.887	€ -2.763	€ 123	€ 684	€ -155	€ 529	€ 682	€ -155	€ 527
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ 7.389	€ -8.373	€ -984	€ 9.303	€ -28	€ 9.275	€ 9.377	€ -8	€ 9.369
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 59.830	€ -62.800	€ -2.969	€ 73.307	€ -12.963	€ 60.344	€ 67.634	€ -5.883	€ 61.751
Wendbare en duurzame organisatie	€ 2.040	€ -1.232	€ 808	€ 1.816	€ -13	€ 1.802	€ 1.685	€ -	€ 1.685
Subtotaal Programma Veiligheid	€ 72.146	€ -75.168	€ -3.022	€ 85.109	€ -13.159	€ 71.950	€ 79.377	€ -6.046	€ 73.331
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 473	€ -473	€ 0	€ 572	€ -85.758	€ -85.185	€ 502	€ -87.777	€ -87.275
Overhead	€ 14.656	€ -11.922	€ 2.734	€ 14.825	€ -35	€ 14.790	€ 14.582	€ -	€ 14.582
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	€ 87.276	€ -87.563	€ -287	€ 100.507	€ -98.952	€ 1.555	€ 94.461	€ -93.824	€ 638
Mutaties Reserves									
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ -	€ -56	€ -56	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ -	€ -95	€ -95	€ -	€ -385	€ -385	€ -	€ -404	€ -404
Wendbare en duurzame organisatie	€ 340	€ -843	€ -503	€ 349	€ -1.518	€ -1.170	€ 357	€ -591	€ -234
Subtotaal mutaties reserves	€ 340	€ -994	€ -654	€ 349	€ -1.904	€ -1.555	€ 357	€ -995	€ -638
Gerealiseerde resultaat	€ 87.616	€ -88.557	€ -941	€ 100.855	€ -100.855	€ -	€ 94.819	€ -94.819	€ -

Programmaplan VRMWB (bedragen x 1.000)	Begroting 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma Veiligheid									
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ 693	€ -156	€ 537	€ 692	€ -157	€ 535	€ 703	€ -158	€ 546
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ 9.712	€ -8	€ 9.704	€ 10.047	€ -8	€ 10.039	€ 10.306	€ -8	€ 10.298
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 70.789	€ -5.677	€ 65.112	€ 72.590	€ -5.635	€ 66.955	€ 74.083	€ -5.115	€ 68.968
Wendbare en duurzame organisatie	€ 1.478	€ -	€ 1.478	€ 1.395	€ -	€ 1.395	€ 920	€ -	€ 920
Subtotaal Programma Veiligheid	€ 82.672	€ -5.841	€ 76.831	€ 84.724	€ -5.800	€ 78.924	€ 86.012	€ -5.281	€ 80.732
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 605	€ -91.789	€ -91.184	€ 797	€ -95.172	€ -94.375	€ 796	€ -97.546	€ -96.751
Overhead	€ 15.356	€ -	€ 15.356	€ 15.362	€ -	€ 15.362	€ 15.919	€ -	€ 15.919
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	€ 98.633	€ -97.630	€ 1.003	€ 100.883	€ -100.972	€ -89	€ 102.727	€ -102.827	€ -100
Mutaties Reserves									
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ -	€ -291	€ -291	€ -	€ -14	€ -14	€ -	€ -3	€ -3
Wendbare en duurzame organisatie	€ 366	€ -1.078	€ -712	€ 375	€ -272	€ 103	€ 375	€ -272	€ 103
Subtotaal mutaties reserves	€ 366	€ -1.369	€ -1.003	€ 375	€ -286	€ 89	€ 375	€ -275	€ 100
Gerealiseerde resultaat	€ 98.999	€ -98.999	€ -	€ 101.258	€ -101.258	€ -	€ 103.102	€ -103.102	€ -

3.4 Incidentele en structurele lasten en baten

Het overzicht met de incidentele en structurele lasten en baten, inclusief de mutaties in de reserve, geeft inzicht in het structurele en reële evenwicht van de begroting. Zowel het structurele begrotingssaldo als het incidentele begrotingssaldo is nihil. Door het volgen van een duurzame begrotingssystematiek worden structurele lasten gedekt met structurele middelen en incidentele lasten met incidentele middelen.

Programma en Pijlers (Bedragen x 1.000)	2024		205		2026		2027	
	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel	Incidenteel	Structureel
Programma Veiligheid								
Lasten								
Redzame samenleving	€ -	€ 682	€ -	€ 693	€ -	€ 692	€ -	€ 703
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ 9.377	€ -	€ 9.712	€ -	€ 10.047	€ -	€ 10.306
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ 486	€ 67.147	€ 704	€ 70.086	€ 146	€ 72.445	€ 146	€ 73.937
Wendbare duurzame organisatie	€ 365	€ 1.320	€ 154	€ 1.324	€ -	€ 1.395	€ -	€ 920
Baten								
Redzame samenleving	€ -44	€ -112	€ -44	€ -112	€ -45	€ -112	€ -46	€ -112
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ -8	€ -	€ -8	€ -	€ -8	€ -	€ -8
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ -	€ -5.883	€ -	€ -5.677	€ -	€ -5.635	€ -	€ -5.115
Wendbare duurzame organisatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Subtotaal programma Veiligheid	€ 808	€ 72.523	€ 813	€ 76.018	€ 101	€ 78.824	€ 100	€ 80.632
Algemene dekkingsmiddelen								
Lasten	€ -	€ 502	€ -	€ 605	€ -	€ 797	€ -	€ 796
Baten	€ -	€ -87.777	€ -	€ -91.789	€ -	€ -95.172	€ -	€ -97.546
Overhead								
Lasten								
Redzame samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ 950	€ -	€ 988	€ -	€ 1.026	€ -	€ 1.056
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ -	€ 2.784	€ -	€ 2.887	€ -	€ 2.989	€ -	€ 3.085
Wendbare duurzame organisatie	€ 4	€ 10.845	€ 372	€ 11.109	€ -	€ 11.346	€ -	€ 11.778
Baten								
Redzame samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Wendbare duurzame organisatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal saldo van lasten en baten	€ 812	€ -174	€ 1.184	€ -182	€ 101	€ -190	€ 100	€ -200
Reserves								
Onttrekkingen reserves								
Redzame samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Wendbare duurzame organisatie	€ 357	€ -	€ 366	€ -	€ 375	€ -	€ 375	€ -
Toevoegingen reserves								
Redzame samenleving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Hulpvaardige slagvaardige inzet	€ -404	€ -	€ -291	€ -	€ -14	€ -	€ -3	€ -
Wendbare duurzame organisatie	€ -591	€ -	€ -1.078	€ -	€ -272	€ -	€ -272	€ -
Totaal mutaties reserves	€ -638	€ -	€ -1.003	€ -	€ 89	€ -	€ 100	€ -
Totaal resultaat	€ 174	€ -174	€ 182	€ -182	€ 190	€ -190	€ 200	€ -200

Algemeen

In de begroting duiden wij de volgende typen posten als incidenteel:

- De (projectmatige) lasten die worden gedekt uit een reserve.
- Mutaties in de reserves.
- Eenmalige baten en lasten op niet terugkerende posten in de begroting.

Hieronder een nadere toelichting op bovenstaand overzicht van incidentele baten en lasten.

Programma Veiligheid

Stimuleren redzaamheid in de samenleving (-44K)

De baten betreft een verwachte subsidie ten behoeve van Risk Factory.

Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet (486 K)

Dit betreffen lasten die gedekt worden uit reserves; HSL (283K), BDUR Strategische projecten (121K), SaaS (82K).

Wendbare duurzame organisatie (365K)

Betreft incidentele organisatiekosten die worden gedekt uit de Reserve Doorontwikkeling (365K).

Overhead

Betreft projectlasten die worden gedekt BDUR Strategische projecten.

Mutaties reserves

Mutaties in de reserves worden als incidenteel aangemerkt, dit betreffen de volgende posten:

- Onttrekking HSL (-283K)
- Onttrekking BDUR Strategische projecten (-121K)
- Onttrekking BDUR BTW (-140K)
- Onttrekking reserve SaaS (-82K)
- Onttrekking reserve Doorontwikkeling (-365K)
- Storting in de reserve SaaS (357K)

3.5 Overzicht op taakvelden

In deze paragraaf is het overzicht op taakvelden ingevoegd.

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten				
• 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	€ 77.479	€ 80.696	€ 82.671	€ 83.879
• 8.3 Wonen en Bouwen	€ 1.898	€ 1.977	€ 2.054	€ 2.134
• 0.5 Treasury	€ 502	€ 605	€ 797	€ 796
• 0.4 Overhead	€ 14.582	€ 15.356	€ 15.362	€ 15.919
• 0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	€ 94.461	€ 98.633	€ 100.883	€ 102.727
Baten				
• 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	€ -93.322	€ -97.025	€ -100.176	€ -102.031
• 0.5 Treasury	€ -502	€ -605	€ -797	€ -796
• 0.4 Overhead	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ -93.824	€ -97.630	€ -100.972	€ -102.827
Totaal saldo van lasten en baten	€ 638	€ 1.003	€ -89	€ -100
• 0.10 Mutaties reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>	€ -995	€ -1.369	€ -286	€ -275
<i>Toevoeging aan reserves</i>	€ 357	€ 366	€ 375	€ 375
Totaal mutaties reserves	€ -638	€ -1.003	€ 89	€ 100
Totaal saldo van lasten en baten incl. mutaties reserves	€ 0	€ -0	€ 0	€ -0

3.6 Overzicht op programma en economische kostencategorieën

(bedragen x 1.000)	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Lasten				
• 1.1 Salarissen en Sociale Lasten	€ 62.914	€ 65.473	€ 67.137	€ 68.940
• 2.1 Belastingen	€ 203	€ 208	€ 213	€ 213
• 3.5.1 Ingeleend Personeel	€ 1.674	€ 2.452	€ 1.800	€ 1.890
• 3.8 Overige Goederen en Diensten	€ 21.031	€ 21.452	€ 21.787	€ 21.420
• 5.1 Rente	€ 502	€ 605	€ 797	€ 796
• 7.2 Mutatie Voorzieningen	€ 562	€ 562	€ 562	€ 562
• 7.3 Afschrijvingen	€ 7.159	€ 7.376	€ 7.916	€ 8.237
• 7.4 Toegerekende Reële en Bespaarde Rente	€ 357	€ 446	€ 611	€ 611
• 7.5 Overige Verrekeningen	€ 60	€ 60	€ 60	€ 60
Totaal lasten	€ 94.461	€ 98.633	€ 100.883	€ 102.727
Baten				
• 3.2 Duurzame Goederen	€ -230	€ -120	€ -120	€ -120
• 3.5.2 Uitgeleend Personeel	€ -156	€ -25	€ -25	€ -25
• 3.8 Overige Goederen en Diensten	€ -2.219	€ -2.264	€ -2.312	€ -2.301
• 4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	€ -13.504	€ -14.507	€ -15.266	€ -15.266
• 5.1 Rente	€ -88	€ -88	€ -88	€ -88
• 4.3.2 Inkomensoverdrachten - Gemeenten	€ -77.213	€ -80.109	€ -82.452	€ -84.319
• 7.4 Toegerekende Reële en Bespaarde Rente	€ -414	€ -517	€ -709	€ -708
• 7.5 Overige Verrekeningen	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ -93.824	€ -97.630	€ -100.972	€ -102.827
Totaal saldo van lasten en baten	€ 638	€ 1.003	€ -89	€ -100
• 7.1 Mutatie Reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>	€ -995	€ -1.369	€ -286	€ -275
<i>Toevoeging aan reserves</i>	€ 357	€ 366	€ 375	€ 375
Totaal mutaties reserves	€ -638	€ -1.003	€ 89	€ 100
Totaal saldo van lasten en baten incl. mutaties	€ -0	€ -0	€ 0	€ 0

4 Bijlagen

BIJLAGEN

4.1 Tariefstelling

Tarievenbesluit personeel Veiligheidsregio 2024

Voor verantwoording van personele inspanningen bij projecten is het noodzakelijk dat het DB hiervoor een uurtarief vaststelt. Op basis van begroting, rekening houdend met een opslag voor bemiddeling, begeleiding, risico en administratieve verwerking e.d., zijn de volgende uurtarieven bepaald voor 2024:

Laag	(schaal 5/6/7)	€ 88
Middel	(schaal 8/9/10)	€ 113
Hoog	(schaal 11/12/13)	€ 153

Deze tarieven zijn met name bedoeld voor de verantwoording van projectmatige zaken en subsidies.

Ten behoeve van individuele afspraken wordt de mogelijkheid van maatwerk open gehouden. Zo nodig dienen deze tarieven nog te worden verhoogd met 21% BTW. In principe is het beschikbaar stellen van personeel belast met BTW. Alleen in gevallen waarbij sprake is van een individueel contract in het kader van 'arbeidsmobiliteit' (= individueel opleidings- / ontwikkelingstraject), dan wel er expliciet vrijstelling is verleend door de inspecteur, kan heffing van BTW buiten beschouwing blijven. De in rekening te brengen BTW is overigens voor gemeenten compensabel in het kader van het BTW compensatiefonds.

4.2 Lijst van veelgebruikte afkortingen

Afkorting	Betekenis	Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur	LPO	Loon- en prijsontwikkeling
AO	Administratieve Organisatie	MJOP	Meerjaren Onderhoudsplan
Arie	regeling voor Aanvullende voorschriften risico-inventarisatie en -evaluatie	MT	Management Team
Bbv	Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	MWB	Midden- en West Brabant
BDuR	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding	NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid	OCB	Operationeel Centrum Brandweer
BNG	Bank voor Nederlandse gemeente	OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen	PPS	Publiek-Private Samenwerking
CaCo	Calamiteiten Coördinator	PTSS	Post-traumatische stress stoornis
cao	Collectieve Arbeidsovereenkomst	RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek	RI&E	Risico Inventarisatie en Evaluatie
CERT	Computer Emergency Response Team	RTIC	Real Time Intelligence Centre
CPB	Centraal Plan Bureau	SBM	Stichting Bedrijfsbrandweezorg Moerdijk
DB	Dagelijks Bestuur	SDG	Sustainable Development Goals
EMU	Europees Monetaire Unie	SOC	Security Operations Centre
Fido	Financiering Decentrale Overheden	TBO	Team Brandonderzoek
FLO	Functioneel Leeftijdsontslag	TS	Tankautospuit
FP&C	Financiën, Planning & Control	VBS	Veiligheidsbeheersysteem
FTE	Full Time Equivalent	VIK	Veiligheid Informatie Knooppunt
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst	VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen	VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West- Brabant
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure	VRZ	Veiligheidsregio Zeeland
HSL	Hogesnelheidslijn	VTH	Vergunning, toezicht en handhaving
IB	Interne Beheersing	WA	Wettelijke Aansprakelijkheidsverzekering
IBGS	Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen	Wnra	Wet normalisering rechtspersoon ambtenaren
ICAM	Stichting Collectieve Acties Massaschade	Woo	Wet open overheid
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie	Wob	Wet openbaarheid van bestuur
IPO	Interprovinciaal Overleg	Wvr	Wet veiligheidsregio's
KCR2	Knooppunt Crisisbeheersing Regio Rijk	WVSV	Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's
KPI	Key Performance Indicator		

Aan de Colleges van Burgemeester en Wethouders
alsmede de Raden van de 24 gemeenten
in Midden- en West-Brabant

Veiligheidsregio MWB
Tramsingel 71, Breda
Postbus 3208
5003 DE Tilburg
Telefoon (088) 2250100
www.veiligheidsregiomwb.nl

Datum	21 april 2023	Behandeld door	Jolanda Trijselaar
Onze referentie	U.036242	Doorkiesnummer	088-2250100
Uw referentie		E-mail	Jolanda.trijselaar@vrmwb.nl
Uw brief van		Onderwerp	Jaarstukken 2022

Geachte leden van het College en de Gemeenteraad,

In de vergadering van 20 april 2023 heeft het Algemeen Bestuur van Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (VRMWB) de jaarstukken 2022 vastgesteld. De jaarstukken worden u hierbij ter informatie aangeboden.

In 2022 rollen we van de ene grote crisis in de andere. Terwijl corona naar de achtergrond verdwijnt, krijgen we te maken met de oorlog in Oekraïne. De VRMWB coördineert de opvang van Oekraïense vluchtelingen en asielzoekers in onze regio. We werken nauw samen met onze gemeenten en treden op als ondersteuner, verbinder en aanjager om gezamenlijk te zorgen voor een thuis voor iedereen.

Ook bestrijden we met succes vele incidenten in onze regio. Aan het begin van het jaar is er een zeer grote brand in een historisch pand in de binnenstad van Bergen op Zoom. Ook zijn er grote branden in een papierhal in Dongen, bij de aanmaakblokjesfabriek in Oisterwijk, in de machinekamer van een passagiersschip en in een kledingloods in Tilburg. In september raakt in Etten-Leur een goederentrein geladen met personenauto's een bovenleiding, waardoor diverse auto's in brand raken.

In totaal hebben we in 2022 8.646 incidenten. Hiervan rukken we 2.988 keer uit voor brand zoals natuurbranden en brand in gebouwen, 1.429 keer voor dienstverlening zoals liftopsluiting en incidenten met dieren en 1.269 keer voor incidenten op het gebied van leefmilieu zoals uitval nutsvoorziening en stankoverlast. In totaal zijn er 8 GRIP incidenten.

Op 13 april 2022 is de Risk Factory in de oude Dongecentrale in Geertruidenberg geopend. Er is hard gewerkt om deze nieuwe tak van sport op te bouwen, in een uitstekende samenwerking met de partners Regionale Ambulance Voorziening (RAV), GGD, Waterschap, Politie, provincie, Interpolis en onze eigen collega's. Door te oefenen met diverse scenario's weten de kinderen veel beter hoe ze kunnen handelen als de nood echt een keer aan de man is. In 2022 hebben 2.500 kinderen van 85 scholen de Risk Factory bezocht.

We hebben veel bereikt op een veelheid aan onderwerpen. In totaal zijn er 63 doelstellingen voor 2022 geformuleerd. Daarvan zijn er 43 gerealiseerd of verlopen volgens planning. Over het boekjaar 2022 hebben we een positief resultaat behaald van € 941.000 (1% van de begroting). Hieronder wordt het resultaat kort toegelicht. Paragraaf 1.3 en 4.6 van de jaarstukken geeft u een uitgebreide verschillenanalyse per pijler.

Categorie (bedragen x € 1000)	Verschil Begroting - jaarrekening 2022	Toelichting
Opleiding en oefenen	€ 1.103	Voordelig
RCC (Regionaal Coördinatiecentrum)	€ 622	Voordelig
GHOR	€ 479	Voordelig
Loonkosten -/- inhuur op formatie	€ 235	Voordelig
Programma's	€ 202	Voordelig
Informatievoorziening	€ 121	Voordelig
Storting in voorziening	-€ 648	Nadelig
Taakstelling	-€ 344	Nadelig
Vrijwilligers	-€ 338	Nadelig
Bedrijfsvoering	-€ 327	Nadelig
Storting en onttrekking reserves	-€ 211	Nadelig
Overige verschillen	-€ 46	Nadelig
Totaal	€ 941	Voordelig

Na resultaatbestemming bedraagt het te verdelen resultaat voor 2022 € 800.000. Dit bedrag wordt uitgekeerd aan de deelnemende gemeenten naar rato van het kostenverdeelmodel.

De egalisatiereserve kapitaallasten wordt bij de resultaatbestemming 2022 opgeheven conform bestuursbesluit van 9 februari 2022. Het gaat om een bedrag van € 8.700.000. Dit bedrag wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten. Door het opheffen van de egalisatiereserve vertalen toekomstige afwijkingen op het investeringsplan zich direct in een wijziging van de gemeentelijke bijdragen. Dit vraagt van gemeenten wellicht extra beheersmaatregelen.

Bovenstaande leidt tot de volgende uitkering per gemeente:

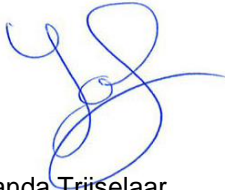
Gemeente	% kosten- verdeel- model	Restant te verdelen resultaat	Egalisatiereserve kapitaallasten	Totaal te ontvangen
Alphen-Chaam	1,01% €	8.111 €	88.214 €	96.325
Altena	4,57% €	36.535 €	397.354 €	433.889
Baarle-Nassau	0,78% €	6.264 €	68.127 €	74.390
Bergen op Zoom	5,91% €	47.246 €	513.848 €	561.094
Breda	16,50% €	132.015 €	1.435.796 €	1.567.811
Dongen	1,97% €	15.737 €	171.160 €	186.898
Drimmelen	2,33% €	18.648 €	202.816 €	221.464
Etten-Leur	3,50% €	27.960 €	304.087 €	332.047
Geertruidenberg	1,98% €	15.830 €	172.169 €	187.999
Gilze en Rijen	2,21% €	17.702 €	192.526 €	210.228
Goirle	1,77% €	14.188 €	154.305 €	168.493
Halderberge	2,65% €	21.176 €	230.305 €	251.480
Hilvarenbeek	1,38% €	11.051 €	120.189 €	131.240
Loon op Zand	1,87% €	14.955 €	162.648 €	177.602
Moerdijk	4,38% €	35.008 €	380.751 €	415.760
Oisterwijk	2,24% €	17.938 €	195.093 €	213.030
Oosterhout	4,81% €	38.500 €	418.722 €	457.222
Roosendaal	6,92% €	55.366 €	602.163 €	657.529
Rucphen	1,71% €	13.714 €	149.157 €	162.872
Steenbergen	2,11% €	16.903 €	183.841 €	200.744
Tilburg	21,56% €	172.489 €	1.875.981 €	2.048.470
Waalwijk	4,03% €	32.249 €	350.741 €	382.990
Woensdrecht	2,09% €	16.682 €	181.436 €	198.118
Zundert	1,71% €	13.661 €	148.571 €	162.232
Totaal	100,00% €	799.928 €	8.700.000 €	9.499.928

We hopen dat deze brief en de bijlage u een goed inzicht geven in de (financiële) resultaten van het afgelopen jaar. Voor een nadere toelichting kunt u ons uiteraard altijd benaderen.

Wellicht ten overvloede wil ik u graag nogmaals wijzen op ons Jaaroverzicht 2022. In dit digitale jaaroverzicht leest u alles over onze projecten, activiteiten en vernieuwingen, waarmee we een bijdrage hebben geleverd aan de veiligheid in onze regio. Via onderstaande link of de QR-code komt u bij het Jaaroverzicht 2022. [Jaaroverzicht Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant \(vrmwb.nl\)](https://www.vrmwb.nl)

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant,

Jolanda Trijselaar
Algemeen Directeur/ Regionaal Commandant

Bijlage: Jaarstukken 2022

4.1 Jaarstukken 2022

Portefeuillehouder DB: De heer J.F.M. Janssen
Portefeuillehouder VD: Mevrouw J. Trijselaar
Stuknummer: AB2023.04.20/4.1

STATUS VOORSTEL

Informatief Besluitvormend Oordeelsvormend

BESLISPUNTEN

Het Algemeen Bestuur wordt gevraagd om:

1. De jaarstukken van Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant 2022 vast te stellen en vóór 15 juli 2023 Gedeputeerde Staten hiervan in kennis te stellen.
2. Kennis te nemen van het positief saldo van de jaarrekening 2022 ad. € 941.000.
3. In te stemmen met de voorgestelde resultaatbestemming 2022 en verrekening naar de deelnemende gemeenten van het restant ad. € 800.000.
4. Te besluiten om de egalisatiereserve kapitaallasten ad € 8.700.000 op te heffen en terug te betalen aan de deelnemende gemeenten conform kostenverdeelmodel.

TOELICHTING

We hebben in 2022 veel bereikt op een veelheid aan onderwerpen. In totaal zijn er 63 doelstellingen voor 2022 geformuleerd. Daarvan zijn er 43 gerealiseerd of verlopen volgens planning.

		Aantal doelstellingen
●	Doelstelling is gereed/behaald of verloopt volgens planning	43
●	Doelstelling wijkt af van planning, maar is grotendeels behaald	11
●	Doelstelling is niet behaald	9
	Totaal	63

In het afgelopen jaar heeft werkdruk een impact gehad op onze organisatie. De crisisorganisatie die zich tot het begin van 2022 richtte op corona ging naadloos over in een andere crisis als gevolg van de oorlog in Oekraïne. Ondanks dat zijn we in staat gebleken om de meeste doelstellingen te realiseren.

Resultaat 2022

Het jaarrekeningresultaat voor 2022 komt uit op een bedrag van € 941K (positief).

Onderstaand wordt het jaarrekeningresultaat 2022 op BBV programmaniveau weergegeven:

(bedragen x 1.000)	Begroting 2022			Begroting 2022 na wijziging			Rekening 2022			begroting - /- rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Programma Veiligheid	€ 69.564	€ -70.811	€ -1.247	€ 71.016	€ -72.645	€ -1.629	€ 74.417	€ -77.439	€ -3.022	€ 1.393
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 447	€ -447	€ -	€ 464	€ -464	€ -	€ 473	€ -473	€ 0	€ -0
Overhead	€ 13.039	€ -11.850	€ 1.189	€ 14.406	€ -11.912	€ 2.494	€ 14.656	€ -11.922	€ 2.734	€ -241
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van lasten en baten	€ 83.050	€ -83.107	€ -58	€ 85.886	€ -85.022	€ 865	€ 89.546	€ -89.834	€ -287	€ 1.152
Subtotaal mutaties reserves	€ 7.988	€ -7.931	€ 58	€ 340	€ -1.205	€ -865	€ 340	€ -994	€ -654	€ -211
Gerealiseerde resultaat	€ 91.038	€ -91.038	€ -	€ 86.226	€ -86.226	€ -	€ 89.886	€ -90.828	€ -941	€ 941

De achterliggende redenen van het positieve resultaat zijn:

Categorie (bedragen x € 1000)	Vershil Begroting - Jaarrekening 2022	Toelichting
Opleiding en oefenen	€ 1.103	Het voordelige resultaat op opleiden en oefenen wordt veroorzaakt door: - Een lager aantal aanmeldingen en instroom van nieuwe brandweermensen; - Door de ontwikkeling van nieuwe kwalitatieve vakbekwaamheidsprogramma's, die beter aansluiten bij de behoeften en nieuwe standaarden, is terughoudend omgegaan met de uitvoering van het programma 2022; - Het in gezamenlijkheid uitvoeren van trainingen met VR Zeeland leidt tot een kostenbesparing; - De annulering van aantal oefenmomenten vanwege onze aandacht voor crises; - Een onderbesteding op het opleidingsprogramma van het operationeel centrum brandweer (OCB) en droneteam.
RCC (Regionaal Coördinatiecentrum)	€ 622	Voor de afrekening van 2020 en 2021 was in de jaarrekening 2021 een bedrag van € 1,1 miljoen gereserveerd. Dit bedrag was gebaseerd op basis van de businesscase, omdat de definitieve lasten destijds nog niet bekend waren. De werkelijke afrekening over 2020 en 2021 is lager en levert een incidenteel saldo van € 622k op.
GHOR	€ 479	De GHOR heeft een positief resultaat van 479k. De onderbesteding is te verklaren door een krapte in de personele bezetting en de focus op operationele- en crisiswerkzaamheden. Projecten op het gebied van innovatie zijn minder opgepakt. De afgelopen jaren zien we jaarlijks een overschot op het GHOR budget. Het GHOR-team heeft als gevolg van beperkte personele capaciteit de focus gelegd op de crisisinzet en het behalen van doelen in het reguliere werk. De gewenste doorontwikkeling binnen het team en (innovatie)projecten, zoals zorggriscoprofiel en informatiegestuurd werken, vonden niet of minder plaats. Dit heeft niet geleid tot nieuwe risico's, wel tot enige achterstand waar het gaat om voorbereiding op toekomstige crises.
Loonkosten -/- inhuur op formatie	€ 235	Het resultaat op loonkosten wordt bepaald door meerdere factoren. Enerzijds voordelig door niet of pas later ingevulde vacatures (€ 840k) en hogere opbrengsten voor detacheringen en uitkeringen UWV/ABP (€ 197k). Anderzijds nadelig door o.a. inhuur op formatieplaatsen (-/- € 228k), overwerk o.a. door kazernering van beroeps (-/- € 107k), hogere instructievergoedingen voor opleidingen (-/- € 179k) en salarislasten van boventallige medewerkers die ten laste van de exploitatie zijn gebracht ipv de reserve (-/- € 288k).
Programma's	€ 202	Binnen het programma Veilige Leefomgeving is de ontwikkeling van een tool veilige wijkaanpak doorgeschoven naar 2023. Binnen het programma Informatiepositie is de bijdrage aan Fieldlab lager dan begroot door de uitloop van Fieldlab fase 1. Daarnaast zijn er projecten naar 2023 doorgeschoven waaronder de Masterclass Presterend Vermogen, Operationele risicometer en Virtuele assistent.
Informatisering	€ 121	Een aantal SaaS projecten in de Operationele Informatievoorziening is vertraagd. Dit wordt veroorzaakt doordat leveranciers de verwachte oplevertermijnen in software ontwikkeling niet realiseren en door onvoldoende project capaciteit binnen informatisering. Er is een structureel voordeel ontstaan door contractaanpassing voor de applicatie voor de registratie van opleidingen en trainingen (AG5) en het uitfaseren van digitale bereikbaarheidskaarten. Ook is er een voordeel ontstaan doordat de SaaS projecten 'Vervanging financieel systeem' en 'Document Management Systeem – Records Management Applicatie (DMS-RMA)' vertraagd zijn (implementatie in 2023).
Storting in voorziening	€ -648	Eerste storting in voorziening spaarverlof conform wetgeving en een extra storting in voorziening meerjaren onderhoudsplannen (MJOP) kazernes conform actualisatie.
Taakstelling	€ -344	Dit betreft het onbenoemde deel van de destijds nog in te vullen taakstelling 2022. In de begroting 2023 is deze taakstelling verwerkt en toegewezen.
Vrijwilligers	€ -338	Op de loonkosten van vrijwilligers ontstaat een nadeel door een toename van het aantal inzetten, het vaker oefenen en het inzetten/ kazerner van vrijwilligers op dagdiensten en beroepsposen.
Bedrijfsvoering	€ -327	Het nadelige resultaat heeft diverse oorzaken. Op de verkoop, inruil en afboeking van boekwaarden op activa ontstaat per saldo een voordelig resultaat. Ook op kleding, thuiswerkvergoeding, verzekeringen en schades voertuigen zijn voordelen ontstaan. Terwijl de kosten van werving en selectie, diverse werkkosten, gemeentelijke belastingen, schades aan objecten, brandstof en arbo hebben geleid tot een nadelig effect.
Storting en onttrekking reserves	€ -211	Als gevolg van de vertraging in de SaaS projecten wordt er minder onttrokken uit de reserve.
Overige verschillen	€ 46	Diverse kleinere verschillen op de baten en lasten
Totaal	€ 941	

Paragraaf 4.6 van de Jaarrekening 2022 geeft u een uitgebreide verschillenanalyse per pijler. In de jaarstukken wordt conform BBV de realisatie vergeleken met de begroting.

Voorstel resultaatbestemming 2022:

1. BDuR strategische projecten:

Conform afspraak in het AB van 1 februari 2018 wordt 15% van het totale positieve resultaat gestort in de reserve BDuR strategische projecten. Dit gedeelte van het jaarresultaat wordt gebruikt voor strategische projecten en de ontwikkelagenda. Dit betreft voor 2022 een bedrag van € 141k.

Opbouw te verdelen resultaat 2022	
Resultaat 2022	€ 941.092
Dotatie reserve BDuR strat. projecten	€ 141.164
Restant te verdelen	€ 799.928

Verdeling restant resultaat 2022:

Na resultaatbestemming bedraagt het te verdelen resultaat voor 2022 € 800k. Dit bedrag wordt uitgekeerd/verrekend met de deelnemende gemeenten naar rato van het kostenverdeelmodel.

Opheffen egalisatiereserve kapitaallasten:

De egalisatiereserve kapitaallasten wordt bij de resultaatbestemming 2022 opgeheven conform bestuursbesluit AB 2022.0 2.09/3.5. Het gaat om een bedrag van € 8.7M. Dit bedrag wordt terugbetaald aan de deelnemende gemeenten. Door het opheffen van de egalisatiereserve vertalen toekomstige afwijkingen op het investeringsplan zich direct in een wijziging van de gemeentelijke bijdragen. Dit vraagt van gemeenten wellicht extra beheersmaatregelen.

Bovenstaande leidt tot de volgende uitkering per gemeente:

Gemeente	% kosten- verdeel- model	Restant te verdelen resultaat	Egalisatiereserve kapitaallasten	Totaal te ontvangen
Alphen-Chaam	1,01% €	8.111 €	88.214 €	96.325
Altena	4,57% €	36.535 €	397.354 €	433.889
Baarle-Nassau	0,78% €	6.264 €	68.127 €	74.390
Bergen op Zoom	5,91% €	47.246 €	513.848 €	561.094
Breda	16,50% €	132.015 €	1.435.796 €	1.567.811
Dongen	1,97% €	15.737 €	171.160 €	186.898
Drimmelen	2,33% €	18.648 €	202.816 €	221.464
Etten-Leur	3,50% €	27.960 €	304.087 €	332.047
Geertruidenberg	1,98% €	15.830 €	172.169 €	187.999
Gilze en Rijen	2,21% €	17.702 €	192.526 €	210.228
Goirle	1,77% €	14.188 €	154.305 €	168.493
Halderberge	2,65% €	21.176 €	230.305 €	251.480
Hilvarenbeek	1,38% €	11.051 €	120.189 €	131.240
Loon op Zand	1,87% €	14.955 €	162.648 €	177.602
Moerdijk	4,38% €	35.008 €	380.751 €	415.760
Oisterwijk	2,24% €	17.938 €	195.093 €	213.030
Oosterhout	4,81% €	38.500 €	418.722 €	457.222
Roosendaal	6,92% €	55.366 €	602.163 €	657.529
Rucphen	1,71% €	13.714 €	149.157 €	162.872
Steenbergen	2,11% €	16.903 €	183.841 €	200.744
Tilburg	21,56% €	172.489 €	1.875.981 €	2.048.470
Waalwijk	4,03% €	32.249 €	350.741 €	382.990
Woensdrecht	2,09% €	16.682 €	181.436 €	198.118
Zundert	1,71% €	13.661 €	148.571 €	162.232
Totaal	100,00% €	799.928 €	8.700.000 €	9.499.928

(VERVOLG) PROCES

Na vaststelling passen we de reservepositie aan en verrekenen we het restant resultaat 2022 met de gemeenten in 2023, evenals de opgeheven egalisatiereserve kapitaallasten.

BIJGEVOEGD

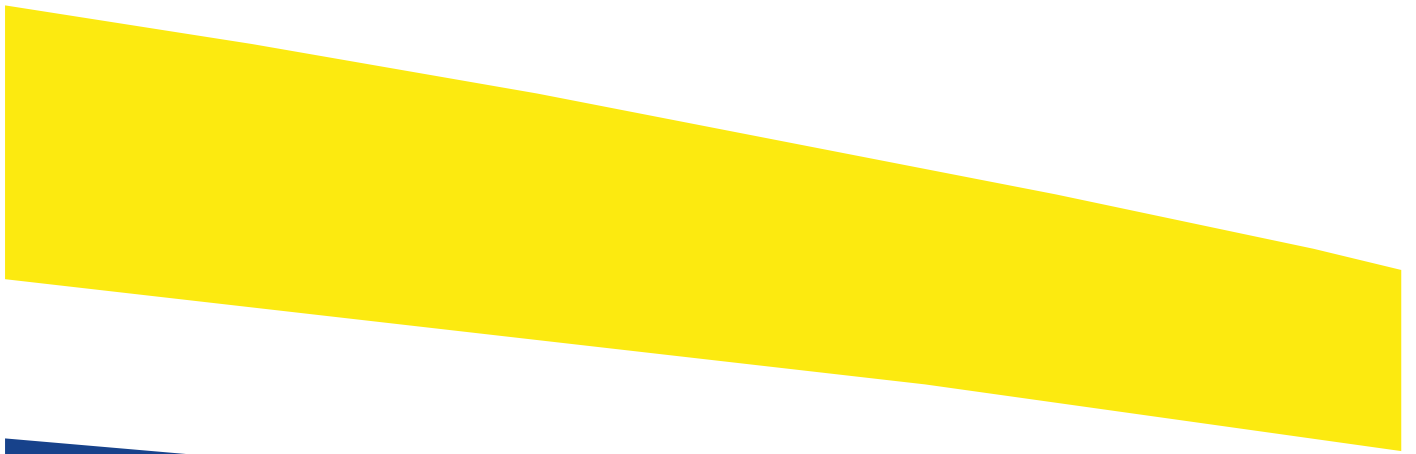
Bijlage 1: Jaarstukken Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant 2022
Bijlage 2: Controleverklaring jaarrekening 2022 en begeleidende brief

Jaarstukken 2022

Veiligheidsregio

Midden- en West-Brabant

ValidSigned door W. Kalkman RA
op 14-04-2023

Jaarstukken 2022

1 ALGEMEEN	6
1.1 Korte terugblik.....	7
1.2 Bestuur.....	9
1.3 Resultaat.....	9
1.4 Reservepositie	11
2 PROGRAMMA VEILIGHEID	12
2.1 Algemeen.....	13
2.2 Inzet langdurige crises: corona, opvang ontheemden.....	13
2.3 Stimuleren van een redzame samenleving	16
2.4 Bijdragen aan een veilige leefomgeving	19
2.5 Hulpvaardige en slagvaardige inzet	23
2.6 Wendbare en duurzame organisatie	30
3 PARAGRAFEN	36
3.1 Bedrijfsvoering	37
3.2 Wet Open Overheid (Woo)	41
3.3 Financiering	41
3.4 Onderhoud kapitaalgoederen en investeringen.....	44
3.5 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	47
3.6 Verbonden partijen	53
4 JAARREKENING	55
4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	56
4.2 Balans	58
4.3 Toelichting op de balans	59
4.4 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen	67
4.5 Baten en lasten	68
4.6 Overzicht lasten en baten: verschillenanalyse	69
4.7 Overzicht van de aanwending van het bedrag onvoorzien	73
4.8 Overzicht incidentele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen	73
4.9 Begrotingsrechtmatigheid	76
4.10 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	78
4.11 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA)	80
4.12 Financieel overzicht op taakvelden	81
5 OVERIGE GEGEVENS	82
5.1 Gebeurtenissen na balansdatum.....	83
5.2 Controleverklaring.....	84
6 BIJLAGEN	85
6.1 Intekentaken	86
6.2 Gemeentelijke bijdrage en Rijksbijdrage	87
6.3 Lijst van veelgebruikte afkortingen	88
6.4 Rapportages van incidenten	90

Leeswijzer

De jaarstukken 2022 bestaan uit het jaarverslag, de jaarrekening en overige gegevens. Het jaarverslag is opgenomen in hoofdstuk 2 en 3 en de jaarrekening in hoofdstuk 4. De jaarstukken hebben de volgende indeling:

Hoofdstuk 1 Algemeen

Dit hoofdstuk geeft een korte samenvatting, een beschrijving van het bestuur, een analyse van het behaalde resultaat en een overzicht van de reservepositie.

Hoofdstuk 2 Programma Veiligheid

Hoofdstuk 2 geeft inzicht in de realisatie van de doelstellingen en de inzet van de financiële middelen per thema.

Hoofdstuk 3 Paragrafen

In dit hoofdstuk zijn de paragrafen opgenomen conform het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Dit betreft een verantwoording over de beheersmatige aspecten.

Hoofdstuk 4 Financiële rapportages

Hoofdstuk 4 bestaat onder andere uit de balans, de toelichting erop en een overzicht van baten en lasten.

Hoofdstuk 5 Overige gegevens

In dit hoofdstuk staan de overige gegevens van de jaarstukken; gebeurtenissen na balansdatum en de controle verklaring van de accountant.

Hoofdstuk 6 Bijlagen

In de bijlagen is de lijst met gebruikte afkortingen en een overzicht van de intekentaken Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) en kazernes opgenomen.

1.1 Korte terugblik

Corona speelt aan het begin van 2022 nog een rol in onze dagelijkse werkzaamheden, maar al snel krijgen we te maken met een nieuwe crisis als Rusland in februari Oekraïne binnenvalt. De crisisorganisatie gaat hierdoor naadloos over van de ene naar de andere crisis.

We monitoren thema's die samenhangen met de oorlog zoals cyberdreiging, nucleair, uitval van vitale sectoren en schaarste. De nadruk ligt op de opvang van ontheemden: Oekraïners en later ook asielzoekers, stathouders en vergunninghouders vanwege grote capaciteitsproblemen in Ter Apel en bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). De verantwoordelijkheid voor de opvang ligt bij de 24 gemeenten, wij hebben een coördinerende rol. We dragen bij aan het informatiemanagement, de coördinatie van de vluchtelingenspreiding, de ondersteuning van het bestuurlijke afstemmingsoverleg (BAO), het inrichten van diverse crisisnoodopvangplekken en de verbinding met het land en de andere regio's. Landelijk zijn we aangesloten bij het Knooppunt Coördinatie en Informatie Oekraïne (KCIO).

De vluchtelingencrisis en de oorlog in Oekraïne bestaat gelijktijdig met andere crises, zoals de stikstofcrisis, de boerenprotesten en de droogte. De gezamenlijkheid van deze crises leidt tot prijsstijgingen, met name op brandstof en energie. Ook hebben we te maken met langere levertijden van bijvoorbeeld voertuigen en uniformen. De financiële effecten hiervan vormen een uitdaging voor onze begroting 2023 en verder.

Incidenten

Afgelopen jaar hebben we met succes vele incidenten bestreden. Aan het begin van het jaar is er een zeer grote brand in een historisch pand in de binnenstad van Bergen op Zoom. Ook zijn er grote branden in een papierhal in Dongen, bij de aanmaakblokjesfabriek in Oisterwijk, in de machinekamer van een passagiersschip en in een kledingloods in Tilburg. In september raakt in Etten-Leur een goederentrein geladen met personenauto's een bovenleiding, waardoor diverse auto's in brand raken.

Door de aanhoudende droogte worden we geconfronteerd met berm- en natuurbranden, zoals op de Kalmthoutse Heide, in Sprang-Capelle en in Bergen op Zoom. Samen met de andere regio's in Zuid-Nederland hebben we een handcrewteam opgericht speciaal voor de bestrijding van natuurbranden. Vanaf april 2023 is dit team operationeel.

Evenementen en jaarwisseling

De Tilburgse kermis, 'La Vuelta Holanda' en diverse festivals hebben zonder grote incidenten plaatsgevonden. De goede voorbereidingen van de hulpdiensten in aanloop naar de jaarwisseling hebben ook hun vruchten afgeworpen. Veel relatief, kleine incidenten maakten dat er sprake was van een weliswaar drukke maar goed beheersbare jaarwisseling.

Parate veiligheidsregio, klaar voor actuele uitdagingen

Onder leiding van een bestuurlijke commissie is in het rapport 'Tijd voor Reflectie op rollen, taken, kernkwaliteiten en mogelijke besparingen' een vijftal profielen beschreven vanuit de vraag 'Wat voor veiligheidsregio willen wij zijn?'. Per profiel is gekeken naar de rol, positie, kernkwaliteiten en taken van de veiligheidsregio. Aan de hand van het rapport heeft het bestuur een discussie gevoerd over de rollen en taken van Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, wat heeft geleid tot de keuze voor Profiel 4: 'Een parate veiligheidsregio klaar voor actuele uitdagingen'. Dit profiel is als uitgangspunt genomen bij het schrijven van het Beleidsplan 2023 – 2027 en de plannen die daaraan ten grondslag liggen. Behalve ons Beleidsplan zijn ook het Regionaal Risicoprofiel, het Regionaal Crisisplan, Multidisciplinair Oefenbeleidsplan en het Dekkings- en Spreidingsplan geactualiseerd. Ons Bestuur heeft in februari 2023 deze meerjaren beleidsstukken met veel waardering ontvangen. De gemeenteraden hebben tot 19 juni 2023 de gelegenheid om hun zienswijze te geven.

Toekomstbestendige Brandweezorg

We zijn gestart met een programma Toekomstbestendige Brandweezorg omdat er zorg bestaat over het huidige brandweersysteem in Nederland. Dit uit zich bijvoorbeeld in de beschikbaarheid van vrijwilligers, met name overdag op werkdagen. Een aantal posten heeft te maken met structurele vacatures en het blijkt lastig om nieuwe vrijwilligers te vinden. Ook is het vrijwilligersbestand relatief verouderd en houden we daarom komende jaren rekening met extra uitstroom. De trend is bovendien dat nieuwe vrijwilligers minder lang in dienst blijven en eerder stoppen met werken bij de brandweer. Het effect hiervan is dat de paraatheid onder druk staat. Dat effect is overdag groter omdat steeds minder vrijwilligers overdag beschikbaar zijn.

Om vacatures in te vullen wordt er een grotere inspanning gevraagd om te werven en is er meer druk om nieuwe brandweercolllega's op te leiden. De druk op de opleidingscapaciteit wordt verder vergroot doordat beroeps brandweermensen maximaal 20 jaar in een bezwarende functie mogen werken. Gefaciliteerd door

de veiligheidsregio bereiden zij zich voor op een tweede loopbaan. Hoewel de eerste groep die onder dit beleid valt nog geen 20 jaar in dienst is, ervaren we in de praktijk dat het uitstroommoment nóg eerder is - al vanaf 13 jaar - omdat collega's zekerheid willen over hun toekomst. Binnen de 24-uursdienst is dus sprake van een versnelde uitstroom die vraagt om meer instroom van nieuwe collega's. Er moet hiervoor meer geworven en – steeds vaker – nog opgeleid worden. De nieuwe collega's moeten bovendien versneld worden opgeleid voor specialistische taken. Het verlies aan ervaring legt een druk op de personeels- en opleidingsplanning en brengt operationele risico's met zich mee. Aan de andere kant voert de universiteit van Maastricht een onderzoek uit naar duurzame inzetbaarheid van brandweerm medewerkers, waarvan de resultaten worden gebruikt bij het heroverwegen van het tweede loopbaanbeleid. In afwachting hiervan zijn in het najaar van 2022 afspraken gemaakt, waardoor 20-jarigen uitstel kunnen aanvragen totdat er landelijk een definitieve oplossing komt voor duurzame inzetbaarheid van brandweermensen.

Ondertussen loopt het oefencentrum Safety Village tegen de grenzen van de opleidingscapaciteit aan. Naast de toegenomen opleidingsbehoefte is ook de druk op (realistisch) oefenen groot. In het landelijke belevingsonderzoek over werken bij de brandweer geeft een substantieel deel (40%) van de respondenten aan dat hun vakbekwaamheid tijdens Corona achteruit is gegaan. Daarnaast is er sprake van een 'gap' in het nieuwe vakbekwaamheidsprogramma. In de vernieuwde landelijke opleidingscurricula is een aantal onderwerpen versterkt, zoals de nieuwe brandweerdoctrine en de basisprincipes brandbestrijding. Om de opleidingen qua duur niet voortdurend uit te laten drijven, is een aantal onderwerpen uit het opleidingsprogramma geschrapt. Deze moeten wel via het regionale vakbekwaamheidsprogramma worden aangeboden.

Kortom, we hebben een stevige uitdaging als het gaat om werving, opleiding, bijscholing en (realistisch) oefenen en voldoende vakbekwaam personeel paraat hebben. Deze problematiek brengen we zo goed mogelijk in beeld en we bereiden een business case voor om faciliteiten en organisatie op orde te brengen.

Onderzoek paraatheid brandweer

Diverse ontwikkelingen zijn in het afgelopen jaar aanleiding geweest om een extern onderzoek te laten uitvoeren naar de paraatheid van de brandweer Midden- en West-Brabant. Vooral de gevolgen van de Europese Deeltijdrichtlijn zijn hier debet aan. Door deze ontwikkeling is het in de nabije toekomst niet meer mogelijk vrijwillige brandweerm medewerkers te kazerneren of consigneren als aanvulling op de beroepsbezetting. Dit heeft consequenties voor de feitelijke bezetting van een aantal kazernes in de regio, met name Roosendaal, Bergen op Zoom, Oosterhout en Waalwijk omdat hier structureel gebruik gemaakt wordt van vrijwilligers om de roosters te vullen van de 24 uursdienst en de dagdienst. De paraatheid van zowel Roosendaal als Bergen op Zoom staat al langere tijd onder druk. Mede op aandringen van de Ondernemingsraad is een onderzoek uitgevoerd door een extern bureau naar de benodigde bezetting. Op basis daarvan heeft het bestuur besloten om te kiezen voor een tijdelijke oplossing door het structureel kazerneren van vrijwilligers om te voorzien in de ophoging van de operationele formatie van 48 tot 52 plekken (Markiezaten), naast de inzet van dagdienstmedewerkers met een repressieve achtergrond.

Versterking crisisbeheersing en informatiepositie

De inzet bij landelijke en langdurige crises heeft de afgelopen jaren een grote wissel getrokken op de capaciteit van de veiligheidsregio's en flexibiliteit van (en werkdruk bij) individuele collega's. De rijksoverheid heeft ten behoeve van de versterking van de landelijke inzet op crisisbeheersing extra middelen beschikbaar gesteld voor de veiligheidsregio's. Hiermee moet de bovenregionale en landelijke samenwerking beter georganiseerd en geborgd worden, maar moeten de veiligheidsregio's vooral op regionaal niveau kwalitatief en kwantitatief robuuster worden georganiseerd. Denk aan het verder professionaliseren van crisisbeheersing, het inrichten van Veiligheids Informatie Knoopunten (VIK), en de ontwikkeling en beheer van informatiesystemen. Ook wordt een informatie-, actie- en coördinatiepunt voor het Rijk, regio's en partners (KCR2) ingesteld. In een landelijk bestuursakkoord is vastgesteld dat er vanaf 2023 structureel € 83 miljoen wordt toegevoegd aan de Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR). Deze aanvulling wordt in vier jaar opgebouwd. Dit betekent voor ons een structurele investering van € 1,88 miljoen in 2023.

Opening Risk Factory

Na twee jaar voorbereiding is op 13 april de Risk Factory in de oude Dongecentrale in Geertruidenberg geopend. Er is hard gewerkt door het projectteam en scenarioteam om deze nieuwe tak van sport op te bouwen, in een uitstekende samenwerking met de partners Regionale Ambulance Voorziening (RAV), GGD, Waterschap, Politie, provincie, Interpolis en veel van onze eigen collega's. Door te oefenen met diverse scenario's weten de kinderen veel beter hoe ze kunnen handelen als de nood echt een keer aan de man is. In 2022 hebben al zo'n 2.500 kinderen van 85 scholen de Risk Factory bezocht.

Medewerkers

Net als binnen vele andere organisaties leidt begin dit jaar een uitzending over grensoverschrijdend gedrag bij The Voice tot interne discussie en helaas zelfs tot een incidenteel ontslag. Vanuit het management wordt gestreefd om inclusie, integriteit en diversiteit permanent onderdeel van gesprek te laten zijn bij al ons handelen.

We zien dat hulpverleners steeds vaker betrokken zijn bij incidenten die een grote impact hebben, ook hier is persoonlijke aandacht voor de medewerker onontbeerlijk. In 2022 is daarom een Team Collegiale Opvang opgericht om de nazorg binnen onze organisatie beter te borgen. Helaas betreuren wij ook het overlijden van drie van onze brandweervrijwilligers. Dit heeft een grote weerslag op het korps, in het bijzonder de getroffen ploegen.

1.2 Bestuur

Het bestuur is verantwoordelijk voor een efficiënte en kwalitatief hoogwaardige organisatie van de brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening, de gemeenschappelijke meldkamer en de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het Algemeen Bestuur (AB) van Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant (MWB) bestaat uit de burgemeesters van de 24 deelnemende gemeenten. Het Dagelijks Bestuur (DB) is samengesteld uit een voorzitter, een plaatsvervangend voorzitter en vijf portefeuillehouders.

Dagelijks Bestuur per 31-12-2022

Burgemeester	Functie	Portefeuille
Th.L.N. Weterings	Voorzitter	Crisisbeheersing, Grensoverschrijdende samenwerking, Veiligheidsberaad
P.F.G. Depla	Plv.voorzitter	Brandweezorg, Bestuurlijke adviescommissie Brandweer, Voorzitter Werkgeversvereniging samenwerkende Veiligheidsregio's
J.F.M. Janssen	Lid	Personeel en Financiën, Interregionale samenwerking
A. Moerkerke	Lid	Waarborging verbinding Veiligheidsregio – Omgevingsdienst, lid Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht
F.A. Petter	Lid	Meldkamer en informatiemanagement, Bestuurlijke adviescommissie BAC Informatie
M. de Vries*	Lid	Veiligheid en Zorg, Stuurgroep Risk Factory, Bestuurlijke adviescommissie GHOR
M. Buijs	Lid	Bevolkingszorg, Bestuurlijke adviescommissie Bevolkingszorg

*Mevrouw de Vries heeft per 9 december 2022 afscheid genomen.

1.3 Resultaat

Veiligheidsregio MWB heeft over het boekjaar 2022 een positief resultaat behaald van € 941k (1% van de begroting). Het gerealiseerde resultaat ziet er op programmaniveau als volgt uit:

(bedragen x 1.000)	Begroting 2022			Begroting 2022 na wijziging			Rekening 2022			begroting -/ rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Programma Veiligheid	€ 69.564	€ -70.811	€ -1.247	€ 71.016	€ -72.645	€ -1.629	€ 72.146	€ -75.168	€ -3.022	€ 1.393
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 447	€ -447	€ -	€ 464	€ -464	€ -	€ 473	€ -473	€ 0	€ -0
Overhead	€ 13.039	€ -11.850	€ 1.189	€ 14.406	€ -11.912	€ 2.494	€ 14.656	€ -11.922	€ 2.734	€ -241
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van lasten en baten	€ 83.050	€ -83.107	€ -58	€ 85.886	€ -85.022	€ 865	€ 87.276	€ -87.563	€ -287	€ 1.152
Subtotaal mutaties reserves	€ 7.988	€ -7.931	€ 58	€ 340	€ -1.205	€ -865	€ 340	€ -994	€ -654	€ -211
Gerealiseerde resultaat	€ 91.038	€ -91.038	€ -	€ 86.226	€ -86.226	€ -	€ 87.616	€ -88.557	€ -941	€ 941

Het gerealiseerde resultaat wordt op hoofdlijnen als volgt verklaard:

Categorie (bedragen x € 1000)	Verschil Begroting - jaarrekening 2022	Toelichting
Opleiding en oefenen	€ 1.103	<p>Het voordelige resultaat op opleiden en oefenen heeft een aantal oorzaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is een lager aantal aanmeldingen en instroom van nieuwe brandweermensen. • Door de ontwikkeling van nieuwe kwalitatieve vakbekwaamheidsprogramma's, die beter aansluiten bij de behoeften en nieuwe standaarden, is terughoudend omgegaan met de uitvoering van het programma 2022. • Het in gezamenlijkheid uitvoeren van trainingen met VR Zeeland leidt tot een kostenbesparing. • De annulering van aantal oefenmomenten vanwege onze aandacht voor crises. • Een onderbesteding op het opleidingsprogramma van het operationeel centrum brandweer (OCB) door personeelstekorten en het droneteam.
RCC (Regionaal Coördinatiecentrum)	€ 622	<p>Voor de eindafrekening van 2020 en 2021 was in de jaarrekening 2021 een bedrag van € 1,1 miljoen gereserveerd. Dit bedrag was gebaseerd op basis van de businesscase omdat de definitieve lasten destijds nog niet bekend waren. De werkelijke afrekening over 2020 en 2021 is lager en levert een incidenteel saldo van € 622k op.</p>
GHOR	€ 479	<p>De GHOR heeft een positief resultaat. De loonkosten zijn lager dan begroot, met name door het later/niet invullen van vacatureruimte. De reden hiervoor was dat er lange tijd voor bepaalde sleutelposities onvoldoende goede kandidaten aanwezig waren. Inhuur derden heeft niet plaatsgevonden, onder andere vanwege de te hoge (niet passende) tarieven in de markt. Studiekosten zijn lager dan begroot, mede als gevolg van de tijd en aandacht die de inzet in crises en het reguliere werk vroegen van het GHOR-team (met minder capaciteit). De overige bedrijfskosten zijn lager doordat ontwikkelprojecten doorgeschoven zijn naar 2023 en er minder bijeenkomsten met partners (om de netwerkfunctie te waarborgen) plaats konden vinden.</p>
Loonkosten +/- inhuur op formatie	€ 235	<p>Het resultaat op loonkosten wordt bepaald door meerdere factoren. Enerzijds voordelig door niet of pas later ingevulde vacatures (€ 840k) en hogere opbrengsten voor detacheringen en uitkeringen UWV/ABP (€ 197k). Anderzijds nadelig door o.a. inhuur op formatieplaatsen (-/- € 228k), overwerk o.a. door kazernering van beroeps (-/- € 107k), hogere instructievergoedingen voor opleidingen (-/- € 179k) en salarislasten van boventallige medewerkers die ten laste van de exploitatie zijn gebracht i.p.v. de reserve (-/- € 288k).</p>
Programma's	€ 202	<p>Binnen het programma Veilige Leefomgeving is de ontwikkeling van een tool veilige wijkaanpak doorgeschoven naar 2023. Binnen het programma Informatiepositie is de bijdrage aan Fieldlab lager dan begroot door de uitloop van Fieldlab fase 1. Daarnaast zijn er projecten naar 2023 doorgeschoven waaronder de Masterclass Presterend Vermogen, Operationele risicometer en Virtuele assistent.</p>
Informatievoorziening	€ 121	<p>Een aantal SaaS-projecten in de Operationele Informatievoorziening is vertraagd. Dit wordt veroorzaakt doordat leveranciers de verwachte oplevertermijnen in</p>

		software ontwikkeling niet realiseren en door onvoldoende project capaciteit binnen informatisering. Er is een structureel voordeel ontstaan door contractaanpassing voor de applicatie voor de registratie van opleidingen en trainingen (AG5) en het uitfaseren van digitale bereikbaarheidskaarten. Ook is er een voordeel ontstaan doordat de SaaS-projecten 'Vervanging financieel systeem' en 'Document Management Systeem – Records Management Applicatie (DMS-RMA)' vertraagd zijn (implementatie in 2023).
Storting in voorziening	-€ 648	Dit betreft een eerste storting in voorziening spaarverlof conform wetgeving en een extra storting in voorziening meerjaren onderhoudsplannen (MJOP) kazernes conform actualisatie.
Taakstelling	-€ 344	Dit betreft het onbenoemde deel van de destijds nog in te vullen taakstelling 2022. In de begroting 2023 is deze taakstelling verwerkt en toegewezen.
Vrijwilligers	-€ 338	Op de loonkosten van vrijwilligers ontstaat een nadeel door een toename van het aantal inzetten, het vaker oefenen en het inzetten/ kazerner van vrijwilligers op dagdiensten en beroepsposen.
Bedrijfsvoering	-€ 327	Het nadelige resultaat heeft diverse oorzaken. Op de verkoop, inruil en afboeking van boekwaarden op activa ontstaat per saldo een voordelig resultaat. Ook op kleding, thuiswerkvergoeding, verzekeringen en schades voertuigen zijn voordelen ontstaan. Terwijl de kosten van werving en selectie, diverse werkkosten, gemeentelijke belastingen, schades aan objecten, brandstof en arbo hebben geleid tot een nadelig effect.
Storting en onttrekking reserves	-€ 211	Als gevolg van de vertraging in de SaaS-projecten wordt er minder onttrokken uit de reserve.
Overige verschillen	-€ 46	Diverse kleinere verschillen op de baten en lasten
Totaal	€ 941	

Een nadere toelichting op het resultaat vindt u in paragraaf 4.6 verschillenanalyse.

1.4 Reservepositie

De omvang van de reserves vertoont over het boekjaar 2022 het volgende verloop:

(bedragen x 1.000)	Stand per 31-12-2021	Stand per 31-12-2022	Vershil
Algemene reserve	€ -	€ -	€ -
Bestemmingsreserves	€ 15.873	€ 15.535	€ -339
Nog te bestemmen exploitatieresultaat	€ 2.829	€ 941	€ -1.888
Totaal	€ 18.703	€ 16.476	€ -2.227

De toelichting van de individuele reserves is opgenomen in paragraaf 4.3 Toelichting op de balans.

2 Programma Veiligheid

2.1 Algemeen

In deze jaarrekening 2022 werken wij de pijlers en speerpunten concreter uit door de W-vragen te beantwoorden:

- Wat willen we bereiken?
- Wat is het resultaat?
- Wat zijn de kosten?

Met een kleur (groen, oranje en rood) geven we aan wat de status van de doelstelling is.

Kleur Betekenis

- Doelstelling is gereed/behaald of verloopt volgens planning.
- Doelstelling wijkt af van planning, maar is grotendeels behaald.
- Doelstelling is niet behaald.

Onderstaand een samenvatting van het financiële resultaat op programmaniveau. Een uitsplitsing van het resultaat per pijler is terug te vinden in paragraaf 2.3 – 2.6 en een gedetailleerde verschillenverklaring in paragraaf 4.6.

(bedragen x 1.000)	Begroting 2022			Begroting 2022 na wijziging			Rekening 2022			begroting -/- rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Programma Veiligheid	€ 69.564	€ -70.811	€ -1.247	€ 71.016	€ -72.645	€ -1.629	€ 72.146	€ -75.168	€ -3.022	€ 1.393
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 447	€ -447	€ -	€ 464	€ -464	€ -	€ 473	€ -473	€ 0	€ -0
Overhead	€ 13.039	€ -11.850	€ 1.189	€ 14.406	€ -11.912	€ 2.494	€ 14.656	€ -11.922	€ 2.734	€ -241
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van lasten en baten	€ 83.050	€ -83.107	€ -58	€ 85.886	€ -85.022	€ 865	€ 87.276	€ -87.563	€ -287	€ 1.152
Subtotaal mutaties reserves	€ 7.988	€ -7.931	€ 58	€ 340	€ -1.205	€ -865	€ 340	€ -994	€ -654	€ -211
Gerealiseerde resultaat	€ 91.038	€ -91.038	€ -	€ 86.226	€ -86.226	€ -	€ 87.616	€ -88.557	€ -941	€ 941

Hoewel de organisatie een positief resultaat heeft, laten zowel de baten als de lasten van het programma Veiligheid een overschrijding van de budgetten zien. Deze wordt veroorzaakt door de kosten en declaraties voor de regionale coördinatie en de eerste (acute) opvang van ontheemden uit Oekraïne (zie ook paragraaf 2.2). Ook op de Overhead is een overschrijding zichtbaar, veroorzaakt door een wettelijke storting in de voorziening spaarverlof en extra inhuur.

Een nadere toelichting hierop vindt u in paragraaf 4.6 Verschillenanalyse en 4.9 Rechtmatigheid.

2.2 Inzet langdurige crises: corona, opvang ontheemden

In 2022 lopen de crisisoverleggen naadloos over van corona naar de oorlog in Oekraïne en opvang van ontheemden. Onderstaande tabel toont de gevolgen en financiële consequenties van onze inzet.

Corona

Het (inter)regionaal beleidsteam ((I)RBT), multi-projectteam en het projectteam gemeenten zijn actief tot half maart 2022. Er liggen waakvlamafspraken over opnieuw opschalen als corona weer maatregelen vraagt en/of tot maatschappelijke onrust leidt.

De impact van het coronavirus op de organisatie is gering. In de eerste maanden is er nog sprake van druk op de paraatheid door ziekte. Tot medio 2022 werken we voornamelijk vanuit huis. Op dit moment werken de meeste collega's hybride.

Gevolgen	Stand van zaken
Financiën	<ul style="list-style-type: none"> • De extra kosten als gevolg van corona zijn € 14.000. Dit zijn kosten voor inhuur en inzet van personeel vanuit gemeenten voor regionale taken in het eerste kwartaal waarin het gemeentelijk projectteam nog actief was. • Vanuit de SiSa-regeling ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen is voor de periode van oktober tot en met december 2021 het bedrag van € 2.909.892 aan de veiligheidsregio ter beschikking gesteld. We hebben het geld aan de desbetreffende gemeenten overgemaakt. Uit de verantwoordingen vanuit vastgestelde jaarstukken 2021 van de gemeenten blijkt dat in totaal € 1.578.596 is besteed door de gemeenten. Het niet bestede bedrag bedraagt € 1.331.296. Op basis van de definitieve jaarrekeningen van de gemeenten zijn de niet bestede bedragen in 2022 teruggevorderd. De definitieve verantwoording van de besteding van de middelen verloopt via het SiSa-systeem. We nemen de door de individuele gemeenten verantwoorde bedragen (gecontroleerd door haar accountant) over 2021 op in de SiSa-bijlage in de jaarrekening 2022. De definitieve afrekening door het Rijk vindt plaats o.b.v. de jaarrekening 2022.

Opvang ontheemden

Sinds het begin van de oorlog in Oekraïne op 24 februari 2022 is er in onze regio een crisisorganisatie en later een projectteam actief. Er is geen opschaling naar een formeel GRIP-niveau, maar op basis van ervaringen tijdens de coronaperiode is, na een eerste periode met een Regionaal Operationeel Team (ROT) en stafsecties, uiteindelijk gekozen voor een Bestuurlijk Afstemmingsoverleg met vertegenwoordigers vanuit de drie districten en een projectteam bevolkingszorg. In eerste instantie alleen met bestuurders, later ook met gemeentesecretarissen per district, de coördinerend gemeentesecretaris en de algemeen directeur VRMWB. We hebben een coördinerende rol op zowel ambtelijk als bestuurlijk niveau. De nadruk ligt op de opvang van vluchtelingen, maar het gaat ook over de bredere thema's als cyberdreiging, nucleaire scenario's, uitval van vitale sectoren en schaarste.

Het operationele werk in deze crisis is de verantwoordelijkheid van de gemeenten. We dragen bij aan het informatiemanagement (zowel landelijk als regionaal), aan de coördinatie van de vluchtelingenspreiding (zowel voor Oekraïners als asielzoekers), het inrichten van diverse crisisnoodopvangplekken en de verbinding met het land en de andere regio's, op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau.

Naast de coördinerend gemeentesecretaris (een onbezoldigde nevenfunctie) en de algemeen directeur zijn 3 adviseurs crisisbeheersing, 3 adviseurs risicobeheersing, 2 secretarissen ter ondersteuning van het bestuurlijk afstemmingsoverleg en 2 communicatieadviseurs actief. Ter ondersteuning van de gemeenten is ook voorzien in externe inhuur. Landelijk zijn we aangesloten bij het Knooppunt Coördinatie en Informatie Oekraïne (KCIO).

Naast deze officiële hulpverlening zijn ook diverse medewerkers persoonlijk geraakt door de situatie in Oekraïne. Op vrijwillige basis heeft daarom de stichting Brandweer Zonder Grenzen de coördinatie van de inzameling van brandweerspullen voor Oekraïne op zich genomen. Hiervoor hebben wij materiaal geschonken.

Alle gemaakte kosten door, voor en namens de regio worden gedeclareerd conform het Bekostigingsbesluit eerste opvang ontheemden Oekraïne door veiligheidsregio's.

Gevolgen	Stand van zaken
Financiën	<p>Oekraïense vluchtelingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • De werkelijke extra kosten als gevolg van de eerste opvang van Oekraïense vluchtelingen zijn in 2022 € 509.000. Dit zijn kosten voor huisvesting (bedden en beddengoed € 327.000) en inhuur en overwerk van medewerkers (€ 182.000). • Het bekostigingsbesluit van de Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid voorziet in de vergoeding van de kosten die worden gemaakt door de veiligheidsregio's, gemeenten en de GGD-en/GHOR voor de coördinerende

Financiën	<p>werkzaamheden en de eerste opvang van Oekraïense vluchtelingen in de regio. Dit besluit werkt van 1 maart 2022 tot en met 31 december 2022. De veiligheidsregio's zijn aangewezen als loket voor de aanvraag van een incidentele bijdrage bij het Rijk. We hebben de gemeenten en GGD-en/GHOR gevraagd een raming toe te zenden van de verwachte kosten in dit kader. Op basis daarvan hebben wij een voorschot aangevraagd van € 1,5 miljoen euro dat inmiddels is goedgekeurd en ontvangen.</p> <ul style="list-style-type: none"> We hebben de gemeenten en GGD-en/GHOR gevraagd om de werkelijk gemaakte kosten 2022 voor de regionale coördinatie en de eerste (acute) opvang van ontheemden uit Oekraïne in eerdergenoemde periode bij ons in rekening te brengen. In totaal is er € 2,3 miljoen gedeclareerd van de GGD West-Brabant en de gemeente Alphen-Chaam, gemeente Baarle-Nassau, gemeente Bergen op Zoom, gemeente Breda, gemeente Etten-Leur, gemeente Oisterwijk, gemeente Oosterhout, gemeente Rucphen, gemeente Steenberg, gemeente Tilburg en gemeente Zundert. De definitieve verantwoording van de besteding van de middelen verloopt via de SISA-systematiek. Wij nemen in de jaarrekening 2022 alleen de door ons gemaakte kosten op. We nemen de door de individuele gemeenten verantwoorde bedragen (gecontroleerd door haar accountant) over 2022 op in de SISA-bijlage in de jaarrekening 2023. De definitieve afrekening door het Rijk vindt plaats op basis van de jaarrekening 2023. <p>Crisisnoodopvang</p> <ul style="list-style-type: none"> In het bestuurlijk overleg opvang vluchtelingen van 14 september, en bevestigd in het DB van 28 september, is afgesproken dat de veiligheidsregio, voor de continuïteit van de Crisis Noodopvang, een aantal contracten overneemt van gemeenten. Dit gaat om 3 contracten met contractwaarden tussen de € 250.000 en € 1,3 miljoen. Contractduur is van 1-10-2022 tot en met 31-12-2022. De totale werkelijke kosten zijn € 1,8 miljoen. We hebben de kosten rechtstreeks gedeclareerd bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA).
-----------	--

Verantwoordingstabel Eerste opvang ontheemden Oekraïne 2022:

Kostensoort		Opgave kosten 2022
1. Meerkosten coördinerende gemeente		€ -
2. Hotels/centra		€ -
3. Overige specifieke meerkosten		€ -
4. Overige meerkosten		
	Crisisbeheersing & rampenbestrijding	€ 21.197
	Overige taken/ activiteiten	€ 488.514
<i>Subtotaal 4. overige meerkosten</i>		€ 509.712
Totale kosten 2022		€ 509.712

2.3 Stimuleren van een redzame samenleving

De basis van een veilige en veerkrachtige samenleving zijn de mensen die er wonen, werken, ondernemen en studeren. Samengevat zijn dit onze inwoners. In een redzame samenleving zijn inwoners zich bewust van (brand)veiligheid en weten zij wat zij daaraan kunnen bijdragen.

Onze speerpunten voor het stimuleren van een redzame samenleving in de afgelopen vier jaar zijn:

- Vergroten handelingsbekwaamheid bij specifieke doelgroepen.
- Vroeg(er) signaleren verminderd zelfredzamen en ontwikkelen van maatwerkprogramma's gericht op deze doelgroepen.
- Vergroten handelingsbekwaamheid inwoners.
- Vergroten inzicht in redzaamheid door onderzoek.
- Verhogen redzaamheid van organisaties.

We richten ons op de 1,2 miljoen inwoners in onze regio, waarbij we inspelen op de specifieke kenmerken en behoeften van verschillende doelgroepen.

Wat willen we bereiken

We vergroten risicobewustzijn, veranderen gedrag en handelingsbekwaamheid bij (kwetsbare) doelgroepen via maatwerkprogramma's, onderzoek en netwerken.

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<p>Risk Factory In september 2021 gaat deze bij wijze van proef open voor (in eerste instantie) de doelgroep: groepen 7 & 8 van het basisonderwijs in de regio. In deze periode rekenen we op ongeveer 40 groepen tot het einde jaar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vanaf januari 2022 is de Risk Factory definitief open en beschikbaar voor 8 dagdelen in de week. Hiervan worden twee dagdelen gevuld met een andere doelgroep, nl ouderen. • 50% van scholen in MWB (totaal ongeveer 300) hebben de intentieverklaring getekend om de Risk Factory in de toekomst te komen bezoeken. 	●	<p>Op 13 april 2022 is de Risk Factory officieel geopend. Zo'n 2.500 kinderen hebben een bezoek gebracht en steeds meer scholen willen een bezoek brengen. Ook is er een eerste groep senioren op bezoek geweest. Dit is positief geëvalueerd, wat een goed perspectief biedt om voor deze doelgroep in 2023 meer aanbod te ontwikkelen.</p> <p>Het tekenen van intentieverklaringen is uitgesteld. In overleg met de Stuurgroep Risk Factory is afgesproken om in 2023 een gezamenlijke benadering op te zetten om de schoolkoepels aan te haken. Daarmee wordt de aandacht verlegd van individuele scholen naar scholengemeenschappen.</p>
<p>Brabant Veilig Week In oktober 2022 houden we samen met de gemeenten een Brabant Veilig Week die aansluit bij gezamenlijk te definiëren doelgroepen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 50% van de gemeenten in MWB is aangehaakt en levert capaciteit en middelen. • Hierin wordt samenwerking gezocht met veiligheidsregio Brabant-Noord. 	●	<p>De focus van gemeenten heeft gelegen op de langdurige crises (corona, Oekraïne en opvang vluchtelingen). De Brabant Veilig Week is daarom in overleg met gemeenten geannuleerd. In plaats daarvan is de aandacht verlegd naar andere activiteiten zoals voorlichtingscampagnes gericht op bijvoorbeeld schoorsteenbranden en de brandpreventieweken.</p>
<p>Metten & Onderzoek</p> <ul style="list-style-type: none"> • We meten in samenwerking met een onderzoeksbureau de effectiviteit van de inzet van burgerinitiatieven (zoals Buurtpreventie Whatsapp groepen) voor risicocommunicatie. 	●	<p>We hebben de beleving van inwoners gemeten op diverse thema's (energie, prijsstijgingen, nucleair). Daaruit blijkt dat inwoners zich zorgen maken over crises. Daarop zijn onze social media berichten aangepast en is de landelijke campagne 'Denk vooruit' uitgevoerd. Deze website geeft burgers suggesties ter</p>

- We koppelen incidentdata aan specifieke inwonersdata om zo tot effectieve gedragsinterventies te komen in een nader te bepalen wijk in de regio.

Netwerken

- We ontwikkelen twee maatwerkprogramma's i.o.m. twee vastgestelde doelgroepen (studenten en Algemene Nederlandse Bond voor Ouderen) om het gevoel van veiligheid te verhogen. We meten het effect van deze twee maatwerkprogramma's.

voorbereiding op diverse mogelijke crises.

- De koppeling van incidentdata aan specifieke inwonersdata levert eerste inzichten op. Door bijvoorbeeld een geografische weergave van incidenten te koppelen aan de burgersamenstelling van specifieke wijken kunnen er gerichtere campagnes gevoerd worden op specifieke thema's. De 2^e helft van 2022 is gebruikt om deze inzichten te verdiepen en te koppelen aan landelijk beschikbare data in samenspraak met het NIPV. Op basis daarvan onderzoeken we hoe we er handelingsperspectieven aan kunnen koppelen.

Begin 2022 is ook door een onderzoeksbureau een onderzoek uitgevoerd onder 2.000 inwoners naar gedrag rondom brandpreventie en brandveiligheid. De resultaten van het onderzoek zijn gebruikt om onze voorlichting en campagnes te specificeren naar doelgroepen zoals ouders en jongeren. Een specifiek voorbeeld is de aandacht voor het veilig laden van telefoons, waar jongeren nog weinig bij stilstaan.

- Meerdere, ernstige incidenten onder arbeidsmigranten gaven aanleiding om de doelgroep aan te passen. In 2022 is er een netwerk rondom deze doelgroep opgebouwd en is met deze met stakeholders (brancheorganisatie, uitzendbureaus, gemeenten, belangenverenigingen) het gesprek gevoerd over onder andere voorlichting en brandveiligheidsrisico's. In 2023 geven we hier verdere uitwerking aan.

Wat willen we bereiken

Veiliger samenleving door effectievere hulpverlening in samenwerking met inwoners.

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • We starten één nieuwe pilot op het gebied van veiligheid en zorg met burgernetwerken om inzicht te krijgen in de effecten van burgerhulpverlening op het bewustzijn van burgers en hulpverleners. 	●	<p>We zijn gestart met een visie op de koppeling van burgerhulpverlening aan professionele inzet. Deze is in 2022 nog niet tot een definitieve visie gekomen. Mede daarom is er nog geen invulling aan een pilot gegeven.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • In 2021 en 2022 wordt in overleg met de districten en het Bureau Vrijwilligheid op pilotbasis invulling gegeven aan het verhogen van het bewustzijn van de eigen medewerkers inzake koppeling met burgerinzet bij incidenten. 	●	<p>In oktober vond de netwerkbijeenkomst plaats voor functionarissen in de crisisorganisatie over burgerhulpverlening gekoppeld aan professionele inzet. Dit vraagt in 2023 ook onze aandacht.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • In 2022 hebben we duidelijkheid over of en hoe we gebruik maken van de brandweerkazernes 	●	<p>Er is nog geen duidelijkheid gekomen over het wel of niet kunnen gebruiken van de</p>

bij het invullen van een maatschappelijke bijdrage. De effecten van de taakdifferentiatie voor de brandweervrijwilliger nemen we mee.

brandweerkazernes voor een maatschappelijk doel. We nemen dit in 2023 in verdere uitwerkingen mee.

Wat willen we bereiken

Stimuleren zorgcontinuïteit bij alle niet-acute zorgpartners, door proactief op maat te adviseren.

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> Er komt een herijking op de Visie Zorg Continuïteit om te waarborgen dat alle niet-acute zorginstellingen in onze regio optimaal voorbereid zijn op rampen en crises en de zorgverlening kunnen continueren onder alle omstandigheden. We adviseren proactief en op maat en richten ons op het vergroten van bewustwording bij niet-acute zorginstellingen. 	●	<p>Continuïteit van zorg in de keten kreeg landelijk en in onze regio veel aandacht. We leverden een actieve bijdrage aan de ontwikkeling en implementatie van de landelijke monitor ketencontinuïteit.</p> <p>We adviseerden bij de ontwikkeling van een nieuwe structuur ROAZ (Regionaal Overleg Acute Zorgketen) Brabant, waarvan DPG (Directeur Publieke Gezondheid) en GHOR (geneeskundige Hulpverleningsorganisatie Regio) deel uitmaken.</p> <p>Daarnaast waren er in de zorgsector landelijk veel activiteiten rondom continuïteit en beschikbaarheid van zorg, zoals de implementatie van het Integraal Zorgakkoord (IZA) met als doel de zorg voor de toekomst goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Continuïteit is een actueel en continu vraagstuk voor de zorgsector.</p> <p>Voor het regionaal zorgrisicoprofiel bereidden we volgens planning werkzaamheden voor. Landelijk werken de GHOR bureaus in fases aan de ontwikkeling van regionale zorgrisicoprofielen. GHOR Brabant Zuid-Oost startte de activiteiten in 2022, waarbij wij actief meewerkten. Met de zorginstellingen van de regio's Midden-West-Noord geven we in 2023 een vervolg aan dit traject.</p>

Daarnaast vinden er activiteiten plaats in onze going concern die een bijdrage leveren aan het stimuleren van een redzame samenleving in onze regio.

Prestaties

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Aantal deelnemende gemeenten aan Brabant Veilig Week	0	12	0
Campagnes op social media voor bewustzijnsverhoging ¹	12	10	13
Aantal 'actieve' ambassadeurs netwerken brandveiligheid in de regio	5	11	5
Aantal (nieuwe) netwerken om te	-	4	5

komen tot gedragsverandering (vervolg op KBO, TZorg, Thebe Extra)			
Aantal scholen/ leerlingen dat Risk Factory bezoekt	0	100 scholen 3500 leerlingen	85 scholen ² 2.500 leerlingen
Verhogen kennisniveau brandveiligheid bij eigen medewerkers	-	70%	- ³

¹ Campagnes richtten zich op: risico's van koolmonoxide (CO), veilige feestdagen, brandveiligheid kerst, natuurbranden, schoorsteenbrand, *summer safety*, extreem weer/water, extreem weer/storm, rookmelder, Risk Factory (3x), corona.

² De Risk Factory is gestart in april 2022 in plaats van september 2021, waardoor er ongeveer een kwart minder bezoekers zijn geweest dan begroot.

³ Pilot is gestart en wordt geëvalueerd. Mogelijk volgt hieruit een andere invulling.

Financieel overzicht

Weergave van de kosten voor het stimuleren van de redzame samenleving:

Stimuleren redzaamheid in de samenleving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022 Primair		Begroting 2022 Definitief		Rekening 2022		Verschil (begroting +/- rekening)		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Totaal
Programma Veiligheid	€ 203	€ -366	€ 1.115	€ -974	€ 2.887	€ -2.763	€ -1.772	€ 1.790	€ 18
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ -	€ -	€ 59	€ -	€ 60	€ -	€ -1	€ -	€ -1
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal saldo van lasten en baten	€ 203	€ -366	€ 1.174	€ -974	€ 2.947	€ -2.763	€ -1.773	€ 1.790	€ 16
Reserves	€ -	€ -50	€ -	€ -56	€ -	€ -56	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde Resultaat	€ 203	€ -416	€ 1.174	€ -1.029	€ 2.947	€ -2.819	€ -1.773	€ 1.790	€ 16

2.4 Bijdragen aan een veilige leefomgeving

De wereld waarin we leven verandert snel. Altijd zijn er aspecten in onze omgeving die bedreigend zijn of zo ervaren worden. We willen samen met onze gemeenten en partners bijdragen aan een veilige leefomgeving. Omdat de regio Midden- en West-Brabant divers is in leefgebieden, hebben wij te maken met verschillende risico's. Deze pakken wij gebiedsgericht en themagericht aan. De regierol ligt daarbij bij het bevoegde gezag en wij adviseren over de beheersing van risico's om incidenten, rampen en crises te voorkomen. Door de ervaring die wij hebben op alle onderdelen van de veiligheidsketen, zijn wij in staat om deze werelden te verbinden.

Onze speerpunten voor het bijdragen aan een veilige leefomgeving zijn:

1. Vergroten van veiligheid en veerkracht in specifieke gebieden en op belangrijke thema's.
2. In een vroeg stadium en op een eenduidige manier adviseren aan en samenwerken met gemeenten en partners.

Wat willen we bereiken

We zijn een deskundige partner en adviseren gemeenten en andere partners in een vroeg stadium, door risicogericht- en vraaggestuurd te adviseren.

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
Omgevingswet & Wet kwaliteitsborging voor het bouwen <ul style="list-style-type: none"> In 2022 treedt de Omgevingswet in werking en wordt de bijbehorende werkwijze ingebed in de organisatie. We zetten in op verdere samenwerking met onze gemeenten en partners en op de 	<ul style="list-style-type: none"> ● ● 	<p>De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 januari 2024 in werking. Middels diverse interne werkgroepen is het grootste deel van de werkwijze ingebed in de organisatie.</p> <p>We zijn in gesprek met de gemeenten en diverse ketenpartners (GGD, Waterschap,</p>

integraliteit van onze adviezen. Hiervoor vergroten we onze gebiedsgerichte kennis met behulp van data en analyses.

- We zetten verder in op de technische aspecten van samenwerking (Digitaal Stelsel Omgevingwet, samenwerkingsruimte etc).
- We optimaliseren het proces van samenwerking met partners op tactisch niveau (omgevingsplan) en operationeel niveau (proces Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving).

Op maat in verbinding

- Eind 2022 zijn voor een aantal gemeenten accountplannen opgesteld. Door in gesprek te gaan met de gemeenten en op basis van behoefte keuzes te maken voor advisering (vraaggestuurd) is er meer aandacht voor de lokale omgeving en voor een bredere blik op veiligheidsvraagstukken, zoals fysieke veiligheid en sociale veiligheid (risicogericht). We zoeken hierbij verbinding met o.a. de integrale veiligheidsbeleidsplannen (IVP) van de gemeenten.

OMWB) om gezamenlijk bij te dragen aan diverse planvormen die gemeenten ontwikkelen en om te komen tot meer integrale adviezen. Dit is een tijdrovend ontwikkelproces gezien verschillen in de werkwijzen. We richten ons ook op het verder intensiveren van het delen van data en informatie en het maken van gezamenlijke analyses.

- Technisch zijn we voorbereid. We wachten de gereedheid van het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingwet (DSO) af, onze aansluiting daarop vormt geen belemmering voor samenwerking en het delen van informatie.
- Er zijn procesafspraken gemaakt over onze aansluiting en die van andere ketenpartners bij de omgevingstafels van de gemeenten. Deze stellen ons in staat om in een vroeg stadium op tactisch en operationeel niveau onze kennis over fysieke veiligheid in te brengen bij het maken van integrale veiligheidsplannen, omgevingsplannen, omgevingsvisies en omgevingsvergunningen.
- Om flexibel in te kunnen spelen op lokale risico's en ontwikkelingen en maatwerk te bieden aan gemeenten zijn er Accounthouders Veilige Leefomgeving (AVL) aangesteld. Zij hebben de kerntaak om te verbinden met gemeenten (en ketenpartners) om integraal te adviseren op nieuwe en bestaande planfiguren. De accounthouders zijn voor gemeenten primaire aanspreekpunten, niet alleen op het traditionele VTH-domein maar in de meest brede zin voor alle ontwikkelingen fysieke/publieke veiligheid. De accounthouders houden zicht op lokale ontwikkelingen, gaan in gesprek met gemeenten over kwetsbaarheden en risico's binnen gemeenten. Zij participeren o.a. in pilots als de 'monitor integrale veiligheid' en de 'veilige en gezonde wijk aanpak'. Ook leveren zij inbreng voor de totstandkoming van integraal veiligheidsbeleid via ambtelijke dialoogsessies.

Wat willen we bereiken

We vergroten de veiligheid en veerkracht in specifieke gebieden en op belangrijke thema's (regionale risico's).

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<p>Gebiedsgericht</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2022 bepalen we, op basis van aanwezige risico's, samen met gemeenten een aantal wijken/gebieden of objecten waar we maatregelen nemen om het risicobewustzijn te verhogen van specifieke doelgroepen en handelingsperspectieven te verhogen. We meten de effecten van deze maatregelen, om daarvan te leren. <p>Specifieke thema's</p> <ul style="list-style-type: none"> Naast de lokale risico's richten we ons op de (boven)regionale risico's: uitbraak infectieziekte, verstoring vitale infrastructuur (o.a. cyber), extreem weer (o.a. klimaatadaptatie). Voor deze risico's worden thematafels georganiseerd. 	<p>●</p> <p>●</p>	<p>De uitrol van de methodiek 'Veilige en gezonde wijk aanpak' draagt bij aan het inzicht van specifieke kwetsbaarheden binnen wijken van gemeenten en de effecten van kwetsbaarheden op het gevoel van veiligheid. De eerste resultaten van de pilot worden begin 2023 verwacht. Het industrieterrein Kraaiven is als gevolg van een groot incident één van de pilotlocaties.</p> <p>Door inzet op recente crises en de daaruit volgende capaciteitsuitdagingen (binnen de regio en bij partners) is gekozen om af te wijken van de thematafels. We hebben een andere werkvorm gekozen die recht doet aan de genoemde thema's én aansluit bij de dagelijkse praktijk. We hebben:</p> <ul style="list-style-type: none"> een nieuw regionaal risicoprofiel gemaakt; gewerkt aan de borging van kennis en producten van COVID-19; een hoogwateranalyse gemaakt en beoefend; een multitafel georganiseerd in het licht van de aanhoudende droogte in de regio. <p>We kunnen concluderen dat door de afgelopen crisisperiode er veel lessen over deze thema's zijn geleerd die voor de toekomst zeer toepasbaar zijn.</p>

Wat willen we bereiken

We verbeteren ons advies door het versterken van onze informatiepositie.

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> We versterken continu onze kennis en advies door verbeterde data en analyse en permanente risicomonitoring. We zijn steeds beter in staat om risico's, kwetsbaarheden en onveiligheid in kaart te brengen, deze met onze partners te bespreken en de juiste scenario's/maatregelen te nemen. 	<p>●</p>	<p>Dit proces loopt volgens planning. In samenwerking met crisispartners wordt informatie verzameld en breed geïnterpreteerd en worden globale, landelijke en regionale ontwikkelingen gemonitord. Op deze manier werken we aan een integrale blik op een veilige regio met oog voor risico's en kwetsbaarheden. Dit proces is in ontwikkeling. De bespreking van prioritaire thema's met partners krijgt in 2023 meer focus.</p>

- De zes veiligheidsregio's in Zuid-Nederland investeren gezamenlijk in de oprichting van één Veiligheid Informatie Knooppunt (VIK). Nieuwe technologieën worden ontwikkeld, zodat tijdens de fases van crisis- en rampenbeheersing en -bestrijding toegang tot een snelle en juiste informatievoorziening mogelijk is.

- In deze samenwerking (Zuid6 genoemd) wordt gewerkt aan de mogelijkheden om informatie op een betrouwbare manier met elkaar te delen. Een landelijk uitgangspunt is het ontwikkelen van een netwerk van knooppunten, met een landelijke paraplu waaraan alle VIK-ken zijn gekoppeld, genaamd Knooppunt Coördinatie Rijk – Regio (KCR2). Mede vanwege de prominente rol van Zuid6 in deze ontwikkeling heeft het Ministerie van J&V vooralsnog besloten te blijven investeren in deze samenwerking

Daarnaast vinden er vele activiteiten in onze going concern plaats die een bijdrage leveren aan een veilige leefomgeving binnen Midden- en West-Brabant. Hieronder vallen adviseringen op bouwen, evenementen, vergunningen, brandveilig gebruik, milieu en ruimtelijke ordening. Bovendien betreft het ook toezicht en Brzo-inspecties (Besluit risico's en zware ongevallen).

Prestaties

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie ¹ 2022
Brzo en bedrijfsbrandweer			
Aantal afgesproken Brzo-inspecties	46	45	49
Aantal onaangekondigde controles Brzo-bedrijven	42	41	40
Industriële veiligheid en milieu			
Aanvragen milieu, externe veiligheid, onderzoeken explosieven ¹	158	144	467 ²
Toezicht risicovolle bedrijven	61	75	68
Levertijd advisering: tijdigheid van adviezen (%)	-	90%	90%
Gerealiseerd gepland toezicht: (%)	-	90%	90%

¹ Overige aantallen zoals bouwen, toezicht, evenementen en andere diensten worden bepaald met gemeenten op basis van vraag en aanbod.

² Grote afwijking van de begroting als gevolg van een foutieve begroting.

We zien een tendens dat de complexiteit van bouw- en milieu-initiatieven en objecten toeneemt, en dat vakinhoudelijke expertise bij gemeenten afneemt, wat meer expertise en ook tijd vraagt van de veiligheidsregio voor de advisering. Vooralsnog vangen we dit op binnen de huidige capaciteit.

Financieel overzicht

Weergave van de kosten van de bijdragen aan een veilige leefomgeving:

Bijdrage aan een veilige leefomgeving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022 Primair		Begroting 2022 Definitief		Rekening 2022		Verschil (begroting -/- rekening)		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Totaal
Programma Veiligheid	€ 8.982	€ -8.385	€ 8.224	€ -8.263	€ 7.389	€ -8.373	€ 835	€ 110	€ 945
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 481	€ -431	€ 605	€ -437	€ 587	€ -437	€ 18	€ -	€ 18
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal saldo van lasten en baten	€ 9.463	€ -8.817	€ 8.829	€ -8.700	€ 7.976	€ -8.811	€ 853	€ 110	€ 963
Reserves	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde Resultaat	€ 9.463	€ -8.817	€ 8.829	€ -8.700	€ 7.976	€ -8.811	€ 853	€ 110	€ 963

2.5 Hulpvaardige en slagvaardige inzet

Wij bieden hulpvaardige, slagvaardige en vakbekwame veiligheidszorg voor, tijdens en na incidenten, rampen en crises. Daarbij ondersteunen wij onze bestuurders die verantwoordelijk zijn voor de beheersing van een crisis, bestrijding van een calamiteit en zorg hebben voor hun bevolking. Wij doen ons werk professioneel en met passie. We werken daarin slagvaardig, vakbekwaam, zichtbaar en samenwerkingsgericht.

Onze speerpunten voor het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet t/m 2023 zijn:

1. Vasthouden aan ons niveau van 24/7 veilig en effectief optreden.
2. Versterken bovenregionale en internationale samenwerking.
3. Flexibel inzetten van kennis en ervaring voor 'lokale crises'.

Wat willen we bereiken

We behalen (kosten)efficiency door het flexibel inzetten van onze brandweermensen.

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Na besluitvorming op het dossier denkrichting taakdifferentiatie bereiden we ons voor op de mogelijkheden die taakdifferentiatie kan bieden voor flexibele inzet van onze brandweermensen. 	●	<p>Besluitvorming op het landelijke dossier heeft nog niet plaatsgevonden. De naam van het dossier is in de tussentijd aangepast naar 'Bouwsteen verplichtend karakter'.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • De nieuwe systematiek voor roostering is ingevoerd zowel voor de beroeps brandweermensen als de repressieve dagdiensten. 	●	<p>De nieuwe roostersystematiek is begin 2022 ingevoerd. Een extern onderzoek naar de benodigde beroepsbezetting is uitgevoerd. Op basis daarvan heeft het AB op 13 oktober besloten te kiezen voor een tijdelijke oplossing door middel van het structureel gaan kazerner van vrijwilligers om te voorzien in de ophoging van de formatie van 48 tot 52 plekken (Markiezaten), naast de inzet van dagdienst medewerkers met een repressieve achtergrond.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Vernieuwd landelijk beleid voor 'Uitruk op maat' wordt ook binnen Veiligheidsregio MWB geïmplementeerd. 	●	<p>Op 10 oktober 2022 heeft het Veiligheidsberaad het nieuwe beleid vastgesteld en dit is geïmplementeerd. Dit houdt in dat we kunnen uitrukken met minder bezetting dan de wettelijke 6 personeelsleden. Bij een maatgevend incident (gebouwbrand) wordt altijd een tweede tankautospuiter gealarmeerd, om tot een bezetting van minimaal 6 te komen. Er wordt nog onderzocht of er gebruik gemaakt gaat worden van de ruimere mogelijkheid bij het opschalen.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • In 2022 ontwikkelen we samen met de gemeenten een nieuw dekkingsplan op basis van Gebiedsgerichte Opkomsttijden (GGO). 	●	<p>In 2022 is het dekkings- en spreidingsplan (DSP) geactualiseerd op basis van de 'oude' methodiek. In 2023 stellen we op basis van de handreiking Gebiedsgerichte opkomsttijden een nieuw dekkingsplan op.</p>

Wat willen we bereiken		
We garanderen onze paraatheid.		
Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> We vertalen de besluiten over de taakdifferentiatie naar de inrichting van vrijwilligheid in onze organisatie. Intensiveren van de samenwerking met hoofdwerkgevers van vrijwilligers en andere bedrijven ('de blik naar buiten'). De grensoverschrijdende samenwerking met België en buurregio's wordt conform de gemaakte afspraken verder uitgewerkt en vastgelegd. In 2022 start het dynamisch alarmeren voor de brandweer als opvolger van de kazernevolgordetabel (KVT). Er wordt gewerkt aan een alternatief voor de Stairmaster bij het Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) 	<ul style="list-style-type: none"> ● ● ● ● ● 	<p>In 2022 heeft nog geen besluitvorming plaatsgevonden op dit landelijke dossier.</p> <p>Aan het einde van het jaar zijn alle hoofdwerkgevers van onze vrijwilligers, en degene die zelfstandig ondernemer zijn, bedankt met een advertentie in alle weekbladen en op social media. Intensievere samenwerking met hoofdwerkgevers is stil komen te liggen door capaciteitstekort op dit onderwerp.</p> <p>De contacten met de buurregio's en België zijn geïntensiveerd maar er zijn nog geen afspraken geformaliseerd. Er is structureel overleg met Noodplanning Antwerpen (de crisisbeheersing van België). In 2022 zijn we gestart met het actualiseren van het convenant tussen VRMWB en Noodplanning Antwerpen, waarin de driejarige oefencyclus op een flexibelere manier wordt verwerkt. De oefening in Woensdrecht is vervallen. In plaats daarvan doen we op initiatief vanuit België in februari 2023 mee aan een tafeloefening met gemeente Woensdrecht (in Putte) op het niveau van het gemeentelijk beleidsteam (GBT). Een belangrijk succes van de 6 zuidelijke veiligheidsregio's is de ontwikkeling van de handcrew, ten behoeve van natuurbrandbestrijding.</p> <p>In 2022 zijn we begonnen met dynamisch alarmeren, waarbij op basis van de locatie van de melder het snelste (dichtstbijzijnde) voertuig wordt gealarmeerd. De eerste resultaten bij de hoogwerker zijn positief. In september zijn we gestart met tankautospuiten, met goede resultaten. Voor een aantal posten is de invloed op het uitrukgebied wel groot. De projectgroep en hoofden brandweezorg hebben hier aandacht voor. De volgende fase in 2023 bestaat uit het bepalen van de werkelijke uitruktijd per post. Het uitgangspunt blijft dat de snelste eenheid gealarmeerd wordt bij een incident.</p> <p>Er is een vaste trap in onze eigen regio gevonden als alternatief voor de Stairmaster, een fitnessapparaat dat traplopen simuleert. Onder meer vanwege (bijna-)ongevallen was er onder repressieve medewerkers weerstand tegen het gebruik van de Stairmaster. Vanaf</p>

- Toekomst post Moerdijk Haven

september 2022 kunnen medewerkers zelf kiezen.

- Het Algemeen Bestuur heeft op basis van het rapport "Toekomstrol Post Moerdijk Haven" besloten vooralsnog te kiezen voor scenario 3 en de Publiek Private Samenwerking (PPS) voor de komende vijf jaar in stand te houden. In deze periode moet in ieder geval de financiële verdeling weer in evenwicht komen en moet in het gesprek met de Stichting Bedrijfsbrandweezorg Moerdijk SBM de 6 minuten norm, de 100 % beschikbaarheid en de dubbele petten problematiek nader onderzocht en besproken worden. De komende vijf jaar worden gebruikt om naar een permanente oplossing te komen voor adequate brandweezorg in het haven- en industriegebied van Moerdijk. Het Algemeen Bestuur geeft de voorkeur aan scenario 2 (post Moerdijk Haven als overheidsbrandweer met specialisme industriële brandbestrijding, zonder taak bedrijfsbrandweer) als eindstation, uiteraard rekening houdend met eventuele aanpassingen in de wet veiligheidsregio's.

Wat willen we bereiken

We implementeren onze visie op de Veilige Energietransitie (VEt).

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> De repressieve functionarissen zijn online of fysiek bijgeschoold in de belangrijkste risico's van de Veilige Energietransitie (VEt). We investeren in kennisontwikkeling samen met het landelijk netwerk van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV). De risico's en effecten van onderdelen van de energietransitie zijn door vertaald in onze opleidings- en oefenprogramma's en in onze advisering. 	<ul style="list-style-type: none"> ● ● ● 	<p>Het virtuele scenario zonnepanelen en accupakketten zijn aangeboden. Mogelijk volgen er in 2023 nog een aantal veegsessies. Andere onderwerpen moeten nog aan bod komen.</p> <p>In samenwerking met andere regio's en het NIPV is gestart met de ontwikkeling van een virtueel scenario 'Voertuigen op alternatieve energie' (uitrol in 2023).</p> <p>Regio's zijn ieder verantwoordelijk voor een thema en delen hun kennis met elkaar; het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) voert hierop centraal regie. In 2022 was het thema van onze regio zonnepanelen. Rond dit thema hebben we voor repressieve brandweermensen handelingsperspectieven en bewustwording ontwikkeld.</p>

Wat willen we bereiken

Effectievere en efficiëntere opleidings- en oefenmogelijkheden bieden.

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> De elektronische leeromgeving (ELO) en virtueel oefenen zijn standaard onderdeel van het opleiding- en oefenaanbod. We ontwikkelen nieuwe virtuele scenario's, in samenwerking met onze partners. We verbeteren en borgen onze processen om (blijvend) te voldoen aan de Kwaliteit Aanbieders Brandweeropleidingen (KAB) We ontwikkelen een nieuw meerjarig oefenprogramma om medewerkers risicogericht en op maat vakbekwaam te houden. De posten worden actief betrokken bij het bepalen van hun oefenprogramma. 	<ul style="list-style-type: none"> ● ● ● ● 	<p>De ELO is in 2022 geïmplementeerd als standaard onderdeel in alle leergangen.</p> <p>Virtuele oefeningen worden doorlopend ontwikkeld in gezamenlijkheid met Zuid6 en andere veiligheidsregio's. Er zijn bijvoorbeeld scenario's gemaakt die worden ingezet bij de opleiding van Bevelvoerders. Ook is gestart met de ontwikkeling van een 'Energiedorp' in een virtuele omgeving, waarin scenario's zijn gebouwd voor het programma 'Veilige Energietransitie'.</p> <p>In december is de audit voor de KAB uitgevoerd met positieve resultaten. Het definitieve rapport wordt in maart aan het bestuur aangeboden. In 2023 wordt de ingezette lijn verder voortgezet.</p> <p>Het oefenprogramma krijgt stapsgewijs vorm en het oefenaanbod wordt vernieuwd. We gaan hier in 2023 mee verder. In de vernieuwing wordt meer aandacht besteed aan risicogericht oefenen. Voor Multi Opleiden Trainen en Oefenen is er een meerjaren oefenbeleidsplan wat in 2023 wordt vastgesteld.</p>

- We brengen in kaart welke aanpassingen nodig zijn om de capaciteit en faciliteiten van het opleidings- en oefencentrum aan te passen aan de groeiende opleidingsbehoefte.

De ontwikkeling van een businesscase is uitgesteld en opgenomen in het jaarplan 2023.

Wat willen we bereiken

We zijn beter voorbereid op meerdere typen crises en organiseren onze crisisorganisatie - incl. bevolkingszorg en crisiscommunicatie – flexibeler ('Crisisbeheersing 2.0').

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> • Opleidingen/trainingen zijn opgezet om medewerkers en crisispartners mee te nemen in veerkrachtige crisisbeheersing. • Nieuwe processen zijn ontwikkeld die een nieuwe werkwijze van de crisisorganisatie ondersteunen. • Bevolkingszorg ontwikkelt zich door naar gemeentelijke crisisbeheersing. • De in 2021 hernieuwde visie op crisiscommunicatie is in 2022 geïmplementeerd. • Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is één van de medeorganisatoren van de Brabantbrede Hoogwater oefening 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> ● ● ● ● ● 	<p>Ondanks de corona- en Oekraïne-crisis is grotendeels uitvoering gegeven aan het reguliere oefenprogramma. Met name aan het begin van het jaar zijn enkele gemeentelijke oefeningen niet doorgegaan in verband met de drukte rondom de Oekraïne-crisis. In enkele gevallen is ter vervanging online geoefend. Deze online oefeningen zijn goedkoper uitgevallen. Wel heeft een systeemoefening plaatsgevonden in samenwerking met de vliegbasis Gilze en Rijen.</p> <p>Eén van de verbeterde processen is de risicomonitoring, deze ontwikkeling is ook nog gaande. Risicomonitoring (en in de toekomst de voorspelbaarheid van risico's) ligt aan de basis van de nieuwe werkwijze van de crisisorganisatie. Ten behoeve daarvan is ook het regionaal risicoprofiel geactualiseerd en is er geïnvesteerd in de ontwikkeling van het Knooppunt Coördinatie Rijk-Regio (KCR2). Er wordt wekelijks een duiding gegeven aan dienstdoende crisisfunctionarissen.</p> <p>Het Regionaal Crisisplan (RCP) is geactualiseerd. In het verlengde van de beleidscyclus wordt deze medio 2023 vastgesteld. Al in een vroeg stadium zijn partners meegenomen en betrokken bij gesignaleerde risico's.</p> <p>In de doorontwikkeling van bevolkingszorg werken de 24 gemeenten samen met de veiligheidsregio aan het regionaliseren van bevolkingszorg en het verstevigen van de gemeentelijke crisisbeheersing. Het bestuur heeft hiervoor de uitgangspunten vastgesteld.</p> <p>De visie risico- en crisiscommunicatie is vertaald naar een vierjarig programmaplan met bijbehorende acties en planning.</p> <p>In 2022 is hoogwater het thema geweest waartoe meerdere (grote) oefeningen hebben plaatsgevonden in samenwerking met de diverse partners zoals gemeente,</p>

waterschappen en Rijkswaterstaat. De uitkomsten van de evaluaties worden meegenomen in bestaande plannen en andere oefeningen.

Wat willen we bereiken
 We verbeteren onze informatiepositie bij het bestrijden van en sturing geven aan een incident, ramp en crises

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<ul style="list-style-type: none"> De informatiepositie van de meldkamer/ Operationeel Centrum Brandweer (OCB) en calamiteitencoördinator (CaCo) voor, tijdens en na een incident is versterkt door te investeren in (real-time) data- en informatiesystemen en nieuwe manieren van alarmeren. We investeren in het door ontwikkelen van (geo-) informatiesystemen en het analyseren en duiden van data. We geven uitvoering aan de in 2021 opgestelde visie op het werken met drones door Veiligheidsregio MWB. 	<ul style="list-style-type: none"> ● ● ● 	<p>Er lopen diverse initiatieven op het versterken van de informatiepositie van de meldkamer, OCB en de CaCo's. Er is geïnvesteerd in:</p> <ul style="list-style-type: none"> Kennisontwikkeling van medewerkers wat de kwaliteit ten goede komt. Real Time Intelligence Center Brandweer (RTIC-B): de ontwikkeling naar real-time informatie over incidenten en (effecten op) omgeving ten behoeve van een efficiëntere respons. Er zijn betere koppelingen ontwikkeld met informatiebronnen van andere organisaties, (bijv. KNMI en RWS) ten behoeve van betere dreigingsinformatie. In samenwerking met o.a. deze partners is de ontwikkeling van de Caco-functie ingezet van reactief handelen naar proactief monitoren. <p>We zijn gestart met de implementatie van Geo4OOV, een voorziening die veiligheidsregio's en haar ketenpartners helpt om de eigen regionale geografische data landelijk te delen en zelf actuele en betrouwbare geodata te gebruiken. Dit levert ons rijke operationele informatie op die helpt bij het nemen van besluiten tijdens crises en incidenten. Voor de vluchtelingen crisis is in korte tijd een dashboard ontwikkeld dat gemeenten inzicht biedt in de bezetting en beschikbaarheid van opvanglocaties.</p> <p>In 2022 zijn de eerste stappen gemaakt in de doorontwikkeling naar een team digitale verkenning. Mooi voorbeeld is de aanschaf van een binnendrone die wordt ingezet in gezet om verkenningen te doen op moeilijk toegankelijke plaatsen en waar de veiligheid van onze medewerkers in het geding is. In 2023 gaan we de structuur zodanig aanpassen dat digitale verkenningen stevig geborgd zijn.</p>

Binnen deze pijler vindt het overgrote deel van de activiteiten plaats in de going concern van Veiligheidsregio MWB. De volgende reguliere taken horen hiertoe: repressie (inclusief personeelszorg), (multi)operationele voorbereiding en planvorming (o.a. bij grote evenementen zoals festivals en de Vuelta), techniek facilitair en logistiek, informatie gestuurd werken, multidisciplinair opleiden trainen en oefenen, crisiscommunicatie,

meldkamer/Operationeel Centrum Brandweer, Bevolkingszorg, grensoverschrijdende/internationale samenwerking en GHOR-taken.

Prestaties

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Repressie			
Aantal vrijwilligers	1.293	1.330	1288
Aantal beroeps	219	220	221
Opkomsttijden 1^e TS¹			
Objectnorm	71%	80%	72%
Objectnorm + 2 minuten	86%	95%	89%
18 minuten norm	98%	100%	99%
Vakbekwaam worden en blijven			
Opkomstpercentage vrijwilligers bij oefenen	-	60%	79%
Opkomstpercentage vrijwilligers bij alarm	46%	30%	48%
Multidisciplinair opleiden en oefenen			
Aantal opleidingen/trainingen/oefeningen	24	110	90
Aantal deelnemers	980	1.200	1.100
Aantal Grip-situaties	5	-	9
% geëvalueerde grip-2 situaties	-	100%	100% ²
Operationeel Centrum Brandweer			
Afgehandelde incidenten brandweer ³	12.827	15.000	14.700
Crisiscommunicatie			
Inzet crisiswebsite	31	35	52 ⁴

¹ De opkomsttijd 1e tankautospuiter (TS) is de tijd vanaf de melding op de meldkamer tot het moment dat deze aankomt bij het incident. Voor ieder object is een normtijd vastgesteld in het dekkings- en spreidingsplan, gebaseerd op de gebruiksfunctie. De geplande invoering van gebiedsgerichte opkomsttijden in plaats van objectnormtijden kan tot wijzigingen leiden. We zien dat het resultaat van de opkomsttijden lager is dan de objectnorm. Dit is een landelijk beeld. Met gebiedsgerichte opkomsttijden gaan we ook monitoren en rapporteren over afwijkingen op de berekende opkomsttijd van een gebied of speciaal object.

² Evaluatie grip 2: brand FireUp Oisterwijk.

³ Aantal incidenten met inzet van de Brandweer afgehandeld door het Operationeel Centrum Brandweer, voor de Veiligheidsregio's Midden- en West-Brabant en Zeeland.

⁴ De inzet van de crisiswebsite is mede toegenomen doordat fysieke incidenten steeds vaker een grotere maatschappelijke impact hebben waardoor crisiscommunicatie meer ingezet wordt.

Financieel overzicht

Weergave van de kosten voor het leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet:

Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022 Primair		Begroting 2022 Definitief		Rekening 2022		Verschil (begroting -/- rekening)		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Totaal
Programma Veiligheid	€ 59.019	€ -61.137	€ 60.261	€ -62.181	€ 59.830	€ -62.800	€ 431	€ 618	€ 1.049
Algemene dekkingsmiddelen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Overhead	€ 2.495	€ -2.229	€ 2.710	€ -2.260	€ 3.139	€ -2.265	€ -430	€ 5	€ -424
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal saldo van lasten en baten	€ 61.514	€ -63.365	€ 62.971	€ -64.441	€ 62.970	€ -65.065	€ 1	€ 623	€ 624
Reserves	€ 6.936	€ -7.158	€ -	€ -95	€ -	€ -95	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde Resultaat	€ 68.450	€ -70.524	€ 62.971	€ -64.536	€ 62.970	€ -65.160	€ 1	€ 623	€ 624

2.6 Wendbare en duurzame organisatie

Inleiding

Samen werken we aan veiligheid en veerkracht. Dit doen we langs de drie pijlers met als basis een wendbare en duurzame organisatie.

Onze visie:

‘Wij voeren onze veiligheidstaken tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten uit. Wij werken samen, zijn duurzaam, werken informatie gestuurd en organiseren onszelf wendbaar. We zijn trots en doen ons werk vol passie.’

Wat willen we bereiken

We zijn een flexibele en wendbare organisatie waarin medewerkers met passie en plezier werken, we zijn in staat om bij veranderende omstandigheden succesvol onze doelstellingen te realiseren. Onze medewerkers en stakeholders zijn ambassadeurs van onze organisatie.

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<p>Beleidsplan 2023-2027</p> <ul style="list-style-type: none"> • Strategische omgevingsanalyse is uitgevoerd in het eerste half jaar. In deze analyse kijken we uitgebreid ‘van buiten naar binnen’ en betrekken we organisatie, gemeenten, partners, maatschappelijke organisaties en marktpartijen bij de koers die we kiezen en keuzes die we samen maken. • Beleidsplan is eind 2022 in concept gereed en volgt in 2023 een bestuurlijk besluitvormingstraject. 	<p>●</p> <p>●</p>	<p>De strategische omgevingsanalyse is uitgevoerd in het eerste half jaar als input gebruikt voor het beleidsplan.</p> <p>Het beleidsplan is in concept gereed en in februari 2023 goed ontvangen door ons bestuur. Het zienswijze traject voor de gemeenteraden en strategische partners is opgestart. In juli 2023 wordt het beleidsplan definitief vastgesteld.</p>
<p>Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra)</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2022 beschikken we over een nieuwe CAO. Onze lokale regelingen en processen zijn omgebouwd conform Wnra. Medewerkers zijn bekend met de consequenties van de Wnra. 	<p>●</p>	<p>De keuze over de Wnra is nog niet gemaakt. Hier is een landelijke werkgroep mee aan de slag die moet komen tot een advies aan de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV). Er is nog geen zicht op een uitkomst. Na deze besluitvorming volgt deze regionale invoering</p>
<p>Organisatie</p> <ul style="list-style-type: none"> • De nieuwe organisatie en inrichting is werkend in 2021. In 2022 evalueren we de inrichting op basis van vooraf vastgestelde criteria. • De visie op HRM (Human Resource Management) is opgesteld en afgestemd op de nieuwe organisatie • Het leiderschapstraject is afgerond: leidinggevenden zijn getraind, worden begeleid en beschikken over een persoonlijke leiderschapsplan. We werken 	<p>●</p> <p>●</p> <p>●</p>	<p>De organisatiestructuur is geëvalueerd. Op basis daarvan worden geen grote wijzigingen voorgesteld.</p> <p>Visie HRM is in ontwikkeling. We verwachten deze in het eerste kwartaal 2023.</p> <p>Na afronding van de reorganisatie zijn leidinggevenden getraind om sturing te geven aan de organisatie brede ontwikkeldoelen en specifiek wat dit betekent voor de eigen</p>

volgens de principes van integraal management.

Eigen risicodragers

- In 2022 vindt besluitvorming plaats in de besturen van veiligheidsregio's over het werken met een Stichting waarborgfonds. Wanneer hiertoe wordt besloten realiseren we samen met andere veiligheidsregio's een centrale verzekeringsfunctie, waarbij we kiezen voor een mix van zelf risicodragers zijn en verzekeringen.

afdelingen. Dit is een continu proces wat ook in 2023 doorgaat. Het traject met ploegleiders dat later is gestart, loopt nog door.

Het Algemeen Bestuur heeft inmiddels ingestemd met deelname aan het expertisebureau verzekeringen. Een notitie over de oprichting Stichting Waarborgfonds is behandeld in het AB van 2 februari 2023 en aangeboden voor zienswijze aan de deelnemende gemeenten.

Wat willen we bereiken

We beschikken over een goed georganiseerde en betrouwbare informatievoorziening die het mogelijk maakt een effectieve organisatie te zijn, onze producten en diensten te verbeteren en intensief samen te werken met onze partners op basis van betrouwbare, actuele en volledige informatie.

Wat gaan we daarvoor doen

Informatievoorziening

- We maken een volgende stap in het uitwisselen van data en maken met o.a. gemeenten, OMWB, Belastingssamenwerking West-Brabant, Waterschap Brabantse Delta en de GGD afspraken over concrete pilots.
- We moderniseren o.a. ons financiële pakket, ons zaakstelsel en voeren innovaties uit in de operationele informatievoorziening. Daarnaast optimaliseren we systemen rondom de processen "toezicht houden" en "bestrijding van brand en emissie".

Informatieveiligheid

- We bereiden ons voor en maken inzichtelijk wat nodig is om te voldoen aan een hoger volwassenheidsniveau op het gebied van informatieveiligheid, zodat we voldoen aan de vereisten van een vitale infrastructuur.

Status

Toelichting

Belastingssamenwerking West-Brabant is medio 2022 uit het samenwerkingsverband gestapt. De andere deelnemers hebben het eind 2021 afgesloten Convenant Digitale Uitwisseling West-Brabant (DUW) voortgezet. Doel is het uitwisselen van data en daardoor samen slimmer optreden.

Aanbesteding vervanging Financieel Systeem, HRM Systeem en DMS zijn Q1 2022 gestart, implementatie volgt in 2023. Innovaties in de operationele informatievoorziening zijn in volle gang met projecten als DigiTwin, een online applicatie die datagestuurd inzicht en analyses biedt in de gebouwde omgeving, duurzaamheid, mobiliteit en veiligheid.

Het implementeren van de verbeterpunten voor de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) ligt op schema. Het wereldwijde beveiligingsprobleem LOG4J, software die veel gebruikt wordt in webapplicaties en allerlei andere systemen, is intern geëvalueerd. Op basis hiervan is prioriteit gegeven aan een update van de continuïteitsplannen en is een Incident Response Training opgestart voor het team dat als eerste in actie komt bij beveiligingsincidenten. Organisatie breed wordt een awareness training aangeboden zodat medewerkers meer bewust zijn van de informatiebeveiligingsrisico's.

Wat willen we bereiken

We vergroten de transparantie, de stuurbaarheid en het lerend vermogen van de organisatie en ook de kennis over onze doelgroepen door slimmer en beter gebruik te maken van data en informatie. We versterken op duurzame inzetbaarheid van onze mensen zodat collega's vitaal blijven.

Wat gaan we daarvoor doen	Status	Toelichting
<p>Presterend vermogen</p> <ul style="list-style-type: none"> We werken verder aan het model presterend vermogen, waarbij we onze plannen, capaciteiten (mensen en middelen), inzet en het maatschappelijk effect met elkaar verbinden. Dit stelt ons in staat om te leren en te verbeteren. Eind 2022 faciliteren we gemeenten bij het ontwikkelen van een dashboard. <p>Versterken online reputatie</p> <ul style="list-style-type: none"> We maken onze huidige KPI's op het gebied van reputatie, views, volgers en interactie op onze social mediakanalen smarter en relevanter. <p>Visitatie Veiligheidsregio MWB</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2022 treffen we alle voorbereiding (incl. zelfevaluatie) voor de visitatie die plaatsvindt in 2023. We geven hiermee invulling aan artikel 56 van de Wet veiligheidsregio's waarin staat dat het bestuur van de veiligheidsregio ervoor zorgt dat eenmaal in de vijf jaar een visitatie door een visitatiecommissie wordt verricht. <p>Digitaal werken</p> <ul style="list-style-type: none"> Ook in 2022 werken we verder aan het optimaliseren van de werkprocessen binnen de bedrijfsvoering. We ontwikkelen slanke en volledig gedigitaliseerde werkprocessen. De uitvoering is hierbij vastgelegd in moderne workflow managementsystemen die voldoen aan alle spelregels van de Archiefwet. <p>Duurzame inzetbaarheid personeel</p> <ul style="list-style-type: none"> We geven vorm en inhoud aan het in 2021 vastgestelde levensfasebewust personeelsbeleid en het programma Vitaliteit. 	<p>●</p> <p>●</p> <p>●</p> <p>●</p> <p>●</p> <p>●</p> <p>●</p>	<p>We hebben steeds meer (bron)data ter beschikking op basis waarvan we inzichtelijke managementinformatie maken. Een deel daarvan is inmiddels integraal onderdeel van de interne managementgesprekken en vormt de basis voor bestuurlijke rapportages.</p> <p>De districtsmanagers delen de inmiddels ontwikkelde dashboards tijdens de gesprekken met de burgemeesters. Op basis van de feedback worden de dashboards verbeterd en verder uitgebreid.</p> <p>De social mediastrategie wordt uitgevoerd. We zetten voor het versterken van de merken Brandweer en Veiligheidsregio onze 6 preferente social mediakanalen in.</p> <p>In verband met Corona zijn de visitaties landelijk uitgesteld. Vanuit de landelijke vakraad Bedrijfsvoering is een plan van aanpak afgerond voor een meer compacte variant zodat belasting en doorlooptijd wordt verkort. Op basis van de conceptplanning betekent dit dat vanaf 2024 een visitatie op hoofdlijnen wordt uitgevoerd gevolgd door een thematische visitatie vanaf 2026.</p> <p>De procesbeschrijvingen bedrijfsvoering zijn nagenoeg afgerond en optimalisatie is in volle gang. De procesbeschrijvingen vormen de basis om producten te 'informatiseren' en 'automatiseren'. Aanbesteding Documentair Management Systeem (DMS) staat gepland in Q1 2023; implementatie loopt door tot medio 2023-2024.</p> <p>De analyse die inhoudelijke en financiële consequenties de Wet open overheid (Woo) heeft op onze organisatie is afgerond. De financiële consequenties van deze wetswijziging zijn opgenomen in de kaderbrief 2024.</p> <p>Het programma Vitaliteit is sinds mei formeel in uitvoering en loopt volgens schema. Er is daarnaast een start gemaakt met strategische personeelsplanning, ook voor de piketfuncties.</p>

Duurzame oplossingen

- We stimuleren en faciliteren het thuiswerken waardoor we onze reisbewegingen reduceren.
- Duurzaam inkopen krijgt de komende jaren steeds meer aandacht. Ook gaan we steeds vaker in samenwerking met de markt komen tot duurzamere oplossingen.

Financiële duurzaamheid

- In 2021 worden scenario's uitgewerkt voor structurele lastenvermindering, waarbij inzichtelijk is wat het effect hiervan is op onze producten en diensten. In 2022 worden de gekozen scenario's voorbereid.

Beiden in het kader van levensfasebewust personeelsbeleid.

- Onze reisbewegingen zijn met ongeveer 50% afgenomen door hybride werken. Onze kantoor- en thuiswerkfaciliteiten worden hierop ingericht.
- In het inkoopbeleid is opgenomen dat we aandacht besteden aan duurzaam inkopen. We sluiten aan bij organisatiedoelstellingen met bijv. een mobiliteitsplan en kopen elektrische voertuigen in om aan wettelijke verplichtingen voor CO2-reductie te voldoen. We blijven met gemeenten in gesprek om de gebouwen duurzamer te maken omdat investeringen hiervoor voor de gemeenten zijn. We houden een voorlichtingscampagne voor de medewerkers om ook op het werk extra zorgvuldig met energie om te gaan.
- In mei 2022 heeft het AB een definitief besluit genomen op de taakstellingsdiscussie die heeft plaatsgevonden. Daarbij is besloten:
 1. Te kiezen voor profiel 4 (breed inzetbare Veiligheidsregio) en daarmee de huidige lijn te continueren.
 2. Uitgangspunt voor de taken van de veiligheidsregio is de taakomschrijving als bedoeld in artikel 10 Wet veiligheidsregio's en artikel 5 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.
 3. Bij nieuwe structurele taken en nieuw beleid als ook bij incidentele en acute taken die meer dan gemiddelde capaciteit of budget vragen vindt er expliciete besluitvorming plaats door het algemeen bestuur om te voorkomen dat het takenpakket geleidelijk uit dijt. Het voorstel, inclusief financiering, wordt in principe in de kadernota opgenomen. Tussentijdse ontwikkelingen worden afzonderlijk aan het bestuur voorgelegd.
 4. De directie op het niveau van takenpakket en ambities de verantwoordelijkheid en ruimte te geven om op basis van efficiency en effectiviteit te kijken hoe/of zaken in de toekomst anders kunnen worden georganiseerd.
 5. In navolging op de 2,5% besparing in 2021 (1,7 mln), een besparing van € 443.000,- op te nemen in de begroting 2023. Conform het besluit van het Algemeen Bestuur in mei is dit verwerkt in begrotingswijziging 2022-2, vastgesteld in AB op 13-10-2022.

We blijven investeren in het goed uitvoeren van ons werk, richten onze processen efficiënt en doeltreffend in, vertalen en initiëren nieuwe ontwikkelingen en trends en adviseren en ondersteunen de organisatie bij beleidsvoering en uitvoering van taken op het gebied van: Personeel en organisatie - Financiën, planning en Control - Inkoop – Communicatie - Informatisering - Strategie en ontwikkeling.

Prestaties

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Personeel en organisatie			
Ziekteverzuim (organisatie)	4,7%	4,5%	6,5%
Opleidingsbudget (als % loonsom)	2,5%	2,5%	2,0%
% van de beroeps brandweermensen die in 2027 uitstromen is gestart met tweede loopbaanbeleid	-	100%	100%
Communicatie			
Meten reputatie via social media			
Volgers YouTube brw	20.252	20.000	22.950
Volgers Facebook brw	7.760	8.000	8.450
Volgers Instagram brw	4.379	4.500	4.800
Volgers Facebook vrmwb	5.212	5.700	5.450
Volgers LinkedIn vrmwb	4.972	5.300	5.700
Volgers Twitter vrmwb	-	16.200	16.200
Informatisering			
Klanttevredenheid	7,2	>7	7,5
Incidentafhandeling conform norm	96%	95%	96%
Aantal hacks (major storing)	0	0	0
Strategie en ontwikkeling			
Aantal Wob/Woo-verzoeken	5	5	9
Wob/Woo-verzoeken afgedaan binnen wettelijke termijn		100%	100%
• Afgedaan binnen primair beslistermijn	60%		89%
• Afgedaan binnen primair beslistermijn + wettelijke verdaging	40%		11%
Aantal bezwaarschriften/klachten		5	3
% raadvragen binnen week beantwoord. Tevredenheid		100%	100%
bestuursadviseurs gemeenten over rol in bestuurlijke besluitvorming		7	*-
Inkoop			
Rechtmatige aanbestedingen	100%	100%	100%
Realiseren inkoopplan	76%	80%	76%
FP&C			
Aantal facturen	10.824	13.000	10.984
Doorlooptijd facturen	92%	95% < 30 dgn	93% < 30 dgn
Realisatie budget	89%	95%	99%
Realisatie investeringen	76%	100%	76%

*Tevredenheid bestuursadviseurs wordt nog niet gemeten.

Financieel overzicht

Weergave van de kosten voor het leveren van een wendbare en duurzame organisatie:

Wendbare en duurzame organisatie (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022 Primair		Begroting 2022 Definitief		Rekening 2022		Verschil (begroting +/- rekening)		
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Totaal
Programma Veiligheid	€ 1.360	€ -923	€ 1.417	€ -1.228	€ 2.040	€ -1.232	€ -623	€ 4	€ -619
Algemene dekkingsmiddelen	€ 447	€ -447	€ 464	€ -464	€ 473	€ -473	€ -9	€ 9	€ -0
Overhead	€ 10.063	€ -9.190	€ 11.032	€ -9.215	€ 10.869	€ -9.219	€ 163	€ 4	€ 167
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal saldo van lasten en baten	€ 11.869	€ -10.560	€ 12.913	€ -10.907	€ 13.383	€ -10.925	€ -470	€ 18	€ -452
Reserves	€ 1.053	€ -723	€ 340	€ -1.054	€ 340	€ -843	€ -	€ -211	€ -211
Gerealiseerde Resultaat	€ 12.922	€ -11.282	€ 13.253	€ -11.961	€ 13.723	€ -11.768	€ -470	€ -193	€ -663

Financieel overzicht Overhead

Conform de BBV wetgeving moeten de kosten van Overhead inzichtelijk gemaakt worden in het jaarverslag. Deze zijn inzichtelijk gemaakt en verantwoord per pijler. Hieronder nog een samenvattend overzicht voor het totaal. Er is een overschrijding van € 241.000 op Overhead als totaal in 2022.

Een nadere toelichting hierop vindt u in paragraaf 4.6 Verschillenanalyse en 4.9 Rechtmatigheid.

Overhead Specifiek (bedragen x € 1.000)	Begroting 2022 Primair	Begroting 2022 Definitief	Rekening 2022	Verschil (begroting - /- rekening)
Stimuleren redzaamheid in de samenleving				
Lasten overhead	€ -	€ 59	€ 60	€ -1
Baten overhead	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdragen aan een veilige leefomgeving				
Lasten overhead	€ 481	€ 605	€ 587	€ 18
Baten overhead	€ -431	€ -437	€ -437	€ -
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet				
Lasten overhead	€ 2.495	€ 2.710	€ 3.139	€ -430
Baten overhead	€ -2.229	€ -2.260	€ -2.265	€ 5
Wendbare en duurzame organisatie				
Lasten overhead	€ 10.063	€ 11.032	€ 10.869	€ 163
Baten overhead	€ -9.190	€ -9.215	€ -9.219	€ 4
Totale lasten overhead	€ 13.039	€ 14.406	€ 14.656	€ -250
Totale baten overhead	€ -11.850	€ -11.912	€ -11.922	€ 10
Totale Overhead	€ 1.189	€ 2.494	€ 2.734	€ -241

In dit hoofdstuk komen de paragrafen aan bod. Volgens de BBV zijn de volgende paragrafen verplicht:

- Bedrijfsvoering
- Wet Open Overheid
- Financiering
- Onderhoud kapitaalgoederen en investeringen
- Lokale heffingen
- Weerstandsvermogen en Risicobeheersing
- Verbonden partijen
- Grondbeleid

De paragrafen Lokale heffingen en Grondbeleid zijn voor ons niet van toepassing. Hieronder geven we een stand van zaken op bovenstaande onderwerpen

3.1 Bedrijfsvoering

Formatie en Bezetting

In onderstaand overzicht is onze formatie opgenomen. De realisatie heeft betrekking op de stand van zaken per ultimo 2022. Dit betreft de medewerkers met een aanstelling. De brandweervrijwilligers zijn uitgezonderd van het FTE-overzicht en apart verantwoord in deze paragraaf.

Formatie en bezetting 2022

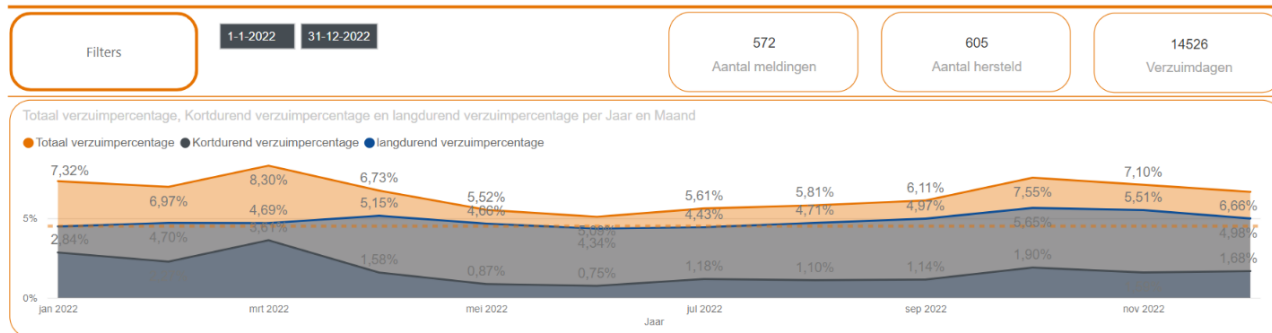

De bezetting is eind 2022 574,92 ft en is hiermee nagenoeg gelijk aan de vastgestelde formatie 575,72 fte. De bezetting is organisatie breed licht toegenomen ten opzichte van 2021 (565,42 fte). Vanwege de reorganisatie en de onduidelijkheid over de effecten van corona zijn in 2021 minder vacatures ingevuld. In 2022 heeft daardoor een corrigerend effect plaatsgevonden, waardoor de groei is ontstaan. Het aantal inhuurkrachten is afgenomen van 26 naar 10. Dit heeft te maken met het opvullen van de vacatures, iets wat in 2021 stil heeft gestaan.

Ziekteverzuim

In 2022 is het ziekteverzuimpercentage (6,48%) in vergelijking met de voorgaande vijf jaar gestegen. Het gemiddelde van de afgelopen vijf jaar is 5,43%, waarmee het verzuim in 2022 boven het gemiddelde zit. Ten opzichte van de landelijke norm van veiligheidsregio's (4,5%) is het verzuim 1,98% hoger. In vergelijking met voorgaande jaren wordt het verzuim gekenmerkt met een hogere verzuimfrequentie, terwijl het gemiddelde verzuimduur nagenoeg gelijk is gebleven. Dit kan verklaard worden door de coronagolf in het eerste kwartaal van 2022. Het langdurig verzuim wijzigt nagenoeg niet, maar het kortdurend verzuim nam enorm toe in deze periode. Middels sociaal- en medisch overleg en het programma Samen Vitaal wordt actief gestuurd om het langdurig en het frequent verzuim en de oorzaken hiervan terug te dringen.

Verzuimcijfers

Naast het wegnemen van specifieke oorzaken is er ook in algemene zin meer aandacht besteed aan preventie van verzuim. Hiervoor is het Bedrijfszorgpakket van IZA zorgverzekering aangeschaft. Medewerkers met beginnende klachten, die op termijn kunnen leiden tot uitval, kunnen -zonder tussenkomst van de huisarts- door middel van diverse interventies op het gebied van fysieke en psychische klachten vroegtijdig geholpen worden. Hierdoor kan verzuim vermeden of sneller opgelost worden. Ook medewerkers met acute klachten kunnen door middel van de diverse interventies snel geholpen worden. IZA heeft hiertoe, verspreid over onze regio een netwerk van hulpverleners tot stand gebracht. Daarnaast hebben we een coördinator vitaliteit, die zorgt voor een actief beleid op vitaliteit en bewustzijn van het onderwerp.

Vrijwilligers

De bezetting van de vrijwilligers is 1288 fte per eind 2022 en ligt hiermee lager dan de vastgestelde formatie van 1330 fte.

Formatie en bezetting vrijwilligers

Het thema vrijwilligheid is één van onze speerpunten. Het vinden en binden van vrijwilligers krijgt nadrukkelijk aandacht om voldoende instroom voor de toekomst te kunnen garanderen. Voor brandweerposten met vacatures worden doorlopend wervingsprocessen opgestart. De bezetting is in 2022 toegenomen met 3 vrijwilligers tot 1288. Dit betekent dat de instroom marginaal groter was dan de uitstroom in dit jaar.

Interne Controle en Audit

Een goede administratieve organisatie en interne beheersing zijn belangrijke randvoorwaarden om betrouwbare cijfers te rapporteren en rechtmatig te handelen. Door middel van interne controles en audits wordt periodiek vastgesteld of interne procedures en afspraken zijn nageleefd en de te rapporteren cijfers betrouwbaar zijn. Het gaat hierbij niet alleen om financiële cijfers maar ook om niet financiële cijfers. Zoals bijvoorbeeld audits, evaluaties, (doelmatigheid)onderzoeken en analyses.

De afdeling Concerncontrol is per 1 januari 2021 onafhankelijk van de lijnorganisatie gepositioneerd. Hiermee is een nadrukkelijke scheiding aangebracht tussen het maken en beheersen van financieel beleid en de toetsende en controlerende rol. De eerste rol is belegd bij de vak afdelingen (1^e lijns) en de afdeling Financiën, Planning & Control (2^e lijns). De toetsende rol ligt bij Concerncontrol (3^e lijns). Door de toetsende en controlerende rol bij Concerncontrol neer te leggen zijn wij in staat om onafhankelijke controle en advisering op vlakken als interne controle uit te voeren. Om de getrouwheid en (financiële) rechtmatigheid vast te stellen van de belangrijke financiële processen en zekerheid te verkrijgen over de naleving van relevante wet- en regelgeving, beleidsrichtlijnen en procedures hebben wij een intern controleplan 2022 opgesteld en uitgevoerd. Daarnaast bewaken wij de voortgang van het opvolgen van de aanbevelingen vanuit de interne controle en de managementletter van de accountant.

Invoering rechtmatigheidsverantwoording

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is op 27 september 2022 door de Eerste Kamer vastgesteld en gaat in per verantwoordingsjaar 2023. Het Dagelijks Bestuur geeft over het boekjaar 2023 voor de eerste keer de verantwoording af. Dit verslag van bevindingen bevat in ieder geval bevindingen over de vraag of de inrichting van het financiële beheer en van de financiële organisatie een rechtmatige verantwoording mogelijk maken. Het jaar 2022 hebben wij gebruikt om de opzet voor de interne controle verder door te ontwikkelen en de interne beheersing op onderdelen aan te passen, zodat dit aansluit op de eisen van de rechtmatigheidsverantwoording. Voor de jaarrekening 2022 geeft de accountant nog bij de jaarrekening een controleverklaring af met een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Rechtmatigheid kent drie elementen waarover verantwoording afgelegd dient te worden: het voorwaardencriteria, misbruik en oneigenlijk gebruik en de begrotingsrechtmatigheid. In 2023 worden verdere stappen gezet zodat het Dagelijks Bestuur de rechtmatigheidsverantwoording op deze drie inhoudelijke onderdelen kan afgeven bij de jaarrekening 2023.

Aandacht voor frauderisico's en beheersing

Het voorkomen van onrechtmatig handelen en fraude heeft binnen de organisatie de aandacht. In de processen zijn beheersmaatregelen genomen om frauderisico's te beperken. Daarnaast wordt jaarlijks een fraude risicoanalyse uitgevoerd, in 2022 is deze analyse ook uitgevoerd. De frauderisico analyse vormt een inventarisatie van mogelijke fraudes die binnen een organisatie kunnen voorkomen. Deze risico's zijn niet gebaseerd op verdenkingen of waargenomen fraudes, maar gebaseerd op een analyse van de processen die binnen een organisatie plaatsvinden. Voor de risico's wordt een inschatting gemaakt van de kans en impact. De uitkomsten van de frauderisico analyse zijn medio 2022 in het managementteam en het Dagelijks Bestuur besproken, waarbij geconcludeerd is dat aandacht is voor frauderisico's en dat met de genomen beheersmaatregelen de (rest)risico's zich op een acceptabel niveau bevinden.

Verantwoording Functionaris Gegevensbescherming

Positionering

De positionering van de functionaris gegevensbescherming (FG) is conform de wettelijke eisen. Dit volgt bijvoorbeeld uit het periodiek overleg tussen de FG en de Algemeen Directeur en het feit dat de organisatie de FG naar behoren en tijdig betreft bij de aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens. Ook krijgt de FG de ruimte om audits uit te voeren of te laten voeren indien dit wenselijk is.

Onafhankelijkheid

De organisatie stelt de FG in staat om haar taak onafhankelijk te vervullen. Er zijn geen gevallen geweest waarin de organisatie heeft geprobeerd het advies van de FG of diens werkzaamheden een bepaalde richting uit te sturen. De FG heeft alle ruimte om zelf te bepalen waar de focus op ligt en hoe de werkzaamheden worden verricht.

Het jaar 2022

Voor het jaar 2022 heeft de FG geen bijzondere aandachtspunten opgenomen. De Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) staat in alle lagen van de organisatie goed op de agenda, dit blijkt o.a. uit:

- Het besluit van het managementteam, toen sprake was van onvoorziene uitval binnen het team informatieveiligheid, om prioriteiten te stellen voor 2022 en projecten door te schuiven naar 2023. Het feit dat dit een besluit is geweest en, weliswaar in overleg maar niet overgelaten aan het team zelf, is illustratief voor de wijze waarop het management omgaat met het belang van informatieveiligheid.
- De opvolging van adviezen door het team informatieveiligheid.
- Het bewustwordingsprogramma Arda waarmee in 2022 gestart is en waarbij goede resultaten zijn behaald. Ongeveer 75% van de medewerkers met een laptop van de VR heeft dit programma gevolgd.
- De deelname aan de nationale cyberoefening, wat ons inzichten heeft opgeleverd in de verbeterpunten van ons collectief computer security incident response team (CSIRT); een computercrisisteam dat hulp verleent bij een dreiging of een incident in netwerk- en informatiesystemen.
- De verdere stappen die de afdeling HR heeft gezet in het voldoen aan de AVG, voorbeelden zijn de digitalisering en aanbesteding van het nieuwe personeelsinformatiesysteem.

Aandachtspunten 2023

Hoewel er ook in 2022 veel zaken goed lopen zorgen externe ontwikkelingen ervoor dat er voor 2023 drie aandachtspunten zijn waar de FG toezicht op houdt en op adviseert. Het gaat om de volgende zaken:

- 1) Bedrijfscontinuïteit.
- 2) Cyber incidentbestrijding.
- 3) Het anticiperen op de aangekondigde aanwijzing als vitale aanbieder en daarmee onderdeel van de vitale infrastructuur.

Tot slot de cijfers:

Aantal datalekken van de VR: 5

Aantal beveiligingsincidenten: 2

Aantal datalekken van andere organisaties: 1

Aantal uitgevoerde DPIA's: 1

Aantal afwijkingen van het advies van de FG: 0

Aantal bezwaarschriften/klachten: 0

Aantal verzoeken om inzage/rectificatie: 0

Aantal lasten onder dwangsom/boetes van de Autoriteit Persoonsgegevens: 0

Er zijn in 2022 geen datalekken gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

Conclusie

Kortom de conclusie voor het jaar 2022 is dat er sprake is van een organisatie die informatieveiligheid op een gedegen manier oppakt en streeft naar het voldoen aan de AVG. Dat er nog niet volledig aan wordt voldaan is gelet op de omvang van de organisatie, de mensen en middelen die beschikbaar zijn goed te verklaren. Nu er continu wordt gewerkt aan verbetering, is de verwachting dat de komende jaren een steeds hoger volwassenheidsniveau behaald wordt.

3.2 Wet Open Overheid (Woo)

In het kader van de Wet Open Overheid (Woo) is in mei 2022 het Project Woo opgestart. Dit betreft een meerjarenplan, waar aan de hand van vigerende wetgeving in kaart wordt gebracht welke informatie actief openbaar moet worden gemaakt. Dit plan voorziet erin dat we voldoen aan de wet- en regelgeving, waarbij het uitgangspunt is dat de organisatie in staat is om binnen vijf jaar actief informatie uit de elf categorieën te kunnen publiceren. Voorts is de ambitie dat onze informatiehuishouding binnen acht jaar geheel op orde is. Eerste prioriteit is het kunnen voldoen aan Woo-verzoeken; daarbij hoort ook dat documenten in het kader van informatieverstrekking geanonimiseerd kunnen worden.

Om op de juiste wijze te voldoen aan de Woo is een pagina op de website gelanceerd waar belangrijke openbare informatiebronnen staan, burgers, bedrijven en instellingen contact kunnen leggen met de Woo-contactpersoon en ze via een webformulier een Woo-verzoek kunnen indienen. Het bestuur heeft vastgesteld dat een Woo-verzoek moet worden ingediend via het webformulier of via een brief aan ons postbusadres. Daarnaast heeft het bestuur in 2022 de wettelijke verplicht gestelde Woo-contactfunctionaris aangewezen. Hiermee voldoet we aan de eisen die per 1 mei 2022, toen de Woo inwerking trad golden. In april 2022 is een externe projectleider Woo gestart met het opstellen van een Implementatieplan Wet open overheid. Doel van het project is procesoptimalisatie voor het afhandelen van een Woo-verzoek en voorbereiden op de wettelijke verplichting om in de Woo omschreven documenten te openbaren in de komende jaren. Dit alles vanuit vier aandachtsgebieden: processen, ICT & informatievoorziening, dienstverlening en cultuur. In 2022 is het proces voor het afhandelen van Woo-verzoeken in beeld gebracht via Teams / M365 gestroomlijnd, is een aanbesteding opgestart voor het aanschaffen van anonimiseringssoftware en is een verkenning uitgevoerd naar de documenten die de komende jaren verplicht openbaar gemaakt moeten worden.

In 2023 optimaliseren we de afhandeling van verzoeken, voeren we anonimiseringssoftware in en zetten we verder koers naar het actief openbaren van documenten zoals bedoeld in de Woo. De consequenties van de Woo voor onze organisatie zijn ook beschreven in de kaderbrief 2024.

3.3 Financiering

Artikel 212 van de Gemeentewet schrijft voor dat de uitgangspunten voor het financiële beleid, het financiële beheer en inrichting van de financiële organisatie moeten worden vastgesteld. Daarom is de financiële verordening vastgesteld. Hierin is bepaald dat het Dagelijks Bestuur in ieder geval verslag doet van de volgende onderdelen:

- a. De kasgeldlimiet
- b. De renterisiconorm
- c. De huidige liquiditeitspositie
- d. De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte
- e. De rentevisie
- f. De rentekosten en -opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie
- g. Renteschema 2022
- h. EMU Saldo

De overheid stelt in de Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) specifieke regels ten aanzien van de structuur van de leningen van de decentrale overheid, om zo de gevoeligheid voor rentefluctuaties te beperken. Daarom wordt een kasgeldlimiet en een renterisiconorm gehanteerd.

a. De kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet stelt grenzen aan de omvang van de financiering door middel van kort vermogen (looptijd korter dan 1 jaar). Voor gemeenschappelijke regelingen is de kasgeldlimiet vastgesteld op 8,2% van de lasten van de jaarbegroting. Dit betekent dat de kasgeldlimiet voor 2022 is gesteld op € 7,1 miljoen (8,2% van € 86,2 miljoen). Conform de wet FIDO moet aan Gedeputeerde Staten gerapporteerd worden als de kasgeldlimiet op twee opeenvolgende kwartalen wordt overschreden. Er heeft in 2022 geen overschrijding van de kasgeldlimiet plaatsgevonden.

b. De renterisiconorm

De renterisiconorm heeft tot doel om de renterisico's op de langlopende schulden (langer dan 1 jaar) te beheersen, door grenzen te stellen aan de spreiding van looptijden van de leningenportefeuille. Dit is een indicator van het gedeelte van de langlopende schulden dat maximaal aan renteherziening en/of herfinanciering onderhevig mag zijn.

Voor de gemeenschappelijke regeling is de renterisiconorm wettelijk gesteld op 20% van de lasten van de jaarbegroting, met een minimumbedrag van € 2,5 miljoen. Voor ons betekent dit dat de renterisiconorm voor

2022 € 17,2 miljoen bedraagt (20% van € 86,2 miljoen).

Bedragen x € 1.000)	Realisatie 2021	Realisatie 2022
Renteherzieningen (1)	€ -	€ -
Betaalde aflossingen (2)	€ 2.742	€ 9.766
Renterisico (1 + 2)	€ 2.742	€ 9.766
Renterisiconorm (20%)	€ 18.560	€ 17.245
Ruimte renterisiconorm	€ 15.818	€ 7.479

In 2022 heeft geen herziening plaatsgevonden van de rentepercentages van onze leningen. De leningenportefeuille bestaat uit een 9-tal leningen met een vast rentepercentage. De totale omvang van de leningenportefeuille bedraagt € 33,55 miljoen per ultimo 2022. Op basis van de leningenportefeuille is bovenstaand overzicht samengesteld voor de renterisiconorm.

c. De huidige liquiditeitspositie

De omvang van de vrij ter beschikking staande liquide middelen, inclusief middelen schatkist bankieren, is in 2022 afgenomen van € 8,7 miljoen per 1/1/2022 naar € 5,4 miljoen per 31/12/2022.

Eind 2022 is geen kasgeldlening aangetrokken, waar in 2021 wel sprake van was. Er is tijdelijk gebruik gemaakt van aangetrokken langlopend geld om het kortlopend geld te financieren. Begin 2023 wordt dit rechtgetrokken, zodat het langlopend geld ook gebruikt wordt voor de investeringen.

d. De liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte

We hanteren een liquiditeitsplanning op basis van de investeringsplanning, aflossingsschema's van de leningen en de meerjarenbegroting. Hierdoor kan de liquiditeitsplanning en de financieringsbehoefte voor de middellange termijn worden bepaald.

e. De rentevisie

We hebben geen eigen beleid ontwikkeld op het gebied van renteontwikkelingen en volgen de huisbankier op het gebied van rentevisie.

f. De rentekosten en opbrengsten verbonden aan de financieringsfunctie

Lagere overheden zijn sinds eind 2013 verplicht om hun liquide middelen en beleggingen aan te houden in de schatkist van het Ministerie van Financiën. We houden de rekening-courant tegoeden en deposito's aan bij het Ministerie van Financiën. Over het saldo wordt op dit moment 2,5% rente vergoed. De rentekosten van de langlopende leningen die onder onze leningenportefeuille vallen, bedragen over 2022 € 473.476. De rentebaten van € 61.242 zijn ontstaan doordat kasgeldleningen afgesloten zijn waaraan een negatieve rente toegerekend wordt en ontvangen rente op r/c schatkistbankieren.

g. Renteschema

Renteschema 2022			
A	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€	473.476
B	De externe rentebaten (idem)	€	61.242 -/-
	Saldo rentelasten en rentebaten		€ 412.234
C1	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€	- -/-
C2	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€	- -/-
C3	De rentebaar van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€	- +/+
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	€	- € -
D1	Rente over eigen vermogen	€	- +/+
D2	Rente over voorzieningen	€	- +/+
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ -
E	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		€ 412.234 -/-
	Renteresultaat op het taakveld Treasury		€ -

h. EMU-saldo 2022

Het EMU-saldo is het verschil tussen de inkomsten en uitgaven van de overheid. Door overheidsorganisaties wordt jaarlijks gerapporteerd over dit saldo.

Omschrijving (bedragen x 1.000)		2021	2022
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	€ 1.123	€ 287
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	€ 2.666	€ 1.353
3.	Mutatie voorzieningen	€ -354	€ 887
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	€ -	€ -
5.	Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	€ 64	€ 472
	Berekend EMU-saldo	€ -1.961	€ -651

De toename van de materiële vaste activa in 2022 zorgt ervoor dat het EMU-saldo over 2022 negatief is, dit ondanks het positieve exploitatiesaldo.

3.4 Onderhoud kapitaalgoederen en investeringen

In artikel 12 van het BBV wordt aangegeven wat de beleidskaders zijn voor het onderhoud van de kapitaalgoederen, de hieruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling van deze consequenties in de begroting. We beschikken over een aanzienlijke omvang kapitaalgoederen. Met het onderhoud van de kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Deze kapitaalgoederen bestaan voor een groot deel uit materieel en voertuigen.

Gebouwen

In 2013 is een besluit genomen over de eigendomsoverdracht van 9 kazernes van 7 gemeenten, per 31 december 2013. Eind 2022 hebben we nog 2 kazernes in eigendom. De overige kazernes zijn inmiddels terug overgedragen aan een gemeente. Daarmee berust het eigendom van 68 kazernes bij de gemeenten. Naast de brandweerkazernes wordt tot 1 april 2023 ook gebruik gemaakt van een kantoorpand van de GGD West-Brabant, waarvan een gedeelte wordt gehuurd.

Voor de kazernes zijn met de gemeenten afspraken gemaakt over het onderhoud van het gebruikersdeel. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van demarcatielijsten en meerjarige onderhoudsplannen (MJOP). Voor het groot onderhoud is een voorziening ingesteld voor het egaliseren van de in de tijd gespreide onderhoudskosten. Voor alle kazernes zijn de MJOP's eind 2022 geactualiseerd, waarna de dotatie en de stand van de voorziening is aangepast. In de toelichting op de balans bij de voorziening is de financiële mutatie toegelicht.

Materiaal, materieel en voertuigen

We beschikken over een grote vloot aan voertuigen. Bij aanbesteding van deze voertuigen zijn onderhoudscontracten afgesloten. Het onderhoud van de voertuigen vindt plaats in eigen beheer. Ook worden de bepakkingswerkzaamheden grotendeels in eigen beheer uitgevoerd. Er is geen voorziening groot onderhoud ingesteld voor materieel, aangezien daar geen noodzaak toe is. De afgesloten contracten gelden als normering. Er is momenteel geen sprake van achterstallig onderhoud binnen onze vloot. Naast normeringen op materieel zijn er ook normeringen op materiaal.

Voertuigen en bekapping (bedragen x 1.000)	Begroting primitief 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Saldo begroting -/ realisatie
Voertuigen				
Planmatig onderhoud	€ 589	€ 539	€ 422	€ 117
Correctief onderhoud	€ 407	€ 337	€ 555	€ -219
Brandstof	€ 604	€ 604	€ 781	€ -177
Verzekeringen	€ 281	€ 281	€ 233	€ 48
Schades	€ 160	€ 160	€ 118	€ 43
Overig	€ 105	€ 95	€ 89	€ 6
Totaal voertuigen	€ 2.146	€ 2.016	€ 2.198	€ -182
Bekapping				
Planmatig onderhoud	€ 155	€ 152	€ 85	€ 67
Correctief onderhoud	€ 147	€ 147	€ 169	€ -22
Overig	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal bekapping	€ 302	€ 299	€ 254	€ 45
Totaal	€ 2.448	€ 2.315	€ 2.452	€ -137

De voertuigen zijn WA-verzekerd. Schades aan voertuigen zijn voor eigen rekening. Het saldo begroting -/realisatie is in paragraaf 4.6 Overzicht lasten en baten: verschillenanalyse onder bedrijfsvoering toegelicht.

Financiële consequenties investeringen

De investeringen zijn opgenomen in een meerjarig investeringsplan. Dit plan geeft de voorgenomen investeringen weer voor de lange termijn. Voor de korte termijn (2 jaar) wordt het meerjarig investeringsplan jaarlijks geactualiseerd. Zo kan gewerkt worden met een planning die up-to-date is en voldoende informatie biedt voor de begroting en de uitvoering door de dienstonderdelen. Het meerjarig investeringsplan geeft ook input voor onze financieringsbehoefte. Alle investeringen in onderstaande overzichten betreffen investeringen met een economisch nut. We hebben geen investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut uitgevoerd.

Categorie (bedragen x € 1.000)	Begroting primitief 2022	Begroting na wijziging 2022	Realisatie 2022	Saldo begroting -/ realisatie
Bedrijfsgebouwen	€ 105	€ 738	€ 590	€ 148
Vervoermiddelen	€ 2.708	€ 4.537	€ 4.260	€ 277
Machines, apparaten en installaties	€ 968	€ 1.064	€ 863	€ 202
Overige materiële vaste activa	€ 4.344	€ 5.552	€ 3.339	€ 2.213
Totaal	€ 8.125	€ 11.891	€ 9.052	€ 2.839

Gebouwen

Gebouwen

De laadpalen en benodigde infrastructuur voor de elektrische voertuigen zijn gerealiseerd. De locatie Roosendaal was niet voorzien. De extra locatie en de hogere prijzen voor laadpalen en de infrastructuur hebben geleid tot een nadeel van € 107.000 op een investering van € 206.000.

Verbouwingen

De verbouwing van de Risk Factory is € 52.000 hoger uitgevallen dan begroot door onvoorzien meerwerk voor onder andere een noodaggregaat, het rolstoelvriendelijk maken van de toegang.

De verbouwing van de kazerne in Etten-Leur is € 39.000 lager uitgevallen (t.o.v. begroting € 62.000). Door onvoldoende aanmeldingen in het participatieproject Duurzaam Etten-Leur is slechts een gedeelte van het dak van de brandweerkazerne voorzien van zonnepanelen.

Vanwege het beëindigen van het huurcontract per 2023 van het kantoorgebouw aan de Doornboslaan in Breda, vindt in een aantal kazernes werkplekaanpassing plaats. Met de uitvoering is pas eind 2022 gestart. Daardoor schuiven de investeringen van in totaal € 250.000 door naar 2023.

Vervoermiddelen

Voertuigen

In 2022 zijn zes voertuigen watertransport aangeschaft, in totaal € 5.000 lager dan begroot. De aanschaf van vijf tankautospuiten (TS-en) is € 68.000 voordeliger uitgevallen omdat schuimdruk niet meer is ingebouwd. De investeringen in een vrachtauto, een elektrisch directievoertuig en een elektrisch dienstvoertuig voor de drone worden vanwege leveringsproblemen doorgeschoven naar 2023. Dit betreft een begrotingsbedrag van in totaal € 204.000.

Machines, apparaten en installaties

Installaties

Voor drie nieuwbouwkazernes (Almkerk, Dussen en Hank) is in het investeringsplan 2022 niet voorzien in de toegangsbeveiliging. Dit veroorzaakt een tekort van € 27.000.

Werkplaatsen

De voor de nieuwbouwkazerne Hank geïnvesteerde rookgasafzuiging was niet opgenomen in het investeringsplan, dit veroorzaakt een overschrijding van € 13.000. De overschrijdingen op installaties en werkplaatsen passen binnen het totale budget van deze categorie.

Inventaris voertuigen

De aanschaf van warmtebeeldcamera's zijn € 47.000 lager uitgevallen dan begroot door een landelijke aanbesteding vanuit het NIPV.

Voor de voertuigen watertransport is inventaris aangeschaft. Omdat een deel van de oude inventaris is overgeplaatst, wordt een besparing behaald van € 61.000. Van de begrote investering voor inventaris van de TS-en, € 335.000, is € 157.000 geïnvesteerd. € 86.000 schuift door naar 2023. Het restant van € 92.000 voor met name inventaris vervalt.

De investering in inventaris van de hoogwerker is € 16.000 hoger uitgevallen door de aanschaf van extra software voor streaming. Daarnaast is de aanschaf van inventaris innovatie en hydraulisch redgereedschap € 13.000 hoger uitgevallen. De begroting voor inventaris van het elektrische dienstvoertuig voor de drone (€ 21.000) schuift door naar 2023.

Verkenningseenheden

Voor de verkenningseenheden is een drone (vervanging) aangeschaft voor € 47.000 conform begroting. Binnen de pilot inpanning verkenning is een niet begrote drone aangeschaft (€ 50.000), dit bleek voordeliger

ten opzichte van de leasemogelijkheden.

Overig

De vervanging van een droogkast en een veegwagen zijn vervallen doordat we werken met minder ademluchtwerkplaatsen en door de aanschaf van een ander soort voertuig. € 9.000 aan investeringen worden daarom niet gerealiseerd. Op enkele andere kleinere investeringen is € 7.000 minder geïnvesteerd.

Bovengenoemde afwijkingen samen leiden tot lagere investeringen van € 202.000 op machines, apparaten en installaties.

Overige materiële vaste activa

Informatietechnologie

Op het gebied van informatietechnologie schuift de investering (€ 250.000) met betrekking tot de werkplekaanpassing door naar het eerste kwartaal 2023. De investering in de infrastructuur en beeldschermen voor de Risk Factory blijkt lager uit te vallen dan begroot (€ 30.000). Er zijn minder Ipads en tablets voor voertuigen en kantoorautomatisering aangeschaft dan ingeschat (€ 51.000). Op de vervanging van precom alarmontvanger is een inkoopvoordeel behaald van € 165.000. Omdat levering door een wereldwijd tekort aan grondstoffen is vertraagd, schuift € 557.000 van het oorspronkelijke investeringsbedrag door naar 2023. Op de revisie van communicatieapparatuur duiken ontstaat een voordeel van € 7.000.

Inventaris gebouwen

Vanwege de oplevering van drie nieuwbouwkazernes eind 2022 en de ingebruikname begin 2023 schuift het restant van de investering aankleding van € 56.000 door naar 2023. Dat geldt ook voor het restant van de bureaus en -stoelen voor de werkplek-inrichting (€ 31.000). Op meubilair kazerne, kledingrekken en lockers voor onder andere de nieuwbouwkazernes ontstaat een voordeel van € 24.000. Voor een nieuwbouwkazerne is een rookgasafzuiging aangeschaft (€ 29.000). Deze was niet opgenomen in het investeringsplan.

Persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM)

Net als in 2021 heeft de uitlevering van het operationeel tenue, door leveringsproblemen in de bedrijfskledingwereld, opnieuw vertraging opgelopen. Het investeringsbedrag van € 1,25 miljoen schuift door naar 2023. In 2022 is ademlucht (toestellen, gelaatstukken en helmen) vervangen. De totale investering van € 1,9 miljoen wordt met € 267.000 overschreden vanwege gestegen prijzen. De oude ademlucht is verkocht omdat dit een ander systeem betreft.

Door de extra aanschaf van uitrukpakken voor onder andere de jeugdbrandweer is een nadeel ontstaan van € 29.000 voor nieuwe uitrukpakken (totale investering €150.000). De investering voor de uitrusting en communicatie voor oppervlakteredding valt € 27.000 lager uit. Van de investering in uitruklarzen (€ 111.000) is € 47.000 uitgegeven. De helmen en persoonlijke uitrusting bosbrandbestrijding voldoen nog en worden pas in 2027 vervangen (€ 34.000). Ook de vervanging van de valbescherming schuift door naar 2027 (€ 13.000).

Dit verklaart nagenoeg de afwijking van € 2,2 miljoen ten opzichte van de (gewijzigde) begroting.

In onderstaand overzicht is een specificatie opgenomen van de gerealiseerde investeringen 2022 per soort.

Eenheid	Realisatie 2022
Onbekend	€ -
Grond	€ -
Gebouwen	€ 329
Verbouwingen	€ 276
Voertuigen	€ 4.260
Installaties	€ -
Inventaris materieel	€ -
Inventaris voertuigen	€ 642
MAI overig	€ -
Materieel	€ 57
Meetapparatuur	€ -
Verkenningseenheden	€ 97
Werkplaatsen	€ 24
Informatietechnologie	€ 401
Inventaris gebouwen	€ 318
PBM	€ 2.648
Totaal	€ 9.052

3.5 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in hoeverre we in staat zijn om niet gestructureerde financiële tegenvallers (risico's) op te vangen zonder dat de begroting en het beleid aangepast hoeven te worden.

Volgens artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) bevat de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing:

- Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit.
- Een inventarisatie van de risico's.
- Het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.
- Een aantal verplichte financiële kengetallen.

Voor het bepalen van het weerstandsvermogen zijn de weerstandscapaciteit en de risico's die we mogelijk lopen van belang. De belangrijke risico's zijn die we voorzien waarvoor geen of beperkte maatregelen zijn genomen en die van (grote) materiele waarde kunnen zijn. Het gaat om risico's die nog niet voldoende concreet en kwantificeerbaar zijn en waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten of voorzieningen zijn gevormd. De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen waarover de organisatie beschikt om niet begrote kosten op te vangen.

Benodigde weerstandscapaciteit

Tussen de benodigde weerstandscapaciteit (nodig om de financiële risico's op te vangen) en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie bestaat dus een relatie. De verhouding tussen beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit wordt het weerstandsvermogen genoemd. Om de benodigde weerstandscapaciteit te berekenen wordt de score op kans omgezet naar de volgende percentages:

Score	Kans	%
1	Laag	25%
2	Middel	50%
3	Hoog	75%

Hieronder staan de belangrijkste risico's (per 1 januari 2023) met hun aandeel in het totaal benodigde weerstandscapaciteit:

Risico	Score	Kans	Gemiddelde financiële impact	Benodigd weerstandscapaciteit
Vrijwilligheid	3	75%	€ 1.750.000	€ 1.312.500
Informatieveiligheid	3	75%	€ 750.000	€ 562.500
Continuïteit OIV IT infrastructuur	3	75%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Tweede loopbaanbeleid	3	75%	€ 800.000	€ 600.000
Omgevingswet	3	75%	€ 320.000	€ 240.000
Wet Normalisering Rechtspersoon Ambtenaren	3	75%	€ 1.250.000	€ 937.500
Verplichtend karakter	3	75%	€ 2.000.000	€ 1.500.000
Stijgende brandstof, elektra en gas prijzen.	3	75%	€ 1.200.000	€ 900.000
Stijgende loon- en prijsontwikkeling	3	75%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Chemiepack	1	25%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Fort Oranje	1	25%	niet gedefinieerd	niet gedefinieerd
Datalek GGD	1	25%	€ 200.000	€ 50.000
Totaal benodigde weerstandscapaciteit				€ 6.102.500

Op basis van de actuele risico's is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald op € 6.102.500. Ten opzichte van de bestuur rapportage 2022 (€ 6.125.000) is het benodigde weerstandscapaciteit ongeveer gelijk gebleven.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit betreft de middelen die de organisatie heeft of ter beschikking kan krijgen om de financiële gevolgen van risico's op te vangen. Deze middelen bestaan uit de algemene reserve, de bestemmingsreserve en de nog niet ingevulde begrotingsruimte en een post onvoorzien.

We rekenen alleen de bestemmingsreserve Crisis en Calamiteiten tot de weerstandscapaciteit. Deze reserve is vrij aanwendbaar voor optredende risico's zonder dat dit leidt tot een ernstige verstoring van het geformuleerde beleid. Deze bestemmingsreserve bedraagt € 1.611.576 en vormt een buffer voordat teruggevallen moet worden op de deelnemende gemeenten. De overige reserves rekenen wij niet tot de beschikbare weerstandscapaciteit. Dit zijn de bestemmingsreserves en hieraan zijn al een bestemming toegekend. We hebben geen algemene reserve. Het Algemeen Bestuur heeft in maart 2012 besloten om de algemene reserve op te heffen.

Het weerstandsvermogen wordt via de volgende berekening in beeld gebracht:

$$\text{Ratio weerstandsvermogen: } \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

De beschikbare weerstandscapaciteit is ten opzichte van de begroting 2023 ongewijzigd en bedraagt € 1.611.576. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 6.102.500 (t.o.v. € 6.125.000 in bestuursrapportage 2022). Het weerstandsvermogen (€ 1.611.576/ € 6.102.500) bedraagt hiermee 0,26.

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre we in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen zonder de noodzaak om direct te bezuinigen of het beleid aan te passen. Met een ratio weerstandsvermogen van 0,26 (€ 1.611.576 / € 6.102.500) zijn we hier zeer beperkt toe in staat. Dit is een logisch gevolg van het besluit van het Algemeen Bestuur (besluit maart 2012) om geen algemene reserve aan te houden. Om de risico's op te vangen dienen de deelnemende gemeente een algemene reserve aan te houden die onder andere is bestemd voor de risico's die voortvloeien uit de gemeenschappelijke regelingen waarin wordt deelgenomen. Hiermee zijn in feite de gemeenten een deel van de benodigde weerstandscapaciteit en doen we wanneer nodig een beroep op de weerstandscapaciteit van de deelnemende gemeenten.

Inventarisatie van risico's

Omgaan met risico's vormt een dagelijks onderdeel voor organisaties. Van onvoorspelbare crisissen zoals de oorlog in Oekraïne en de hierdoor stijgende gasprijzen tot veranderende wet- en regelgeving die invloed hebben op de bedrijfsvoering. Ook wij hebben te maken met risico's bij de uitvoering van onze taak. Veel risico's worden opgevangen door (interne) beheersmaatregelen die we inzetten om het effect van bepaalde risico's te beperken. Voor een deel zijn er risico's die we niet of beperkt kunnen beheersen. Om deze op te vangen hebben we diverse verzekeringen afgesloten. In deze paragraaf zijn de relevante risico's benoemd die nog onvoldoende concreet en kwantificeerbaar zijn en waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten of voorzieningen zijn gevormd.

Bij ieder risico hebben we (voor zover mogelijk) maatregelen opgenomen die we nemen om de kans dan wel de impact van de geïdentificeerde risico's te beperken. Om de impact goed en vanuit een breder perspectief in te schatten, worden de risico's beoordeeld op meerdere aspecten, zoals continuïteit van de organisatie, bestuurlijke afbreuk, imago organisatie en personele, juridische en financiële implicaties.

Het opstellen van een risicoparagraaf is een momentopname. In de loop van de tijd kunnen er nieuwe risico's ontstaan en kunnen risico's in de toekomst anders ingeschat worden.

Vrijwilligheid

Het kost steeds meer moeite om voldoende vrijwilligers te vinden en te blijven binden aan de organisatie. De beschikbaarheid vrijwilligers en daardoor paraatheid staan onder druk. We hebben een verouderd vrijwilligersbestand (relatief hoge leeftijdsopbouw). Komende jaren moeten we rekening houden met nog meer uitstroom, met meer druk om te werven en op te leiden. De werving en selectie van vrijwilligers is een proces dat continu aandacht heeft. We ontwikkelen programma's voor het vinden, binden en boeien van nieuwe vrijwilligers en betrekken hen via participatieraden bij de ontwikkelingen binnen onze organisatie. We denken na over kortere opleidingstrajecten en geven landelijk input op de hervorming van het onderwijsstelsel.

Daarnaast ontwikkelen we een visie op toekomstbestendige brandweezorg, waarin we ook rekening houden met scenario's dat een aantal posten in de toekomst niet voldoende vrijwilligers meer heeft om levensvatbaar te zijn. In 2023 gaan we door met werving via verschillende kanalen en willen we de werving succesvoller maken door gericht in te zetten op potentiële doelgroepen. Hiervoor zetten we de kennis van een recruiter in. We ontwikkelen nieuwe en flexibele brandweezorgconcepten om met behoud van vrijwilligheid de paraatheid en kwaliteit van de brandweezorg ook in de toekomst te borgen. Op basis van het belevingsonderzoek en eerdere ervaringen uit Expeditie JIJ ontwikkelen we een nieuw programma voor het vinden, binden en boeien van (nieuwe) vrijwilligers.

Informatieveiligheid

De minister heeft besloten dat alle veiligheidsregio's binnen afzienbare tijd tot de vitale infrastructuur gaan behoren. Dit betekent dat we aan een hoger volwassenheidsniveau op het gebied van informatieveiligheid moeten voldoen. Informatieveiligheid wordt beoordeeld aan de hand van de zogeheten volwassenheidsniveaus, 0 is het laagste, 5 is het hoogste. We zijn goed aangehaakt op het landelijke versnellingsprogramma Informatieveiligheid. In 2021 is een audit op de BIO (baseline informatiebeveiliging overheid) uitgevoerd (onderdeel landelijke afspraken). We voldoen inmiddels voor ca. 75% aan norm, vanaf 2023 en verder sturen wij op het realiseren van het restant. In 2022 zijn de medewerkers getraind op herkennen en omgaan met informatiebeveiligingsrisico's. Daarnaast is ook het incident response plan afgerond met daarin procedures voor het geval dat het toch mis gaat.

Continuïteit Informatie- en Communicatietechnologie (ICT)

Tijdens een crisis is het mogelijk dat onze vitale (ICT) infrastructuur niet naar behoren werkt. Dit kan tot gevolg hebben dat de inzet vertraagd wordt en dat bepaalde onderdelen uitvallen. Er is een aantal beheersmaatregelen genomen om dit risico te mitigeren, zoals een analyse van kwetsbaarheden, het

kunnen overdragen van kritische processen naar andere veiligheidsregio's en het oefenen met scenario's zoals stroomuitval, cybercrime en ICT-uitval. Voor de crisisorganisatie blijft dit een permanent aandachtspunt. Naar aanleiding van de wereldwijd incident LOG4J is prioriteit gegeven aan het updaten van de continuïteitsplannen. Ondanks de genomen maatregelen blijft dit risico potentieel aanwezig. Voor dit risico hebben we geen financiële impact gedefinieerd.

Tweede loopbaanbeleid

Het tweede loopbaanbeleid houdt in dat medewerkers na 20 werkzame jaren in een bezwarende 24-uurs functie doorstromen naar een andere functie binnen of buiten de organisatie. We hebben hierin de verplichting om medewerkers te ondersteunen en te faciliteren bij het starten van een tweede loopbaan. De ontwikkelingen hebben gevolgen voor medewerkers in de vorm van (financiële) onzekerheden over de toekomst. Voor de organisatie heeft het financiële gevolgen in de vorm van het verstrekken van noodzakelijke studiefaciliteiten, mogelijk overbruggingsregelingen, vervangingskosten personeel, extra opleidingskosten door uitstroom. We zien dat medewerkers op zoek zijn naar zekerheid en steeds vaker al na ongeveer 13 jaar dienstverband kiezen voor een andere baan buiten de brandweer. Vanwege het snellere verloop moeten we eerder nieuwe potentiële brandweermensen werven, selecteren en opleiden. Om dit risico te beperken wordt conform het uitvoeringskader uitvoering gegeven aan het tweede loopbaanbeleid. Medewerkers zijn bewust gemaakt dat zij zelf aan zet zijn voor het maken en realiseren van hun loopbaanplan. Het tweede loopbaanbeleid wordt door zowel werkgevers als -nemers als niet aantrekkelijk ervaren.

De universiteit van Maastricht doet in opdracht van de Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV) onderzoek naar duurzame inzetbaarheid van brandweermedewerkers. De resultaten van het onderzoek worden gebruikt bij het heroverwegen van het tweede loopbaanbeleid. Wij volgen de ontwikkelingen. In afwachting van de uitkomsten van het onderzoek naar bezwarendheid zijn in het najaar van 2022 afspraken gemaakt waardoor 20-jarigen uitstel kunnen aanvragen totdat er landelijk een definitieve oplossing komt voor duurzame inzetbaarheid van brandweermensen. Afhankelijk van de te maken keuzes heeft dit risico een financiële impact van € 0,6 miljoen tot € 1 miljoen.

Omgevingswet

De Omgevingswet is de basis voor het nieuwe stelsel van regelgeving voor de fysieke leefomgeving. Het stelsel van de Omgevingswet bundelt de regels over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water. Deze wet betekent een omkanteling van de organisatie en vraagt andere competenties en kennis van de medewerkers. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is inmiddels meerdere keren uitgesteld en is onlangs opnieuw uitgesteld tot begin 2024.

Onderzoeksbureau Cebeon heeft berekend dat de implementatie van de Omgevingswet de veiligheidsregio's gezamenlijk 20-30 miljoen euro kosten. Daarnaast zal er, na de invoering van de wet, sprake zijn van gezamenlijk 15-20 miljoen euro structurele meerkosten voor de veiligheidsregio's. Door investeringen in de veranderende werkwijze van adviseren en andere producten is meer capaciteit nodig. We schatten de financiële impact hiervan op € 240.000,-.

Wet normalisering rechtspersoon ambtenaren (Wnra)

De Wnra heeft als doel de rechtspositie van ambtenaren en de private sector gelijk te trekken. Deze wet is ook van toepassing voor het personeel van de veiligheidsregio's. Door het stelsel van vrijwillige brandweerszorg dat in Nederland wordt gehanteerd heeft de invoering van de Wnra een aantal specifieke gevolgen voor de veiligheidsregio's. Brandweervrijwilligers hebben op dit moment een eigen rechtspositie (vastgelegd in de CAR-UWO), die verschilt van beroepspersoneel. Door de invoering van de Wnra krijgen vrijwilligers in de toekomst een arbeidsovereenkomst en kunnen zij aanspraak maken op toeslagen en voorzieningen die ook voor beroeps gebruikelijk zijn. Tevens leidt het tot een hoger quotum aan banen in het kader van de participatiewet.

De veiligheidsregio's hebben een uitzonderingspositie gekregen, naar aanleiding van vragen over de uitwerking van de Europese deeltijdrichtlijn op het stelsel van vrijwilligheid. Het uitstel is voor onbepaalde tijd verleend. De aandacht ligt op de mogelijkheden van behoud van vrijwilligheid binnen de kaders van de Europese deeltijdrichtlijn. Echter moet er in het kader van de Wnra wel aandacht zijn voor de juridische basis voor de aanstelling van de vrijwilliger volgens het civiele arbeidsrecht. Het advies en uitwerkingsgrond moet hierop nog volgen.

Er is op dit moment geen goede inschatting te maken van de exacte financiële risico's. Mocht het worden ingevoerd is de inschatting per 1 januari 2024. De financiële impact bedraagt naar verwachting tussen de € 1,0 en € 1,5 miljoen.

Verplichtend karakter

De Europese deeltijdrechtlijn vormt een risico vanwege de verplichting om deeltijders (brandweervrijwilligers) op dezelfde manier te verlonen als fulltimers wanneer zij hetzelfde werk doen en aan dezelfde eisen moeten voldoen. Indien veiligheidsregio's brandweervrijwilligers een parttime aanstelling moeten geven, nemen de kosten van de brandweezorg enorm toe. Daarnaast is het de vraag of vrijwilligers en werkgevers instemmen met een ander dienstverband.

Een landelijke denktank heeft een voorstel ontwikkeld waarbij onderscheid tussen beroeps en vrijwilligers wordt gemaakt op basis van het verplichtend karakter. Vrijwilligers kan volgens dit voorstel geen verplichte aanwezigheid (kazernering) of beschikbaarheid (consignering) worden opgelegd. Juristen oordelen dat dit onderscheid voldoende is om het stelsel van vrijwilligheid in stand te houden. Het voorstel heeft wel financiële consequenties omdat wij op dit moment kazernering van vrijwilligers veelvuldig toepassen. Het Veiligheidsberaad is van mening dat de minister van J&V als stelselverantwoordelijke de meerkosten voor haar rekening moet nemen. Op basis van het voorstel is een implementatieplan gemaakt voor de invoering van het onderscheid op basis van verplichtend karakter. Er is nog geen duidelijkheid of en in hoeverre de minister van J&V budget ter beschikking stelt voor de uitvoering. Wij schatten de financiële impact hiervan op tussen de € 1,5 en € 2,5 miljoen.

Stijgende loon- en prijsontwikkeling (inkopen en bouwmaterialen)

Wereldwijd is een duidelijke trend zichtbaar in de prijsontwikkeling van inkopen en (bouw)materialen. Onderhoudscontracten voor materieel worden aanzienlijk verhoogd. Het risico ontstaat dat kosten voor onderhoud en de investeringsprojecten hoger uitkomen. Daarnaast is ook een verwachte stijging van de loonkosten. De cao-onderhandelingen lopen nog, het financieel effect is nog niet exact te duiden. Vooraf is al duidelijk dat onze reguliere indexatiemethode niet passend is voor de extreme prijs- en loonstijgingen en er in de loop van 2023 en verder financiële tekorten ontstaan. Het risico is dat toegekende indexatie onvoldoende is om de effecten van cao-stijgingen op te vangen. Begin 2023 zal meer duidelijkheid komen over de financiële effecten voor de begroting 2023 en verder.

Stijgende brandstof, elektra en gasprijzen

Door het aflopen van het contract eind 2022 nemen de kosten voor gas en elektra toe. Voor 2023 zijn de gasprijzen ruim twee keer zo hoog als medio 2022. Om de energiekosten te beperken moet meer gestuurd worden op het zuinig omgaan met energie. Op intranet worden artikelen gepubliceerd over gezamenlijke verantwoordelijkheid om gas/elektra verbruik terug te dringen. Er wordt gekeken naar het uitbreiden van zonnepanelen in overleg met gemeenten. We sturen en monitoren via Hero-balancer. Bij nieuwbouw en renovaties kazernes hebben we oog voor verduurzamen. In 2023 starten we met de overgang naar de eerste voertuigen van diesel op elektrisch rijden.

Chemie-Pack

Gemeente Moerdijk, Veiligheidsregio MWB en onderdelen van de Staat der Nederlanden worden door de verzekeringsmaatschappijen van omliggende bedrijven van Chemie-Pack in Moerdijk verantwoordelijk gehouden voor de schade die zij zeggen te hebben geleden als gevolg van de brand op 5 januari 2011. Het is onduidelijk of en wanneer er een dagvaarding komt. Door de advocaat is in een brief aan de Gemeente Moerdijk en de Veiligheidsregio een bedrag genoemd van € 27 miljoen (exclusief rente en kosten). Daarnaast wordt bij veroordeling ook imagoschade geleden. We laten ons bijstaan door specialisten. Daarnaast wordt waar nodig afgestemd met gemeente Moerdijk en de Staat der Nederlanden. Diverse voorbereidingen en aanvullende onderzoeken zijn afgerond. Voor dit risico hebben we geen financiële impact gedefinieerd.

Fort Oranje

Gemeente Zundert heeft een schadeclaim ontvangen van de eigenaren van Fort Oranje, welke betrekking heeft op de overname van het beheer in 2017 en de daaropvolgende ontruiming. Deze is door de gemeente afgewezen. Als gevolg van het uitroepen van GRIP 4 ten tijde van de acties bij camping Fort Oranje is de voorzitter van de Veiligheidsregio op grond van artikel 39 Wet veiligheidsregio's in de plaats getreden van de burgemeester van de gemeente Zundert en heeft hij een aantal besluiten genomen. Op basis hiervan zou de veiligheidsregio ook aansprakelijk kunnen worden gesteld voor geleden schade. De grootte van het risico is niet bekend. Er is ook nog geen sprake van een daadwerkelijke aansprakelijkstelling.

Data lek GGD

Het ministerie van VWS (als onderdeel van de Staat der Nederlanden), alle GGD-en, alle Veiligheidsregio's en een aantal gemeenten worden door de Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade (ICAM) namens een aantal natuurlijke personen verantwoordelijk gehouden voor de schade die zij zeggen te

hebben geleden als gevolg van het datalek in januari 2022 binnen het systeem van de GGD. Het is onduidelijk of en wanneer er een dagvaarding komt. Er zijn ook nog geen bedragen genoemd. We hebben deze kwestie gemeld bij onze verzekering. Door het Veiligheidsberaad is namens alle veiligheidsregio's gereageerd richting de stichting ICAM. In deze brief staat dat de veiligheidsregio's pas inhoudelijk reageren nadat de gesprekken tussen de stichting ICAM en het ministerie van VWS zijn afgerond. Daarnaast wordt waar nodig afgestemd met GGD West-Brabant, het Veiligheidsberaad en andere veiligheidsregio's.

Financiële kengetallen

Onderstaande tabel geeft de financiële kengetallen weer die op grond van het BBV verplicht moeten worden opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	36%	56%	40%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	36%	56%	40%
Solvabiliteitsratio	28%	20%	24%
Structurele exploitatieruimte	3,60%	0,09%	0,70%

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast aan ten opzichte van de eigen middelen en geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Hoe lager het kengetal, hoe sterker de positie. Vanuit de begroting werd verwacht dat de schuldquote zou toenemen als gevolg van de aantrekking van nieuwe leningen voor de investeringen. De nieuwe leningen zijn in 2022 grotendeels achterwege gebleven. De vorderingen (Rijks Schatkist) zijn echter toegenomen en het gerealiseerde saldo van baten is hoger dan de oorspronkelijke begroting. Hierdoor valt het kengetal lager uit.

Er is geen verschil zichtbaar tussen de netto schuldquote en de netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen. Dit wordt veroorzaakt doordat er geen kapitaalvestrekkingen zijn gedaan aan bijvoorbeeld deelnemingen, gemeenschappelijke regelingen of overige verbonden partijen.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit geeft aan in welke mate de Veiligheidsregio in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De VNG geeft als richtlijn mee dat dit percentage bij voorkeur hoger is dan 25%. De solvabiliteitsratio van 24% is veroorzaakt door een hogere positie van het eigen vermogen, ten opzichte van de begroting, en een lager balanstotaal. De verwachting is dat de solvabiliteitsratio de komende jaren lager wordt, in verband met de toekomstige vrijval van de egaliseringsreserve kapitaallasten.

De structurele exploitatieruimte geeft aan of de structurele lasten gedekt worden door structurele baten en de exploitatie hiermee in evenwicht is. Dit wordt beoordeeld door de structurele lasten, inclusief de structurele toevoegingen aan reserves, af te zetten tegen de structurele baten, inclusief de structurele onttrekkingen aan reserves. Het saldo van structurele baten en lasten is hoger dan het saldo in het berekende kengetal van de begroting 2022. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de afrekening van Regionaal Crisiscentrum (RCC) in 2022 heeft plaatsgevonden. Dit is een incidentele meevaller, terwijl de reguliere baten als structureel zijn geïnclassificeerd. Bovendien zijn alle onttrekkingen en stortingen in de reserves als incidenteel aangemerkt. In het kengetal van de begroting 2022 is de structurele toevoeging van de egalisatie kapitaallasten nog inbegrepen. De structurele exploitatieruimte is in 2022 licht positief.

3.6 Verbonden partijen

Er is sprake van een verbonden partij volgens het BBV als er een bestuurlijk en financieel belang is in een privaot- of publiekrechtelijke organisatie. Het bestuurlijk belang komt tot uitdrukking in de zeggenschap. Het financieel belang komt tot uitdrukking in het aan de verbonden partij ter beschikking gestelde bedrag. Dat is niet verhaalbaar als de verbonden partij failliet gaat, of waarvoor aansprakelijkheid bestaat als de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Wij zijn een samenwerkingsverband op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan 24 gemeenten deelnemen. Vastgelegd is dat de deelnemende gemeenten zorgdragen dat we beschikken over voldoende middelen om aan onze verplichtingen te kunnen voldoen, waarmee de exploitatie en het afdekken van financiële risico's gewaarborgd is. Hierdoor zijn we een formeel verbonden partij voor de 24 gemeenten. We kennen zelf geen verbonden partijen conform de definitie van het BBV. Er zijn wel partijen waar sprake is van een structureel samenwerkingsverband. Deze worden hieronder toegelicht.

Gemene rekening GHOR

Met ingang van 1 januari 2014 is voor de bedrijfsvoering van de GHOR een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met de GGD West-Brabant. De dienstverleningsovereenkomst is geformaliseerd in een overeenkomst kosten voor gemene rekening, waarin de activiteiten van de GHOR zijn ondergebracht. De gemeenschappelijke regelingen GGD West-Brabant, GGD Hart voor Brabant en Veiligheidsregio MWB maken deel uit van deze gemene rekening. In de gemene rekening zijn de kosten opgenomen ten aanzien van het personeel (inclusief de kosten van ziekte, arbeidsongeschiktheid en ontslag), de toerekenbare overhead en de overige kosten van de GHOR. Ter verdeling van het werkelijke niveau van de kosten is een verdeelsleutel tussen de partijen afgesproken. Wij participeren voor een aandeel van 93,65% in de gemene rekening.

Het instellen en in stand houden van een GHOR is onze taak. De GHOR is een onderdeel van de GGD en opgenomen in de begroting en jaarrekening van de GGD. Met ingang van 1 januari 2017 vindt er geen consolidatie meer plaats met de cijfers van de GHOR. Onze bijdrage aan het in stand houden van de GHOR is opgenomen in onze begroting en jaarrekening. De doelstellingen en resultaten van de GHOR worden verantwoord onder de pijler bijdragen aan een veilige leefomgeving.

Publiek-Private Samenwerking Moerdijk

Vanaf 1 februari 2013 is er op het Zeehaven- en Industrierrein van Moerdijk een beroepspost ingesteld die 24 uur per dag zowel (overheids)basisbrandweezorg als bedrijfsbrandweezorg biedt. Dit is vastgesteld in een overeenkomst tussen de Stichting Bedrijfsbrandweezorg Moerdijk (SBM) en Veiligheidsregio MWB. In de overeenkomst zijn nadere afspraken vastgelegd over de financiering, taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van beide partijen.

De post is continu bezet door 6 personen. Voor de bedrijfsbrandweertak beschikt de post over een tankautospuut industrieel en een schuimblusvoertuig. Deze kunnen ook worden ingezet voor de basisbrandweezorg op het terrein. Ten behoeve van de bedrijfsbrandweezorg is personeel specifiek en aanvullend opgeleid en geoefend. Door de post Moerdijk Haven wordt gewerkt met het Bedrijfsbrandweer Veiligheidsbeheersysteem (VBS). Alle wijzigingen worden dagelijks verwerkt, zodat het systeem actueel is en blijft.

Publiek-Private Samenwerking voor blusboot

We hebben een waakvlamovereenkomst met de firma BST te Dinteloord voor de incidentbestrijding op de vaarwegen rondom Volkerak en Schelde-Rijnverbinding. Firma BST exploiteert en beheert de blusboot (Furie 4) en de nautische bemanning. We leveren een opstapbemanning die is opgeleid en geoefend naar de huidige eisen.

Samen met Veiligheidsregio Zeeland werken we al lange tijd samen bij het bestrijden van incidenten op het Schelde-Rijnkanaal. Om deze interregionale samenwerking te formaliseren is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld. Hierin is een aantal algemene uitgangspunten en operationele afspraken vastgelegd. Met deze overeenkomst wordt bijgedragen aan een betere brandweezorg en voldoet de samenwerking tussen partijen nog meer aan de eisen die de wet en maatschappij hieraan stellen.

Operationeel Centrum Veiligheidsregio/Brandweer (OCB VR/Brw)

Met ingang van 1 januari 2020 hebben we een convenant met de Veiligheidsregio Zeeland, inzake de samenwerking meldkamer Bergen op Zoom voor de uitvoering van de meldkamerfunctie voor de brandweertak, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening. Personeel is

door de organisatorische samenvoeging per 1-1-2020 in onze dienst en we voeren de administratie van de meldkamerfunctie. De verdeling van de kosten van de brandweermeldkamer (inclusief CaCo functie) vindt plaats op basis van inwoneraantallen van beide veiligheidsregio's (74% VRMWB - 26% VRZ). Na een periode van vier jaar, voor de eerste keer in het jaar 2024, wordt de verdeelsleutel op basis van de nieuwe inwoneraantallen vastgesteld.

4

Jaarrekening

4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft. De jaarrekening geeft volgens normen die voor gemeenten en provincies als aanvaardbaar worden beschouwd een zodanig inzicht dat een verantwoord oordeel kan worden gevormd over de financiële positie en over de baten en lasten. Daarnaast geeft de jaarrekening een getrouw, duidelijk en stelselmatig inzicht in de financiële positie aan het einde van het begrotingsjaar. De waardering van de activa en passiva, en de bepaling van het resultaat, vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

Het BBV bepaalt dat de jaarrekening uit onderstaande onderdelen bestaat:

- a. Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting.
- b. De balans en de toelichting.
- c. De bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
- d. Een bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

Overzicht van baten en lasten en de toelichting

Het overzicht van baten en lasten bevat het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten. Per programma zijn de gerealiseerde baten en lasten, en het saldo daarvan, opgenomen in de jaarrekening. Daarnaast is het overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, de gerealiseerde kosten van de overhead en het bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting opgenomen. Conform het BBV is de toelichting op het overzicht van baten en lasten opgenomen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De balans en de toelichting

Vaste activa

In de financiële verordening ex. 2012 Gemeentewet artikel 10 zijn de richtlijnen met betrekking tot waardering en afschrijving van vaste activa beschreven. Deze richtlijnen zijn uitgewerkt in de beleidsnota 'investeren, waarderen en afschrijven vaste activa Veiligheidsregio MWB 2022' (inwerkingtreding 1 juli 2022). Deze nota wordt iedere vier jaar geactualiseerd en vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

De (materiële) vaste activa zijn opgenomen op basis van historische waarderingsgrondslagen, respectievelijk vervaardigings- of verkrijgingsprijs minus een lineaire afschrijving. Investerings met een meerjarig economisch nut en een waarde van minimaal €10.000 worden in het jaar van ingebruikname volledig geactiveerd en afgeschreven per 1 juli van het betreffende boekjaar. Voor het activeren van activa gelden de regels volgens Hoofdstuk 5 van het BBV, en de richtlijnen die zijn opgenomen in de beleidsnota 'Investeren, waarderen en afschrijven'.

Voor het afschrijven van de activa worden onderstaande vastgestelde termijnen van de veiligheidsregio gehanteerd. De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de economische levensduur van de activa. De afschrijvingen geschieden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Slechts om gegronde redenen mogen de afschrijvingen geschieden op andere grondslagen dan in het voorafgaande begrotingsjaar zijn toegepast. De reden van de verandering wordt in de toelichting op de balans uiteengezet. Jaarlijks wordt het bestaansrecht van de activa gecontroleerd.

	Afschrijvings- termijn in jaren
Gronden en terreinen	
Grond	0
Bedrijfsgebouwen	
Bedrijfsgebouwen	10-40
Verbouwingen	10
Vervoermiddelen	
Voertuigen	5-20
Machines, apparaten en installaties	
Installaties	15
Inventaris materieel	7-20
Inventaris voertuigen	5-20
MAI overig	7
Materieel	5-20
Meetapparatuur	7
Verkenningseenheden	3-7
Werkplaatsen	5-15
Overige materiële vaste activa	
Informatietechnologie	3-10
Inventaris gebouwen	5-20
Persoonlijke bescherming	5-15

Vlottende activa

Vorderingen, liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste passiva

Passiva, bestaande uit het eigen vermogen, voorzieningen en langlopende schulden, worden gewaardeerd tegen nominale waarde. De beleidsnota 'Reserves en voorzieningen Veiligheidsregio MWB 2018' (Inwerkingtreding 1 februari 2018) behandelt de uitgangspunten en voorwaarden voor de vorming, aanwending en verantwoording van reserves en voorzieningen.

Het eigen vermogen bestaat uit reserves en nog te bestemmen resultaat. Toevoegingen en onttrekkingen met betrekking tot reserves worden gedaan op basis van resultaatbestemming en worden conform het BBV separaat verantwoord.

Het BBV schrijft vier mogelijkheden voor om een voorziening te vormen. De omvang van de voorzieningen is mede gebaseerd op schattingselementen, verband houdende met uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen. Omdat de voorzieningen gewaardeerd worden tegen nominale waarden, worden geen jaarlijkse rentebijdragen gedaan.

De langlopende schulden worden verminderd met de aflossingen die reeds voor de balansdatum zijn voldaan.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden en verplichtingen die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, worden gewaardeerd tegen nominale waarden.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan we voor toekomstige jaren zijn verbonden, worden opgenomen in de toelichting op de balans.

Resultaatbestemming

Het saldo van de jaarlijkse baten en lasten vormt het resultaat. Dit resultaat en de bestemming daarvan wordt door het AB vastgesteld.

4.3 Toelichting op de balans

ACTIVA

Vaste activa

Materiele vaste activa

Materiele vaste activa economisch nut

(Bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2021	Onderhanden werk activa voorgaand jaar	Investerings	Des- investerings	Afschrijvingen	Bijdragen derden direct gerelateerd	Afwaardering wegens duurzame waarde- vermindering	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	€ 1.105	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.105
Gebouwen	€ 11.418	€ -	€ 590	€ -	€ 608	€ -	€ -	€ 11.401
Grond weg en bouwkundige werken	€ 103	€ -	€ -	€ -	€ 5	€ -	€ -	€ 98
Vervoermiddelen	€ 28.194	€ -	€ 4.260	€ 2.845	€ 723	€ -	€ -	€ 28.887
Machines, apparaten en installaties	€ 2.568	€ -	€ 863	€ 262	€ 155	€ -	€ -	€ 3.014
Overige materiële vaste activa	€ 9.812	€ -	€ 3.339	€ 941	€ 1.742	€ -	€ -	€ 10.468
Totaal	€ 53.201	€ -	€ 9.052	€ 4.047	€ 3.232	€ -	€ -	€ 54.973
Onderhanden werk activa	€ 422	€ -422	€ 3	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 3
Totaal	€ 53.623	€ -422	€ 9.055	€ 4.047	€ 3.232	€ -	€ -	€ 54.976

Investerings

De investeringen hebben betrekking op verbouwingen (gebouwen), reguliere vervangingen van voertuigen, machines, apparaten en installaties en overige materiële vaste activa. In paragraaf 3.3 Onderhoud kapitaalgoederen en investeringen is een nadere specificatie van wat in 2022 is geïnvesteerd opgenomen.

Desinvesteringen

Gedurende het jaar zijn diverse voertuigen afgestoten en verkocht. Ook zijn Automatische Externe Defibrillatoren (AED's), explosiegevaarmeters, gasdetectiemeters en warmtebeeldcamera's verkocht. De oude ademlucht-apparatuur is ingeruild. De resultaten hiervan zijn opgenomen in de exploitatie. Alle activa is gecontroleerd op aanwezigheid en levensduur.

Afschrijvingen

In 2022 zijn de afschrijvingen toegepast op basis van lineaire afschrijvingen, conform de termijnen gesteld in paragraaf 4.1 grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Vlottende activa

Vorderingen publiekrechtelijke lichamen

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2022
Debiteuren	€ 446	€ 3.386
Nog te factureren	€ 271	€ -
Nog te ontv bcf (via gemeenten)	€ 27	€ 46
Afrekening FLO gemeenten	€ 994	€ -
Afrekening GHOR	€ 470	€ 491
Nog te ontvangen bedragen	€ -	€ -
	€ 2.207	€ 3.924
Voorziening dubieuze debiteuren	€ -	€ -
Totaal	€ 2.207	€ 3.924

De positie debiteuren is in 2022 toegenomen. De toename wordt veroorzaakt door de facturering van de afrekening intekentaken 2021 groot € 1.043.857. Daarnaast zijn de kosten voor de opvang vluchtelingen locatie Rucphen en Putte € 1.789.444 gefactureerd aan het Centraal Orgaan Opvang (COA). Deze hebben wij tijdelijk voor onze rekening genomen.

Uitzettingen in Rijk's schatkist met een looptijd korter dan 1 jaar

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2022
Des Rijk's schatkist	€ 8.671	€ 5.477
Totaal	€ 8.671	€ 5.477

De ter beschikking staande liquide middelen zijn in 2022 toereikend om te voldoen aan de financieringsbehoefte die voortvloeit uit de salarisbetalingen, exploitatie uitgaven en realisatie op het investeringsplan. In 2022 zijn er verschillende kasgeldleningen aangetrokken in verband met de timing van het betalen van de kortlopende verplichtingen. Deze kasgeldleningen zijn volledig afgelost.

Uitzettingen in het kader van schatkistbankieren

Presentatie gelden buiten schatkistbankieren voorgeschreven 2022:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar	2022		
(1)	Drempelbedrag	1725			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	0	1	0	1
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.724	1.724	1.724	1.724
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	86.226			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	86.226			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1725			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	37	59	42	55
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	0	1	0	1

Overige vorderingen of uitzettingen

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2022
Debiteuren	€ 92	€ 122
Nog te ontvangen bedragen	€ 23	€ -
	€ 115	€ 122
Voorziening dubieuze debiteuren	€ -	€ -
Totaal	€ 115	€ 122

De toename in debiteuren wordt veroorzaakt door trainingen Technische Hulpverlening (THV) gehouden en

gefactureerd in het najaar van 2022 en de facturering van de bezoeken aan de Risk Factory.

Liquide middelen

Kas- en banksaldi

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2022
Bank	€ -	€ -
Simple Card	€ 40	€ 80
	€ -	€ -
Totaal	€ 40	€ 80

Dagelijks wordt het volledige saldo van de bank afgeroomd naar 's Rijks Schatkist.

Simple Card

In overeenstemming met de representatieregeling wordt elk kwartaal een vast bedrag gestort aan de vrijwilligersposten. De kaarten bij de beroepsposten worden dagelijks aangevuld. Met name bij de vrijwilligersposten volgen de uitgaven de stortingen niet. De posten "sparen" het bedrag, waardoor het saldo in omloop oploopt.

Overlopende activa

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel.

Overige Nederlandse overheidslichamen

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	Toevoeging	Ontvangen bedragen	31-12-2022
Opvang ontheemden Oekraïne	€ -	€ 2.278	€ -	€ 2.278
Totaal	€ -	€ 2.278	€ -	€ 2.278

Opvang ontheemden Oekraïne

Het betreft de kosten voor de opvang van ontheemden uit de Oekraïne welke zijn gedeclareerd door GGD West-Brabant en de gemeente Alphen-Chaam, gemeente Baarle-Nassau, gemeente Bergen op Zoom, gemeente Breda, gemeente Etten-Leur, gemeente Oisterwijk, gemeente Oosterhout, gemeente Rucphen, gemeente Steenberg, gemeente Tilburg en gemeente Zundert.

We nemen de door de individuele gemeenten verantwoorde bedragen (gecontroleerd door haar accountant) over 2022 op in de SISA-bijlage in de jaarrekening 2023. De definitieve afrekening door het Rijk vindt plaats op basis van de jaarrekening 2023.

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2022
Vooruitbetaalde bedragen	€ 611	€ 1.083
Gelden Corona Toegangs Bewijs	€ 1.235	€ -
Ontvangen levensloop	€ 3	€ 3
Totaal	€ 1.849	€ 1.086

Vooruitbetaalde bedragen

Betalingen die in 2022 zijn binnengekomen, maar betrekking hebben op 2023 zijn opgenomen op de balans als vooruitbetaalde bedragen. Het verschil ten opzichte van 2021 ontstaat door huisvestingskosten kazerne Breda € 145.000, inruil ademluchtapparatuur waarvoor wij nog een factuur ontvangen voor € 252.183 en rente kwartaal 4 ontvangen op r/c Schatkistbankieren € 45.816.

Gelden Corona Toegangsbevis

De minister van Justitie en Veiligheid heeft voor de periode van oktober tot en met december 2021 extra

middelen (45 mln.) beschikbaar gesteld aan de 25 veiligheidsregio's verdeeld naar rato van het aantal inwoners op 1 januari 2021. Het bedrag dat aan ons ter beschikking is gesteld bedraagt € 2.909.892. Deze tegemoetkoming is op basis van het inwoneraantal per district verdeeld. Het Algemeen Bestuur heeft op 8 december 2021 een besluit genomen over de definitieve verdeling naar de gemeenten. Dit geld hebben we aan de desbetreffende gemeenten overgemaakt. Deze middelen kunnen ingezet worden voor activiteiten die samenhangen met de ondersteuning van de controle op de coronatoegangsbewijzen. De operationele uitvoering van bovenstaande activiteiten ligt bij de gemeenten.

Uit de tussentijds ontvangen verantwoordingen blijkt dat in totaal € 1.675.369 is besteed door de gemeenten. Hiermee is circa 58% van de toegekende gelden besteed. Het niet bestede bedrag bedraagt € 1.234.522 en is in 2022 teruggevorderd.

De definitieve verantwoording van de besteding van de middelen verloopt via het SiSa-systeem. Dit geldt zowel voor ons als voor de individuele gemeenten. De verantwoording en controle vindt plaats in 2 fasen: De gemeenten verantwoorden de ontvangen bijdragen en de bestedingen in hun jaarrekening 2021. Wij verzamelen de jaarrekeningen 2021 (inclusief bijbehorende controleverklaringen van de accountant) van de individuele gemeenten in 2022. We nemen de door de individuele gemeenten verantwoorde bedragen (gecontroleerd door haar accountant) over 2021 op in de SiSa-bijlage van onze jaarrekening 2022. De accountant controleert dit bij de jaarrekening 2022.

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen

Na een toename van het eigen vermogen in 2021, is in 2022 het eigen vermogen weer afgenomen. Dit is het gevolg van de vrijval van de reserve kapitaallasten die dit jaar is opgeheven. Op basis van het besluit van het Algemeen Bestuur van april 2022 wordt het resultaat gereserveerd, dan wel verrekend met de gemeenten.

Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves zijn opgenomen in een meerjarig bestedingspatroon, waarin de benutting van de gevormde bestedingsreserves wordt aangegeven. Per reserve is een plafond vastgesteld dat geldt als bovengrens. In 2022 worden onderstaande bestemmingsreserves onderscheiden.

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	Toevoeging/ onttrekking resultaat 2020	Toevoegingen reserves	Onttrekkingen reserves	Vrijval	31-12-2022
Crisis en calamiteiten	€ 1.612	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 1.612
Egalisatiereserve kapitaallasten	€ 8.700	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 8.700
Transitie GMK	€ 32	€ -	€ -	€ 32	€ -	€ -0
BDuR strategische Projecten	€ 1.860	€ 315	€ -	€ 471	€ -	€ 1.704
BDuR BTW	€ 1.213	€ -	€ -	€ 140	€ -	€ 1.073
Doorontwikkeling organisatie	€ 1.195	€ -	€ -	€ 199	€ -	€ 996
HSL	€ 617	€ -	€ -	€ 13	€ -	€ 604
SaaS	€ 645	€ -	€ 340	€ 140	€ -	€ 846
Totaal	€ 15.873	€ 315	€ 340	€ 994	€ -	€ 15.535

Bovenstaande overzicht geeft de totale reservepositie weer. Per 31-12-2021 bedroeg de totale reservepositie € 15.873.427. Alle toevoegingen en onttrekking hebben conform de begroting plaatsgevonden, behoudens de reserve SaaS die conform werkelijkheid is gemuteerd. Per 31-12-2022 resulteert dit in een totale reservepositie van € 15.534.839. De reserves zijn in 2022 netto met € 338.588 afgenomen. Hieronder wordt per reserve een korte toelichting gegeven.

Crisis en calamiteiten

Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor het opvangen van uitgaven in verband met crises en calamiteiten binnen de regio, waar in de lopende begroting niet of onvoldoende ruimte voor is. Hierdoor kunnen we uitgaven door onvoorziene omstandigheden dragen en hoeven we deze niet met de gemeenten te verrekenen. De reserve mag maximaal 2% van de omvang van de begroting bedragen. Het is in 2022 niet noodzakelijk geweest deze reserve in te zetten.

Egalisatie kapitaallasten

Conform het besluit in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 9 februari 2022 wordt de egalisatiereserve kapitaallasten opgeheven bij besluit over de resultaatbestemming 2022.

Transitie Gemeenschappelijke Meldkamer (GMK)

De reserve transitie GMK is ingesteld ten behoeve van de ontwikkelingen in het kader van de LMS (Landelijke Meldkamer Samenwerking) en de verhuizing naar de nieuwbouw in Bergen op Zoom. In 2022 is het restant van de reserve ingezet ter financiering van het Regionaal Crisiscentrum in de nieuwe meldkamer.

BDuR strategische projecten

Conform begroting is € 470.680 onttrokken voor onder andere de projecten procesoptimalisatie, implementatie Wet open overheid, digitale vaardigheid medewerkers, Brandveilig Leven en Risk Factory.

BDuR BTW

Conform begroting is een bijdrage van € 140.000 uit de reserve onttrokken.

Doorontwikkeling organisatie

Deze reserve is voor de frictiekosten en het leiderschapstraject als gevolg van de doorontwikkeling van de organisatie. De nieuwe organisatiestructuur is op 1 januari 2021 in werking getreden en de afronding van de belangstellingsregistratie heeft in het eerste kwartaal 2021 plaats gevonden. Conform begroting is € 198.563 onttrokken, werkelijk is er € 210.772 uitgegeven in 2022.

HSL

In 2022 is deze reserve ingezet voor oefeningen ten behoeve van aanpak incidenten op de HSL en kapitaallasten van de voor de HSL aangeschafte voertuigen.

SaaS

De SaaS-projecten binnen de operationele informatievoorziening zijn vertraagd (LiveOp vervanging, DCU centrale, ochtendappèl, kazerne informatiesystemen). Dit wordt veroorzaakt doordat leveranciers de verwachte oplevertermijnen in software ontwikkeling niet realiseren en door onvoldoende project capaciteit binnen informatisering. Ook zijn projecten binnen de bedrijfsvoering vertraagd. Het gaat hier om het vervangen van het Documentmanagement Systeem (DMS) en het financieel systeem. Hierdoor is er minder uit de reserve onttrokken dan begroot.

Gerealiseerd resultaat conform art. 42 BBV

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	Toevoegingen/ onttrekkingen resultaat 2021	Toevoegingen/ onttrekkingen baten en lasten	Verminderingen afschrijvingen activa	31-12-2022
Totaal	€ 2.829	€ -2.829	€ 941	€ -	€ 941

Het gerealiseerd resultaat over 2022 bedraagt € 941.092. Dit resultaat is vastgesteld conform de tekst in art. 42 van het BBV.

Voorzieningen**Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's**

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2022
Regelingen reorganisatie	€ 113	€ -	€ 113	€ -	€ -0
Spaarverlof	€ -	€ 377	€ -	€ -	€ 377
Totaal	€ 113	€ 377	€ 113	€ -	€ 377

Regelingen reorganisatie

Deze voorziening is in 2020 tot stand gekomen en omvat alle verplichtingen die voortvloeien uit de reorganisatie. Het gaat om afspraken met medewerkers om tot beëindiging van het dienstverband te komen en de verplichtingen voor de begeleiding van werk naar werk trajecten. In 2022 is een bedrag van € 112.754 aangewend.

Spaarverlof

Op basis van bestaande regelgeving heeft de commissie BBV uitgesproken dat voor de verlofuren aangemerkt als spaarverlof en voor overmatige bovenwettelijke verlofsaldi een voorziening gevormd moet worden. Op basis van de verlofstanden op 31-12-2022 is een eerste storting in de voorziening gedaan.

Voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2022
Onderhoud huisvesting	€ 2.138	€ 842	€ 219	€ -	€ 2.761
Totaal	€ 2.138	€ 842	€ 219	€ -	€ 2.761

Onderhoud huisvesting

In 2013 heeft het bestuur ingestemd met het vormen van een voorziening onderhoud huisvesting om de onderhoudskosten van de gebouwen in tijd gelijkmatig te spreiden. De voorziening wordt gevoed op basis van een meerjarig onderhoudsplan (MJOP) dat voor iedere kazerne is opgesteld en waarop periodiek actualisering plaatsvindt. In 2022 heeft actualisering van de MJOP's plaatsgevonden zodat toekomstige aanspraken (20 jaar) ten behoeve van de uitvoering van het onderhoud van de gebouwen als gebruiker is gewaarborgd en inzichtelijk is gemaakt. De voorziening voor het planmatige onderhoud is daarop aangepast door de storting met € 280.000 te verhogen. De werkelijke kosten die in 2022 zijn uitgegeven voor het planmatig onderhoud bedroegen € 219.342. Dit bedrag is onttrokken aan de voorziening.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen binnenlandse banken

Bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2021	Vermeer- deringen	Aflossing 2022	Saldo 31-12-2022	Rentelast 2022	Rentelast 2021
Lening 40.82959 (7,92%)	€ 118	€ -	€ 37	€ 80	€ 5	€ 7
Lening 40.105429 (3,41%)	€ 2.441	€ -	€ 651	€ 1.790	€ 69	€ 92
Lening 40.105430 (3,68%)	€ 1.811	€ -	€ 207	€ 1.604	€ 62	€ 70
Lening 40.108835 (2,65%)	€ 7.388	€ -	€ 7.388	€ -	€ 188	€ 222
Lening 40.110376 (1,22%)	€ 3.600	€ -	€ 400	€ 3.200	€ 42	€ 47
Lening 40.110377 (0,84%)	€ 1.125	€ -	€ 250	€ 875	€ 8	€ 10
Lening 40.114923 (0,205%)	€ 9.833	€ -	€ 667	€ 9.167	€ 19	€ 8
Lening 40.115776 (2,132%)	€ -	€ 10.000	€ 167	€ 9.833	€ 71	€ -
Lening 40.116078 (3,033%)	€ -	€ 7.000	€ -	€ 7.000	€ 9	€ -
Totaal	€ 26.316	€ 17.000	€ 9.766	€ 33.550	€ 473	€ 455

In september en december 2022 zijn nieuwe langlopende leningen opgenomen voor een looptijd van respectievelijk 15 en 7 jaar.

Flottende passiva

Netto schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Overige kasgeldleningen

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2022
Kasgeldlening	€ 6.000	€ -
Totaal	€ 6.000	€ -

Overige schulden

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2022
Nog af te dragen BTW	€ 72	€ 50
Crediteuren	€ 2.394	€ 4.316
Nog te betalen rente leningen	€ 61	€ 70
Boete huuropzegging Doornboslaan	€ -	€ 156
Afrekening RCC gmk	€ 566	€ -
Vergoeding gemeente tilburg	€ 44	€ -
Financiële vergoeding gemeentes inzet ivm Corona	€ 46	€ -
Overige nog te betalen bedragen	€ 2.772	€ 3.098
Overige vooruitontvangen bedragen	€ -	€ 0
Onterecht ontvangen Levensloop	€ 93	€ 74
Salarissen 13e maand	€ 1.510	€ 52
Af te dragen loonheffingen	€ 3.148	€ 3.553
Nog te betalen afdrachten ABP, IZA, etc	€ 649	€ 633
Totaal	€ 11.356	€ 12.002

Overige schulden

De toename in de post overige schulden wordt veroorzaakt door de levering in december van diverse investeringen waaronder 3 Brandspuitwagens + toebehoren, speciale pakken en een Drone. Verder hebben betrokken partijen (gemeenten en GGD) hun gemaakte kosten inzake 1^e opvang Oekraïne aan ons doorbelast.

Vanwege het voortijdig opzeggen van het huurcontract aan de Doornboslaan is in 2023 een contractuele boete te verwachten van € 156.000.

Overlopende passiva

Ontvangen overheidsvoorschotbedragen met specifiek bestedingsdoel – Rijk

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	Toevoeging	Aanwending	Vrijval	31-12-2022
Fieldlab IGV	€ 149	€ -	€ 149	€ -	€ -
Transitiekosten meldkamer	€ 435	€ -	€ -	€ -	€ 435
Riskfactory	€ 60	€ -	€ 41	€ -	€ 19
Gelden Corona Toegangsbewijs	€ 1.235	€ 260	€ 163	€ -	€ 1.331
Opvang ontheemden Oekraïne	€ -	€ 990	€ -	€ -	€ 990
Totaal	€ 1.879	€ 1.251	€ 354	€ -	€ 2.775

Fieldlab IGV

Dit betreft een innovatieproject op het gebied van de veiligheid waarin de zes veiligheidsregio's in Zuid-Nederland en het Ministerie van Justitie en Veiligheid (J&V) participeren. In 2018 is een subsidie van € 525.000 voor het project toegekend door J&V. De zes veiligheidsregio's dragen hetzelfde bedrag bij aan het project.

Transitiekosten meldkamer

In het uitwerkingskader van de meldkamer (2018) is afgesproken dat het beheer van de meldkamers wordt overgenomen door de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). Als compensatie van mogelijke frictiekosten op het gebied van beheer en ondersteuning is een vergoeding ontvangen van het Ministerie van J&V ad. € 500.000. In 2022 is het niet noodzakelijk deze gelden in te zetten voor frictie voor de meldkamer.

Risk Factory

Voor de activiteiten die gerelateerd zijn aan het opzetten en exploiteren van een Risk Factory heeft de Provincie Noord-Brabant in 2022 besloten om een subsidie van € 175.000 toe te kennen. Deze subsidie wordt in drie termijnen ontvangen over de periode 2022-2024. In 2022 is het bedrag ad. € 60.000 reeds ontvangen, waarvan € 41.354 toegerekend is aan de subsidiabele kosten.

Gelden Corona Toegangsbewijs

De minister van J&V heeft voor de periode van oktober tot en met december 2021 extra middelen (45 mln.) beschikbaar gesteld aan de 25 veiligheidsregio's verdeeld naar rato van het aantal inwoners op 1 januari 2022. Het bedrag dat ter beschikking is gesteld bedraagt € 2.909.892. De operationele uitvoering hiervan ligt bij de gemeenten binnen onze regio.

De definitieve verantwoording van de besteding van de middelen verloopt via het SiSa-systeem. Dit geldt zowel voor ons als voor de individuele gemeenten. De verantwoording en controle vindt plaats in 2 fasen: De gemeenten verantwoorden de ontvangen bijdragen en de bestedingen in hun jaarrekening 2022.

We verzamelen de jaarrekeningen 2021 (inclusief bijbehorende controleverklaringen van de accountant) van de individuele gemeenten in 2022. We nemen de door de individuele gemeenten verantwoorde bedragen (gecontroleerd door haar accountant) over 2021 op in de SiSa-bijlage in onze jaarrekening 2022. De accountant controleert dit bij de jaarrekening 2022.

Uit de ontvangen verantwoordingen blijkt dat in totaal € 1.331.297 is besteed door de gemeenten. Deze bedragen zijn in 2022 teruggevorderd.

Opvang ontheemden Oekraïne

Het bekostigingsbesluit van de Staatsecretaris van Justitie en Veiligheid voorziet in de vergoeding van de kosten die worden gemaakt door de veiligheidsregio's, gemeenten en de GGD-en/GHOR voor de coördinerende werkzaamheden en de eerste opvang van Oekraïense vluchtelingen in de regio. Dit besluit werkt van 1 maart 2022 tot en met 31 december 2022. Wij hebben een voorschot aangevraagd van € 1,5 miljoen euro dat inmiddels is goedgekeurd en ontvangen. De werkelijke kosten als gevolg van de eerste opvang van Oekraïense vluchtelingen zijn in 2022 € 509.000. Dit zijn kosten voor huisvesting (bedden en beddengoed € 327.000) en inhuur en overwerk van medewerkers (€ 182.000). Het resterende bedrag (€ 990.000) staat als vooruit ontvangen bedrag op de balans en wordt uitgekeerd naar de gemeenten en GGD, op basis van door hun accountant goedgekeurde uitgaven in de jaarrekeningen 2022.

4.4 Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

We hebben enkele (mogelijke) verplichtingen die van omvang zijn, maar niet in de balans zijn opgenomen. De belangrijkste verplichtingen staan in onderstaand tabel.

Omschrijving	Looptijd contract	bedrag (per jaar)	Opmerking
ICT/automatisering	30-6-2023	€ 1.140.000	verplichting
Wagenparkverzekering	31-12-2023	€ 227.000	verplichting
Ongevallenverzekering	31-12-2023	€ 320.000	verplichting
Blusboot	1-10-2039	€ 346.000	verplichting
Schoonmaak dienstverl.	31-8-2024	€ 534.000	verplichting
Tankpassen	1-3-2027	€ 250.000	verplichting
		€ 2.817.000	

4.5 Baten en lasten

In onderstaand overzicht van de baten en lasten wordt de begroting voor wijziging en begroting na wijziging vergeleken met de realisatie.

Per pijler zijn de voornaamste verschillen tussen de begroting na wijziging en de realisatie weergegeven en toegelicht in paragraaf 4.6 Verschillenanalyse.

Programmaplan VRMWB (bedragen x 1.000)	Begroting 2022			Begroting 2022 na wijziging			Rekening 2022			begroting -/ rekening
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	
Programma Veiligheid										
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ 203	€ -366	€ -162	€ 1.115	€ -974	€ 141	€ 2.887	€ -2.763	€ 123	€ 18
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ 8.982	€ -8.385	€ 597	€ 8.224	€ -8.263	€ -39	€ 7.389	€ -8.373	€ -984	€ 945
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 59.019	€ -61.137	€ -2.118	€ 60.261	€ -62.181	€ -1.921	€ 59.830	€ -62.800	€ -2.969	€ 1.049
Wendbare en duurzame organisatie	€ 1.360	€ -923	€ 436	€ 1.417	€ -1.228	€ 189	€ 2.040	€ -1.232	€ 808	€ -619
Subtotaal Programma Veiligheid	€ 69.564	€ -70.811	€ -1.247	€ 71.016	€ -72.645	€ -1.629	€ 72.146	€ -75.168	€ -3.022	€ 1.393
Algemene Dekkingsmiddelen	€ 447	€ -447	€ -	€ 464	€ -464	€ -	€ 473	€ -473	€ 0	€ -0
Overhead	€ 13.039	€ -11.850	€ 1.189	€ 14.406	€ -11.912	€ 2.494	€ 14.656	€ -11.922	€ 2.734	€ -241
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Gerealiseerde totaal saldo van lasten en baten	€ 83.050	€ -83.107	€ -58	€ 85.886	€ -85.022	€ 865	€ 87.276	€ -87.563	€ -287	€ 1.152
Mutaties Reserves										
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ -	€ -50	€ -50	€ -	€ -56	€ -56	€ -	€ -56	€ -56	€ -
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 6.936	€ -7.158	€ -222	€ -	€ -95	€ -95	€ -	€ -95	€ -95	€ -
Wendbare en duurzame organisatie	€ 1.053	€ -723	€ 330	€ 340	€ -1.054	€ -714	€ 340	€ -843	€ -503	€ -211
Subtotaal mutaties reserves	€ 7.988	€ -7.931	€ 58	€ 340	€ -1.205	€ -865	€ 340	€ -994	€ -654	€ -211
Gerealiseerde resultaat	€ 91.038	€ -91.038	€ -	€ 86.226	€ -86.226	€ -	€ 87.616	€ -88.557	€ -941	€ 941

4.6 Overzicht lasten en baten: verschillenanalyse

Toelichting per pijler

1. Stimuleren redzaamheid in de samenleving

Onderwerp (bedragen x 1.000)	Verklaring	Lasten	Baten	Saldo	Effect op het resultaat	Eenmalig of terugkerend
Veiligheid						
Vluchtelingen en Crisisnoodopvang	Het betreft de kosten die gemaakt worden voor de opvang van vluchtelingen uit de crisisnoodopvang en Oekraïne. Deze kosten worden door het Rijk vergoed en zijn budgetneutraal voor VRMWB.	€ -1.799	€ 1.799	€ -0	Neutraal	Eenmalig
Overig	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 27	€ -9	€ 18	Positief	Eenmalig
Overhead						
Overig	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ -2	€ -	€ -2	Negatief	Eenmalig
Totaal		€ -1.773	€ 1.790	€ 16		

2. Bijdragen aan een veilige leefomgeving

Onderwerp (bedragen x 1.000)	Verklaring	Lasten	Baten	Saldo	Effect op het resultaat	Eenmalig of terugkerend
Veiligheid						
GHOR	De GHOR heeft een positief resultaat. De loonkosten zijn lager dan begroot, met name door het later/niet invullen van vacatureruimte. De reden hiervoor was dat er lange tijd voor bepaalde sleutelposities onvoldoende goede kandidaten aanwezig waren. Inhuur derden heeft niet plaatsgevonden, onder andere vanwege de te hoge(niet passende) tarieven in de markt. Studiekosten zijn lager dan begroot, mede als gevolg van de tijd en aandacht die de inzet in crises en het reguliere werk vroegen van het GHOR team (met minder capaciteit). De overige bedrijfskosten zijn lager doordat ontwikkelprojecten doorgeschoven zijn naar 2023 en er minder bijeenkomsten met partners (om de netwerkfunctie te kunnen waarborgen) plaats konden vinden. Het GHOR-team heeft de focus gelegd op de crisisinzet en het behalen van doelen in het reguliere werk. De gewenste doorontwikkeling binnen het team en (innovatie)projecten vonden niet of minder plaats. Voorbeelden van projecten die we niet hebben gestart: Zorgrisicoprofiel, informatiegestuurd werken. Dit heeft niet geleid tot nieuwe risico's, wel tot enige achterstand waar het gaat om voorbereiding op toekomstige crises. Een positieve kant van de crises van de afgelopen jaren was dat een aantal reguliere GHOR activiteiten om het netwerk op orde te houden, onderdeel werden van de werkzaamheden. Netwerkbijeenkomsten konden niet plaatsvinden, maar waren ook minder noodzakelijk omdat we samenwerkten in de crisis.	€ 479	€ -	€ 479	Positief	Eenmalig / terugkerend
Loonkosten	Door het later/ niet kunnen invullen van vacatureruimte is er een voordeel ontstaan op de loonkosten. Daarnaast zijn de detacheringssinkomsten en de uitkering UWV/APB hoger dan begroot.	€ 304	€ 57	€ 361	Positief	Eenmalig
Programma's	Binnen het programma Veilige Leefomgeving is de ontwikkeling van een tool veilige wijkaanpak doorgeschoven naar 2023.	€ 55	€ -	€ 55	Positief	Eenmalig
Voorzieningen	Voor het spaarverlof is een dotatie aan de voorziening gedaan.	€ -35	€ -	€ -35	Negatief	Eenmalig
Overige kosten en Overig	Hogere opbrengst voor adviesuren omgevingsdienst, BRZO en Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 20 € 31	€ 54 € 54	€ 74 € 85	Positief Positief	Eenmalig Eenmalig
Overhead						
Overig	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 18	€ -	€ 18	Positief	Eenmalig
Totaal		€ 873	€ 164	€ 1.037		

3. Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet

Onderwerp (bedragen x 1.000)	Verklaring	Lasten	Baten	Saldo	Effect op het resultaat	Eenmalig of terugkerend
Veiligheid						
Opleiden en oefenen	<p>De onderbesteding voor "Vakbekwaam worden" (€ 339k) wordt verklaard door een lager dan geprognoseerd aantal chauffeursopleidingen vanwege een lager dan gehoopt aantal mensen met een chauffeurs-rijbewijs. Daarnaast zijn minder mensen dan geprognoseerd gestart met een opleiding voor Industriële Brandbestrijding Bevelvoerder en zijn door minder instroom van nieuwe mensen ook minder basisopleidingen gestart. Door verhuur van faciliteiten en het opleiden van enkele mensen van andere veiligheidsregio's ontstaat een hogere opbrengst dan begroot.</p> <p>De onderbesteding op "Vakbekwaam blijven" (€ 422k) wordt verklaard door niet starten van bestaande trainingsmodules voor Technische Hulpverlening en Scheepsbrandbestrijding, en voor beide in 2023 groepen te laten starten op basis van nieuwe, eigen programma's. Naast moderne programma's ligt de winst daarvan in betere monitoring, beheersbaarheid van kwaliteit en aanpassing aan behoeften van eigen mensen. Tevens wordt een kostenvoordeel behaald doordat trainingen op de Furie en de blusboot Made in samenwerking met VR Zeeland kunnen worden georganiseerd. Trainingen voor benadering van nieuwe energiedragers zijn doorgeschoven naar 2023, zodra NIPV nieuwe standaarden beschikbaar maakt.</p> <p>De onderbesteding op "MOTO" (€ 151k) wordt verklaard doordat er begin 2022 een aantal oefenmomenten zijn geannuleerd. Daarnaast is er onvoldoende gedaan aan trainingen TRM (Team Resource Management). Corona, opvang vluchtelingen Oekraïne en afhankelijkheid van derden hebben daar ook een rol in gespeeld. Aan opleidingskosten o.a. drones, OCB en overig is minder uitgeven dan begroot (€ 190k).</p>	€ 1.057	€ 46	€ 1.103	Positief	Eenmalig
RCC (Regionaal Coördinatiecentrum)	Voor de afrekening van 2020 en 2021 was in de jaarrekening 2021 een bedrag van € 1,1 miljoen gereserveerd. Dit op basis van de businesscase, voor het in juni 2020 geoperationaliseerde RCC en het feit dat de definitieve lasten destijds nog niet bekend waren. De werkelijke afrekening over 2020 en 2021 is fors lager en levert een voordeel van € 622k.	€ 622	€ -	€ 622	Positief	Eenmalig
Voorzieningen	In 2022 is de voorziening voor het meerjarenonderhoud van de kazernes geactualiseerd. Tevens zijn enkele kazernes toegevoegd aan de voorziening. Ten gevolge hiervan dient de storting in de voorziening te worden opgehoogd met € 280k. Voor het spaarverlof is een dotatie aan de voorziening gedaan voor € 222k.	€ -502	€ -	€ -502	Negatief	Eenmalig
Vrijwilligers	Meer inzetten, vaker oefenen en kazernering van vrijwilligers op dagdiensten en beroepsposities zorgen voor hogere uitgaven dan begroot.	€ -340	€ 2	€ -338	Negatief	Eenmalig
Bedrijfsvoering	Het negatieve resultaat op bedrijfsvoering wordt veroorzaakt door positieve en negatieve afwijkingen. Met kleding is terughoudend omgegaan vanwege het nog te leveren operationele tenue. Thuiswerken leidt tot een voordeel op reiskosten en de gedeclareerde thuiswerkvergoeding is lager dan begroot. Op verzekeringen en schades voertuigen zijn er voordelen, minder kosten. Op de verkoop, inruil en afboeking van boekwaarden op activa ontstaat een voordelig resultaat. Daarentegen zijn er nadelen op werving en selectie, diverse werkkosten, de gemeentelijke belastingen, schades aan objecten en brandstof door hogere prijzen gedurende een groot deel van 2022.	€ -351	€ 320	€ -31	Negatief	Eenmalig
Loonkosten	Overwerk door kazernering van beroeps, salaris voormalig personeel en meer instructievergoeding voor met name opleidingen leiden tot een nadelig resultaat. Niet begrote detacheringen en uitkeringen UWV zorgen voor een voordelig resultaat.	€ -305	€ 127	€ -178	Negatief	Eenmalig

Onderwerp (bedragen x 1.000)	Verklaring	Lasten	Baten	Saldo	Effect op het resultaat	Eenmalig of terugkerend
Informatisering	Een aantal SaaS projecten (€ 128k) in de Operationele Informatievoorziening is vertraagd (LiveOp vervanging, DCU centrale, ochtendappel, kazeme informatie systemen). Dit wordt veroorzaakt doordat leveranciers de verwachte oplevertermijnen in software ontwikkeling niet realiseren en door onvoldoende project capaciteit binnen informatisering. Tevens is er een structureel voordeel (€ 53k) ontstaan door contractaanpassing AG5 en het uifaseren digitale bereikbaarheidskaarten.	€ 192	€ -	€ 192	Positief	Eenmalig/ terugkerend
Overig	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 250	€ 123	€ 373	Positief	Eenmalig
Overhead						
Loonkosten	Inhuur binnen formatie vanwege langdurige afwezigheid manager, vervanging van districtsmanager en tijdelijke overbezetting.	€ -211	€ 5	€ -206	Negatief	Eenmalig
Bedrijfsvoering	Op de kosten van arbo ontstaat een nadeel door de aanschaf van niet begrote ademlucht maskerbrillen. Voor de ongevallenverzekering heeft een poliswijziging en vergoeding van schades geleid tot een nadeel.	€ -102	€ -	€ -102	Negatief	Eenmalig
Inhuur en advies	Advisering bij diverse niet begrote projecten voor met name RB/CB.	€ -74	€ -	€ -74	Negatief	Eenmalig
Voorzieningen	Voor het spaarverlof is een dotatie aan de voorziening gedaan.	€ -55	€ -	€ -55	Negatief	Eenmalig
Overig	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 14	€ -	€ 14	Positief	Eenmalig
Totaal		€ 192	€ 623	€ 816		

4. Wendbare en duurzame organisatie

Onderwerp (bedragen x 1.000)	Verklaring	Lasten	Baten	Saldo	Effect op het resultaat	Eenmalig of terugkerend
Veiligheid						
Overige kosten	Dit betreft het onbenoemde deel van de nog in te vullen taakstelling 2022. In de begroting 2023 is deze taakstelling benoemd en toegewezen.	€ -344	€ -	€ -344	Negatief	Eenmalig
Loonkosten	De maatwerkafspraken die gemaakt zijn met boventallige medewerkers blijken omvangrijker dan vooraf ingeschat. Om die reden zijn de salarislasten van de boventallige medewerkers die in 2022 afscheid van de organisatie hebben genomen ten laste van de exploitatie gebracht. Deze worden gecompenseerd door geblokkeerde en niet ingevulde vacatures in de organisatie.	€ -288	€ 4	€ -283	Negatief	Eenmalig
Programma's	Binnen het programma Informatiepositie is de bijdrage aan Fieldlab lager dan begroot door de uitloop van Fieldlab fase 1. Daarnaast zijn er projecten naar 2023 doorgeschoven waaronder de Masterclass Presterend Vermogen en de samenwerkingsprojecten operationele risicometer en virtuele assistent.	€ 147	€ -	€ 147	Positief	Eenmalig
Organisatie-ontwikkeling	Vanwege het verwachte positieve jaarrekeningresultaat zijn de kosten voor het leiderschaps- en cultuurtraject niet uit de reserve reorganisatie onttrokken maar ten laste van de exploitatie gebracht.	€ -79	€ -	€ -79	Negatief	Eenmalig
Overig	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ -61	€ -	€ -61	Negatief	Eenmalig
Algemene dekkingsmiddelen						
Financiële kosten en opbrengsten	Het verschil ontstaat als gevolg van hogere ontvangen rente.	€ -9	€ 9	€ -	Neutraal	Eenmalig
Overhead						
Loonkosten	Er is een voordeel op loonkosten ontstaan door het later of niet invullen van vacatureruimte.	€ 538	€ 3	€ 542	Positief	Eenmalig
Bedrijfsvoering	Het tekort is ontstaan door diverse kleinere overschrijdingen binnen de bedrijfsvoering waaronder onder andere extra kosten voor werving & selectie van de plaatsvervangend directeur en moeilijk invulbare financiële functies (-41k), arbovoorzieningen (-25k), de productie van de corporate film (-55k) en een Sinterklaasattentie voor het personeel (-60k).	€ -194	€ -	€ -194	Negatief	Eenmalig
Informatisering	Er is een voordeel (€ 90k) ontstaan doordat de SaaS projecten vervanging financieel systeem en DMS-RMA vertraagd zijn, implementatie vindt plaats in 2023. Door niet begrote kosten van o.a. optimalisatie datawarehouse, toename van werkplekken en accounts en de toename van cloudgebruik en O365 licenties is een nadeel ontstaan van € 161k.	€ -71	€ -	€ -71	Negatief	Eenmalig
Uitbesteding	Dit betreft een structureel tekort op de diensten binnen HR die worden uitbesteed.	€ -70	€ -	€ -70	Negatief	Terugkerend
Voorzieningen	Voor het spaarverlof is een dotatie aan de voorziening gedaan.	€ -56	€ -	€ -56	Negatief	Eenmalig
Overig	Diverse kleine overschotten en tekorten.	€ 14	€ 1	€ 15	Positief	Eenmalig
Reserves						
SaaS	Als gevolg van de vertraging in de SaaS projecten is er minder onttrokken uit de reserve.	€ -	€ -211	€ -211	Negatief	Eenmalig
Totaal		€ -470	€ -193	€ -663		

4.7 Overzicht van de aanwending van het bedrag onvoorzien

Dit voorgeschreven overzicht ex. Artikel 28, lid b, BBV is niet opgenomen omdat binnen de begroting 2022 van Veiligheidsregio MWB geen bedrag voor onvoorzien bestond. Van eventuele aanwending is daarom ook geen sprake.

4.8 Overzicht incidentele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen

Volgens artikel 28, lid c en d van het BBV dient een specificatie te worden opgenomen van de incidentele baten en lasten en de structurele toevoegingen en onttrekkingenreserves. Het overzicht geeft inzicht in het structurele evenwicht van de jaarrekening.

Pijlers (bedragen x 1.000)	Rekening 2022		
	Incidenteel	Structureel	Totaal
Lasten			
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ -4	€ -1.768	€ -1.772
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ -35	€ 869	€ 835
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ 522	€ -92	€ 431
Wendbare en duurzame organisatie	€ 35	€ -659	€ -623
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ -9	€ -9
Overhead	€ -26	€ -224	€ -250
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -
Totaal lasten	€ 493	€ -1.882	€ -1.390
Baten			
Stimuleren redzaamheid in de samenleving	€ -	€ 1.790	€ 1.790
Bijdragen aan een veilige leefomgeving	€ -	€ 110	€ 110
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet	€ -	€ 618	€ 618
Wendbare en duurzame organisatie	€ -	€ 4	€ 4
Algemene Dekkingsmiddelen	€ -	€ 9	€ 9
Overhead	€ -	€ 10	€ 10
Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -
Totaal baten	€ -	€ 2.542	€ 2.542
Totaal saldo van lasten en baten	€ 493	€ 659	€ 1.152
Onttrekkingen reserves			
Stimuleren redzaamheid in de samenleving			
Bijdragen aan een veilige leefomgeving			
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet			
Wendbare en duurzame organisatie	€ -211		€ -211
Totaal onttrekkingen	€ -211	€ -	€ -211
Toevoegingen reserves			
Stimuleren redzaamheid in de samenleving			
Bijdragen aan een veilige leefomgeving			
Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet			
Wendbare en duurzame organisatie			
Totaal toevoegingen	€ -	€ -	€ -
Totaal mutaties reserves	€ -211	€ -	€ -211
Totaal resultaat	€ 282	€ 659	€ 941

Toelichting op incidentele posten hoger dan 50k

Algemeen

Wij duiden de volgende typen posten als incidenteel:

- De (projectmatige) lasten die worden gedekt uit een reserve.
- Mutaties in de reserves.
- Eenmalige baten en lasten op niet terugkerende posten in de begroting.

In 2022 is een voorziening spaarverlof gevormd en is een bedrag van 377K in deze voorziening gestort. Dit bedrag is over de verschillende pijlers van programma Veiligheid verdeeld en op de overhead.

Hieronder een nadere toelichting op bovenstaand overzicht van incidentele baten en lasten hoger dan 50K.

Programma Veiligheid

Leveren van een hulpvaardige en slagvaardige inzet (522K)

In deze pijler is een storting gedaan in de voorziening spaarverlof van 222K. Ook zijn lagere kosten gerealiseerd die worden gedekt uit reserves (122K). Daarnaast levert de werkelijke afrekening van het RCC over voorgaande jaren een positief saldo op van 622K.

Wendbare en duurzame organisatie (35K)

De 35K is het saldo van lagere projectlasten die worden gedekt uit reserves.

Overhead (26K)

Binnen de overhead is een storting in de voorziening spaarverlof van 116K gerealiseerd en lagere kosten die worden gedekt uit een reserve van 91K.

Mutaties reserves (211K)

Dit betreft de lagere onttrekking uit de reserve SaaS.

4.9 Begrotingsrechtmatigheid

Algemeen

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Als blijkt dat de gerealiseerde lasten weergegeven in de jaarrekening hoger zijn dan de geraamde bedragen, met inbegrip van de laatste begrotingswijziging, dan kan er sprake zijn van onrechtmatige uitgaven (begrotingsonrechtmatigheid). De algemene lijn is dat begrotingsoverschrijdingen die binnen de beleidskaders van het Algemeen Bestuur passen niet meegewogen worden in het accountantsoordeel. Er kunnen zeven verschillende begrotingsoverschrijdingen worden onderscheiden. In onderstaand overzicht wordt aangegeven wat naar de mening van de commissie BBV de consequentie van betreffende overschrijding moet zijn voor het accountantsoordeel.

Bij de toetsing van begrotingsafwijkingen kunnen tenminste de volgende "soorten" begrotingsafwijkingen worden onderkend:	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel
Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend.		X
Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd.		X
Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.	X	
Budgetoverschrijdingen bij open einde (subsidie)regelingen. Vaak blijkt vanwege dit open karakter in het kader van het opmaken van de jaarrekening een (niet eerder geconstateerde) overschrijding.	X	
Budgetoverschrijdingen die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn. Over de aanwending van deze extra inkomsten heeft de raad nog geen besluit genomen.		X
Budgetoverschrijdingen betreffende activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd omdat dit bijvoorbeeld bij nader onderzoek van de subsidieverstrekker, belastingdienst of een toezichthouder blijkt.		
- geconstateerd tijdens verantwoordingsjaar		X
- geconstateerd na verantwoordingsjaar	X	
Budgetoverschrijdingen op activeerbare activiteiten (investeringen of totaal geautoriseerd budget) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.		
- jaar van investeren		X
- afschrijvings- en financieringslasten in latere jaren	X	

Analyse begrotingsrechtmatigheid programma's

Exploitatie

Programma onderdeel	Conclusie	onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
Veiligheid			
Baten	rechtmatig		
Lasten	onrechtmatig (1)	€ 1.130.222	
Overhead			
Baten	rechtmatig		
Lasten	onrechtmatig (2)	€ 116.000	€ 134.144
Algemene dekkingsmiddelen			
Baten	rechtmatig		
Lasten	onrechtmatig (3)	€ 9.436	
Vennootschapsbelasting			
Baten	rechtmatig		
Lasten	rechtmatig		
Reserve			
Baten	rechtmatig		
Lasten	rechtmatig		
Eindtotaal onrechtmatigheid onrechtmatigheid		€ 1.255.658 1,46%	€ 134.144 0,15%

De exploitatie over 2022 laat op een aantal onderdelen een onrechtmatigheid zien.

(1) Veiligheid lasten

Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.

In 2022 is de regeling CNO t.b.v. de vluchtelingen crisis van kracht geworden. Deze regeling heeft een omvang van € 1,8 miljoen voor de VRMWB. Hiervan is in het najaar van 2022 besloten om de verantwoording volledig via de veiligheidsregio te laten verlopen. Hierdoor was het niet mogelijk om gedurende het lopende jaar een begrotingswijziging voor te leggen aan het bestuur. De lasten worden gecompenseerd door de direct gerelateerde baten voor deze regelingen. Ook zijn er enkele onderschrijdingen op de lasten van het programma onderdeel Veiligheid, waardoor de overschrijding uitkomt op € 1,1 miljoen.

Crisisnoodopvang

In het Bestuurlijk Overleg Opvang vluchtelingen van 14 september, en bevestigd in het DB van 28 september, is afgesproken dat de Veiligheidsregio, t.b.v. de continuïteit van de Crisis Noodopvang, een aantal contracten overneemt van gemeenten. Dit gaat om 3 contracten met contractwaarden tussen de 250k en 1,3 mln. Contractduur is van 1-10-2022 tot en met 31-12-2022. De totale werkelijke kosten zijn € 1,8 miljoen. De veiligheidsregio heeft de kosten rechtstreeks gedeclareerd bij het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA).

(2) Overhead lasten

Budgetoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn geautoriseerd.

In 2022 is de regeling spaarverlof geïntroduceerd voor medewerkers. Hierbij kunnen medewerkers deelnemen aan een regeling om gedurende langere tijd met verlof te gaan, zonder dat het risico bestaat dat de uren verjaren, zoals in het verleden het geval was. De overschrijding voor de lasten van de overhead vanwege het spaarverlof bedraagt € 116.000. Doordat het verlofsparen vanuit de BBV-regelgeving is opgelegd, telt deze overschrijding niet mee voor het oordeel. Tevens is het Algemeen Bestuur hierover geïnformeerd in het bestuursoverleg van december 2022. Het restant van de overschrijding, die wel meetelt voor het oordeel, wordt veroorzaakt door de kosten die zijn gemaakt vanwege extra inhuur.

(3) lasten Algemene dekkingsmiddelen

Budgetoverschrijdingen die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten, bijvoorbeeld via subsidies of kostendekkende omzet.

De rentelasten en rentebaten overschrijden de begroting. In 2022 is rekening gehouden met hogere rentelasten door middel van een begrotingswijziging. De werkelijke lasten blijken toch hoger dan eerder ingeschat. Deze lasten worden gecompenseerd door directe opbrengsten, doordat de rentelasten, via de omslagrente, volledig worden toegerekend aan de investeringen. Hierdoor is de overschrijding van de baten en lasten van de algemene dekkingsmiddelen per saldo nul.

Investeringen

Er zijn geen onrechtmatigheden geconstateerd ten aanzien van de investeringen over 2022. De realisatie van de investeringen heeft binnen de budgetten van de investeringscategorieën plaatsgevonden. De investeringen in 2022 zijn rechtmatig verlopen.

Categorie	Conclusie	onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	onrechtmatig en telt mee voor het oordeel
Grond aanschafwaarde	rechtmatig	€ -	€ -
Bedrijfsgebouwen aanschafwaarde	rechtmatig	€ -	€ -
Grond weg en waterbouwkundige werken	rechtmatig	€ -	€ -
Vervoermiddelen aanschafwaarde	rechtmatig	€ -	€ -
Machines, app. en install. boekwaard	rechtmatig	€ -	€ -
Ov. materiële vaste activa aanschafw	rechtmatig	€ -	€ -
Eindtotaal onrechtmatigheid		€ -	€ -
onrechtmatigheid		0%	0%

4.10 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. Het doel van de WNT is het tegengaan van bovenmatige bezoldigingen en ontslagvergoedingen bij instellingen in de (semi)publieke sector. In de WNT worden bezoldigingen en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen bij instellingen waarop de wet van toepassing is genormeerd en openbaar gemaakt. Het bezoldigingsmaximum wordt jaarlijks geïndexeerd en is voor 2022 € 216.000.

De WNT geldt voor topfunctionarissen. Dit betekent in de praktijk de bestuurder(s) en, onder bepaalde voorwaarden, de hoogste leidinggevende(n) van een organisatie. Voor niet-topfunctionarissen met een dienstbetrekking geldt alleen een publicatieplicht op functie. Gezien het criteria van de dagelijkse leiding over de gehele organisatie, vallen alleen de algemeen directeur/regionaal commandant en de plaatsvervangende directeur/regionaal commandant onder de meldingsplicht WNT.

Publicatie topfunctionarissen zonder bezoldiging

Naam	Functie	Aanvang en einde functievervulling
Th. L. N. Weterings	Voorzitter AB/DB	01-01-2022 - 31-12-2022
P.F.G. Depla	Plv. Voorzitter AB/DB	01-01-2022 - 31-12-2022
M. Buijs	Lid AB/DB	01-01-2022 - 31-12-2022
J.F.M. Janssen	Lid AB/DB	01-01-2022 - 31-12-2022
A. J. Moerkerke	Lid AB/DB	01-01-2022 - 31-12-2022
F.A. Petter	Lid AB/DB	01-01-2022 - 31-12-2022
M.W.M. de Vries	Lid AB/DB	01-01-2022 - 31-12-2022
J. van Aart	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
J.J.C. Adriaansen	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
D.A. Alsema	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
S.C.A.M. Ausems	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
R.P. van den Belt	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
J. Brenninkmeijer	Lid AB	13-01-2022 - 31-12-2022
M.H.M.R. de Hoon-Veelenturf	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
G.L.C.M. de Kok	Lid AB	01-01-2022 - 21-12-2022
E.B.A. Lichtenberg	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
M. van der Meer Mohr	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
J.M. van Midden	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
J.W.M.S. Minses	Lid AB	01-01-2022 - 13-01-2022
B.J.A. Roks	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
B.H.G. Scholtze	Lid AB	21-12-2022 - 31-12-2022
M.W.A.M. van Stappershoef	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
M.C. Starmans-Gelijns	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
J.G.P. Vermue	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
E.M.L. Weys	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022
M. Witte	Lid AB	01-01-2022 - 31-12-2022

Publicatie bezoldiging leidinggevende topfunctionaris met dienstbetrekking

Functiegegevens	Algemeen directeur / regionaal commandant	Plaatsvervangend Algemeen directeur/regionaal commandant	Plaatsvervangend Algemeen directeur/regionaal commandant
Naam	A.C. Trijselaar	G.J.P. Verhoeven	C. de Jong
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2022 - 31-12-2022	01-01-2022 - 30-09-2022	01-09-2022 - 31-12-2022
Omvang dienstverband in fte	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 173.913	€ 104.750	€ 49.349
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.282	€ 16.480	€ 6.991
Subtotaal	€ 196.195	€ 121.230	€ 56.340
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 216.000	€ 161.556	€ 72.197
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Totale bezoldiging	€ 196.195	€ 121.230	€ 56.340
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021			
Aanvang en einde functievervulling	01-01-2021 - 31-12-2021	01-01-2021 - 31-12-2021	
Deeltijdfactor in fte	1,00	1,00	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 162.774	€ 155.111	
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 21.859	€ 21.488	
Totale bezoldiging 2021	€ 184.633	€ 176.599	

4.11 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SISA)

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SISA bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 20-1-2023							
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR) Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3 Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: A2/01 € 10.339.233				
JenV	A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Aard controle R Indicator: A12/01 € 0	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12/02 Nee	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SISA 2022 van toepassing i.v.m. SISA tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A12/03 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SISA 2022 Aard controle R Indicator: A12/04 € 1.578.596	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A12/05 Ja
JenV	A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's Veiligheidsregio's	Naam Kostensoort Aard controle n.v.t. Indicator: A18/01	Besteding per kostensoort (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Aard controle R Indicator: A18/02	Cumulatieve besteding per kostensoort (t/m jaar T) inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SISA 2023) Aard controle R Indicator: A18/03		
			1 Meerkosten coördinerende gemeente € 0		€ 0		
			2 Hotels/centra € 0		€ 0		
			3 Overige specifieke meerkosten € 0		€ 0		
			4 Overige Meerkosten € 509.712		€ 509.712		
			Berekening totale besteding (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden, jaar T) Som indicator 02 Aard controle n.v.t. Indicator: A18/04 € 509.712	Project afgerond in jaar T? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A18/05 Nee	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: A18/06 Het bekostigingsbesluit is verlend tot en met 2023.	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A18/07 Nee	

4.12 Financieel overzicht op taakvelden

(bedragen x 1.000)	Begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Saldo (begroting -/- rekening)
Lasten				
• 0.4 Overhead	€ 13.048	€ 14.415	€ 14.656	€ -241
• 0.5 Treasury	€ 447	€ 464	€ 473	€ -9
• 0.8 Baten en Lasten	€ -	€ -	€ -	€ -
• 0.9 Vennootschapsbelasting	€ -	€ -	€ -	€ -
• 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	€ 68.010	€ 69.479	€ 70.473	€ -994
• 8.3 Wonen en Bouwen	€ 1.545	€ 1.528	€ 1.673	€ -146
Totaal lasten	€ 83.050	€ 85.886	€ 87.276	€ -1.390
Baten				
• 1.1 Crisisbeheersing en Brandweer	€ -69.888	€ -71.722	€ -75.168	€ 3.446
• 0.5 Treasury	€ -447	€ -464	€ -473	€ 9
• 0.4 Overhead	€ -12.773	€ -12.836	€ -11.922	€ -914
Totaal baten	€ -83.107	€ -85.022	€ -87.563	€ 2.542
Totaal saldo van lasten en baten	€ -58	€ 865	€ -287	€ 1.152
• 0.10 Mutaties reserves				
<i>Onttrekking aan reserves</i>	€ -7.931	€ -1.205	€ -994	€ -211
<i>Toevoeging aan reserves</i>	€ 7.988	€ 340	€ 340	€ -
Totaal mutaties reserves	€ 58	€ -865	€ -654	€ -211
Totaal saldo van lasten en baten incl. mutaties reserves	€ 0	€ 0	€ -941	€ 941

De lasten voor het taakveld 8.3 Wonen en Bouwen zijn tot stand gekomen op basis van een analyse van de bestede uren van de sector risicobeheersing. Het gehanteerde percentage voor de toerekening bedraagt 41%.

5 Overige gegevens

5.1 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen relevante gebeurtenissen na balansdatum geconstateerd.

5.2 Controleverklaring

6 Bijlagen

6.1 Intekentaken

Intekentaken FLO

Het betreft de FLO-rechten van medewerkers in een bezwarende functie die nog voor rekening komen van de gemeenten waar de medewerkers voorheen werkzaam waren. In onderstaand overzicht is de begroting en realisatie opgenomen van de FLO in 2022. De huidige intekentaken hebben betrekking op de met 4 gemeenten, gemaakte afspraken bij de regionalisering van de brandweer.

Gemeente (bedragen x 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Saldo
Regionalisering brandweer			
- Bergen op Zoom	€ 303	€ 294	€ 9
- Breda	€ 971	€ 977	€ -6
- Roosendaal	€ 356	€ 345	€ 10
- Tilburg	€ 958	€ 953	€ 5
Totaal FLO intekentaak	€ 2.587	€ 2.569	€ 18

Positieve en negatieve verschillen ten aanzien van de FLO intekentaak worden respectievelijk terugbetaald dan wel in rekening gebracht bij de betreffende gemeente. Over 2022 zijn er slechts geringe verschillen ten opzichte van de begroting in de betaling van de salarissen, levensloop-bijdragen en AOW-compensatie. Verrekening van de ontstane saldi vindt op een later moment nog plaats.

Intekentaak kazernes

In 2013 is een besluit genomen over de overdracht van 9 kazernes vanuit zeven gemeenten aan Veiligheidsregio MWB per 31 december 2013. Met deze overdracht zijn er afspraken gemaakt over de verrekening van de eigenaarskosten zoals belastingen, verzekeringen en kapitaallasten. Deze kosten worden één op één verrekend met de betreffende gemeente.

De kazernes Bergen op Zoom en Waspik (Waalwijk) zijn eind 2022 nog in ons bezit. Met de gemeente Moerdijk is een vergoeding afgesproken als bijdrage in de huisvestingskosten voor de kazerne Moerdijk-Haven.

Gemeente (bedragen x 1.000)	Begroting 2022	Realisatie 2022	Saldo
- Bergen op Zoom	€ 326	€ 272	€ 54
- Moerdijk	€ 91	€ 92	€ -1
- Waalwijk	€ 37	€ 29	€ 8
Totaal intekentaak kazernes	€ 454	€ 393	€ 60

6.2 Gemeentelijke bijdrage en Rijksbijdrage

De ontvangen gemeentelijke bijdragen afgezet tegen de begrote (na wijziging) bijdragen:

Gemeentelijke bijdragen en Rijksbijdrage Veiligheidsregio MWB (bedragen x 1.000)	Begrote opbrengsten	Ontvangen opbrengsten	Procentuele verdeling
Gemeentelijke bijdragen (excl. intekentaken)			
Alphen-Chaam	€ 684	€ 684	1,01%
Altena	€ 3.083	€ 3.083	4,57%
Baarle-Nassau	€ 529	€ 529	0,78%
Bergen op Zoom	€ 3.987	€ 3.987	5,91%
Breda	€ 11.140	€ 11.140	16,50%
Dongen	€ 1.328	€ 1.328	1,97%
Drimmelen	€ 1.574	€ 1.574	2,33%
Etten-Leur	€ 2.359	€ 2.359	3,50%
Geertruidenberg	€ 1.336	€ 1.336	1,98%
Gilze en Rijen	€ 1.494	€ 1.494	2,21%
Goirle	€ 1.197	€ 1.197	1,77%
Halderberge	€ 1.787	€ 1.787	2,65%
Hilvarenbeek	€ 932	€ 932	1,38%
Loon op Zand	€ 1.262	€ 1.262	1,87%
Moerdijk	€ 2.954	€ 2.954	4,38%
Oisterwijk	€ 1.514	€ 1.514	2,24%
Oosterhout	€ 3.249	€ 3.249	4,81%
Roosendaal	€ 4.672	€ 4.672	6,92%
Rucphen	€ 1.157	€ 1.157	1,71%
Steenbergen	€ 1.426	€ 1.426	2,11%
Tilburg	€ 14.555	€ 14.555	21,56%
Waalwijk	€ 2.721	€ 2.721	4,03%
Woensdrecht	€ 1.408	€ 1.408	2,09%
Zundert	€ 1.153	€ 1.153	1,71%
Totaal Gemeentelijke bijdragen	€ 67.499	€ 67.499	100,00%

De procentuele verdeling is gebaseerd op de verdeelsleutels inclusief Haaren

De ontvangen opbrengsten Rijksbijdrage BDuR:

Ontwikkeling Rijksbijdrage BDuR (Bedragen x 1.000)	2022
Beleidsbegroting 2022 (beschikking december 2020)	€ 9.655
Loon- en prijsbijstelling	€ 295
Junibrief 2021	€ 9.949
Loon- en prijsbijstelling	€ 20
Beschikking december 2021	€ 9.969
Loon- en prijsbijstelling	€ 370
Junibrief 2022	€ 10.339

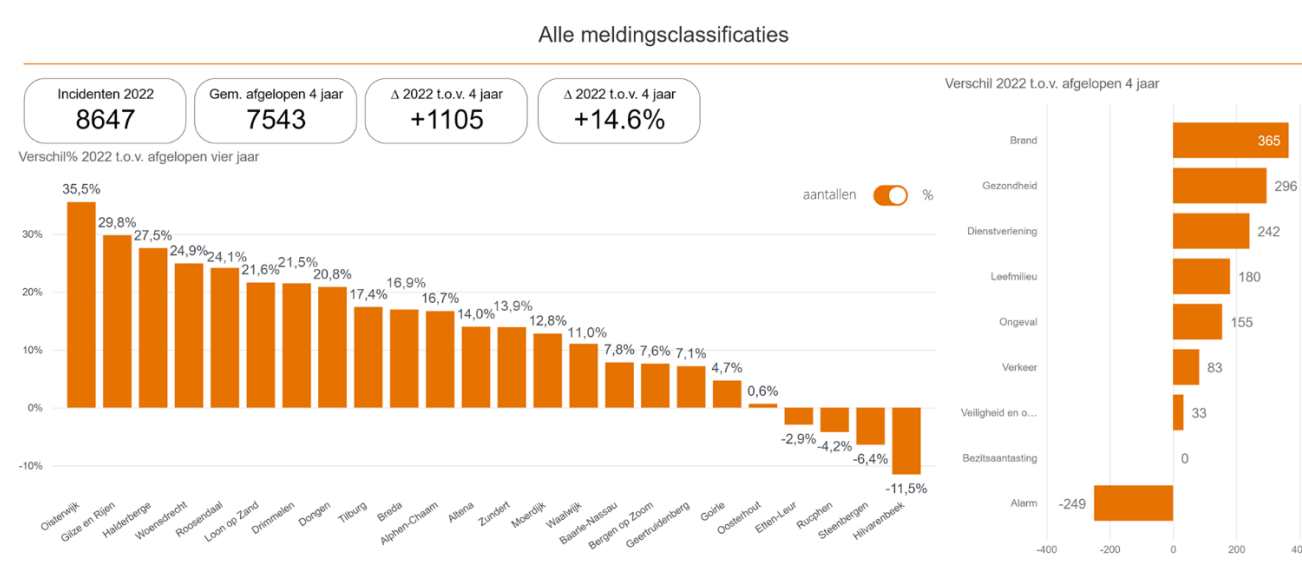
6.3 Lijst van veelgebruikte afkortingen

Afkorting	Betekenis	Afkorting	Betekenis
AB	Algemeen Bestuur	J&V	Justitie en Veiligheid
AED	Automatische Externe Defibrillator	KAB	Kwaliteit Aanbieders Brandweeropleidingen
AG5	Systeem voor het registreren van opleidingen en trainingen	KCIO	Knooppunt Coördinatie en Informatie Oekraïne
AO	Administratieve Organisatie	KCR2	Knooppunt Coördinatie Regio-Rijk
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming	KPI	Kritieke Prestatie Indicatoren
BAC	Bestuurlijk Afstemmingsoverleg	KVT	kazernevolgordetabel
BAO	Bestuurlijk Afstemmingsoverleg		
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten	LMS	Landelijke Meldkamer Samenwerking
BDuR	Besluit Doeluitkering Rampenbestrijding	MJOP	Meerjarig Onderhoudsplan
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid	MOTO	Multidisciplinair Opleiden Trainen en Oefenen
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen	MWB	Midden- en West-Brabant
BT	Beleidsteam	NIPV	Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
BTW	Belasting over de Toegevoegde Waarde	OCB	Operationeel Centrum Brandweer
CaCo	Calamiteiten Coördinator	OMWB	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers	PBM	Persoonlijke Beschermings Middelen
CTB	Corona Toegangsbevijs	PPMO	Periodiek Preventief Medisch Onderzoek
DB	Dagelijks Bestuur	PPS	Publiek-Private Samenwerking
DCU	De Centrale Uitgifte centrale	RAV	Regionale Ambulance Voorziening
DMS	Document Management Systeem	RBT	Regionaal Beleidsteam
DPG	Directeur Publieke Gezondheid	RCC	Regionaal Crisis Centrum
DPIA	Data Protection Impact Assesment	RCDV	Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio
DSP	Dekkings- en SpreidingsPlan	RCP	Regionaal Crisis Plan
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet	ROAZ	Regionaal Overleg Acute Zorgketen
DUW	Digitale Uitwisseling West-Brabant	ROT	Regionaal Operationeel Team
ELO	Electronische LeerOmgeving	TRTIC-B	Real Time Intelligence Center Brandweer
EMU	Economische en Monetaire Unie	SBM	Stichting Bedrijfsbrandweezorg Moerdijk
FG	Functionaris Gegevensbescherming	SaaS	Software as a Service
FIDO	Financiering Decentrale Overheden	SISA	Single Information, Single Audit
FLO	Functioneel Leeftijdsonslag	TS	Tankautospuut
FTE	Full Time Equivalent	VBS	Veiligheidsbeheersysteem
GBT	Gemeentelijk Beleidsteam	VEt	Veilige Energietransitie
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst	VIK	Veiligheid Informatie Knooppunt

GGO	Gebiedsgerichte Opkomsttijden	VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen	VRMWB	Veiligheidsregio Midden- en West Brabant
GMK	Gemeenschappelijke Meldkamer	VRZ	Veiligheidsregio Zeeland
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure	VTH	Vergunningsverlening, Toezicht Handhaving
HRM	Human Resource Management	WNRA	Wet normalisering rechtspositie ambtenaren
HSL	Hogesnelheidslijn	WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke- en semipublieke sector
IB	Interne Beheersing	WOB	Wet Openbaarheid van Bestuur
IBGS	IncidentBestrijding Gevaarlijkse Stoffen	Woo	Wet open overheid
ICAM	Stichting Initiatieven Collectieve Acties Massaschade	WVSV	Werkgeversvereniging Samenwerkende Veiligheidsregio's
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie		
IGV	Informatie Gestuurde Veiligheid		
IRBT	Brabantse Interregionaal Beleidsteam		
IOA	Informatie, Onderzoek en Analyse		
IVP	Integraal Veiligheidsplan		
IZA	Integraal Zorgakkoord		

6.4 Rapportages van incidenten

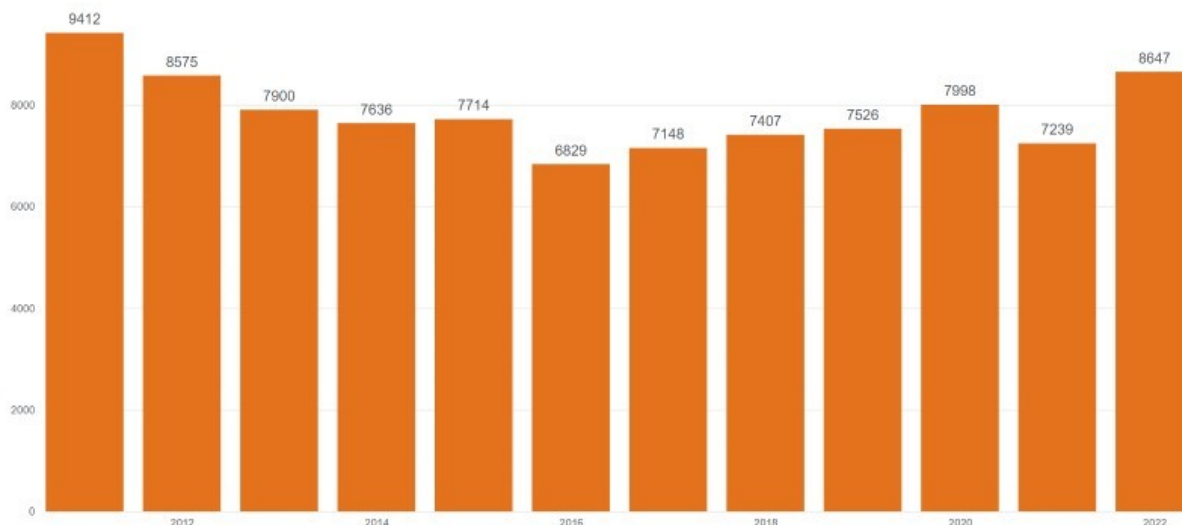
Aantal incidenten 2022 t.o.v. de afgelopen vier jaar

Bron: GMS

In 2022 waren er in totaal 8.647 incidenten in onze regio. Dat is 14,6% hoger dan het gemiddelde aantal incidenten in de afgelopen vier jaar (7.543). De grafiek links toont per gemeente het verschil in percentage ten opzichte van het vierjaarlijkse gemiddelde. De grafiek rechts toont de toe- of afname in absolute aantallen per type incident over de hele regio.

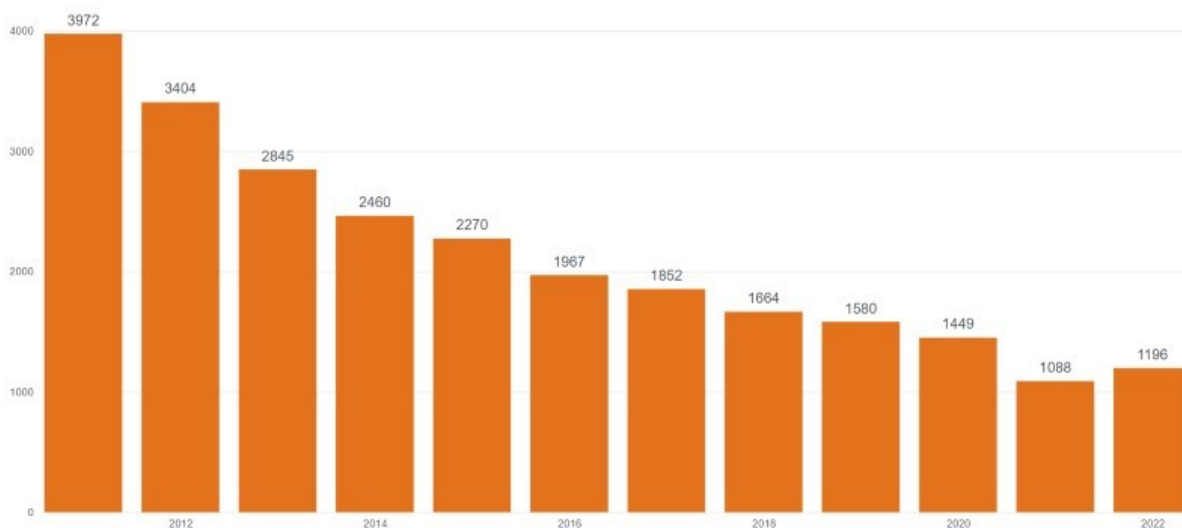
Aantal incidenten 2011 t/m 2022 (incl. alarm)

Bron: GMS

Het aantal incidenten in 2022 was het hoogste in de afgelopen twaalf jaar, met uitzondering van 2011.

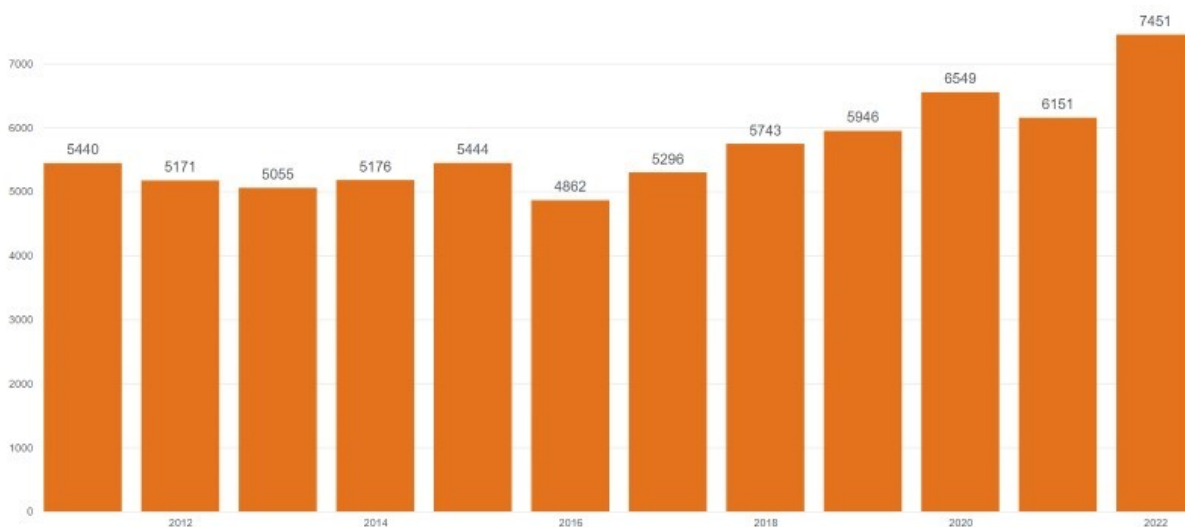
Aantal incidenten automatisch brandalarm 2011 t/m 2022

Bron: GMS

In de afgelopen twaalf jaar is het aantal automatische meldingen (alarm) afgenomen.

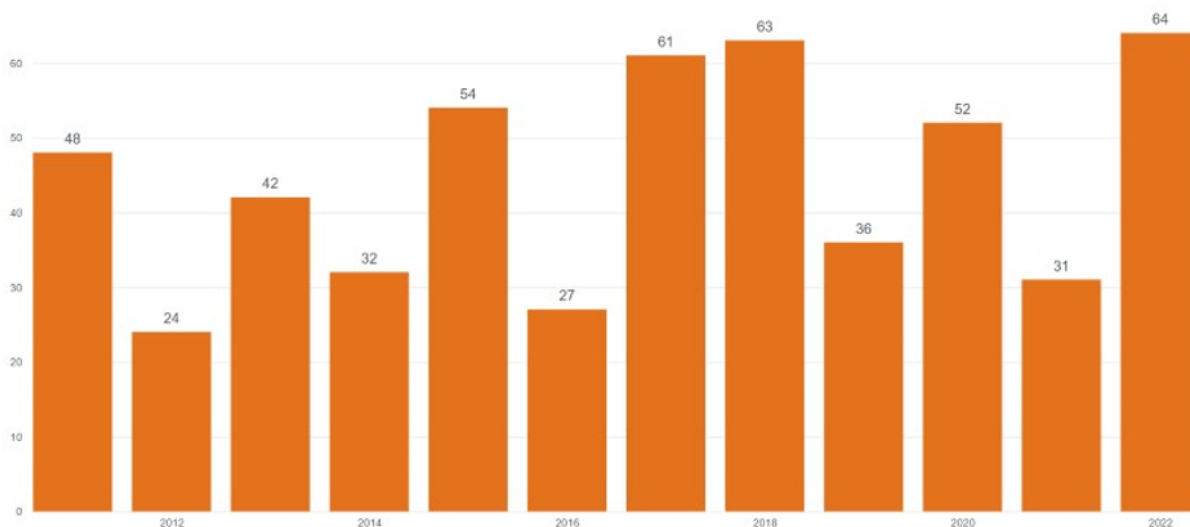
Aantal incidenten 2011 t/m 2022 (excl. alarm)

Bron: GMS

Als de automatische meldingen buiten beschouwing worden gelaten, dan is er **sinds 2016 een geleidelijke toename van het aantal incidenten.**

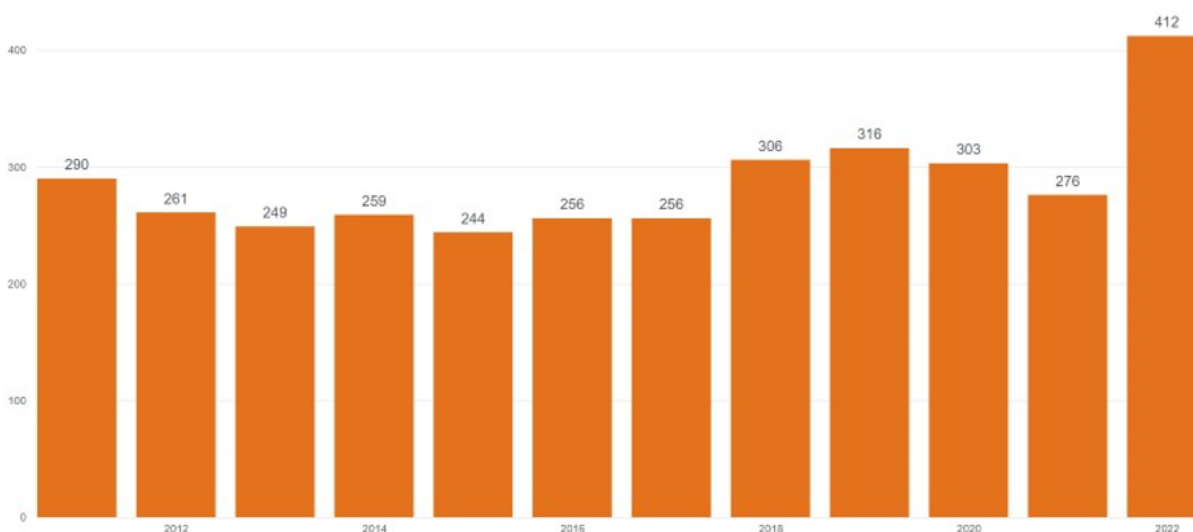
Aantal incidenten natuurbranden 2011 t/m 2022

Bron: GMS

Het aantal natuurbranden varieert per jaar. Het aantal natuurbranden in 2022 was het hoogste in de afgelopen twaalf jaar. Er is een geleidelijke toename in deze periode. Het aantal natuurbranden lijkt zich te verhouden tot droogte in de natuur (niet zichtbaar in de grafiek).

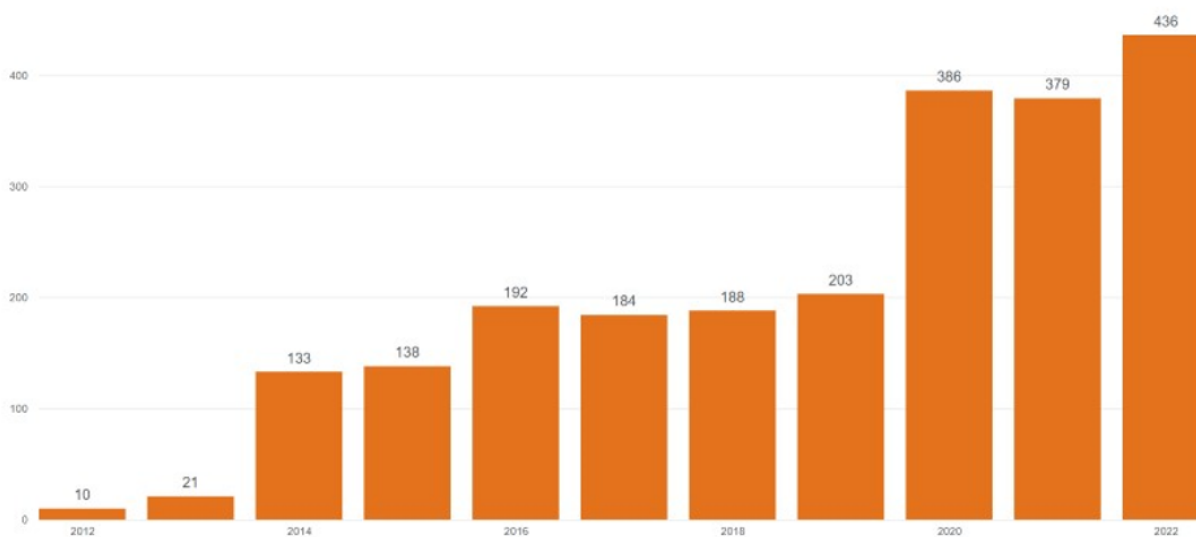
Aantal incidenten liftopsluitingen 2011 t/m 2022

Bron: GMS

In 2022 waren er opvallend veel meer liftopsluitingen.

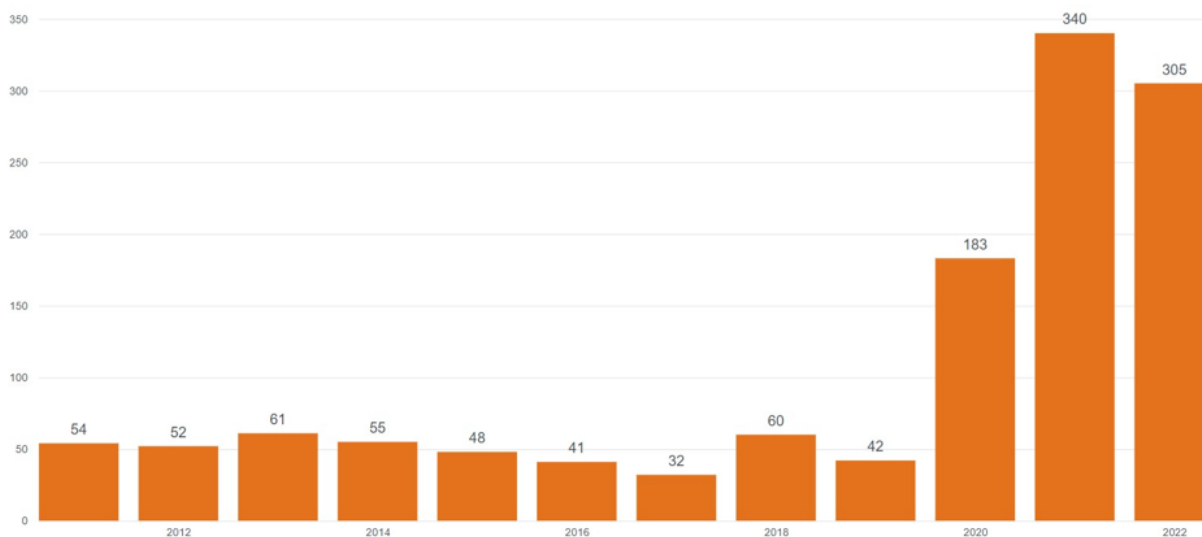
Aantal incidenten reanimatie 2012 t/m 2022

Bron: GMS

Sinds 2020 is het aantal reanimaties waar de brandweer voor gealarmeerd wordt sterk toegenomen. Het aantal in 2022 is het hoogste in de afgelopen twaalf jaar. Sinds 2020 alarmeren centralisten ook vrijwilligers van de brandweer.

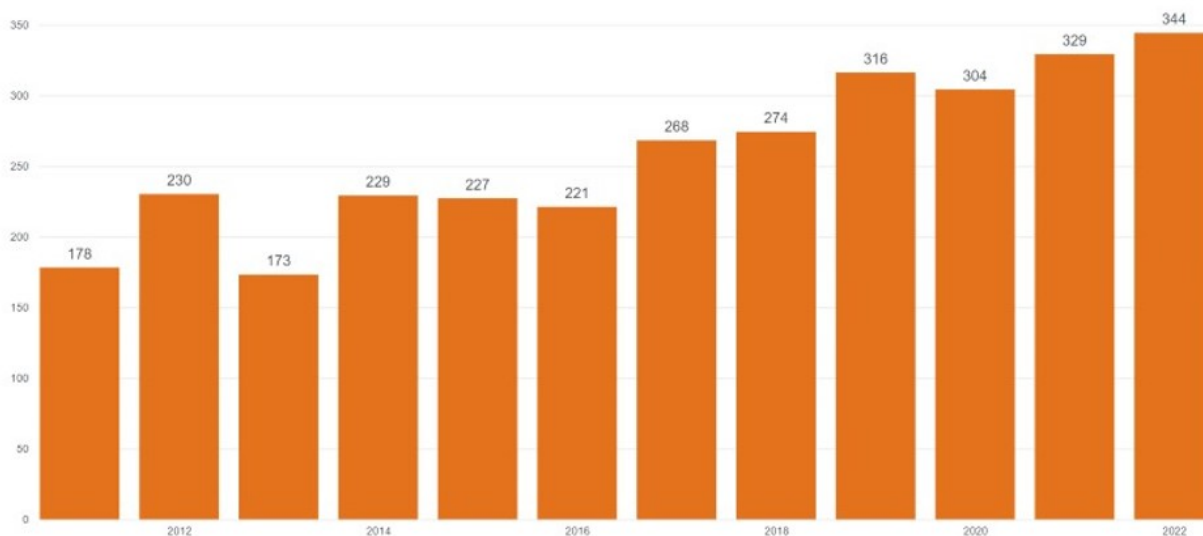
Aantal incidenten gezondheid (zonder reanimaties) 2011 t/m 2022

Bron: GMS

Ook de andere incidenten voor gezondheid nemen toe sinds 2020. Denk aan (til) assistentie ambulance, afhijsen, etc.

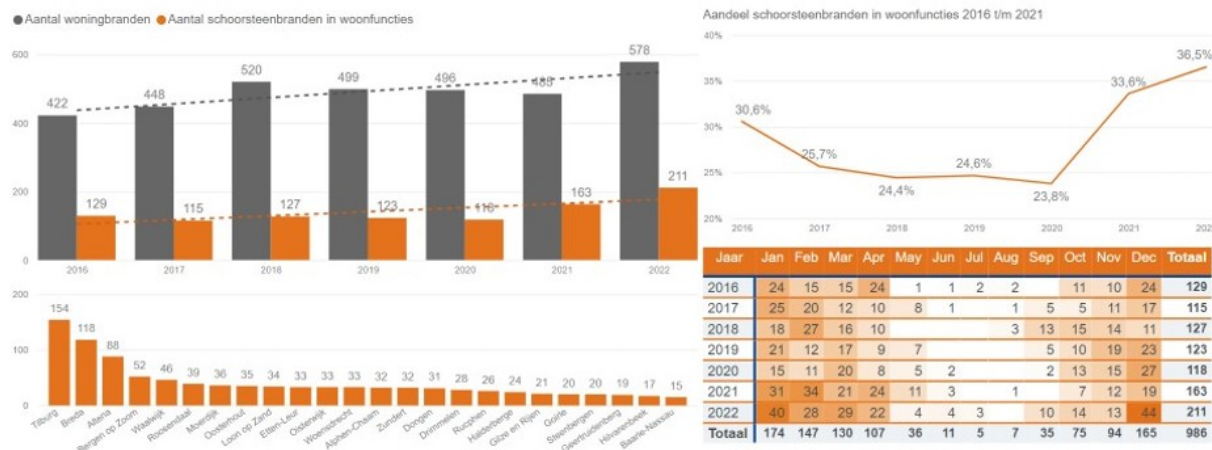
Aantal incidenten dieren 2011 t/m 2022

Bron: GMS

Het aantal incidenten met dieren neemt toe in de afgelopen twaalf jaar. Denk aan dieren te water en dieren op hoogte.

Aantal schoorsteenbranden in woningen 2016 t/m 2022

Bron: GMS

Het aandeel van de schoorsteenbranden ten opzichte van het totaal aantal woningbranden neemt toe sinds 2020 naar 36,5% in 2022. Het aantal schoorsteenbranden in 2022 (211) was het hoogste in de afgelopen zeven jaar. Ruim één derde van alle woningbranden is een schoorsteenbrand en de meeste incidenten daarvan vinden plaats in een relatief korte periode (wintermaanden).

VEILIGHEIDSREGIO
MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
Postbus 3208, 5003 DE Tilburg

Bezoekadres
Doornboslaan 225-227, Breda
Telefoon 088 22 50 000

info@vrmwb.nl / www.vrmwb.nl

Aan de het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur van de
gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
Postbus 3208
5003 DE TILBURG

Datum
12 april 2023

Behandeld door
A. Iqbal
(06-4003 1051)

Ons kenmerk
312019006.23.118

Onderwerp
Controleverklaring bij de jaarrekening 2022

Geachte leden van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur,

Hierbij ontvangt u onze controleverklaring d.d. 12 april 2023 bij de jaarrekening 2022 van uw
gemeenschappelijke regeling.

Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een beveiligde persoonlijke handtekening. Dit exemplaar is bestemd voor uw eigen archief. Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij verzoeken u bij openbaarmaking van de controleverklaring gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring dat niet is voorzien van een persoonlijke handtekening. Dit conform het advies van de beroepsorganisatie NBA ter vermindering van fraude met handtekeningen van accountants. Daarnaast hebben wij de jaarstukken 2022 gewaarmerkt.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat de bijgevoegde controleverklaring zonder persoonlijke handtekening wordt opgenomen in de jaarstukken. Deze jaarstukken dienen te worden uitgebracht overeenkomstig het aan ons voorgelegde definitieve concept (c.q. de laatste drukproef, rekening houdend met de aangegeven wijzigingen), waarvan een gewaarmerkt exemplaar is bijgevoegd. Overigens wijzen wij u erop dat onze hiervoor genoemde toestemming vervalt in de situatie dat de jaarrekening niet ongewijzigd wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.

Indien u deze jaarstukken inclusief controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken inclusief controleverklaring goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ("u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening").

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot het moment van de vergadering van het algemeen bestuur omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog vóór deze vergadering moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze genoemde toestemming.

Over onze overige bevindingen naar aanleiding van de controle van de jaarrekening brengen wij u separaat verslag uit.

Tot het geven van een nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Publieke Sector Accountants B.V.

W. Kalkman RA

Bijlagen:

- Controleverklaring bij de jaarrekening 2022 met persoonlijke beveiligde handtekening
- Controleverklaring bij de jaarrekening 2022 zonder persoonlijke handtekening
- De door ons gewaarmerkte jaarstukken 2022

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2022

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022 van gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant te Tilburg gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- Geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant op 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).
- Zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het door het algemeen bestuur op 21 december 2022 vastgestelde normenkader 2021 (hierna: het normenkader).

De jaarrekening bestaat uit:

- Het overzicht van baten en lasten over 2022.
- De balans per 31 december 2022.
- De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.
- De bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het Controleprotocol 2022 Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, inclusief bijbehorend normenkader 2022, zoals vastgesteld door het Algemeen Bestuur op 21 december 2022 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en de rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 876.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 850.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- Leeswijzer.
- Algemeen.
- Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen.
- De overige gegevens.
- De bijlagen 6.1 tot en met 6.4 alsmede de lijst van gebruikte afkortingen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze

werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder verordeningen van de gemeenschappelijke regeling, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol, het normenkader, het Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 12 april 2023

Publieke Sector Accountants B.V.

ValidSigned door W. Kalkman RA
op 12-04-2023

Was getekend: W. Kalkman RA

4.2 Accountantsverslag 2022

Portefeuillehouder DB: De heer J.F.M. Janssen
Portefeuillehouder VD: Mevrouw A.C. Trijselaar
Stuknummer: AB2023.04.20/4.2

STATUS VOORSTEL

Informatief Besluitvormend Oordeelsvormend

BESLISPUNTEN

Het Algemeen Bestuur wordt verzocht kennis te nemen van het Accountantsverslag 2022.

TOELICHTING

Inleiding

De accountant Publieke Sector Accountants (PSA) heeft haar werkzaamheden voor de jaarrekeningcontrole 2022 afgerond en biedt het accountantsverslag 2022 aan. PSA heeft, evenals voorgaande jaren, een goedkeurende verklaring afgegeven. In het accountantsverslag staan de belangrijkste controlebevindingen van de accountant. Dit is gebaseerd op de uitgevoerde controlewerkzaamheden en de besprekingen die hebben plaatsgevonden met diverse medewerkers.

Bij de start van de controle op 27 februari 2023 waren de concept jaarstukken gereed. De oplevering van de onderbouwende stukken was nagenoeg gereed en ruim voldoende om de controle te kunnen starten. Het proces rondom de aanlevering van het balansdossier, de controle op het gebied van de Europese aanbestedingen en het format lonen en salarissen waren verbeterd ten opzichte van de controle van vorig jaar. De accountant heeft tijdens de controle de volledig en constructieve medewerking van de VRMWB gehad.

Er zijn ten aanzien van de jaarrekening geen van materieel belang zijnde ongecorrigeerde afwijkingen of onzekerheden geconstateerd. De jaarrekening voldoet aan de eisen van de BBV.

De accountant concludeert dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig zijn weergegeven in de jaarrekening 2022, met uitzondering van de overschrijding als gevolg van extra inhuur van circa € 134.000. De bevindingen en aanbevelingen van de accountant in het verslag zijn gericht op een verdere kwaliteitsverbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Bevindingen en aanbevelingen van PSA in het accountantsverslag

Vluchtelingen Oekraïne

In 2022 is de regeling "Opvang ontheemden Oekraïne" ingesteld door het Ministerie van Justitie en Veiligheid. De regeling had een looptijd van 1 maart 2022 tot en met 31 december 2022. In de regio Midden- en West-Brabant heeft de uitvoering plaatsgevonden door zowel de VRMWB als diverse gemeenten en de GGD. De totale lasten van de regeling ontheemden Oekraïne bedragen € 2,8 miljoen. Hiervan is € 0,5 miljoen rechtstreeks door leveranciers aan de VRMWB gefactureerd en € 2,3 miljoen door gemeenten gedeclareerd bij de VRMWB. De totale lasten ad. € 2,8 miljoen waren door

de VRMWB, in overleg met de accountant, opgenomen in de exploitatie en als onderdeel van de accountantscontrole verantwoord.

In april 2023 zijn de regels omtrent de verantwoording van de regeling "Opvang ontheemden Oekraïne" door het Ministerie van J&V gepubliceerd. De VRMWB wordt hierbij niet langer als uitvoerder van deze regeling gezien, maar slechts als kassier voor de uitvoering door de Gemeenten/GGD. Dit betreft een wijziging ten opzichte van soortgelijke regelingen uit het verleden, zoals de CTB gelden (corona). Op basis van deze wijziging is de jaarrekening van de VRMWB aangepast. Hierbij zijn de declaraties door de gemeenten en GGD niet langer opgenomen als lasten in de exploitatie door de VRMWB, maar opgenomen op de balans in het kader van de kassiersfunctie. De uitvoering door derden maakt dus geen onderdeel meer uit van de exploitatie van de VRMWB. De zelfstandige uitvoering door de VRMWB wel. De declaraties door de gemeenten en GGD (€ 2,8 miljoen) zijn opgenomen op de balans van de VRMWB en zullen in 2023 worden verrekend met de ontvangen/nog te ontvangen middelen van het Ministerie van J&V.

Begrotingsrechtmatigheid

De accountant heeft de financiële rechtmatigheid van de jaarrekening geanalyseerd. Hierbij is de totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties gecontroleerd, waarbij geen materiele bijzonderheden zijn geconstateerd. Een belangrijk uitgangspunt bij de begrotingsrechtmatigheid is dat overschrijdingen altijd onrechtmatig zijn, maar niet altijd meewegen in het oordeel van de accountant.

In de jaarrekening is een analyse opgenomen van de begrotingsrechtmatigheid. Hierbij is per onderdeel van de begroting geanalyseerd of er sprake is van een eventuele onrechtmatigheid. Bij drie onderdelen is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid. De overschrijding (1,1 miljoen) op het programma Veiligheid is te verklaren door de extra uitgaven voor vluchtelingenopvang (CNO-regeling) en de beperkte overschrijding bij het onderdeel algemene dekkingsmiddelen is te verklaren door extra rentelasten. Deze twee overschrijdingen worden voor hetzelfde bedrag gecompenseerd door directe baten. Hierdoor werken deze begrotingsrechtmatigheidsfouten niet door in het rechtmatigheidsoordeel van de accountant.

Bij het onderdeel overhead is sprake van een overschrijding van de lasten vanwege de extra inhuur derden (ad. € 134.000). Deze overschrijding telt wel mee voor het accountantsoordeel ten aanzien van de rechtmatigheid en bedraagt 0,15% van de omvang van de jaarrekening.

Controleverschillen door ontbreken verplichtingenadministratie

Door de accountant zijn enkele fouten geconstateerd welke in omvang onder de materialiteitsgrens blijven. Dit betreft facturen die betrekking hebben op 2022, maar in 2023 tijdens het jaarrekeningtraject zijn ontvangen en geboekt. Deze fouten zijn niet meer gecorrigeerd tijdens de afrondende fase van de jaarrekening, gezien de tijdsbesteding welke dit zou kosten tijdens de afronding van dit traject.

Deze fouten hebben voor het grootste gedeelte betrekking op een factuur (€ 123.000) ten aanzien van de vluchtelingenopvang Oekraïne. Aangezien deze facturen via de balans verlopen, zou dit geen invloed op het resultaat hebben gehad. De overige geconstateerde fouten (€ 62.000) hebben voornamelijk betrekking op een drietal facturen welke alsnog in 2022 geboekt hadden moeten worden. Dit zou wel een invloed gehad hebben op het resultaat van 2022. Het jaarresultaat zou € 62.000, - lager zijn geweest als deze facturen in 2022 geboekt waren.

De VRMWB werkt nog niet met een integrale verplichtingenadministratie. Bij de introductie van het nieuwe financiële pakket per 1 januari 2024 zal een integrale verplichtingenadministratie worden geïmplementeerd, waardoor het risico van onnauwkeurige verwerking van lasten aanzienlijk zal worden gereduceerd. Voor de jaarrekening 2023 zal de VRMWB een extra controle doen op nagekomen facturen na het afsluiten van het boekjaar.

Europese aanbestedingen

Er zijn bij de jaarrekeningcontrole geen fouten geconstateerd in het kader van de aanbestedingsrechtmatigheid. De VRMWB voert een aantal keren per jaar zelfstandig een analyse uit op de aanbestedingen. De accountant constateert dat de VRMWB stappen heeft gezet. Zij adviseert om zorg te dragen voor het zichtbaar documenteren van de totstandkoming van het oordeel. Ook kan de introductie van het nieuwe financiële pakket een bijdrage leveren aan de betrouwbaarheid van de controle door de VRMWB. Handmatige werkzaamheden die nu nog plaatsvinden om deze controle uit te voeren kunnen dan worden vervangen door gegevens rechtstreeks uit het financiële pakket.

De VRMWB herkent dit punt en neemt het advies mee in de verdere doorontwikkeling van de analyse op de Europese aanbestedingen.

Activaregistratie

De koppeling van activa (voornamelijk voor 2008 aangeschaft) en de financiële administratie is op detailniveau niet in alle gevallen direct te herleiden. In het verleden is bepaalde activa als gezamenlijke investering opgenomen in de financiële administratie. Bij het desinvesteren van onderdelen van deze gezamenlijk investeringen is hiervan geen 1 op 1 match te maken in de financiële administratie. De accountant heeft verfijningen voorgesteld in de procedure omtrent het desinvesteren van activa.

De VRMWB zal de procedures hierop aanpassen en implementeren.

Tot slot

Voor dit accountantsverslag geldt een beperkte verspreidingskring. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en het management.

BIJGEVOEGD

Bijlage 1: Accountantsverslag 2022

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

Accountantsverslag 2022

Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio
Midden- en West-Brabant te Tilburg

VEILIGHEIDSREGIO
MIDDEN- EN WEST-BRABANT

Aan het algemeen bestuur van de
Gemeenschappelijke regeling
Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant
Postbus 3208
5003 DE TILBURG

Onderwerp

Accountantsverslag 2022

Datum

12 april 2023

Kenmerk

312019006.23.119

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2022 van uw veiligheidsregio afgerond. De jaarrekening van veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur. Met dit accountantsverslag informeren wij u over onze belangrijkste controlebevindingen. Op 27 maart 2023 hebben wij dit accountantsverslag afgestemd met uw controller, uw algemeen directeur en uw sectormanager bedrijfsvoering.

Bij de jaarrekening 2022 hebben wij op 12 april 2023 een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor zowel het aspect getrouwheid als voor het aspect rechtmatigheid.

Ons accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2022. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden en diverse besprekingen die wij met uw medewerkers hebben gevoerd. Voor de goede orde vermelden wij dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en het management. Wij geven u toestemming om dit accountantsverslag (zonder de persoonlijke handtekening) te publiceren via de agenda's van de het algemeen bestuur.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

ValidSigned door W. Kalkman RA

Was getekend: W. Kalkman RA

Inhoudsopgave

Contact

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot dit accountantsverslag:

Wouter Kalkman

 06 – 2127 2977

 wkalkman@psa-ra.nl

Amar Iqbal

 06 – 4003 1051

 aiqbal@psa-ra.nl

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij	1
2. Financiële positie en resultaat	5
3. Bevindingen eindejaarscontrole	9
4. Interne beheersing	16
5. Overige aangelegenheden	21
6. Bijlagen	

1.

Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 12 september 2022 (kenmerk 312019006.22.266) heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2022. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2022 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle. Onze controle wordt verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse Controlestandaarden en de beleidsregels toepassing Wet normering topinkomens (WNT).

Materialiteitsbepaling is overeenkomstig het vastgestelde controleprotocol

De wijze waarop wij de materialiteit bepaald hebben, sluit aan op de door het algemeen bestuur op 22 december 2022 vastgestelde "Controleprotocol Veiligheidsregio Midden-en West-Brabant 2022". De maximaal toe te passen marges voor de accountantscontrole zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado). De bij onze controle van de jaarrekening 2022 toegepaste goedkeuringstoleranties bedragen derhalve:

Bron: jaarrekening 2022	Fouten	Onzekerheden
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 876.000	€ 2.628.000

Het algemeen bestuur heeft in het controleprotocol de rapporteringstolerantie vastgesteld € 850.000.

Onze aanpak is gericht op risico's

Voor de jaarrekeningcontrole 2022 onderkennen wij een aantal aandachtspunten, die een verhoogd (bruto) risico met zich mee (kunnen) brengen op een materiële fout in uw jaarrekening en die een mogelijke impact op de bedrijfsvoering kunnen hebben. Opname van een risicogebied of aandachtspunt in deze opsomming betekent niet dat daadwerkelijk sprake is van risico's die zich daadwerkelijk voordoen, maar zijn enkel bedoeld om aan te geven dat wij hier tijdens onze controle (extra) aandacht aan hebben besteed. De risicogebieden zijn hieronder weergegeven.

- De voortgang en status van de (noodzakelijke en gewenste) verbeteringen met betrekking tot de kwaliteit van de interne beheersing in relatie tot de af te geven rechtmatigheidsverantwoording door het dagelijks bestuur (over boekjaar 2023).
- De follow-up ten aanzien van eerder gerapporteerde aandachtspunten vanuit de interne en externe controle.
- Voorzieningen: vanwege het schattingselement en de daarmee samenhangende schattingsonzekerheden.
- Investerings- en investeringsbijdragen: het bestaan en waardering als gevolg van schattingselementen (inschatting van levensduur en restwaarden).
- Naleving van de (Europese) aanbestedingsregels.
- Betaalproces: vanwege de potentiële (fraude-)risico's.
- Vanuit de controlerichtlijnen dienen wij specifiek aandacht te besteden aan de mogelijkheid die het management heeft om specifieke controlemaatregelen te omzeilen. Dit risico is niet uniek voor uw veiligheidsregio. Belangrijke voorbeelden zijn de memoriaalboekingen (handmatige (correctie)boekingen) en posten die gezien hun aard schattingselementen in zicht hebben.
- De kwaliteit van de IT-omgeving.

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft u voor bovenstaande risicogebieden beheersmaatregelen getroffen. Wij hebben ons tijdens de interim-controle gericht op de opzet en het bestaan van de door u ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's moeten verkleinen.

De baten en lasten, alsmede balansmutaties, zijn rechtmatig

Op basis van uw controleprotocol en normenkader hebben wij de naleving van het financieel rechtmatigheidskader voor uw veiligheidsregio gecontroleerd. Hierbij zijn geen materiële bijzonderheden geconstateerd.

Uw veiligheidsregio heeft één programma. Op dit programma is sprake van een overschrijding van de begroting (lasten) als gevolg van extra activiteiten in het kader van de vluchtelingenopvang. Deze begrotingsrechtmatigheidsfouten werken niet door in ons rechtmatigheidsoordeel. Immers, tegenover deze hogere lasten zijn bijdragen van het Rijk en COA. Daarnaast is er sprake van een overschrijding van de begroting (lasten) bij het onderdeel Overhead en algemene dekkingsmiddelen van circa € 0,3 miljoen. Hiervan werkt een gedeelte niet door in ons rechtmatigheidsoordeel. De begrotingsrechtmatigheidsfouten voor circa € 134.000 als gevolg van extra inhuur wegen mee in ons oordeel.

Onze conclusie is derhalve dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig zijn weergegeven in de jaarrekening 2022, met uitzondering van de overschrijding gevolg van extra inhuur van circa € 134.000.

De jaarrekening voldoet aan het BBV

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Daarnaast vereisen zij van het dagelijks bestuur het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, die vaak – vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken – inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant zijn uiteengezet in de jaarstukken 2022 in onderdeel '4.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling'.

Wij hebben het door het dagelijks bestuur toegepaste proces voor belangrijke verslaggevingsgrondslagen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving beoordeeld. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsgrondslagen en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent zijn gebruikt: de jaarstukken voldoen aan het BBV (Besluit begroting en verantwoording).

Geen geïdentificeerde materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken

Naar aanleiding van onze jaarrekeningcontrole, resteren er geen van materieel belang zijnde ongecorrigeerde afwijkingen of onzekerheden. Door ons gerapporteerde bevindingen zijn derhalve niet materieel (dus hebben geen invloed op de strekking van onze controleverklaring), maar zijn naar onze mening vooral van belang voor uw beoordeling van de jaarstukken en de verdere kwaliteitsverbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Voor de niet materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken verwijzen wij u naar de diverse onderdelen van dit rapport.

Goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening 2022 van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant een getrouw beeld geeft van het eigen vermogen op 31 december 2022 en het resultaat over 2022. Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader (vastgesteld door het algemeen bestuur op 22 december 2022). Hierbij geldt als voorwaarde dat de door ons gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd door het algemeen bestuur wordt vastgesteld. Wij verzoeken u derhalve ons een door de leden van het algemeen bestuur ondertekend exemplaar van de vastgestelde jaarrekening te verstrekken. Mochten nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve versie van de jaarrekening dan dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

2.

Financiële positie en resultaat

2. Financiële positie en resultaat

De vermogenspositie van uw veiligheidsregio neemt in absolute zin af

In het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten en gemeenschappelijke regelingen, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen (dat bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves) worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd totaalsaldo van baten en lasten in 2022 bedraagt € 287.000 voordelig. Per saldo is tussentijds € 654.000 aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijk gerealiseerde resultaat over 2022 € 941.000 voordelig bedraagt. Dit resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

Eigen vermogen (in € 1.000)	2022	2021	2020	2019	2018
Eigen vermogen per 1 januari	18.703	18.832	19.531	18.582	23.717
Uitkering aan de deelnemende gemeenten	2.515	1.252	1.039	1.242	6.910
	16.188	17.580	18.492	17.340	16.807
Tussentijdse resultaatbestemming	-/- 654	-/- 1.706	-/- 2.986	-/- 431	51
Gerealiseerd resultaat	941	2.829	3.326	2.622	1.724
Totaal ('gerealiseerd saldo van baten en lasten')	287	1.123	340	2.191	1.775
Eigen vermogen per 31 december	16.475	18.703	18.832	19.531	18.582

De tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de stortingen in en onttrekkingen uit de reserves, in overeenstemming met de besluiten van uw algemeen bestuur. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2022 25% van het balanstotaal (2021: 28%

van het balanstotaal). In de toelichting op balans bij het onderdeel eigen vermogen van de jaarrekening geeft het dagelijks bestuur een nadere toelichting op de mutaties in het eigen vermogen over het jaar 2022. Wij verwijzen u naar deze toelichting.

Resultaat 2022 is beïnvloed door reservemutatie(s)

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten. Daarnaast kent de veiligheidsregio ook het gerealiseerde resultaat. Dit is het gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse stortingen in reserves. De stortingen dan wel onttrekkingen aan reserves vinden plaats op basis van de door u genomen besluiten. Het gerealiseerde resultaat is dus mede het gevolg van de bestuurlijke besluitvorming.

Exploitatieresultaat (in € 1.000)	
Totale baten	87.564
Totale lasten	87.276
Gerealiseerde saldo van baten en lasten voordelig	287
Af: stortingen in reserves	340
Bij: onttrekkingen aan reserves	994
Saldo mutaties reserves, per saldo onttrekking	654
Gerealiseerd resultaat voordelig	941

Concreet betekent dit voor uw veiligheidsregio het volgende:

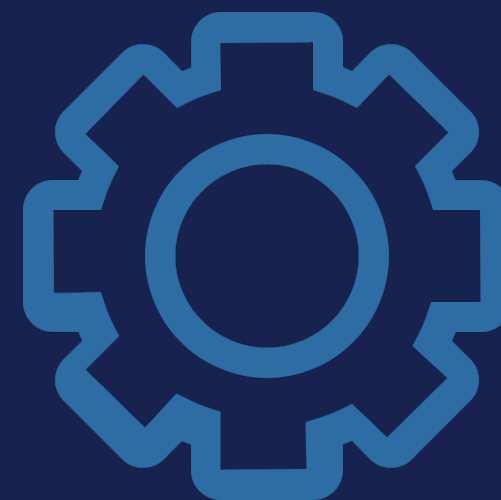
De exploitatie over 2022 laat een voordelig gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten van € 941.000 zien, ten opzichte van een neutrale begroting (na wijziging). Dit is een voordeel van € 941.000. Het gerealiseerde voordelig resultaat ad € 941.000 is afzonderlijk op de balans onder het eigen vermogen opgenomen.

In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het resultaat en worden de verschillen tussen de begroting (na wijziging) en de gerealiseerde baten en lasten verklaard. Wij verwijzen u naar deze toelichtingen.

Het voordelige exploitatieresultaat 2022 (vóór bestemming) is mede ontstaan na een aantal incidentele baten en lasten. Door het effect van de incidentele baten en lasten buiten beschouwing te laten, ontstaat meer inzicht in de reguliere baten en lasten. Het inzicht in de reguliere baten en lasten is van belang, omdat het een betere indicatie geeft van de toekomstige baten en lasten, overigens zonder rekening te houden met beleidswijzigingen. In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is eveneens inzicht in de incidentele baten en lasten gegeven. Korteheidshalve verwijzen wij u naar deze uiteenzetting.

3.

Bevindingen eindejaarscontrole

3. Bevindingen eindejaarscontrole

Oplevering nagenoeg volledig en verder verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar

Bij de start van de controle waren de concept jaarstukken gereed. De oplevering van de onderbouwende stukken was nagenoeg volledig en ruim voldoende om de controle te kunnen starten. Het proces rondom de aanlevering van het balansdossier, de controle op de Europese aanbestedingen en het format lonen en salarissen waren verbeterd ten opzichte van voorgaand jaar.

Wij hebben tijdens de controle van de jaarrekening 2022 de volledige en constructieve medewerking van uw organisatie gehad.

Vluchtelingen Oekraïne en de declaratie van meerkosten in de jaarstukken 2022 en verder

Sinds de Russische aanval op Oekraïne worden er in Nederland ruim 80.000 vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen. Volgens de scenarioschets die het instituut Clingendael in opdracht van het ministerie van Justitie en Veiligheid uitgevoerd heeft, zal het conflict in Oekraïne nog een tijd voortduren. Daarom moet er rekening mee gehouden worden dat meer vluchtelingen uit Oekraïne naar Nederland zullen blijven komen. En dat een relatief klein deel van hen op korte termijn kan terugkeren vanwege het onduidelijke verloop van de oorlog. Dit scenario en het feit dat de Europese Commissie op 14 oktober 2022 heeft aangekondigd de Richtlijn Tijdelijke Bescherming met een jaar te verlengen, maakt het aannemelijk dat opvang in Nederland nog aanzienlijke tijd nodig is.

Het kabinet heeft in het Veiligheidsberaad van 7 maart 2022 de opdracht gegeven aan de voorzitters van de veiligheidsregio's om samen met gemeenten opvanglocaties te realiseren en te exploiteren voor circa 50.000 opvangplekken. In de brief aan de Tweede Kamer van 8 maart 2022 heeft het kabinet toegezegd dat de kosten die worden gemaakt vanwege de realisatie en exploitatie van deze opvang van rijkswege worden vergoed. Het voorziet in de vergoeding van de kosten die worden gemaakt door de veiligheidsregio's, gemeenten en de GGD-en/GHOR die toezien op de coördinerende werkzaamheden en de eerste opvang in hun regio.

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid verstrekt een voorschot van 100% aan de veiligheidsregio's. Uw veiligheidsregio heeft namens de deelnemende gemeenten een aanvraag ingediend bij het Ministerie. Hiervoor hebben de gemeenten een prognose afgegeven aan uw veiligheidsregio. Momenteel zijn de facturen van de deelnemende gemeenten en de GGD bij uw veiligheidsregio gedeclareerd. De verantwoording van deze kosten vindt plaats via de SiSa-systematiek en worden dus gecontroleerd door de accountants van de deelnemende gemeenten en GGD in uw regio. Daarnaast heeft u uw eigen kosten verantwoord in de SiSa-bijlage 2022. U legt als subsidieontvanger verantwoording over het geheel af in de SiSa-bijlage 2023, als de gecontroleerde verantwoordingen van alle deelnemende gemeenten en de GGD over 2022 binnen zijn.

Begrotingsrechtmatigheid is adequaat toegelicht in de jaarstukken

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2022, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd.

De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moet door het algemeen bestuur zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet.

Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan het algemeen bestuur, zodat deze tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan het algemeen bestuur van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van het algemeen bestuur.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota van de Commissie BBV. Een belangrijk uitgangspunt is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat het algemeen bestuur nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij opneideregelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant.

In die gevallen dat het algemeen bestuur geen nader beleid stelt, geldt het uitgangspunt dat deze kostenoverschrijdingen door de accountant niet worden betrokken bij de beslissing of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden afgegeven. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. Daarnaast moet de accountant deze kostenoverschrijdingen – waarvan het dagelijks bestuur in de jaarrekening moet aangeven dat het algemeen bestuur deze nog dient te autoriseren – in het verslag van bevindingen aan de orde stellen. Extra lasten die zijn gemaakt omdat extra opbrengsten daarvoor de ruimte bieden, terwijl deze extra lasten niet direct zijn gerelateerd aan de extra opbrengsten en waarbij het algemeen bestuur nog geen besluit heeft genomen over de aanwending van deze extra opbrengsten, zijn onrechtmatig en tellen mee in het oordeel van de accountant. Dit is bij de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant overigens niet aan de orde.

Begrotingsafwijkingen werken deels door in de controleverklaring

In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen op het niveau waarop het algemeen bestuur de begroting autoriseert. In uw geval is er slechts één programma op het niveau van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant. Over het jaar 2022 is er sprake van een overschrijding van € 1,4 miljoen. Uw gemeenschappelijke regeling had de totale lasten begroot op € 85,9 miljoen, hiertegenover staan de werkelijke lasten van € 87,3 miljoen. Hiervan is circa € 134.000 onrechtmatig en betrokken in ons oordeel, verdeeld over de onderdelen Overhead en Algemene dekkingsmiddelen. Zie ook de toelichting hierop in uw jaarrekening (pagina 76). Deze onrechtmatigheid heeft gezien de omvang geen invloed op ons goedkeurende oordeel.

De begrotingsrechtmatigheid omvat ook de overschrijdingen op investeringskredieten. Deze hebben zich in 2022 niet voorgedaan.

Verwerking subsidiebatens naar rato van voortgang en subsidievoorwaarden (prestatie)

Op basis van de uitgevoerde jaarrekeningcontrole blijkt dat u in de jaarrekening diverse voorschotten hebt ontvangen voor subsidies. U kunt pas de subsidiebatens verantwoorden in uw jaarrekening, als de prestaties (activiteiten en de lasten) zijn geleverd.

Als aan de ontvangen subsidievoorwaarden zijn verbonden, zoals het eerst moeten aantonen dat de prestatie is geleverd, dan wel de kosten zijn gemaakt, worden de batens verantwoord zodra aan deze voorwaarden is voldaan.

Vaak wordt vooraf een voorschot uitgekeerd, dat op de balans wordt verantwoord (als vooruit ontvangen batens). Nadat u heeft aangetoond dat (gedeeltelijk) voldaan is aan de voorwaarden, vindt afwikkeling via de balans naar de exploitatie plaats. De subsidie wordt dan (gedeeltelijk) als batens verantwoord. De subsidiebatens worden daarmee dus feitelijk verantwoord in het jaar waarin de prestatie (waar de subsidie voor is verstrekt) is geleverd en aan de voorwaarden invulling is gegeven. Dit in overeenstemming met stelsel van batens en lasten.

Wij adviseren u daarom om in het kader van de jaarrekening voor de komende jaren een interne controle uit te voeren op de verantwoording van vooruit ontvangen en nog te ontvangen subsidies en deze conform de geldende verslaggevingseisen te verantwoorden.

Lasten niet nauwkeurig verwerkt in de jaarrekening

Binnen de veiligheidsregio wordt nog niet gewerkt met een volledig ingevoerde verplichtingenadministratie. U heeft de invoering gepland staan samen met de invoering van een nieuw financieel pakket per 1 januari 2024. Het in kaart brengen van verplichtingen in het kader van de jaarrekening heeft daarmee meer aandacht nodig.

Op basis van de jaarrekeningcontrole constateren wij ten aanzien van de lasten dat er in 2023 nog facturen en creditfacturen zijn binnengekomen die niet zijn verwerkt in de jaarstukken (niet-materieel). Dit heeft natuurlijk te maken met het relatief vroeg afsluiten van het boekjaar van uw veiligheidsregio.

Wij adviseren u om in lijn met onze managementletter aandacht te hebben voor een verdere verscherping van uw proces rondom het inventariseren van uw verplichtingen bij de jaarrekening.

Juistheid en volledigheid van uw activaregistratie vraagt uw aandacht

Op basis van de jaarrekeningcontrole constateren wij dat er geen direct koppeling is tussen uw activaregistratie en financiële administratie. Dit zorgt ervoor dat het kan voorkomen dat er desinvesteringen (verkoop) kan plaatsvinden, terwijl deze niet zijn opgenomen in de activaregistratie. Op basis van onze gesprekken met u blijkt dat er wel sprake is van voldoende controletechnische functiescheiding tussen de medewerker die activa registreert en de medewerker die verkoopfacturen aanmaakt. Het heeft voornamelijk betrekking op activa voor 2008 (oud financieel systeem).

Wij adviseren u om bij het aanmaken van een verkoopfactuur bij desinvesteringen het activanummer verplicht te laten opnemen. Dit zorgt voor een tussentijdse signaleringsfunctie wanneer er sprake is van activa die niet voorkomt in de activaregistratie. Verder adviseren wij u om als onderdeel van de implementatie van het nieuwe financieel pakket tevens aandacht te hebben voor een verdere verfijning van uw activaregistratie. Tot slot verzoeken wij u om een interne controle op te zetten voor de desinvesteringen met aandacht voor de juistheid en volledigheid van uw activaregistratie.

Nieuwe voorziening voor verlofsparen gevormd

Op basis van de CAO Samenwerkende Gemeentelijke Organisaties (SGO) kunnen medewerkers vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning. Deze vakantie-uren verjaren niet. Dit kan gaan leiden tot verlofstuwmeren die bijvoorbeeld ingezet gaan worden om eerder met pensioen te gaan. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten-gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier volgens de Commissie BBV een voorziening voor gevormd te worden. De hoogte van deze voorziening hangt onder andere af van de mate waarin medewerkers gebruik gaan maken van deze regeling.

De spaarverlofuren van uw medewerkers zijn ultimo 2022 voorzien voor een bedrag van € 377.000. Gegeven de aard van het verlof (sparen) is de verwachting dat deze voorziening de komende jaren nog op zal lopen.

Uw externe adviseur geeft u in overweging om met de Belastingdienst in overleg te treden

Uw veiligheidsregio laat zich inzake de vennootschapsbelasting bijstaan door een externe adviseur. Op basis van de laatste rapportage blijkt dat de activiteiten rondom advisering zich kwalificeren als belastingplichtig. Op deze activiteiten is sprake van een structureel fiscaal verlies. In de jaarrekening is daarom geen Vpb-last verantwoord.

Uw externe adviseur geeft u in overweging om in overleg te treden met de Belastingdienst, met als doel om af te kunnen zien van aangiften, omdat sprake is van activiteiten die structureel verlieslatend zijn.

WNT-verantwoording en anticumulatiebepaling WNT

De Wet normering topinkomens (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2013 is bij wet vastgelegd dat rechtspersonen of organisaties die volledig of in aanzienlijke mate uit publieke middelen zijn gefinancierd beloningen van topfunctionarissen openbaar dienen te maken, ook als deze de in de wet gestelde maximale bezoldiging over 2022 van € 216.000 niet te boven gaat. Daarnaast dienen gemeenschappelijke regelingen het salaris openbaar te maken van overige medewerkers (inclusief – wanneer aan bepaalde voorwaarden is voldaan – ingehuurd personeel) die een bezoldiging ontvangen boven deze norm. Ten slotte stelt de WNT een aantal overige eisen, zoals een maximale ontslagvergoeding voor topfunctionarissen van € 75.000.

Met ingang van boekjaar 2018 dienen ook de ontvangen vergoedingen die bij andere WNT plichtige instellingen zijn ontvangen te worden verantwoord in de WNT-verantwoording. Aangezien het voor ons niet mogelijk is de volledigheid vast te stellen van de dienstbetrekkingen en de ontvangen vergoedingen, is in het WNT-controleprotocol opgenomen dat wij de anticumulatiebepaling niet hoeven te controleren. In onze controleverklaring is dit ook als zodanig toegelicht. De naleving van de anticumulatiebepaling maakt derhalve geen onderdeel uit van de controle van de accountant. De WNT-toezichthouders kunnen hier wel zelfstandig onderzoek naar doen en zo nodig handhavend optreden. In 2022 is voor geen van de topfunctionarissen en overige medewerkers sprake van een overschrijding van de grensbedragen.

In het kader van de WNT attenderen wij u erop dat u de plicht heeft om uiterlijk 1 juli 2023 uw WNT-verantwoording over het kalenderjaar 2022 via internet op een algemeen toegankelijke wijze openbaar te maken. Indien op grond van andere op de verantwoordelijke van toepassing zijnde regelgeving of een besluit een later tijdstip waarop het financieel verslaggevingsdocument openbaar moet worden gemaakt geldt, is die latere datum de uiterlijke datum van openbaarmaking.

Europese aanbestedingen

In het kader van de rechtmatigheidscontrole is het van belang dat u tijdig vaststelt dat aanbestedingen overeenkomstig de geldende wet- en regelgeving zijn uitgevoerd. Op grond van het normenkader zijn voor de rechtmatigheidscontrole de Europese aanbestedingen van belang. In dat kader dient u risicogericht een zogenaamde spendanalyse uit te voeren op de betalingen aan uw crediteuren. Vervolgens dient u vast te stellen dat opdrachten Europees zijn aanbesteed waar dat noodzakelijk is c.q. dat sprake is van een (onderbouwde) afweging dat dit niet noodzakelijk was.

Op dit moment voert afdeling Inkoop & Contractmanagement meerdere keren per jaar een spendanalyse uit en doet Concerncontrol hier een review op. In de afgelopen tijd heeft u reeds stappen gezet door tevens de verdere data per contract op te nemen in uw analyse. De wens van de organisatie is om op termijn te beschikken over een tool die op basis van contract- en orderdata vanuit het financiële pakket geautomatiseerde overzichten kan draaien (bij aanbesteding financieel pakket per 1 januari 2024). Nu is dit nog deels handwerk en hiermee foutgevoelig.

**Geen fouten en
onzekerheden met
betrekking tot de SiSa-
bijlage**

Op basis van de jaarrekeningcontrole blijken geen fouten in het kader van aanbestedingsrechtmatigheid. Wel geven wij u conform onze managementletter nogmaals mee dat wij het belangrijk vinden dat u zorgdraagt voor het zichtbaar documenteren van de totstandkoming van het oordeel. Op dit moment heeft u al stappen gezet, maar is het nog niet geheel navolgbaar welke relevante elementen er beoordeeld zijn om een contract als rechtmatig/onrechtmatig te bestempelen.

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2022 onder SiSa vallen. Wij doen dit met een tabel, die ook opgenomen moet worden als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. Wij hebben deze tabel in de bijlage 6 opgenomen. Wij merken op dat wij geen fouten of onzekerheden hebben geconstateerd die groter zijn dan € 125.000 zoals voorgeschreven via de nota verwachtingen accountantscontrole.

4. Interne beheersing

4. Interne beheersing

Kernboodschappen interim-controle

Naar aanleiding van de interim-controle hebben wij een managementletter uitgebracht. Voor een nadere duiding van onze opmerkingen en aanbevelingen uit de managementletter 2022 verwijzen wij daarnaar. Hieronder hebben wij de managementsamenvatting uit de managementletter opgenomen.

Managementsamenvatting

Inleiding

De samenwerking met uw organisatie verloopt goed en met voldoende betrokkenheid van uw medewerkers. De oplevering van de documentatie conform onze werkafspraken voor de interim-controle was dan ook nagenoeg volledig.

Overkoepelend zien wij dat uw veiligheidsregio ook afgelopen jaar weer zichtbare verbeteringen heeft gerealiseerd. Echter zijn er nog diverse aandachtspunten ter verdere verbetering van uw interne beheersing. De opvolging van onze eerdere adviezen en actiepunten zijn voor het grootste deel nog onderhanden en een aantal heeft u nog niet opgepakt in verband met de aanbesteding van een nieuw financieel pakket.

De kernboodschappen uit onze interim-controle 2022 hebben wij steeds in de linker kantlijn weergegeven.

Interne beheersomgeving

Onderstaand enkele hoofdpunten op het gebied van de interne beheersing. Wij vragen uw aandacht voor:

- De stappen die u nog te zetten heeft op het gebied van informatiebeveiliging en privacy.
- Het tijdig uitwerken van scoping en controleprogramma's IC, mede in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording.
- Het verder uitwerken van uw risicoanalyse op het gebied van risico's ten aanzien van de financiële verslaggeving en rechtmatigheid.
- De beheersing van frauderisico's, in het specifiek het periodiek zichtbaar vaststellen van het bestaan van de opgenomen maatregelen.

Status rechtmatigheidsverantwoording

Het is van belang dat u op korte termijn concrete stappen zet om te komen tot de rechtmatigheidsverantwoording. Deze wetswijziging gaat in vanaf het boekjaar 2023. Hierbij zijn de volgende elementen van belang:

- Het doorvertalen van een normenkader naar een concreet toetsingskader.
- Aanpassen van de verordeningen 212, 213 op basis van de modelverordeningen VNG.
- Uitbreiden (fraude)risicoanalyse (wat kan er misgaan en wat is de impact hiervan).
- Actualiseren van uw interne controleplan 2023 aan de hand van de scoping van de processen.
- Actualiseren van de onderliggende interne controleprogramma's aan de hand van de scoping en het toetsingskader.

U bent bezig met de voorbereiding en heeft goede stappen gezet. Wij hebben vernomen dat u voor de zomer 2023 een update krijgt van de stand van zaken.

Procesbevindingen

Op het gebied van de processen hebben wij een aantal bevindingen. Hieronder de belangrijkste:

- In het kader van de jaarrekeningcontrole vragen wij u om advies in te winnen bij een extern aanbestedingsjurist over de rechtmatigheid van niet gemaximeerde verlengingsopties bij inhuurovereenkomsten.
- Het bestellen, het prestatie verklaren en het autoriseren van de factuur ligt in "1 hand" bij zelfstandige bestellingen.
- Analyseer het gehanteerde grensbedrag voor de onderbouwing van de prestatielevering en stel vast of dit nog steeds passend is. Uw huidige grens is mogelijk niet meer actueel en niet onderverdeeld naar type inkopen.
- Op dit moment is er beperkt inzicht in de maximale bedragen per uitgegeven SimpleCards en zijn de controles op de uitgaven beperkt. U loopt risico op ongeautoriseerde en onrechtmatige betalingen.

Op weg naar de rechtmatigheidsverantwoording 2023

In de meicirculaire 2018 (en de daarna verschenen informatie en besluiten) heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (hierna ministerie BZK) aangegeven dat met ingang van het boekjaar 2023 het dagelijks bestuur een rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening moet afgeven. Tot en met de jaarrekening 2022 geeft de accountant bij de jaarrekening van uw veiligheidsregio een controleverklaring af, met daarin een oordeel over de getrouwheid en rechtmatigheid. Dat tweede oordeel, de rechtmatigheid, verdwijnt naar verwachting vanaf de jaarrekening 2023. Het ministerie van BZK heeft via de nieuwsbrief IBI (nummer 109, juni 2022) aangegeven dat de introductie van de rechtmatigheidsverantwoording uitgesteld wordt tot in ieder geval de jaarrekening 2023. Inmiddels is duidelijk dat dit ook het definitieve invoeringsjaar is. Dit betekent dat vanaf dan onze controleverklaring alleen een oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening (inclusief de rechtmatigheidsverantwoording die door het dagelijks bestuur in de jaarrekening wordt opgenomen) bevat.

Vanaf het verslagjaar 2023 moet het dagelijks bestuur zichzelf over rechtmatigheid verantwoorden. In de jaarrekening dient daartoe de rechtmatigheidsverantwoording te worden opgenomen. In de paragraaf Bedrijfsvoering kan een uitgebreidere toelichting op rechtmatigheidsbevindingen door het dagelijks bestuur worden gegeven.

In onze managementletter 2022 zijn wij ingegaan op wat dit allemaal voor uw veiligheidsregio betekent. De belangrijkste punten hebben wij hierna samengevat en, waar noodzakelijk, aangevuld met recente ontwikkelingen:

- Voor de rechtmatigheidsverantwoording heeft de commissie BBV een model tekst ontwikkeld. Met dit verplichte model moet het dagelijks bestuur zich verantwoorden over de rechtmatigheid, eventuele afwijkingen en onduidelijkheden. Relevant hiervoor is de “verantwoordingsgrens”. Dit is het bedrag, dat ligt tussen 0% en 3% van de lasten, inclusief toevoegingen aan reserves, waarboven afwijkingen in de rechtmatigheidsverantwoording moeten worden gerapporteerd door het dagelijks bestuur. Fouten en onduidelijkheden (zie verderop in dit onderdeel) worden niet bij elkaar opgesteld.
- In de paragraaf Bedrijfsvoering moet vervolgens een toelichting worden gegeven op de afwijkingen en de maatregelen die het dagelijks bestuur neemt om deze in de toekomst te voorkomen. Een rapporteringsgrens kan gebruikt worden om geconstateerde fouten die onder de verantwoordingsgrens vallen toch inzichtelijk te maken voor het algemeen bestuur. Het algemeen bestuur zou bijvoorbeeld kunnen bepalen dat deze afwijkingen door het dagelijks bestuur moeten worden vermeld in de paragraaf Bedrijfsvoering. Door deze laatste afwijkingen in de paragraaf Bedrijfsvoering te rapporteren, informeert het dagelijks bestuur het algemeen bestuur over de kwaliteit van de interne beheersing en de uitkomsten daarvan. Meer hierover kunt u ook lezen in de Notitie Bedrijfsvoering van de commissie BBV.
- De commissie BBV heeft inmiddels de herziene kadernota uitgebracht (hierna Kadernota rechtmatigheid 2023), waarin zij haar visie geeft over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording. Het doel is uiteindelijk dat uw veiligheidsregio zelfstandig de in de Kadernota rechtmatigheid 2023 benoemde rechtmatigheidscriteria (het begrotingscriterium, het M&O-criterium en het voorwaardencriterium) afdekt. In paragraaf 1.4 van de Kadernota rechtmatigheid 2022 is een tiental stellige uitspraken gedaan en zijn zeven aanbevelingen gedaan. Deze worden in de Kadernota rechtmatigheid 2022 verder uitgewerkt. Deze stellige uitspraken en aanbevelingen kunnen u helpen bij de verdere

implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording binnen uw veiligheidsregio. Een aantal van deze stellige uitspraken en aanbevelingen willen wij graag onder de aandacht brengen:

- De Kadernota rechtmatigheid 2023 introduceert het begrip 'onduidelijkheden'. Dit begrip geeft aan dat er situaties zijn waarin het ook voor het dagelijks bestuur niet duidelijk is of er rechtmatig gehandeld is. Deze moeten dan worden toegelicht en worden gewogen door het dagelijks bestuur.
- In de Kadernota rechtmatigheid 2023 wordt ook ingegaan op de toepassing van tolerantiegrenzen, afwijkingen en de weging hiervan. Deze begrippen zijn vooral van belang voor uw intern controleplan.
- De commissie adviseert ook fraude door eigen medewerkers toe te lichten in de paragraaf Bedrijfsvoering. Hierover heeft de commissie BBV in de Notitie Bedrijfsvoering meer geschreven.
- De invoering betekent eveneens dat de verordeningen 212, 213 en het normenkader moeten worden geactualiseerd. Ook moeten afspraken worden gemaakt of herzien met de accountant. Hierbij moet u vooral denken aan de scope van de interne controle (getrouwheid versus rechtmatigheid), de documentatie van de uitgevoerde interne controles en de planning van de interne controle. U beschikt over een Intern Controleplan 2022. Het intern controleplan, de daarin opgenomen risicoanalyse en de tijdige uitvoering van de geplande interne controles, zijn belangrijke randvoorwaarden om in 2023 een rechtmatigheidsverantwoording op te kunnen stellen met betrekking tot boekjaar 2023. Bij aan derden uitbestede werkzaamheden is het belangrijk als uw veiligheidsregio zelf zekerheid verkrijgt over de rechtmatigheid. De wijze waarop dat kan is in de kadernota rechtmatigheid 2023 uitgewerkt.

Wij adviseren u overigens om (voor zover u dit nog niet heeft gedaan) kennis te nemen van de kadernota rechtmatigheid 2023. Deze kadernota kan ondersteunend zijn aan het verder vormgeven aan de invulling van de rol van verschillende actoren binnen uw veiligheidsregio.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording stelt hogere eisen aan het dagelijks bestuur om voldoende en actief toezicht te houden op de interne beheersing, tijdig en adequaat bij te sturen aan de hand van bevindingen en hierover zich te verantwoorden aan het algemeen bestuur. Dat betekent dat de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording het moment is om het gehele systeem van interne beheersing (de 'checks and balances') naar een hoger niveau te tillen. Dit heeft mogelijk ook gevolgen voor de inrichting van de organisatie en de inzet van medewerkers.

Een goede onderbouwing van de rechtmatigheidsverantwoording is ons gedeeld belang. De accountant moet straks immers verklaren dat de door dagelijks bestuur afgegeven rechtmatigheidsverantwoording getrouw is. Wij zijn als uw accountant dus in belangrijke mate afhankelijk van de (interne controle) werkzaamheden van het dagelijks bestuur. Uiteraard maken wij hier graag gebruik van en willen wij graag samen optrekken om tot een goede invulling van de rechtmatigheidsverantwoording te komen. De jaarlijkse beoordeling van het intern controleplan, de uitgevoerde risicoanalyse en de beoogde interne controle aanpak bespreken wij diepgaand met elkaar.

Het doel is uiteindelijk dat uw veiligheidsregio geheel zelfstandig de 3 rechtmatigheidscriteria (het begrotingscriterium, het M&O-criterium en het voorwaardencriterium) afdekt en dat wij door goede afspraken aan de voorkant kunnen volstaan met een marginale review achteraf. De manier waarop u nu de interne controle uitvoert, biedt hiervoor een goede basis.

U bent bezig met het zetten van de noodzakelijke vervolgstappen. In dit kader hebben wij in de managementletter de volgende tabel opgenomen.

Stappen in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording 2023	Gereed	Onderhanden
Vorbereiden besluitvorming algemeen bestuur (verantwoordingsgrens, rapporteringsgrens en normenkader)	✓	
Uitwerking rechtmatigheidscriteria en het opstellen van een intern controleplan	✓	
In kaart brengen relevante wet- en regelgeving en het doorvertalen naar een zichtbaar uitgewerkt toetsingskader		
Uitvoeren risicoanalyse inclusief risico's ten aanzien van de financiële verslaggeving en rechtmatigheid (wat kan er misgaan en wat is de impact hiervan).		
Aanpassen van de verordeningen 212 en 213		
Relevante beheersmaatregelen identificeren en kritisch beoordelen van de processen		
Bepalen van gegevensgerichte detailcontroles (afdekken restrisico) en actualiseren van werkprogramma's.		

5. Overige aangelegenheden

5. Overige aangelegenheden

Geen meningsverschil met het dagelijks bestuur

Er zijn geen meningsverschillen met het dagelijks bestuur geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het dagelijks bestuur en de medewerkers van uw veiligheidsregio de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bevestigingen van het dagelijks bestuur ontvangen

Wij hebben namens het dagelijks bestuur een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen d.d. 12 april 2023.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen.

Er is intern aandacht bij uw veiligheidsregio om de betrouwbaarheid en continuïteit van de IT-omgeving verder te verbeteren. Belangrijke onderdelen hierbij zijn de opvolging van de bevindingen vanuit de IT-audit 2020 en de opvolging van de bevindingen vanuit de BIO-audit in 2021. Vanwege de snel veranderde IT-omgeving en de ontwikkelingen zoals de BIO is het belangrijk om voldoende aandacht voor de IT-omgeving te hebben. Wij hebben onze concrete bevindingen opgenomen in de managementletter en hebben vernomen dat u als veiligheidsregio aan de slag bent om onze aanbevelingen op te volgen.

Geen aanwijzingen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het financieel management en de directie van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als

gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management en directie hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

In de managementletter van 2022 rapporteren wij dat de frauderisicoanalyse in 2022 verder is geactualiseerd en besproken met dagelijks bestuur en de commissie middelen. Verder hebben wij vernomen dat u reeds aspecten van “softcontrols” meeneemt in uw analyse. Hiermee heeft de veiligheidsregio een belangrijke stap genomen in het kader van fraudepreventie en beheersing. Wij adviseren u om tevens het bestaan van de opgenomen maatregelen in de frauderisico-analyse periodiek zichtbaar vast te stellen.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het ‘omzeilen’ van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij op grond van de controle- en overige standaarden een kritische houding moeten hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2022 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Inzicht in onze tijdsbesteding

In het rapport “In het publieke belang” van de NBA, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountant, zijn maatregelen opgenomen die de kwaliteit en onafhankelijkheid van de controlerend accountant moeten waarborgen of verbeteren. Op basis van één van de maatregelen rapporteren wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u. Hieronder treft u de opgave van onze tijdsbesteding aan, inclusief een schatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole, waaronder het voeren van besprekingen en het archiveren van ons dossier.

	Uren geraamd	Uren besteed
Tekenend accountant	80	74
Overige teamleden	390	429

Het hogere aantal bestede uren wordt voor een deel verklaard door de vluchtelingencrisis en de overleggen die wij daarover hebben gevoerd.

Bevestiging onafhankelijkheid

Bevestiging onafhankelijkheid

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO) van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het dagelijks bestuur en Algemeen Bestuur.

Wij bevestigen dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften is gewaarborgd. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Stelsel van waarborgen om onafhankelijke positie te waarborgen

Publieke Sector Accountants beschikt over een stelsel van maatregelen om onze onafhankelijke positie bij controlecliënten te waarborgen. Het stelsel van maatregelen is een integraal onderdeel van de bestuurlijke organisatie en van het voor de gehele organisatie van toepassing zijnde stelsel van kwaliteitsbeheersingsmaatregelen. Bijgaande niet-limitatieve opsomming geeft u een indruk van de maatregelen die bijdragen aan het waarborgen van onze onafhankelijke positie:

- Schriftelijke onafhankelijkheidsbepalingen waarin alle bestaande onafhankelijkheidsvereisten en de risico's ten aanzien van de bedreiging van de onafhankelijkheid en de daaraan gerelateerde waarborgen zijn verwerkt.
- Procedures voor tijdige bekendmaking van de voorschriften en de daarin aangebrachte wijzigingen aan alle partners en werknemers bij Publieke Sector Accountants.
- Procedures voor de organisatie van periodieke training inzake de toepassing van de onafhankelijkheidsvoorschriften.
- Procedures die erop gericht zijn dat onze gevolmachtigden en werknemers in specifieke casussen en omstandigheden de onafhankelijkheidsvoorschriften naleven.
- De benoeming van professionals op seniorniveau die verantwoordelijk zijn voor het continu actualiseren van de procedures en voorschriften, de tijdige bekendmaking ervan en het adequaat functioneren van het gehele stelsel van waarborgen.
- Procedures voor een schriftelijke rapportage per controlecliënt waarin is vastgelegd of sprake is van omstandigheden die de onafhankelijkheid van de accountant die de controleopdracht uitvoert bedreigen, op welke wijze met potentiële bedreigingen is omgegaan en indien er bedreigingen zijn gesignaleerd, welke maatregelen dan zijn genomen om deze bedreiging voor de onafhankelijkheid weg te nemen. De vastlegging van deze beoordeling inclusief een gemotiveerde conclusie (de zogenaamde onafhankelijkheidsevaluatie) wordt in het dossier opgenomen.
- Procedures die vereisen dat een daartoe geëigende afdeling binnen Publieke Sector Accountants wordt geconsulteerd, als sprake is van een mogelijke aantasting van de onafhankelijkheid in relatie tot een specifieke cliënt. Wij zullen dan ook overwegen de veiligheidsregioraad of de auditcommissie te raadplegen.
- Procedures voor het interne toezicht in relatie tot de toetsing en bewaking van de naleving van de onafhankelijkheidsvoorschriften.

De opzet en werking van ons stelsel van maatregelen worden periodiek door de externe toezichthouder getoetst.

Interne roulatie

Een te grote mate van vertrouwdheid of vertrouwen kan een bedreiging vormen voor de onafhankelijkheid van de accountant wanneer bepaalde leden van het controleteam geregeld en voor lange tijd aan de wettelijke controle van een controlecliënt meewerken.

Wij beoordelen de bedreiging voor de onafhankelijkheid die kan voortvloeien uit de langdurige betrokkenheid van andere leden van het controleteam bij de controleopdracht. Waar nodig nemen wij maatregelen om de bedreiging weg te nemen. Wij merken op dat er in het kader van onze controleopdracht geen sprake is geweest van een dergelijke bedreiging.

Persoonlijke, zakelijke of financiële relaties

Wij hebben een evaluatie gemaakt van persoonlijke, zakelijke en financiële relaties tussen Publieke Sector Accountants, haar partners en haar medewerkers en de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant, die van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Bij deze evaluatie zijn ons geen zaken gebleken welke aan u gerapporteerd dienen te worden.

Geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid

De Nederlandse onafhankelijkheidsregels vereisen dat de eindverantwoordelijke accountant de met governance belaste organen informeert over geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid die Publieke Sector Accountants, een bestuurder of interne toezichthouder van Publieke Sector Accountants of een lid van het controleteam heeft ontvangen van of verstrekt aan de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant of een bij de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant betrokken persoon. Hierbij is een drempel van € 100 opgenomen in de regels. Wij zijn van mening dat de verstrekte en ontvangen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid gepast zijn en derhalve niet tot een bedreiging voor de onafhankelijke uitvoering van de controleopdracht hebben geleid. Volledigheidshalve merken wij op dat wij geen geschenken en persoonlijke uitingen van gastvrijheid hebben verstrekt/ontvangen die een (geschatte) waarde van meer dan € 100 hebben.

Aanvullende dienstverlening

Een overzicht van de aanvullende dienstverlening hebben wij hieronder opgenomen.

Aanvullende dienstverlening

- Geen

Conclusie onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen Publieke Sector Accountants ingebed. Op basis van onze toetsing

concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de veiligheidsregio Midden- en West-Brabant in 2022 voldoende is gewaarborgd.

Controleverschillen

Overzicht van de controleverschillen:

Aard van de fouten en onzekerheden (x € 1.000)	Rechtmatigheid	Getrouwheid
Fouten		
Onnauwkeurig verwerken van de lasten	185	61
(Sub)totaal getrouwheidsfouten	185	61
Rechtmatigheidsfout vanuit externe regels		
Begrotingsrechtmatigheid	134	
Totaal rechtmatigheidsfouten	319	
Totaal fouten	319	61
Onzekerheden		
N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Totaal onzekerheden	N.v.t.	N.v.t.

Wij hebben van het dagelijks bestuur een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het dagelijks bestuur bevestigt dat de niet-gecorrigeerde fouten, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn.

Verplichte rapportering door accountants over fraude en continuïteit in de controleverklaring

Daarnaast is in de jaarrekening een aantal correcties doorgevoerd naar aanleiding van onze controle. Uw organisatie beschikt over een overzicht van deze correcties.

Op 13 september 2021 publiceerde de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (“NBA”) een consultatiedocument waarin werd voorgesteld dat accountants verplicht worden om altijd in aparte secties over fraude en continuïteit te rapporteren in de controleverklaring.

Frauderapportage

Fraude kan een groot effect hebben op de reputatie van organisaties en kan tot grote financiële schade leiden. Het is daarom zowel in uw belang als dat van al uw belanghebbenden, dat in het jaarverslag (paragraaf bedrijfsvoering) expliciet aandacht wordt besteed aan het beheersen van frauderisico’s. Van u (zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur) wordt daarom verwacht dat u frauderisico’s in kaart brengt en adequate maatregelen neemt om deze te beheersen. Omdat bij fraude sprake is van bewust handelen van personeel of management, is een goede frauderisicoanalyse ook in uw belang, ter voorkoming van daadwerkelijke fraude.

Wanneer u vervolgens informatie geeft over de wijze van beheersing (bijvoorbeeld in het jaarverslag) en indien van toepassing over vermoedens van fraude, over onderzoek dat is verricht en over maatregelen om herhaling te voorkomen – voor zover deze informatie openbaar is –, draagt dit bij aan het vertrouwen van belanghebbenden in uw veiligheidsregio.

De door u zelf uitgevoerde frauderisicoanalyse vormt voor controlerend accountants het startpunt van hun werkzaamheden ten aanzien van frauderisico’s. Met het oog op de voor boekjaar 2023 ingaande rapportageverplichting voor accountants (in 2022 bij wettelijke controles), waardoor zij in hun verklaring gaan rapporteren over fraude, zullen wij in 2024 nog nadrukkelijker het gesprek met u (het Algemeen Bestuur en het dagelijks bestuur) willen aangaan over dit onderwerp. Tijdens de controle zullen wij dan met u spreken over:

- de frauderisicoanalyse van de organisatie en de organisatie specifieke frauderisico’s;
- de evaluatie van frauderisico’s die voor de controle het meest van belang zijn;
- eventuele fraude incidenten en de bijbehorende opvolging.

Vanaf 2024 zal de accountant ook met u bespreken wat er in de controleverklaring gerapporteerd zal worden, en hoe verwezen zal worden naar de door u beschreven risicoanalyse in het jaarverslag. Door spoedig met elkaar in gesprek te gaan over frauderisicofactoren, eerder geïdentificeerde frauderisico’s en de rapportage daarover door de accountant, bent u beter in staat om relevante risico’s te onderkennen en uw interne beheersing daarop aan te passen of effectiever te maken.

Rapportage over continuïteit

Meer aandacht van de accountant voor continuïteitsrisico's leidt er mogelijk toe dat organisaties vaker stilstaan bij hun continuïteitsveronderstelling, hierop acteren en er (uitgebreider) over rapporteren in het jaarverslag. De accountant kan hierop steunen en in de verklaring verwijzen naar de desbetreffende passages. Als sprake is van continuïteitsrisico's, bent u verantwoordelijk voor het maken van een gedetailleerde beoordeling in hoeverre de organisatie haar continuïteit kan handhaven, inclusief een kasstroom- en/of convenantenprognose. De accountant beoordeelt deze plannen en maatregelen en evalueert de prognoses. Vanaf boekjaar 2023 zal hij of zij ook gaan rapporteren over deze werkzaamheden. Het tijdig bespreken van continuïteitsrisico's, de daaraan gerelateerde maatregelen en toelichtingen in de jaarrekening en controleverklaring, dragen bij aan de effectiviteit van de jaarrekeningcontrole. Als bijeffect zal ook de informatiewaarde van de jaarrekening en de controleverklaring voor gebruikers van uw jaarrekening toenemen.

Wat betekent dit voor u?

De mate van detail en de omvang van de rapportage over fraude en continuïteit in de controleverklaring hangen onder meer af van de onderkende risico's, de omvang en aard van de organisatie alsmede de bevindingen naar aanleiding van de werkzaamheden. Dit betekent dat naarmate de vermoedens en signalen van fraude duidelijker of de mate van continuïteitsrisico's groter zijn, de toelichting bij de jaarrekening en de tekst in de desbetreffende paragrafen in de controleverklaring uitgebreider zullen zijn. Indien er weinig aan de hand is, zal de rapportage korter kunnen zijn.

Wij adviseren u daarom nadrukkelijker dan dat dit in het verleden het geval was, nadrukkelijker stil te staan bij mogelijk fraude- en continuïteitsrisico's en daarover ook te (laten) rapporteren in uw P&C-documenten.

Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor het Algemeen Bestuur en het dagelijks bestuur en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt, op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

6. Bijlage

6. Bijlage

Verplichte tabel fouten en onzekerheden SiSa-bijlage

In overeenstemming met hoofdstuk 7.2.1 van de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2022 is onderstaande tabel leeggelaten (de kolommen 'Financiële omvang in euro's' en 'Toelichting fout/onzekerheid'), als er geen sprake is van fouten of onzekerheden die boven de rapporteringstoleranties uitkomen.

Nr.	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
JenV A2	Brede DoelUitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Fout		
JenV A2	Brede DoelUitkering Rampenbestrijding (BDUR)	Onzekerheid		
JenV A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Fout		
JenV A12	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen	Onzekerheid		
JenV A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Fout		
JenV A18	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's	Onzekerheid		

Strekking getrouwheid: goedkeurend

Strekking rechtmatigheid: goedkeurend

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

4.3 Begrotingswijziging 2023-1 VRMWB

Portefeuillehouder DB: De heer J.F.M. Janssen
Portefeuillehouder VD: Mevrouw J. Trijselaar
Stuknummer: AB2023.04.20/4.3

STATUS VOORSTEL

Informatief Besluitvormend Oordeelsvormend

BESLISPUNTEN

Het Algemeen Bestuur wordt verzocht om:

- Kennis te nemen van de begrotingswijziging 2023-1 zoals deze door het Dagelijks bestuur is besproken op 30 maart 2023 en op 31 maart 2023 voor zienswijzen is voorgelegd aan de deelnemende gemeenten.

TOELICHTING

De vastgestelde beleidsbegroting 2023 is geactualiseerd. De voorgestelde begrotingswijziging (BW2023-1) wordt hieronder toegelicht:

1. Principeakkoord CAO 2023 – 2024

De nieuwe CAO conform principeakkoord voor 2023-2024 is doorgerekend. Resultaat hiervan is dat onze totale personele lasten met een bedrag van circa € 3,4 mln. toenemen ten opzichte van de vastgestelde beleidsbegroting 2023.

In het Algemeen Bestuur van 2 februari 2023 is als uitgangspunt meegegeven dat als gemeenten via het gemeentefonds (deels) gecompenseerd worden voor deze hogere kosten, dit ook zijn doorwerking moet hebben in de gemeenschappelijke regelingen. Gemeenten is daarom gevraagd hier rekening mee te houden en vanuit de mogelijke extra rijks gelden ruimte te houden voor het opvangen van deze extra structurele kosten.

Het betreft de CAO voor zover nu bekend en is nog exclusief eventueel bijkomende kosten in verband met nog gaande onderhandelingen over de Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) en nachtontheffing voor calamiteiten coördinatoren (CaCo's) en meldkamercentralisten. Dit leidt tot een extra formatie-uitbreiding om de continudiensten te kunnen garanderen.

2. Intekentaak: update Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) en kazernes

De FLO is geactualiseerd inclusief de effecten principeakkoord CAO 2023-2024. Het gaat om een verhoging van € 174.000. Deze kosten factureren we rechtstreeks aan de betreffende gemeenten.

Voor de kazernes Bergen op Zoom en Waalwijk, waarvan wij nog eigenaar zijn, hebben we de intekentaak geactualiseerd op basis van werkelijke kosten 2022. Hieruit volgt een verlaging van de te hoog opgenomen kapitaallasten voor de grond en kazernes in 2023. De intekentaak wordt verlaagd met een bedrag van € 65.000. Eind 2023 worden beide kazernes terug verkocht aan de gemeente.

3. Overloop investeringsplan 2022 naar 2023 (na jaarrekening 2022)

In het Algemeen Bestuur van 9 februari 2022 is besloten om de egaliseringsreserve op kapitaallasten te laten vervallen en deze lasten rechtstreeks ten laste te brengen van de exploitatiebegroting. Afwijkingen op het investeringsplan vertalen zich daardoor rechtstreeks in een wijziging op de gemeentelijke bijdragen. Dit vraagt van gemeenten wellicht extra beheersmaatregelen.

We hebben het investeringsplan geactualiseerd voor 2023 en volgende jaren. Hieruit blijkt dat de totale kapitaallasten lager zijn dan opgenomen in de vastgestelde beleidsbegroting 2023. De investeringen voor onder andere het operationele tenue en IBARC (brandweer communicatiemiddelen) zijn voor een bedrag van € 2,6 mln. doorgeschoven van 2022 naar 2023. Dit zorgt voor een verschil van € 221.000 in de kapitaallasten, omdat investeringen in een nieuwe jaarschijf pas halverwege het jaar worden geactiveerd.

In de kapitaallasten 2023 is rekening gehouden met een te ontvangen rente (€ 180.000) op rekening courant, deze is niet in de vastgestelde begroting 2023 meegenomen. Andere geringe verschillen ontstaan door verwerkte aanpassingen in afschrijvingstermijnen.

4. Inflatie en energiecrisis

De stijgende inflatie en energiecrisis hebben gevolgen voor onze organisatie. Eind 2021 hebben wij een nieuw jaarcontract gesloten met onze energieleverancier. Dit contract leidt met gelijkblijvend verbruik tot een toename van onze energiekosten met circa € 1,7 mln. voor 2023. Voor de brandstofkosten verwachten wij in 2023 een toename van de kosten van circa € 250.000.

Deze extra kosten merken wij op dit moment bewust aan als incidenteel en kiezen er dan ook voor om deze kosten niet direct in de gemeentelijke bijdrage met de deelnemers te verrekenen. In 2023 monitoren we deze kosten en rapporteren hierover in de tussentijdse bestuursrapportage (BURAP) en tussentijdse financiële rapportages aan Commissie Middelen en Dagelijks Bestuur. Mogelijk leiden deze extra kosten tot een 2de begrotingswijziging of een verlies aan het einde van het jaar 2023. We verwachten een stabilisatie c.q. herstel van de energiemarkt en brandstofkosten. Eind 2023 onderhandelen we opnieuw over het energiecontract.

5. Aanpassen formatie brandweer ten behoeve van paraatheid

In 2022 is, vooruitlopend op de landelijke ontwikkelingen, geconstateerd dat de paraatheid van de brandweer niet voldoende is om uitvoering te geven aan het door gemeenten vastgestelde Dekkings- en Spreidingsplan van de regio. Als tijdelijke maatregel is in de vergadering van het Algemeen Bestuur van oktober 2022 het besluit genomen om de operationele formatie van de brandweer uit te breiden, maar voorsnog in te vullen met vrijwilligers. Besloten is om in 2023, 2024 en 2025 de gemeentelijke bijdrage te verhogen met € 465.000.

6. Versterken van Crisisbeheersing en informatievoorziening (extra BDUR-gelden)

De inzet bij landelijke en langdurige crises heeft de afgelopen jaren een grote wissel getrokken op de capaciteit van de veiligheidsregio's en flexibiliteit van (en werkdruk bij) individuele collega's. De rijksoverheid heeft ten behoeve van de versterking van de landelijke inzet op crisisbeheersing extra middelen beschikbaar gesteld voor de veiligheidsregio's. Hiermee moet de bovenregionale en landelijke samenwerking beter georganiseerd en geborgd worden, maar moeten de veiligheidsregio's vooral op regionaal niveau kwalitatief en kwantitatief robuuster worden georganiseerd. Denk aan het verder professionaliseren van crisisbeheersing, het inrichting van Veiligheids Informatie Knooppunten (VIK) en de ontwikkeling en beheer van informatiesystemen. Ook wordt een informatie-, actie- en Coördinatiepunt voor Rijk, Regio's en partners (KCR2) ingesteld. In een landelijk bestuursakkoord is vastgesteld dat er vanaf 2023 structureel € 83 miljoen wordt toegevoegd aan de Brede doeluitkering rampenbestrijding (BDUR) voor veiligheidsregio's. Deze aanvulling wordt in vier jaar opgebouwd, startend vanaf 2023 (€1,88 miljoen voor VRMWB). In de zomer van 2023 wordt de definitieve bijdrage voor 2024 bekend.

Begrotingswijziging 2023-1:

Hieronder de begrotingswijziging op hoofdlijnen inclusief toelichting:

Wijziging	Baten	Lasten	Toelichting
CAO	€ 3.433	€ 3.433	Bijstelling CAO. Nieuw principeakkoord. Vaste medewerkers: normale verhoging van € 100 bruto per maand, een loonsverhoging van 5,5% en een verhoging van de eindejaarsuitkering (IKB) met 1,58%. Vrijwilligers: een stijging van 9,3% voor de jaar- en uurvergoeding.
Aanpassen formatie brandweer t.b.v. paraatheid	€ 465	€ 465	Uitbreiding cfm bestuursbesluit 2022
Intekentaak FLO	€ 174	€ 174	Actualisatie + effecten CAO
Additionele loonkosten door reserves gedekt	€ 668	€ 668	meerkosten gedekt door reserve BDUR strategische projecten (372K) en doorontwikkeling Organisatie (296K)
BDUR Crisisbeheersing uitbreiding	€ 1.880	€ 1.880	Additionele BDUR Crisisbeheersingsgelden via het Rijk
Bijstelling overig materieel nieuwe contractprijzen		€ 472	Indexatie lopende materiële contracten
Inhuur + advies door reserves gedekt	€ 576	€ 576	Gedekt door reserves SaaS en BDUR strategische projecten.
Detacheringen	€ 208		Actualisatie begroting overige detacheringen
Belastingen		€ 62	Hogere belasting op roerend en onroerend goederen
Effect kapitaallasten (wijziging op rente + investeringen)	€ 109	€ -461	Gewijzigd IP 2023, incl overloop 2022, inclusief nieuwe bankrentes
Bijstelling Rijksbijdrage	€ 360		350K BDUR indexatie en 10k overig
Bijstelling gemeentelijke bijdrage regulier	€ -568		Aanpassing kaplasten
Intekentaak Kazernes	€ -64	€ -64	Actualisatie kazernes
Bijstelling Reserves	€ -63	€ -9	Overige aanpassingen reserves
Overig	€ 18		
Totaal	€ 7.196	€ 7.196	

Wijziging gemeentelijke bijdrage:

Als gevolg van deze aanpassingen, wijzigt de gemeentelijke bijdrage als volgt:

Gemeentelijke bijdrage 2023		
Basisbedrag	€	-69.317.288
Formatie brandweer paraatheid	€	-465.000
Aanpassing kapitaallasten	€	567.779
Aanvulling tekort gemeenten	€	-3.432.511
Subtotaal gemeentelijke aanpassing	€	-3.329.732
Gemeentelijke bijdrage 2023 excl. intekentakten	€	-72.647.020
Intekentaak Kazernes basis	€	-458.989
Wijziging Kazernes	€	64.523
Intekentaak FLO basis	€	-2.924.930
Wijziging FLO	€	-174.384
Intekentakten 2023 totaal	€	-3.493.780
Totale gemeentelijke bijdrage	€	-76.140.800

VERVOLGPROCES

Deze begrotingswijziging 2023-1 wordt gelijktijdig met de Beleidsbegroting 2024 aangeboden aan het Algemeen Bestuur op 20 april 2023.

Na ontvangst van de zienswijzen van de gemeenteraden neemt het Algemeen Bestuur op 13 juli een definitief besluit. Op basis van de goedgekeurde begrotingswijziging 2023-1 wordt de begroting 2023 e.v. aangepast.

BIJGEVOEGD

Bijlage 1: Begrotingswijziging 2023-1 op economische kostencategorie

Bijlage 2: Specificatie gemeentelijke bijdrage 2023 bij BW2023-1

Bijlage 1: Begrotingswijziging 2023-1 op programma en economische kostencategorie

Programmaplan

Programmaplan 2023	Beleidsbegroting 2023		Begrotingswijziging 2023-1		Geactualiseerde begroting 2023	
	Waarden	Baten/Lasten	Baten	Lasten	Som van Beheersbegr. 2023	Lasten
Programma Omschrijving	Som van Begroting 2023		BGW2023-1			
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Veiligheid	€ -80.319.559	€ 79.485.775	€ 67.160.507	€ 5.623.498	€ -13.159.052	€ 85.109.273
Algemene dekkingsmiddelen	€ -462.829	€ 462.829	€ -85.294.744	€ 109.443	€ -85.757.573	€ 572.272
Overhead	€ -12.154.104	€ 13.371.153	€ 12.119.104	€ 1.454.086	€ -35.000	€ 14.825.239
Reserve	€ -723.265	€ 340.000	€ -1.180.394	€ 8.500	€ -1.903.659	€ 348.500
Eindtotaal	€ -93.659.757	€ 93.659.757	€ -7.195.528	€ 7.195.528	€ -100.855.284	€ 100.855.284

Er is sprake van een grote verschuiving van de baten van Programma Veiligheid en Overhead naar Algemene Dekkingsmiddelen. We rekenen de gemeentelijke bijdragen en de rijksbijdragen niet meer toe aan programma Veiligheid en Overhead. Deze worden met ingang van de gewijzigde begroting 2023 en verder in navolging van diverse andere veiligheidsregio's en in samenspraak met de accountant geboekt op Algemene Dekkingsmiddelen.

Programmaplan per economische kostencategorie

Economische kosten categorie 2023

BGW2023-1	ec knst cat	Baten/Lasten	Baten	Lasten	Eindtotaal
Veiligheid	1.1 Loonbetalingen en sociale premie	€ -	€ 6.272.995	€ 6.272.995	€ 6.272.995
	2.1 Belastingen	€ -	€ 61.702	€ 61.702	€ 61.702
	3.2 Duurzame goederen	€ 70.000	€ -	€ 70.000	€ 70.000
	3.5.1 Ingeleend personeel	€ -	€ 321.572	€ 321.572	€ 321.572
	3.5.2 Uitgeleend personeel	€ -207.870	€ -	€ -207.870	€ -207.870
	3.8 Overige goederen en diensten	€ -10.147	€ -389.526	€ -399.673	€ -399.673
	4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	€ 8.725.334	€ -	€ 8.725.334	€ 8.725.334
	4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeent	€ 58.583.191	€ -	€ 58.583.191	€ 58.583.191
	7.1 Mutatie reserves	€ -	€ -	€ -	€ -
	7.2 Mutatie voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
	7.3 Afschrijvingen	€ -	€ -556.565	€ -556.565	€ -556.565
	7.4 Toegerekende reële en bespaarde	€ -	€ -42.679	€ -42.679	€ -42.679
	7.5 Overige verrekeningen	€ -	€ -44.000	€ -44.000	€ -44.000
Totaal Veiligheid		€ 67.160.507	€ 5.623.498	€ 72.784.005	€ 72.784.005
Algemene dekkingsmiddelen	4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	€ -12.538.281	€ -	€ -12.538.281	€ -12.538.281
	4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeent	€ -72.647.020	€ -	€ -72.647.020	€ -72.647.020
	5.1 Rente	€ -180.000	€ 109.443	€ -70.557	€ -70.557
	7.4 Toegerekende reële en bespaarde	€ 70.557	€ -	€ 70.557	€ 70.557
Totaal Algemene dekkingsmiddelen		€ -85.294.744	€ 109.443	€ -85.185.301	€ -85.185.301
Overhead	1.1 Loonbetalingen en sociale premie	€ -	€ 438.306	€ 438.306	€ 438.306
	2.1 Belastingen	€ -	€ -	€ -	€ -
	3.2 Duurzame goederen	€ -35.000	€ -	€ -35.000	€ -35.000
	3.5.1 Ingeleend personeel	€ -	€ 701.713	€ 701.713	€ 701.713
	3.5.2 Uitgeleend personeel	€ -	€ -	€ -	€ -
	3.8 Overige goederen en diensten	€ -	€ 331.897	€ 331.897	€ 331.897
	4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	€ 1.573.429	€ -	€ 1.573.429	€ 1.573.429
	4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeent	€ 10.580.675	€ -	€ 10.580.675	€ 10.580.675
	7.2 Mutatie voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -
	7.3 Afschrijvingen	€ -	€ -14.286	€ -14.286	€ -14.286
	7.4 Toegerekende reële en bespaarde	€ -	€ -3.544	€ -3.544	€ -3.544
	7.5 Overige verrekeningen	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Overhead		€ 12.119.104	€ 1.454.086	€ 13.573.190	€ 13.573.190
Reserve	7.1 Mutatie reserves	€ -1.180.394	€ 8.500	€ -1.171.894	€ -1.171.894
Totaal Reserve		€ -1.180.394	€ 8.500	€ -1.171.894	€ -1.171.894
Eindtotaal		€ -7.195.528	€ 7.195.528	€ 0	€ 0

Bijlage 2: Specificatie gemeentelijke bijdrage 2023 bij BW2023-1

Gemeentelijke bijdrage 2023	Totaal bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2023 excl. intekentaak	Herijking mutatie kap.lasten (BW 2022-2)	Uitkomst bestuurlijke takendiscussie	Totaal bijdrage o.b.v. kostenverdeelmodel 2023 excl. intekentaak incl. herijking beleid	Herijking kazernering vrijwilligers en beroeps	Herijking mutatie kap.lasten (BW 2023-1)	Intekentaak verkoop kazernes	Actualisatie FLO	Verhoging bijdrage vanwege begrotingstekort	Totale gemeentelijke bijdrage 2023 na herijking beleid
Alphen-Chaam	€ 690.262	€ 2.500	€ -3.881	€ 688.882	€ 4.621	€ -5.643			€ 34.113	€ 721.973
Altena	€ 3.141.164	€ 11.377	€ -17.660	€ 3.134.880	€ 21.030	€ -25.678			€ 155.236	€ 3.285.467
Baarle-Nassau	€ 524.457	€ 1.899	€ -2.949	€ 523.408	€ 3.511	€ -4.287			€ 25.919	€ 548.550
Bergen op Zoom	€ 4.080.035	€ 14.777	€ -22.939	€ 4.071.873	€ 27.315	€ -33.353	€ 270.402	€ 346.195	€ 201.634	€ 4.884.066
Breda	€ 11.415.854	€ 41.346	€ -64.183	€ 11.393.017	€ 76.428	€ -93.320		€ 1.084.273	€ 564.169	€ 13.024.566
Dongen	€ 1.366.426	€ 4.949	€ -7.682	€ 1.363.692	€ 9.148	€ -11.170			€ 67.528	€ 1.429.199
Drimmelen	€ 1.581.364	€ 5.727	€ -8.891	€ 1.578.200	€ 10.587	€ -12.927			€ 78.151	€ 1.654.011
Etten-Leur	€ 2.402.953	€ 8.703	€ -13.510	€ 2.398.145	€ 16.087	€ -19.643			€ 118.753	€ 2.513.343
Geertruidenberg	€ 1.214.718	€ 4.399	€ -6.829	€ 1.212.288	€ 8.132	€ -9.930			€ 60.031	€ 1.270.522
Gilze en Rijen	€ 1.505.392	€ 5.452	€ -8.464	€ 1.502.380	€ 10.078	€ -12.306			€ 74.396	€ 1.574.549
Goirle	€ 1.220.330	€ 4.420	€ -6.861	€ 1.217.889	€ 8.170	€ -9.976			€ 60.308	€ 1.276.391
Halderberge	€ 1.849.874	€ 6.700	€ -10.400	€ 1.846.174	€ 12.385	€ -15.122			€ 91.420	€ 1.934.857
Hilvarenbeek	€ 973.143	€ 3.525	€ -5.471	€ 971.196	€ 6.515	€ -7.955			€ 48.092	€ 1.017.848
Loon op Zand	€ 1.296.184	€ 4.694	€ -7.287	€ 1.293.591	€ 8.678	€ -10.596			€ 64.057	€ 1.355.730
Moerdijk	€ 2.999.732	€ 10.864	€ -16.865	€ 2.993.731	€ 20.083	€ -24.522	€ 94.969		€ 148.246	€ 3.232.507
Oisterwijk	€ 1.857.320	€ 6.727	€ -10.442	€ 1.853.605	€ 12.435	€ -15.183			€ 91.788	€ 1.942.645
Oosterhout	€ 3.252.824	€ 11.781	€ -18.288	€ 3.246.317	€ 21.777	€ -26.591			€ 160.754	€ 3.402.257
Roosendaal	€ 4.699.352	€ 17.020	€ -26.421	€ 4.689.952	€ 31.462	€ -38.415		€ 406.403	€ 232.241	€ 5.321.642
Rucphen	€ 1.175.300	€ 4.257	€ -6.608	€ 1.172.948	€ 7.868	€ -9.608			€ 58.083	€ 1.229.292
Steenbergen	€ 1.501.370	€ 5.438	€ -8.441	€ 1.498.366	€ 10.051	€ -12.273			€ 74.197	€ 1.570.342
Tilburg	€ 15.303.144	€ 55.425	€ -86.038	€ 15.272.531	€ 102.452	€ -125.098		€ 1.262.443	€ 756.278	€ 17.268.607
Waalwijk	€ 2.817.423	€ 10.204	€ -15.840	€ 2.811.787	€ 18.862	€ -23.031	€ 29.095		€ 139.236	€ 2.975.950
Woensdrecht	€ 1.414.974	€ 5.125	€ -7.955	€ 1.412.143	€ 9.473	€ -11.567			€ 69.928	€ 1.479.977
Zundert	€ 1.172.640	€ 4.247	€ -6.593	€ 1.170.294	€ 7.851	€ -9.586			€ 57.952	€ 1.226.510
Totaal	€ 69.456.233	€ 251.555	€ -390.500	€ 69.317.288	€ 465.000	€ -567.779	€ 394.466	€ 3.099.314	€ 3.432.511	€ 76.140.800